

اِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ
لَا تَحْزَنْ رَأَيْتُ الْمَلٰٓئِكَةَ
مُخْرَجِيْنَ

VE YAVMIL ÂHIRİ VE BİLKADERİHİ (HAYRİHİ ve ŞERİHİ)

Naif GÜNAŞAN
Bitlis - Hizan
2017 Cilt - 15

KİTAP NO: 15

BU KİTAP'TA DA

1--VE- YAVMÜLAHİRİ

Kabir den başlıyor

Cennete veya cehenneme gidinceye kadar adım adım bilgiler içermektedir. Gerçekten diğer kitaplar gibi her müslümanın mutlaka okunması gereken ilim dolu bir kitaptır

2- VE-BİLKEDERİHİ

(HAYRİHİ VEŞERİHİ)

Bu iki konuda imanın şartları da çok ilgiyle okuyacağınıza eminim. Çünkü oldukça detaylı bir araştırmalarla size taşınmıştır. Ayrıca kader konusu da çok güzel işlenmiştir, her kesin anlayabileceği bir dilden yazılmıştır.

NAİF GÜNAŞAN

BU KİTAP'TA DA

1--VE- YAVMÜLAHİRİ Kabir den başlıyor

Cennete veya cehenneme gidinceye kadar adım adım bilgiler içermektedir. Gerçekten diğer kitaplar gibi her müslümanın mutlaka okunması gereken ilim dolu bir kitaptır

2- VE-BİLKEDERİHİ **(HAYRİHİ VEŞERİHİ)**

Bu iki konuda imanın şartları da çok ilgiyle okuyacağınıza eminim. Çünkü oldukça detaylı bir araştırmalarla size taşınmıştır. Ayrıca kader konusu da çok güzel işlenmiştir, her kesin anlayabileceği bir dilden yazılmıştır.

NAİF GÜNAŞAN

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Velyavmil Âhiri

İmanın altı şartından birisi de ”*Velyavmil Âhiri* “ âhirete inanmaktır.

Konuya bir ayetle başlayalım.

Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Kim Allah’ı meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkar ederse derin bir sapıklığa düşmüş olur. “ (Nisa süresi Ayet: 136)

***Velyavmil Âhiri* Manası :**

Ahiret gününün muhakkak ve kesin olacağına, hiç tereddütsüz olarak inandım. (Ve kesin inanmaktır.)

Ahiret ne demektir.

Allah’tan başka her şeyin bir sonu vardır. Dünyanın da bir gün sonu gelecek. O da canlılar gibi yok olacaktır. Hiç ölmeyecek Bâki kalacak, yalnız ALLAH TEÂLÂ ‘dır.

Âhiret günü nedir.

Ahiret, bu dünya hayatının sona erdiği gün demektir. Yani ölüm ruhun bedenden ayrılmasıdır. Ölüm bir halden başka bir hale dönmesidir. Yüce Kur’ân-ı Kerim’de, **“ Her canlı ölümü tadacaktır.”** Buyuruyor. İnsanın öldüğü gün ahiret günü başlamış demektir ve buna inanmak farzdır.

Âhiret Gününe İman

Mü'minin Âhiret gününe ve o günde olacıklara iman etmesi şarttır, onunla ilgili varlığı kesin olarak ayet ve hadislerle bize bildirenleri red ve inkar eden kafirdir.

Sonsuz Hayat Ahiret Hayatı :

İnsan hayatı, iki bölümden ibaretir.

1- Dünya hayatı:

2- Âhiret hayatı:

Dünya hayatı doğumla başlayıp ölümle biterken, ahiret hayatı ölümle başlayıp sonsuza dek devam etmektedir.

İmanın altı esaslarından biri de ahirete inanmaktır. Ahiret yurdu bu dünyada yaptıklarımızın karşılığını bulacağımız halimize göre de mükafat veya azap göreceğimiz yerdir. Bu hakikat-ı Kur'ân-ı Kerim'de şöyle beyan edilmektedir.

“Her kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onun mükafatını görecektir. Kim de zerre ağırlığınca kötülük işlerse onun cezasını görecektir.” (Zilzal süresi ayet7-8)

Ahiret gününe iman iki şekilde olur..

1- Kur'ân-ı Kerim ve Sünnet-i Nebeviye'den gelen tüm haberlere genel iman.

2- Tafsili iman. Bu da âhiret günü ile ilgili sabit olan, onda, öncesinde ve sonrasında olacağı haber verilen ölüm, kabir azabı, kabir nimetleri münker nekir meleklerin azabı, kıyâmetin küçük ve büyük alametleri, yeniden dirilme, mahşerde toplanma, şefaât, Allah C.C. huzuruna varma hesap, mizan (amellerin tartılması) Havz Kevser , sırat köprüsü, cennet ve cehennem gibi şeylerin hepsine teker, teker iman etmek. Kıyâmet günü kul açısından ölümle birlikte başlar. Dolayısıyla ölüm onun küçük kıyametidir. Şimdi, ruhun bedenden çıkmasından kıyâmetin kopmasına kadar müslüman veya kafir ölen her kesin başına gelecekleri anlatması için sözü Resulullah (s.a.v.) efendimize bırakalım. Bu konuda geçen çokça ayet ve hadisleri pür dikkatle okuyup tefekkür edelim ve aynen inanalım.

Hadis no: 8313

Ebü Musa'dan (r.a.) rivayetle ;

Dünyasını seven Âhiretine zarar verir. Âhiretini seven dünyasına zarar verir. Siz ebedi olanı fâni olana tercih edin.” (Müsned,4:412 C. Sağır 4/1525)

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Ve onlar ki, hem sana indirilene iman ederler. Hem de senden evvel, indirilene, Âhirete de onlar kesin olarak inanırlar.

Bunlar işte Rab’lerinden bir hidayet üzerindedirler ve işte bunlar o felaha eren kurtulmuşlardır.” (Bakar süresi Ayet 4-5)

Ayrıca, Öldükten sonra dirilmeye, derlenip toparlanmaya (yani: dağılan kül ve toprak olan cesetlerin toplanmasına) iman etmekte vaciptir.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Ve muhakkak ki, Kıyamet gelecektir: bunda hiç şüphe yoktur. Allah, bütün kabirde olan kimseleri diriltecektir.” (El- Hac süresi Ayet :7)

Başka bir ayette:

Sizi (alinizi) ondan (topraktan) yarattık sizi ölümünüz den sonra yine ona döndüreceğiz, hem de sizi o (topraktan) bir daha (bedenlerinize ruh vererek) çıkaracağız. (Ta-Ha Süresi Ayet 55)

Hadis No: 9036 : Cabir (r.a.) rivayet ediyor:

“ Kim ne hal üzerine ölürse, Allah onu o hal üzere diriltir. “
(Müsned ve Hakim’in Müstedrek’inden C. Sağır 7/1602)

Bu hadisin daha geniş bir rivayetinde ise şöyle buyuruyor.

“ Nasıl yaşarsanız öyle ölür, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz.”

Peygamber Efendimiz buyuruyor.

“Allah’ım gerçek yaşayış ancak âhiret yaşayışıdır.” (Tergib ve Terhib cilt:7,s.423)

Ölüm gerçeği:

Konuya bir ayetle başlayalım. Yüce Allah Şöyle buyuruyor.

“Hanginiz daha iyi işler yapacaksınız diye sizi imtihan etmek için ölümde,

hayatı da O yarattı. O’nun kudreti her şeye galiptir. Ve çok bağışlayıcıdır.” (Mülk 2)

Her canlı bir gün ölecektir. Bu Allah’ın emridir. Ancak hiç kimse ne zaman ve nerede öleceğini asla bilemez, yaşlandıktan sonra ölenlerimiz olduğu gibi daha çok, çok genç yaşta bu acıyı tadanlarımız da az değildir.

Ölmek, ruhun, bedeni terk etmesi ve insanın bu dünyada ahirete göç etmesi demektir.

Daha evvel söylemiştik ki, insan, biri ruh, diğeri beden olan iki asıldan meydana gelmiştir. Ruh süvari gibi, benden de binek hayvanı gibidir. Mutlaka bir gün o süvari atı terk (Ruh'ta bedeni) edecektir.

Hepimiz bu güne hazırlıklı olalım bunun şakası yoktur.

Yüce Allah enbiya süresinin 34. ayetinde şöyle buyuruyor. “ **Senden önce hiçbir beşere ölümsüzlük vermedik. Şimdi Sen ölürsen onlar Bâki mi kalacak .**”

Bu ayeti bildiğimiz halde okuyup öğrendiğimiz halde, maalesef her nedense ölümü ciddiye almıyoruz.

Şöyle ki, bir yakınımız veya tanıdığımız, öldü mü hepimiz şoke oluyoruz nasıl ki, Safari belgesel porğramlarını seyir ederken aslan veya her hangi bir yırtıcı hayvan bir koyunu veya başka bir sürüden birisini boğazladığı zaman diğer bütün hayvanlar gözlerini son derece açarak çok ürkek şeklinde onu seyir ederler. Beş dakika sonra her şey unutulur. Yemlerini yemeye devam ederler.

Tabiri caiz ise insanlar da, bilakis benim gibi avam tabakası bir yakını vefat etimi o anlarda çok tesir eder maalesef çok kısa bir süre sonra her şeyi unuttur hiçbir şey olmamış gibi hayata devam eder. evet tabi ki hayat devam ediyor ama, hayat yalnız dünya ve dünya işine devam etmemelidir. hiç olmasa Allah korkusu kalbimize girsin, helal haramı bilelim, iyiyi kötüyü (Hayır şerri bilelim) Yüce Allah'a kulluk görevimizi ifa edelim, günlük, haftalık, aylık, yıllık ve ömür boyu bir defaya mahsus ibadetlerimi yapalım, bu konuya daha önce deyinmiştik, yinede bu ibadet konusuna kısaca deyinelim, günlük namazlarımızı, haftada bir Cuma namazını, Ramazan ayı orucunu, yılda bir Zekat, ömründe bir hac faraziyatlarını yerine getirelim, nafil ibadetlerini ve zikirleri de ihmal etmeyelim, bu gün ona yarın banadır, bunu kesin bilmemiz ibadetlerimizi gücümüzün yettiği kadar uygulamamız lazımdır. bunu unutmayalım! Her an için ölüm kapımızı çalıp bizi sevdiklerimizden ayırabilir her an tetikte olalım ölüm hazırlıklı olalım, hayat devam ediyor demek yalnız dünyaya ve dünya nimetlerine çalışmak ölmeyi ve öleni unutmak değildir bu hususta çok uyanık olalım. yoksa ebedi hayatımız hüsrana olur..

Yüce Allah şöyle buyuruyor. “ **Yer yüzündeki her kes fânidir. Bâki olan, yalnız celâl ve ikram sahibi olan Rabbinin zatıdır.** “ (Rahman ayet 26-27)

Peygamber Efendimiz bir hadisinde şöyle buyurmuştur.

“ **Ölüm mü'minin göçüdür**”

Hız. Lokman Allah kendisinden razı olsun oğluna şöyle nasihat etmiştir.

Ey Oğul, iki şeyi hiç unutma ki, her iki dünya da da muvaffak olasın.

1- Allah 'ı unutma,

2- Ölümü unutma.

Ey oğul, bu iki şeyi de hep unut.

1- Sana yapılan kötülüğü unut,

2- Senin yaptığın iyilikleri de unut.

Konuyla ilgili,

H İ K A Y E :

Bir gün Hz. Musa (a.s) bir obanın önünden geçerken bir kuzu obanın önünde hoplayıp zıplayıp oyun oynar. O sırada Hz. Musa (a.s.) kuzu'yu yakalayıp, kulağına şöyle fısıldar, ölüm de var, der. Hz. Musa (a.s.) o sırada yoluna devam eder iki gün sonra evine gelirken yine o obanın önünden geçerken bir kuzunun obanın önünde oturup göz yaşlarını döktüğünü bir nevi ağladığını görür. Hz. Musa kulağına fısıldadığı kuzuyu hatırlamadığı gibi kuzuyu da tanımaz. Sahibini çağırır bu kuzu neden gözyaşı döker bu kuzu hastamıdır diye sorar. Kuzu sahibi de Hz. Musa'yı tanımadığı için şöyle der.

Geçen iki gün önce bir adam buradan geçti kuzunun kulağına bir şeyler fısıldadı ve o günden beri bu kuzu ne yer ne içer hep böyle göz yaşı döker der.

H. Musa çok etkilenir, saatlerce tefekkür eder göz yaşı döker bir günahsız hayvanın bile ölümden bu kadar etkilenmiş olması, günahkar insanların ise vurdum duymaz içinde olmaları Hz. Musa'yı çok derin bir şekilde hüzünlendirir ve etkilenir.

Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“Eğer hayvanlar. Ölüm hakkın da Ademoğlunun bildiğini bilmiş olsalardı, onlardan (besili bir hayvan) yiyemezsiniz. “ (C.Sağır c.2.s.108)

Ferdi olarak çok tefekkür edip pay çıkarmamız gerekir.

“Muhakkak ki sen de öleceksin, onlar da ölecekler. Sonra da Rabbinizin huzurunda muhâkeme olunacaksınız.” (Zümer süresi Ayet 30-31)

Ölümü hatırlamak ve hazırlıklı olmak;

“Dün” hatasıyla ve sevabıyla geçmiştir geçen günleri geri getirmek mümkün değildir. Yarının ise ne olacağı belli değildir. Yarın yaşayacağımıza dair hiçbir garantimizde yoktur. gün bu gün, saat bu saat, an bu andır. İnsan ancak içinde bulunduğu anı değerlendirme imkanına sahiptir. Ve bu anı fırsat bilerek ganimet bilerek ahiret için hazırlık yapmak durumundadır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Her canlı ölümü tadacaktır. şüphesiz kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir. kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete konursa o, gerçek kurtuluşa ermiştir. Bu dünya hayatı ise bir aldatmacadan başka bir şey değildir.” (Al-i İmran ayet: 185)

Buna çok dikkat edelim, ölüm bizi nerede beklediği ve nerede bize tuzak kurduğu belli değil, en iyisi biz onu her yerde bekleyelim ve her zaman hazırlıklı olalım,

Sayın okuyucular nasıl hazırlıklı olacağımıza dair öz olarak bir dakika tefekkür edelim mi?

Yani ölüme hazırlıklı olmak, kefenini yanına al, mezarını kazı, mezar taşını yaz vesair anlamında tabii ki, bu değildir.

Kısacası İmanın altı şartını tanı, kalbinle onayla dilinle ikrar / kabul eyle, müslümanlığın beş farzını uygula, Yüce Allah'ın emirlerine Peygamber Efendimizin sünnetlerine uy, nesuh tövbeni yap, ve tövbende sebat et(bozma) helalı, haramı, hayrı, günahı bil sonuç olarak Müminliği Müslümanlığı tam yaşa. Sabırla ölüme hazırlıklı olmak budur.

Şiir kitabımdan konuyla ilgili bir kıta şiir okuyalım mı?

***Ya Rabb’ gerektiği gibi sana kulluk görevimi yapamadığım için,
Sanki ben, dünyanın en adi mahlukuyum eziliyor içim, içim,
Ey Yüce ALLAH,ım Ahirette/ Kıyamete gönülden inanıyorum
Kıyamet günü sonsuz Rahmetine ve büyüklüğüne sığınıyorum.***

Başka ayetlerde.

“ Her nefis ölümü tadıcıdır. Sonra bize döndürüleceksiniz.” (Ankebut Ayet 57)

Ölümü hatırlamanın faydaları hususunda İmam-ı Gazali Hz. lerinin Kimyayı saadet ve Ulümi’-Din kitabında bu konuyla ilgili söylediklerine kulak verelim.

Aişe (r.a.) : Ya Resülullah, bir kimse şehitler derecesinde olabilir mi?
Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurdu.

“Evet, günde yirmi defa ölümü hatırlayan kimse şehidler derecesinde olur.”

Başka bir hadis de Enes (r.a.) derki Resulullah (s.a.v.) buyurdu ki.

“Ölümü çok hatırla. Seni dünya da Zahid (takva sahibi kimse) yapar günahlarına kefarete olur. Ve yine buyurdu. “İnsanlara nasihat için ölüm kafidir.”

Ashabı Kirâm bir kimseyi çok övdüler. ***“ Kalbinde ölüm için ne vardır? buyurdu. “Ölümden bahis ettiğini duymadık dediler. “ Halde sandığınız gibi değildir.”*** Buyurdu.

İbn. Ömer (r.a.) der ki: Resulullah (s.a.v.) yanında idim. Huzurunda on kişi daha vardı. Ensârdan biri, insanların en akıllısı en Kerimi kimdir? diye sordu.

“ Ölümü çok hatırlayan ve öbür dünya için azık toplamakta çok acele edenlerdir. Dünyanın şerefini, âhiretin keremini götüren akıllı olanlardır.” buyurdu.

Ömer ibn. Aziz her gece alimleri etrafına toplar, ölümü ve kıyameti bildiren sözler konuşuluyordu. O kadar ağlardı ki, sanki evlerinden cenaze çıkmış gibi olurlardı.

Hasan basri, oturur oturmaz ölümden, âhiretten ve cehennemden konuşurdu.

Ömer b. Abdülaziz âlimlerden birisine bana va’z et dedi.

Âlim :

Halifelerin ilk öleni sen değilsin yani, sende her halife gibi öleceksin. ‘ dedi.

Ömer: daha söyle deyin.

Âlim : Âdeme varıncaya kadar bütün ataların ölümü tatmış ve sıra sana gelmiştir.’ Deyince Ömer ağladı.

Kısa Bir Hikaye :

Bir cenaze getiriyorlardı, meraklı bir zat cenazeyi takip edenlerden birisine sokularak sordu:

Acaba hastalığı neydi neden öldü:

Adamcağız o nemli gözlerini bu meraklı zata çevirerek kısaca cevap verdi:

Doğduğundan öldü, (eğer doğmasaydı ölmezdi.)

Evet : mademki doğmuşuz mutlaka da öleceğiz, ancak ölmek var, bir de var olmak var, kafirler ölürler, bu dünyada bir defa ölüyorlar ama iman olmayınca ahirette her dakika her saniye ölüm isterler ama orada ölüm de yok; müminler ise (bu dünyada ölseler de öbür dünya’ya doğarlar,) olurlar, ahirete eli boş ham olarak gitmezler.

(Gerçek müminler için ölüm yoktur mekan değişikliği vardır.)

MÜMIN NASIL OLMALIDIR

Mümin her hal hareketinde niyetli hasane sahibidir,
O ancak Allah'ın emirleri dahilinde yer, içer, giyinir, evlenir,
İhlas ve tevhidlidir, Allah emirlerine, Peygamberin sünnetine aynen uyarlar,
“İşte onlar cennetlerde ikram olunacak kimselerdir.” Meriç S. Ayet 35.”

Müminler, bu dünyayı süratle faniliğe doğru gittiğini görürler,
Bu nedenle haramlara, gayri meşru şeylere, şüpheli şeylere iltifat etmezler,
Zühd ve takva sahibi olur, her şeyi Yüce Allah'tan bilirler,
“Onlar ki hesap gününü tasdik ederler.” Meriç S. Ayet 26

Mümin'e göre eşyanın en sevimli ibadettir, Allah'a kulluktur,
İbadetlerin en sevimlisi de namazdır, namazda huşu ile durmaktır,
Mümin, daima kalbi müezzini gözetler, kulağı ezanı beklemektir.
“İşte onlar cennetlerde ikram olunacak kimselerdir.”

Mümin ezanı duyunca kalbine neşe dolar, sürür dolar,
Adeta kanatlanmışçasına en yakın camiye, mescide neşeyle gider,
Rıyasız, kibirsiz, ihlaslı olarak Rabbine ibadet eder
“İşte onlar cennetlerde ikram olunacak kimselerdir.”

Bir yoksul kendisine başvurup bir şey istemesinden sevinç duyarlar,
Eğer yanında verecek bir şey varsa derhal yardım yapar,
Bir hadiste; “İhtiyaç sahibi dilenci Allah'ın ona gönderdiği
Kuluna bir hediyesidir, Mümin bunu bilmektedir.”
“İşte onlar cennetlerde ikram olunacak kimselerdir.”

İbrahim Teymi diyor ki: Dünyanın rahatını kalbimden kaldıran iki şeydir.
Ölümü hatırlamak ve Allah'ı Teâlâ'nın huzurun da korkulu durmaktır.

Hız. Ali (r.a) şöyle rivayet ediyor. Hadis No: 1240

“ İnsanlar uykudadırlar, öldüklerinde uyanırlar.” Buyuruyor.

(Ebu-l Hayır Muhammed b,Abdurrahman es Sehaui, el- Mekasidü'l-
Hasene fi Beyani Kesirun mine'l -Ehadis'l- Müştehere a'l- el-sine, nün Maüddesi,
ve Diyanettin kürsüden öğütler s. 617)

Hadisi şerifte belirtildiği gibi, öldükten sonra uyanmanın “ eyvah “ demenin
hiçbir faydası yoktur ölmenden önce uyanmak hesaba çekilmeden önce nefsi
hesaba çekmek gerekir. Zira inanan kişi ölümü, ahiret yolculuğuna bir başlangıç
olduğunu bilir ve sağlığında ölüm sonrası için hazırlık yapar.

Peygamber Efendimizi (s.a.v.) “ **Akıllı kimse, bu dünyada kendisini sorgulayan ve ölüm sonrası için çalışandır.**” **Buyurmuştur.** (Tirmizi, Kıyame 26,IV,638)

Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor.

“Dünyada sanki gurbette imiş gibi veyahut yolculukta bulunuyormuş gibi ol. kendini mezarlıktakilerden kabul et.” (Tirmizi Zühd,25,567; İbn Mâce, Zühd, 3,III,1378.)

KISSA hikaye Beterin beteri de var :

Bir yol arkadaşlığında iki bayan birbiri ile tanışır derin sohbete dalarlar. Bir bayan diğer bayan, eşi ile anlaşılamadığını, eşi ona bol para vermediğini onun işine karıştığını, onu hep üzdüğünü, kocasından çok dertli olduğunu söyler,

Diğer dinleyen bayan da hep ah çeker, kocasının dertlerini anlatan bayan, yanındaki bayana, sen dertli gözüküyorsun, o bayan ise bendeki dert ve tasa kimsede yoktur. senin dertlerin ne olabilir söylesene merak ettim der.

Karşıkı bayan dertlerini şöyle sıralar.

Bir kocam iki güzeller güzeli iki oğlum ve çok, çok mutlu bir yuvam vardı, benim kocam kurban kesmişti. Büyük oğlum bunu görünce babasının kurbanı nasıl kestiğini kardeşine göstermek için küçük kardeşini yere yatırıp kesti.

Kardeşinin öldüğünü görünce, büyük oğlum babasından korkarak dağa kaçtı, kocam onu bulmak gayesiyle dağa gitti, büyük oğlumu dağda kurtlar yedi, kocam ise çölde su bulamayınca oda susuzluktan dağda öldü, dedi bendeki dert Yüce Allah kimseye vermesin.

Yanındaki bayana senin her şeyin var üften püften dert edip kocanı çektiştiriyorsun, kendi, kendine dert peyda ettiriyorsun, dikkat et Allah Teâlâ öyle dert verirki benim gibi alta kalırsın ezilip gidersin der.

Çocuğu veya her hangi bir sevdiği ölen müslümanın, sabırlı olması, ve Allah’a tevekkül etmesi lazımdır. Yukarıdaki olay ve buna benzer çok musibetler aklına getirerek düşünmeli bir yandan Yüce Rabbi’ne Hamd ve Şükür etmeli diğer yandan kendini teselli etmelidir. Çünkü başa gelen musibetlerden mutlaka daha, daha büyüğü vardır. insanlar o büyük musibetleri ders almalı ve kendine teselli etmeli. Ve beterin beteri olduğunu da unutmamalı.

Konuyla ilgili şiir kitabımdan yalnız bir dörtlük okuyalım mı?

Allah’ın salih kulları kah bolluk halinde, kah yokluk halinde,
Kah bela ve musibet halinde, kah sıkıntı ve sabır halinde,
Kah hastalık halinde, kah sağlık halinde, kah zorluk halinde,
Allah’ın iyi kulları her halinde de Allah’a Hamd ve şükür ederler,
Yüce Allah bizleri başıboş yarattığını mı zannediyorsunuz.

Ölümü hatırlamak nasıl olur?

“ Nerede olsanız ölüm size yetişir. İsterseniz tahkim edilmiş kalelere veya gökteki yıldızlara sığınmış olun.” (Nisa süresi ayet 78)

Nasıl ki, acıktığımızda yemeyi, susuzluğumuzda su içmeyi, günlük alış verişimizi, eşimizi çocuklarımızı veya sevdiklerimizi sıkça hatırlıyorsak, ölümü de hiç olmasa onun yarısı kadar hatırlamak gerekir. Çünkü ne kadar yaşayacağımızı ve ecelimizin ne zaman geleceğini bilmiyoruz, her gün her saat, her saniye veya salise ölüm karşımıza çıkabilir. bütün planımız ve poroğramımız yok olabilir. Bu kadar önemli bir gerçeği hatırlamamak kendimizi kandırmaktır. Onun için hiçbir zaman bu gerçeği aklımızdan çıkarmamalıyız. Onu daima hatırlamalıyız,

Peki ölümü nasıl hatırlamalıyız.

Ölümü hatırlamak üç şekildir.

Birincisi zayıf avam tabakası : Bütün amacı dünya ve dünya malı biriktirmek kayfı ve zevki ile meşgul olur. Zaman, zaman ölümü hatırlar fakat kendisini dünya arzu ve zevkinden mahrum edecek diye onu sevmez. Her an için ölüm korkusu içinde olduğu halde onu hiç hatırlamak bile istemez. Ölüm onlara çok ağır gelir. Onların bulunduğu cemiyette mümkün olduğu kadar ölümden bahis edilmez çünkü çok moraları bozulur. Ölümü bu şekil hatırlaması kendisini Allahü Teâlâ’dan uzaklaştır.

İkincisi normal avam tabakası : tevbe edenlerin ölümü hatırlamasıdır. Daha çok korkmak için ölümü hatırlar tevbesini bozmaz geçmişte kaçırmış olduğu ibadetlerini kaza ve yeni fırsatları telafi etmeye çalışır. Çok Hamd ve şükür eder. İbadetlerini yapmak için öğrenmeye çalışır, din adamlarından veya güvendiği arkadaşlarından sık, sık bilgi alır bir arayış içindedir. Bunun sevabı büyüktür. gerçek tevbe eden kimse ölümü kötü görmez. Ama erken ölmeyi de hiç istemez. Çünkü ölüme hazırlıklı olmadığını bilir, nasıl bir yolcu uzun yola çıkmak isterse yanın da ister istemez günlük ve diğer ihtiyaçlarını gidermek için bir bavul eşya yanında götürmesi gerekirken yanında boş bir cüzdan ve boş bir bavul taşıması ne kadar kötüyse hazırlıksız ölümden o kadar kötüdür, çünkü sevap defterin sayfası boş yani bavul boş, cüzdan boş, biryandan da boş bavulla nasıl ebedi bir yolculuğa çıkacağını, Yüce Allah’a ne cevap vereceğini kara, kara düşünürken, diğer yandan da nesüh tövbesini bozmamayı bavulunu cüzdanını doldurmak çabasıdadır.

Bu nedenle bazen fırsatı iyi değerlendirmek ister ölümün gecikmesini ister. Erken ölümü asla sevmez.

Ölümü bu şekil istemek zararlı değil inşallah karlıdır.

En doğrusunu ALLAH Teala bilir.

Üçüncüsü Ariflerin (Havas) tabakasının ölümü hatırlaması :

Onların ölümü hatırlaması, öldükten sonra vaat edilen Allahu Teâlâ' ya kavuşmak içindir. Seven sevdiğinin vâdini sözünü unutmaz daima onu gözetir. Hattâ seve, seve ölmek ister. Bu dünyanın ahirete karşı bir oyuncak gibi olduğunu bilir, bu dünya da mertlere ve namertlere muhtaç olmasınlar diye rızklarını azda olsun temin edecek şekilde çalışırlar, tabiri caiz ise tüm yatırımları ahiret içindir. Onlar her an ve her zaman ölümü beklerler. Ölümden asla korkmazlar.

Ölüm güzel şey, perde ardından haber...

Hiç güzel olmasaydı, ölü müydü Peygamber? (Necip Fazıl Kısakürek)

Şiir kitabımdan konuyla ilgili iki kıta şiir okuyalım mı?

Bu Allah dostları için Yüce Allah onların hatırına
Yağmur yağdırır, felaketleri defeder yine onların hatırına
Evliyalar hep Allah'a sabır ederler, kadere isyan değil boyun eğler,
Allah'ın Evliyaları kendilerini Allah yoluna adanmışlardır.
“İşte onlar cennetlerde ikram olunacak kimselerdir.”

Yiyip içmeleri sanki son yiyip içmedir, vasiyetlerini cebinde taşırlar,
Aileleri ile her akşam son buluşmadır, belki sabaha buluşamayacaklar,
Ruh bize emanettir, emanet olan şey her an alınabilir, derler.
İşte Velilerin hayatı, işte Avam (Halk) tabakası biz ve onlar.
Şüphesiz Salih kimseler nimetleri bitip, tükenmeyen naim cennetlerindendir..

(Son mısralar İnfitar süresi .Ayetlerden alınmıştır.)

Hatta Havas'ı Havas tabakası için Ölüm Can'dan' da tatlıdır.

Hakiki imanı elde eden, Allah'ı seven, Allah'ın kendilerinden hoşnut olduğu kimseler için ölüm hayattan da tatlıdır. Ölüm günü onlar için mutlu gündür. Bayram günüdür.

Bu bölümü okuyunca çok şaşıracağız nasıl olurda ölüm candan baldan tatlı olur. Onlardaki olan iman gücü bizleri hayrete ve tefekküre daldıracaktır.

Hz. Hüzeyfe (r.a.) ölüm döşeginde şöyle buyurmuştur.

Dost geldi, tam zamanında geldi, buyurdu ve yine buyurdu ki, Ya Rabbi, fakirliği zenginlikten hastalığı sıhatten, ölümü yaşamaktan çok sevdiğimi biliyorsun. Ölümümü kolay eyle ki, Seni görmekle rahat edeyim.

Sultan Selim han çok hastadır. Baş hekimî olan Hasan Hanı, çağırır, Hasan’a şöyle der. Hasan, Hasan bu gün ne günüdür. Hasan da ağılar Paşam bu gün Allah’a kavuşma günüdür.

Paşa zar zor yerinden doğırlarak, şöyle seslenir, Hasan bu gün ağlamak günü değı benim için en mutlu günümüdür, bayram günümüdür ben Yüce Rabbim’e kavuşuyorum bu gün ağlamak günü değı neşelenmek mutlu olma günüdür der.

Mevlana Hazretleri de şöyle buyurmuştur:

***Rabbim, Canı Sen aldıktan sonra ölmek çeker gibi tatlı bir şey.
Rabbim Seninle olduktan sonra ölüm candan da daha tatlıdır.***

Yine Mevlana Hz. bir sohbetinde şöyle buyurmuştur.

Ben doğıunca Annem babam güliyorlardı seviniyorlardı, ben ise, ağlıyordum, ama ben ölünce ben gülecem sevine cem, eşim ve çocuklarım ağlayacaklardır.

Said-i Nurs-i Hz. şöyle dua etmiştir.

Ya Rabbi beni elden ayaktan dūřürmeden huzuruna al, beni kimseye muhtaç etme. Ve Urfa iline gider Büyük zat, şöyle der ben, ***buraya ölmeye geldim*** ben, ***Emaneti sahibine teslim etmeye geldim, buyurur.***

Yine Said-i Nurs-i Hz. şöyle buyurmuştur.

Ölüm Nevrüzi Sultanıdır. (Hani Türki cumhuriyetlerinde ve Türkiye’de kutlanan Nevruz bayramını kast ederek ölüm bayramın, Bayramıdır, veya Bayram’dan daha mutlu bur gündür.) buyurmaktadır. işte imanı kamil olanlar ve ahirette yerini görenler ölüme böyle bakarlar.

İmamı gazali Hz. gibi bu muazzez İslam büyüğü , vefat edeceğı günün sabahı yakınlarından kefenini getirmelerini istemiş, kefeni öpüp başına koyduktan sonra “ Ey Benim Rabbim ve Mâlikim, emrin başım, gözüm üstüne! Demiş ve tekbir getirerek ruhunu teslim etmiştir.

Ölüm hastalığına yakalanan Bilal’ı Habeş-i’nin tebessüm ettiğini gören yakınları niçin güldüğünü sorunca şu cevabı vermiştir.

“Habibullahı kavuşacağıım (s.a.v.) ’e kavuşacağıım ben sevinmeyeyim de gülmeyeyim de kimler sevin sin gülsün.” Demiş.

Konuya baktığımızda hakiki ve sarsılmaz iman elde edenler için, ne ölüm, ne de ölüm anı asla ürkütücü korkutucu değıldir. Hakiki iman sahipleri ölümü de ölüm hastalığının her safhasını da gülererek karşılamaktadırlar. Yüce Allah’ın

taktirine saygıyla, sevgiyle, hoşnutla, seve, seve boyun eğler. Vayşıvan edip, dövünüp sızlamazlar, ağlamazlar.

İbn-i Mes'üd'dan rivâyet edildiğine göre; sahabelerden biri Peygamber Efendimize; en faziletli mü'min kimdir? diye sorunca Peygamber Efendimiz (s.a.v.) **“En güzel ahlaklısıdır.”** Buyurdu. Başka bir sahabenin de “En zeki Mü'min kimdir? şeklindeki sorusuna:

“En sık ölümü hatırına getiren ve onun için en iyi şekilde hazırlık yapandır.” Şeklinde cevaplandırmıştır.

Yine Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor.

“Zeki insan, nefsine uymayarak ölümden sonrası için amel eden kimsedir. Buna karşılık zavallı insan da nefsinin arzularına uyan ve Allah hakkında ölçüsüz umutlar (af umutları) besleyen kimselerdir.” +

Bildirdiğine göre Ebu Hamid Litaf şöyle demiştir.

Sık, sık ölümü hatırına getiren kimseye şu üç şey bağışlanır.

- 1- Bir an önce tevbe etmek, (Tevbe Nasip olması,)
- 2- Asgari miktarda rızıkla yetinmek, (Kanaatkar olması,)
- 3- Şevkle ibadet etmesi, (seve, seve bilinçli ibadet etmesi.)

Buna karşılık ölümü unutan kimse şu üç şeyle cezalandırılır.

1- Tevbe etmeyi ertelemek, (bir türlü tevbe edemiyor, daha gencim erkendir, emekli olayım, emekli olunca hacca gideyim, gibi sürekli kendisini kandırır tevbe etmez,)

2- Asgari miktardaki rızıkla asla razı olmamak, (sürekli zenginlik peşinde ve lüks yaşantı peşinde olması için çırpınmak,) ölümü unutmak ahirete hiçbir yatırım yapmamak sanki ölüm yokmuş gibi davranmak.

3- İbadete karşı isteksiz olmak. (geceleyin Çocuğu veya eşi için birkaç kez uyanıp hizmetlerini seve, seve yapar, sabah namazı veya diğer tüm ibadetleri yapması için isteksiz, isteksizdir.)

*

Bir adam, zamanın tanınan bir ilim adamına gider:

Hocam: Bana nasihat et der.

Hoca : Annen baban sağmıdır:

Adam: Hayır der.

Hoca : **Sen onların ölümünden ders almamış isen, sana söyleyecek tek bir sözüm ve lafım yoktur der.**

*

Torunun Birisi : Dedesine soruyor. Dede sen 85- yıldır yaşıyorsun ne gördün?

Dedesi : dünü gördüm bu günü de gördüm yarını görüp görmeyeceğim belli değil, ömür bu kadar kısadır evladım. Onun için ömrünü hep dünyalığa mal yığmak için sakın ahiretini feda etme, dünya malını yığarken sakın âhiretini de unutma, ölüm var, bir gün mutlaka ölüm kapımızı çalacaktır.

Nasıl bir asker, askere gidip terhis oluyorsa, veya nasıl bir memur işe başlayıp zamanı gelince emekli oluyorsa aceli gelen mutlaka bir gün ölecektir. Onun için gençliğinizin kıymetini bilin ve tüm hayatınızı çok, çok iyi değerlendir ve ne demek istediğimi çok iyi anlamalısın der.

Vasiyetini yazmayı unutma :

Kardeşim bildiğiniz gibi her an her şey olabilir, elimizde senet yok, ölüm genç ihtiyar dinlemiyor. Eceli gelen gidiyor. Vallahi bizim de bir gün ecelimiz gelecek ecel kapımızı çalacak ve bizde gideceğiz. Bunun için tedbirli olmamızın yanında bir de vasiyetimizi yazalım yanımızda veya evimizde hazır bulunsun.

Bakın vasiyet ile ilgili Peygamberimiz ne buyuruyor.

Hadis No: 3281

İbni Abbas (r.a.) ‘den rivayetle:

“ Vasiyet yapmamak dünyada büyük bir kusurdur, âhirette ise ateş ve rezil rüsvay olmaktır.” buyurmuştur. (Teberani’nin Evsafından. Ve Cemü’s-Sağır c. 2. s. 818)

Başka bir Hadis de

Malik oğlu Enes (r.a.) anlatıyor: Biz Resulullah (s.a.v.)’ın huzurunda idik. Bir adam geldi ve:

“ Ya Rasülullah ! Falan öldü.” dedi. Allah’ın Resülü de:

“ Az önce bizimle beraber değil miydi ?

“ Evet “ denilince:

“ Suphanallah. Sanki ölüm ona öfke ile aniden gelmiş. Sevaptan ve büyük ecirden mahrum olan kimse, vasiyetini yapmadan ölen kimsedir.” buyurmuştur.

Vasiyet kelime olarak Emir, yani sağlığında bir işi birilerine ısmarlamak tavsiye etmek bunu yap, veya bu dediklerimi yaparsan, mezarımda rahat uyurum, orada da sevinirim demektir.

Dini bir tabir olarak kullanıldığında, bir kimsenin hayattayken hazırladığı , öldükten sonra yapılmasını istediği şeyler hakkında verdiği emir istek, öneri ve rica yazılı tasdikli (imzalı) belgeye, Vasiyetname veya meftun şöyle vasiyet etti. denilmektedir. İnsan çok zor durumda kalınca İki müslüman ve güvenilir şahit’e de vasiyetini eder, iki kişi bulamaz ise inançlı dürüst bir kişiye de vasiyetini anlatırsa o vasiyette geçerlidir İnşallah.

VASİYETTE NE DİR. VE NE YAZILIR.

Vasiyettin hazırlama amacı malı, borcu, alacağı veya her hangi bir menfaati, ölümden sonra geçerli olmak üzere başkasına vermek veya almak manasına gelir.

Vasiyette dine uygun olmayan konular asla vasiyet edilmez, vasiyet edilse bile yerine asla getirilmez.

Vasiyettin çeşitleri vardır. birincisi vâcip olan vasiyetlerdir. Kişinin yanında bulunan emanetlerin verilmesi, veya senedi, çeki, borçlarını alacakları veya vereceklerini, ayrıca en önemlisi hac'a gitme şartı hasıl olduğu halde gitmediğinden, yerine birisini hacca gitmesini vasiyet eder. kaç gün oruç borcu, kaç gün nezir orucu varsa ve bunları çeşitli nedenlerle tutamadığını ve bunların tutulması gerektiğini vasiyet eder. zekat, borcu varsa ödemediğinden ödenmesini, yine zamanında mali durumu yerinde olduğu halde bu ibadeti yerine getiremediği için, vacip olan fitre ve kurban kesimin,i ve nezir olarak söz verdiği kaç gün itikafa gireceğini ancak çeşitli nedenlerle giremediği, bunun da bir evladının yerine getirmesini de vasiyet etmesi vaciptir. Ölümün ne zaman geleceği bilinmediğinden, alacağı veya vereceği her hangi bir şey olmadığını ayrıca alacak verecek emanetlerin da vasiyet etmesi gerekir.

Eğer ölen kişi, sağlığında bütün şartları olgunlaştığı halde hacca gitmediği, zekatını zamanında ödemediği üzerinde oruç, fitre, kurban, borcu, nezirler, vacibiler olduğu halde, bunları kesmediği veya ödemediği tespit edilirse bile, eğer o kişi vasiyetinde bu borçlarından söz yani vasiyet etmemiş ise, onun üzerine farz olup ta gitmediği hac'ı da verilmez tutmadığı nezir veya farz oruçları da tutulmaz ödemediği zekat ve fitre ile kesmediği kurban bile görevi yerine getirilmesi ne derece de doğru olur... Çünkü Ölü (mefta) vasiyet etmemiştir. Bu dini farz ve vecibelerini kendi adına yerine getirilmesini istememiştir. Veya vasiyet etmemiştir. Ama bunların yerine ölenin hayrına bol tasaduk, sadaka, fakir fukaraya yardım yapılabilir para, veya taşınır ve taşınmaz mal verilebilir.

Bu hususta ilerlide ISKAT konusunda konuyu tekrar inceleyip çok geniş bir şekilde bilginize sunacağım inşallah. ***En doğrusunu Yüce Allah Teâlâ bilir.***

Allah Teâlâ 'ya sığınıyorum. Belki, Onun için olacak ki, ***Peygamber Efendimiz vasiyet etmeyenler, dünyada büyük kusurdur, ahirette ise, ateştir ve rezil rüsva olmaktır.***Buyurmaktadır.

Eğer vefat eden kişi vasiyet etmiş ise, ibadet borçlarını ve diğer borçların ödenmesi için ayrıca kaynağın da gösterilmesi şartı da vardır. vasiyet yapılırken buna da çok dikkat edilmelidir.

Yine farza ki, ölenin hiçbir mal varlığı yoktur. o zaman aile içindeki varlıklı veya başka bir varlıklı Allah için o kişinin ailesini Tesedduk (hibe, yardım) yapılır o ölen kişinin borçları, ödenir. bedel hac'ı yerine getirilir.

Örneğin şu birikmiş paramdan şu kadarını vasiyet ettiğim yere ödenmesini kalan şu kadarını da şu hayır kurumlarına bağışlanması, diğer kısmını da kimlere ödenecekse verilecekse taksim edilmesi yani bölüştürülmesi daha uygun olur.

Farza ki: Bankada paran yok evin arsan varsa onu tahmini fiyatının üzerinden vasiyetini yaparsın. O satılacak gayri menkul dan elde edilecek paranın üçte birini bedel hac'ına fidyeye, sadaka verilmesi için vasiyet edebilirsin. Mirastan kime ne verilecekse açık, açık belirtmen iyi olur, yoksa kardeşler arasında eş ve çocuklar arasında anlaşmazlık çıkar bu miras kavgası yıllarca kin ve husumet devam eder bunun örneğini, gazetelerden fısıltı gazetelerden öğreniyoruz.

Tabi ki, mal senindir. ama, Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de mirastan kime ne vereceğini belirtmiştir.

Şunu da unutmayalım, sen eşin veya çocukların maaşlarından vasiyet edemesin, çünkü o maaş onların hakkı devlet senin ölümünden sonra onlara hak olarak vermektedir. Senin bunda bir hakkın yoktur, yok şu maaşımdan şuna bu kadar ver. her maaşımdan şu hayır kurumuna şu kadar ver gibi vasiyet etmeye bir hakkın yoktur. o maaş onlarındır. Eşin ve çocukların sana bir hayır hasane yaparlarsa ne ala yapmazlarsa kendileri bilir. Sen vasiyetle zorlayamazsın.

En iyisini **Allah Teâlâ** bilir.

Çünkü vasiyet sürekli insana ölümü hatırlatır, ölüme hazırlıklı olur, çok yönlüdür, mesela; Ben öldükten sonra eşim ve çocuklarım her namaz sonrası üç ihlas, üç, felak, üç nas sürelerini okuyup ruhuma atfen bağışlansın, veya her Cuma akşamı bir yasin süresi ile bir duhan süresi okunup ruhuma bağışlansın, veya aile içinde birlik beraberlik tavsiye edilir, annelerini üzmemelerini, bekar kardeşlerin el birliği ile evlendirilmesi, akrabalarla ilişkinin kesilmemesi, komşularla işi geçim yapılması, ibadetlerine sıkı, sıkı sarılmasını, kul olduğunuzu unutmamanızı, hayır hasene ye, islami yaymaya gayret göstermesi yani, farz olan EMR-İ MA'RUF ve NEHY-İ MUNKER'in devam edilmesi, Kur'ân hizmetinde kusur edilmemesi ister uygulamada ister tebliğde, hiçbir zaman Allah'ı ve ölümü unutmamanızı bu gibi güzel tasfiyelerle vasiyet'e yazılır. İmzalanır, çok güvenilir bir yerde muhafaza, veya güvenilir bir akraba veya arkadaşına verilir, ben ölünce bu vasiyetnameyi aileme verin denir. Peygamber efendimizin vasiyetle ilgili hadisini yukarıda okuduk bir daha okuyalım.

Hadis No: 3281

İbni Abbas (r.a.) 'den rivayetle:

"Vasiyet yapmamak dünyada büyük bir kusurdur, âhirette ise ateş ve rezil rüsvay olmaktır." buyurmuştur. (Teberani'nin Evsafından. Ve Cemü's-Sağır c. 2. s. 818)

Ölenin ailesi ölen kişiye ne gibi fedakarlıklar yapabilirler ayetlerle hadislerle anlatalım.

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“Yüce Rabbim! Onlar beni küçüklüğümde nasıl koruyarak büyütülse, sen de onlara öyle acı ve esirge! (İsrâ Süresi ayet 24)

Başka Ayet’e

Hiz. İbrahim’in ana ve babası için yaptığı, **“Rabbenağfir-li ve li-vâlideyyne ve lil-mü’minine yevme yekümül hisab. Rabbim !** Hesap sorulduğu gün beni, anamı, babamı ve tüm mü’minleri bağışla! (İbrahim süresi Ayet 41)

Yüce Allah buyuruyor .

“Biz insana ana ve babasına iyilik yapmasını tavsiye ettik.”
(Ankebut Süresi Ayet: 8)

Peygamberimiz diyor ki :

Fakih anlatıyor: Bir gün Peygamber (s.a.v.) “Ana-baba , evlad gönüllerini alıp da hoşnutluklarını kazanmadan ölürlerse ne olacak ? öldükten sonra onların hoşnutluğunu mümkün değimli ?” diye sordular.

O da şöyle cevap verdi:

Evladın ölmüş olan ana-babasını şu üç hususu yerine getirmekle hoşnut etmesi mümkündür.

- a) İyi evlat olması,
- b) Onların dost ve akrabalarını sık sık ziyaret etmesi,
- c) Allah’a yalvarıp yakararak günahlarının affını dilemesi ve onlar adına bol, bol sadaka vermesi .” (Tenbihül gafilin ve Dürretül vaizin 17ls)

SONUÇ OLARAK :

Müslüman Kardeşim, imkanınız oldukça vasiyetinizi çok kısa yazmaya çok, çok özen gösterin, şunu demek istiyorum. Her şeyi imkanların içinde sağlığında yap, borcunu öde, hac’a git, kesmediğin kurban vermediğin zekat veya fitreleri sağlığında öde, namazlarını kıl, kılamadığın namazları kaza et, oruçlarını tut, tutamadığın oruçların yerine oruç tut tutamıyorsan kefareti öde, kesmediğin kurbanlar varsa, kendin kes, veremediğin zekatın varsa, kendin öde. Kısacası vasiyete fazla iş bırakma, ne yaparsan kendin yap, senden sonrası yapılır mı, yapılmaz mı, endişesinden kurtulursun. Ayrıca Aile fertlerine fazla küflet ve zahmet vermezsın. Bu konuya çok dikkat etmeye değer. Yine vasiyetini yaparsın, güzel söz ve tasfiyelerde bulunursun, arkanda hayır dua edilmesini bol,bol tavsiye edersin bu hususta yukarıda konuya değinmiştik, hepinizi Allah rızası için helâl ettiğimi siz de beni Allah rızası için helâl edin, gibi vasiyet edersin. Dinimize aykırı olan şeyleri vasiyete yazmasın, yazsan bile ailen bu vasiyete uymaması gerekir. Emanetleri tasfiyeleri sıralarsın, Ama, mutlaka ve mutlaka vasiyetinizi sözlü veya yazılı yapınız.

Bu konuda bu güzel “ HİKAYE ’Yİ “ okuyalım bundan bir hisse alalım !

Adamın birisi çocuğuna vasiyetini şöyle yapar,

Ben ölünce şu tarlayı şu, camiye, şu hayvanı Kurban kes, şu fakirlere bu kadar sadaka ver. bu kavakları Kur’ân kursuna ver şu evi Vakfe ver. diye devam eder.

Çocuğu da hepsini yazar. Babası vasiyetini bitirdikten sonra oğlunun evinden kendi evine gitmek ister. El fenerini babasının elinde iken, babası el fenerini oğluna verir arkadan bana ışık yap der. tek kişilik patika yolunda babası önde oğlu arkada el feneri oğlunun elinde babasına el feneri ile ışık tutmakta, babası arkadan gelen ışığı pek görememektedir. Bir iki defa yalpalanır, üçüncü defa yalpalanınca dengeyi kayıp eder uçuruma yuvarlanır, oğlu babasına koşar yer den kaldırır sırtlayarak eve götürür, babasının üç kaburgası ile bir ayağı kırılmış, omuzu çıkmış vesair.

Babası der ki oğlum, neden güzel ışık tutmadın.

Oğlu derki : Baba sen sağlığında el feneri senin elinde istediğin gibi kendine ışık tut ve hangi evini vakıf ediyorsan, hangi tarlayı camiye veriyorsan, hangi koçu kurban ediyorsan kendin yap, el feneri elime geçerse, ben senin arkandan ışık tutarsam ancak bu kadar faydalanırsın.

Baba onun için sevaplarını kendin elinle yap bana bırakma arkandan gelen ışık bu kadar olur der.

Babası oğluna: oğlum sen bana çok güzel bir örnek ders verdin Allah senden razı olsun. Fener benim elimdeyken bu fırsatı bu musibetten sonra asla kaçırmayacağım. Bundan sonra tüm hayır ve haseneleri kendi elimle yapacağım sana kesinlikle bu konuda iş bırakmayacağım der.

Peygamberimiz konuyla ilgili şöyle buyuruyor.

Vasiyet bir şey bulunan bir müslümanın, vasiyeti yanında bulunmadıkça, iki gece geçirmesi doğru değildir.” (C. Sağır c. 2 s. 818)

Ayrıca üzerinde yemin ve oruç kefareti bulunanların zekat borcu bıraktığı maldan bu borçların ödenmesini; mümkün olduğu kadar verilmesi, hac borcu olanların yerlerine hacca gitmesini vasiyet etmeleri vacip kısmın içinde değerlendirilir.

İzahını yaptığımız hadis de vâcip olan bu tür vasiyetler içindir. Kişinin gerek Allah’a gerek insanlara veya kurumlara olan borcunun bildirmeden vefat

etmesinin kusur olduğu, âhirette ateş ve rüsvalık olacağı yukarıdaki hadis’e açıkça belirtilmektedir.

Cabir (r.a.) rivayetine göre Resuli Ekrem (s.a.v.)

“ Kim vasiyetini yapmış olduğu halde ölürse doğru bir yol ve şeriat üzere, müttakiler ve şehitler gibi, günahları bağışlanmış olarak ölmüş olur.” buyurdu.
(Tergib ve Terhib c.6 s. 464)

Vasiyet konusuna bağlı olan Iskat konusuna geçelim.

ISKAT :

a) Diyanet Ansiklopedisinde “ Iskat “ : bir hak veya mükellefiyeti düşürme (çevirme) anlamında fıkıh terimi.

b) Hayat Büyük Türk sözlüğünde Iskat: 1 Düşürme, 2- ölenlerin sağ iken kılınmamış namazları tutulmamış oruçları için (çevirme) verilen sadaka,

c) Iskat belki bazılarımıza yabancı bir cümle veya terim olarak gelebilir, oysa ıskat, doğu ve güney doğu Anadolu bölgelerin de her hangi bir yetişkin insan vefat edince velisi veya en yakın aile fertlerinden birisi en geç üç gün içinde o ölünün ıskatını çevirirler. Ben de doğulu olduğum için bu ıskat çevirmenlere çok rastlamışımdır.

Iskatın çevirme nedeni ise geçmiş namazları, tutamadığı oruçları, yaptığı yeminler, kesemediği kurbanlar, yerine getiremediği nezirler, attığı yalanlar işte bunları düşürme (yani ölen adamı sorumluluktan kurtarmak için o günahları düşürme) bilinçli bir din adamının kontrolünde o ölenin yukarıdaki bazı yapamadığı ibadetleri için Iskat’ı çevirirler ve sonuçta sekiz on kişiden oluşan çevirmecilere, fidye (tasaduk) adı altında ölenin yakınları tarafından çevirmecilere para ödenir. Çevirmeciler bir din adamı dışında diğerleri hep fakir ve yoksul kişiler tercih edilir.

Iskatın iki amacı vardır.

1- Verilen ıskatın hatırına o ölüyü Namaz’dan ve oruçlarından kurban,dan kefareti gibi ibadet ve borçları ifa etmeden ölen bir kimseyi bu borçlarından kurtarmak için fakirlere fidye verilmesi ifade eder, umulur ki, **Yüce Allah** o verilen fidye hatırına sadaka hatırına o ölüyü belki af eder.

2- Ölü sahibi kendisini sorumlu tuttuğu vıjdanı rahat olmadığı için, o ölüye vefa borcunu ödemesi son görevini yapması, bu ibadettin de bütün ibadetler gibi kabul olup, olmadığı da Yüce Allah’ın taktirine bırakmasıdır.

Ana konuya geçmeden önce konunun anlaşılması için iki bölüme ayırdım,

1. Bölüm: İskatla ilgili hiçbir ayet veya hadis olmadığı için, ıskatın çevirme (düşürme, Fidyeye) ödemek Bid ‘at’tır, hile’dir. günah çıkarmaktır. bu nedenle

ölü'den sonra ıskatın verilmesi yanlıştır dinimize uygun değildir. Bu hususta görüş belirtenler.

2. Bölüm : Alimlerin, müctehidlerin görüşü ve ıskat' ın verilmesi dine uygundur verilmesinde mahsur yoktur diyenler.

Bu konu din adamları hem fikir olmadıkları için konuyu enine boyuna bir araştıralım! Bilginize sunalım. Taktir'de Yüce Allah Teâlâ 'nındır.

1.Bölüm İskat'a karşı görüşü olanlar.

İslam fıkıhı ansiklopedisi yazarı olan Prof, Dr. Vehbe Zuhayli 2.ciltsayfa 256 fıkıh ansiklopedi de İskat la ilgili görüşü aynen şöyledir.

Ölünün Namaz oruç ve benzeri Tekliflerinin düşürülmesi (İskatu's-Salat ve İskatu's-Savm) denir.

1- Hanefilere göre : (1) hasta ölmüş ve başı ile de olsa ima ederek namaz kılmamışsa bu namazların kazası için her hangi bir vasiyette bulunmak gerekmez bu konuda hüküm böyledir.

İşaret te olsa yapmaya gücü yettiği halde özürsüz olarak bir çok namaz borcuyla ölen kişinin bu namazların günahına kefaret vermek için ölmeden önce vasiyette bulunması gerekir. Eğer bu ibadetleri işaretle bile olsa yerine getiremeyecek durumda idiye vasiyette bulunması gerekmez. İsterse altı vakitten daha az kılmamış namaz olsun, hüküm değişmez. Çünkü Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurmuştur. ***“ Eğer kişinin gücü yetmezse, Allah onun ömrünü kabule daha layıktır. “***

Şimdi muhterem okuyucularım ben bundan şöyle anlıyorum, hasta son günlerini yaşıyor umutsuz, bitkin, hatta ima edecek kadar yetersiz olduğu için bu son zamanda namazları geçmiş ise bunlara vasiyet etmeye gerek yoktur. dikkat edin, fıkıh kitabında altı vakitten daha az kılmamış namaz olsun. Demektedir. O kadar ki namaz önemlidir. belki bazılarımızın kılmadığı binlerce namazı kaza olmuş zamanın da namazını kılmamış, işte bunları sağlığında kaza etmesi mutlaka gerekir. Yine fıkıh kitabımızı okuyalım.

Bunun gibi Ramazan da özürsüz de olsa iftar eden kimseye gücünün yettiği kadar bu günahından ötürü fidye verilmesini vasiyet etmesi gerekir. (Yoksa) bu oruç borcu o kişinin zimmetinde kalır. Velisi bulunan kişi bu fidye yi malının üçte birinden çıkarıp verir. eğer kişi vasiyette bulunmamışsa veya mal bırakmamışsa, teberru olarak velisi (veya varlıklı ailesinden birisi) verebilir.

Hanefilere göre vitir de dahil olmak üzere namaz ve oruç kefaretinin miktarı, her namazın ve her günün orucu için yarım sa' buğday vermektir. Yani namaz ve oruç için ayrı, ayrı olarak Ramazan 'da verilen fitre kadar fidye vermek gerekir.

Namaz kefareti ile oruç fidyesi, ölen kişinin malından üçte birinden alınır. böylece ölünün üzerindeki oruç ve namaz borçları kadar devir yapılarak borçları düşürülür. (denilmektedir.)

Tabi ki bu halk arasında yapılan bir devir işleridir. Buna da Halk arasında **Iskat** denir.

Fıkıh kitabı devam ediyor.

Fakat düşünmek gerekir ki, böyle bir "**Hile**" makbul değildir. Çünkü namaz beden ile yapılan bir ibadettir. Boş gösterişler, boş takaslar onu kişiden düşürmez. (yazmaktadır.)

Bir kimsenin henüz hayatta iken hastalık halinde "**kılmadığı namazdan ötürü fidye vermesi caiz değildir.**" Fakat oruç böyle değildir. Oruçta, fidye verebilir. Hatta bunu vermek vaciptir. Yemin kefareti de böyledir. varislerin ölü adına onun emri ile de olsa (onun) namazlarını kaza etmeleri caiz değildir. Çünkü şahsi ve bedenle yapılması gereken bir ibadettir. Hac ise böyle değildir. Hacda vekalet caizdir. (Yani ölü adına bedel hac vekaleti caizdir yapılabilir.) ama vasiyeti varsa.

Yukarıdaki ISKAT ile ilgili yazı Fıkıh alimlerinin görüşü böyledir, kısacası uygun görülmediği ve hatta hile olduğundan böyle iskatin bakbul olmadığını bildirmektedir. Oruçta yapılabilir, hac vekaleten eda edilebilir ama namazda bedeni bir ibadet olduğu için ne fidyesi, ne başkası senin yerine namaz kılman gibi bir fetva verilmemektedir.. (İslami fıkıh Ansiklopedisi cilt 2. sayfa 256)

2- Diyanet Başkanlığının İslami Ansiklopedisi ise Iskata mesafeli bakmakta, çok geniş bilgi vermekte ve bende o bilgilerden faydalanarak, ansiklopedideki yazının önemli bölümünü bilginiz için bu kitaba aktaracağım inşallah,

Oruç tutmaya gücü yetenlerin fidye ödenmesinin câiz olmadığı hususunda görüş birliğine varılmıştır. Hz. Peygamber (s.a.v) ile sahabenin uygulaması da bu yönde olmuştur.

Sonuç olarak, İslam alimlerinin ortak kabulüne göre ihtiyarlık ve iyileşme ümidi kalmamış hastalık sebebiyle oruç tutamayan kimseler kaza etmeleri ile mümkün olmadığı için tutamadığı gün sayısınca FİDYE öder. Denilmektedir.

Yüce Allah 'ü Teâlâ şöyle buyuruyor.

" (Oruç) Sayılı günlerde tutulur... içinizden hasta olanlar ve yolcu bulunanlar oruç tutmayıp iftar ederse, tutamadığı günler sayısınca sıhhat

bulduğu ve rahat ettiği başka günlerde oruç tutar. Kimin (ihtiyarlık ve devamlı hastalık gibi bir nedenle) oruç tutmaya gücü yetmezse, her gün için bir fakirin karnını doyuracak kadar fidye vermesi icab eder. bununla beraber kim yaptığı iyiliği çoğaltırsa (fidyeyi fazla verse) o da kendine iyilik olur. Ama bilerseniz, oruç sizin için daha hayırlıdır. (Bakara süresi ayet 184)

Ayet'e tutulmayan orucun kazâ edilmesini değil her oruç için bir fakiri doyuracak miktarda fidye ödenmesini emretmesi burada hastalık, bünye zayıflığı, meşakket ve yolculuk gibi geçici bir mazeretin değil, yaşlılık ve iyileşme umudu kalmamış hastalar şeklinde devamlılık arz eden bir mazeretin kastedildiği yorumuna haklılık kazanmıştır.

Bir kimse tekrar sağlığa kavuşup oruç tutabilir hale gelmeleri ümit edilmediğinden tutulmayan orucun aynı cinsten bir ibadetle telafisi talep edilmemiş her oruç için bir fakiri doyurma, şeklinde sosyal amaçlı orucun mahiyetiyle de alakalı bir başka ibadet istenmemiştir. İslam ümmeti içinde ortaya çıkan ıskat-ı savm ve daha sonra ıskat-ı salat uygulaması temelde bakara süresinin yukarıda yazılı 184, âyetinde sınırlı mazeretler, getirilen istisnai hüküm etrafında geliştirilmiş zorlama yorum ve temeniler den ibaret olup ayetin kimler için hangi imkân ve hükümleri ön gördüğünün iyi bilinmesi ayrı bir önem taşımaktadır.

Ölüme kadar her geçen gün bünyesi zayıflayan hasta ve yaşlıların, tutamadıkları farz oruçları kaideten sağlıklarında fidye ödemeleri veya fidyenin ödenmesini vasiyet etmeleri gerekir. Böyle bir vasiyetin mevcudiyeti ve terekenin üçte biri yeterli olması halinde mirasçıların bu fidyeyi ödemeleri dini bir vecibedir. Vasiyeti yoksa veya terekenin üçte biri vasiyet için yeterli değilse mirasçıların teberru kabilinden bunu ödemeleri tavsiye edilmiştir.

Bu hükümler devamlı hastalık ve yaşlılık sebebiyle oruç tutmayanlara mahsus olup bu iki durum dışında kalan yolculuk, geçici hastalık gebelik süt emzirme, illeri derecede açlık ve meşakkat gibi mazeretler oruç tutmamaya veya başlanmış bir orucu bozmaya ruhsat teşkil etse de tutulamayan oruçlar için fidye ödenmesi caiz kılmaz. Mazeret hali kalktıktan sonra bunların kaza edilmesi gerekir. Bu kimseler kaza etmeden ölmüşse mirasçıların aynı şekilde bu oruçlar için fidye verilmesi İslam alimlerince câiz hata tavsiye edilen menduptur. denilmektedir.

İskat-ı savm hakkında yapılan bu genişletici yorumun yine II.(VIII.) yüz yılın sonlarından itibaren namaz hakkında da düşünölmeye başlandığı tahmin edilmektedir. Kişinin sağlığında kılmadığı veya kılamadığı namazlar için vefatından sonra fidye verilerek borcunun düşürölmesi temeni ve teşebbüsünü ifade eden **“İskat-ı Salat”** hakkında, Muhammed eş-Şeybânî dışındaki ilk Hanefi müctehidlerinin olumlu bir görüş belirttikleri bilinmemektedir.

Kaynaklarda imam Muhammed'in ez-Ziyâdât'ta **ıskat-ı savm** için yukarıdaki görüşünü açıkladıktan sonra, **“ Bir kimse namaz borcu için fidye verilmesini vasiyet etse, Allah'ın dilemesine bağlı olarak bu fidye onun için yeterli olur. diyerek Temeni şeklinde bir beyanda bulunduğı ancak ıskat-ı savm hakkında**

kıyas yaparken namaz hakkında böyle bir kıyasa girişmeyip namazın hükmünü orucunkine ilhak etmekle yetindiği aktarılır.

Burada kıyastan değil ilhaktan söz edilmesi kıyasın dayandırabileceği bir aslın bulunmayışındandır.

Bir mazeret sebebiyle kılınamayan farz namazların mazeret kalkınca hemen kılınması veya kaza edilmesi emredilmişse de, bu mazeretsizolarak kasten terk edilen namazların daha sonra kaza edilmesi gerektiğine, ve bu kazanın namaz borcunun düşüreceğine dair açık bir nas yoktur.

Aynı şekilde kılınmayan veya kılınamayan bir farz namazın yerine mükellefin veya onun vefatından sonra mirasçılarının fidye vermesinin cevazını ve bu fidyenin söz namaz veya namazların borcunu düşüreceği açık veya dolaylı şekilde bildiren hiçbir ayet veya hadis bulunmamaktadır.

Nitekim bu sebeple İmam Muhammed İskat-ı Salât hakkında “**Allah dilerse yeterli olur.**” ihtiyatlı bir temeni de bulunmayı gerekli görmüştür. **Serahsi** de ölenin namaz borcu için fidye ödenmesini câiz görmekle birlikte bunun namazı ıskat edeceği yönünde bir kesinlik bulunmadığını, sorumluluktan kurtulmanın Yüce Allah’ın lütfüne kaldığını belirtmiştir.

İskat’ın açıklamasını azda olsa konunun başlangıcın da açıkladık, şimdi ise,

“ İskat-ı Devir “ ne demektir? Kısaca deyinelim!

İskat-ı savm ve İskat-ı Salât-ı kıyaslama ilhak ve temeni tarzında da olsa, tartışmaya açılması ve ölenin buluş dan vefatına kadar devam eden döneme ait bütün bedeni ibadetleri ve Allah hakkı gurubundaki bütün dini mükellefiyetleri göz önünde bulundurularak bunlar da fidye ile ıskat edilmek istenir. (yani yaşadığı müddetçe yapamadığı dini vecibelerini “ Allah Hakkı gurubundaki ibadetleri “ o ölünce varisi veya her hangi bir ailesinden bir ferd, yapamadığı ibadetlerine karşılık çevirme yapar yani bir nevi fidye öder.

(70 veya 75 yaşındaki bir adamın yapamadığı ibadetlerine, karşı tam fidye verilirse 15, ile 20 ton buğday oluyor. bu buğdayı da paraya çevrilmesi ve fakirlere verilmesi gerekiyor, ama devir işlerinde iş tamamen değişiyor, örneği ölü sahibi devir işleri yapanlara ben size 500 lira ıskat bedeli ödeyeceğim, siz ona göre ayarlayın, onlarda yaklaşık 15- 20 ton buğdayı fidye alması gereken (çeviriciler) alacaklı olacakları halde ölü sahibi bu kadar para veya buğday veremeyeceğini önceden onlara bildirdiği için, fidye alacaklar olanlarda çeviriyorlar, örneği bu kadar buğdayı aldım kabul ettim, tekrar o buğdayı ölü sahibine veya vekiline hibe veriyor tekrar halalaşılıyor tekrar alıyor derken ölü sahibinin vereceği paraya göre hesaplıyorlar esasında ondan ona devir edile, edile, kendi aralarında helalaşıp, hibe kabul edile, edile ıskat sahibinin teklifi olan 500 Tl, ayarlıyorlar, ve o parayı fakirler kendi aralarında bölüşüyorlar, bu paranın ıskatı yöneten din adamına verilir mi verilmez mi din adamı kendisi araştırıp bunun cevabını bulur. İskat kime ve neden verileceği açıktır.)

Yine Diyanettin İslam ansiklopedinin c. 19 s. 142-143 ıskat konusu bölümüne devam edelim bu ansiklopediden konumuzla ilgili bölümlerden faydalanıp sizin de bilginize sunuyorum,

İskat yaptıran ölü sahiplerinin bu yönelişinin temelinde her hangi bir şer'i delilden ziyade ümit, ihtiyat ve temeni ye dayalı bir iyimserliğin yarattığı (ölü sahibinin bir insani ve dini vecibelerini yerine getirdiği için rahatladığı görülür.)

Bununla birlikte ne kadar devir (çevirme) ne kadar iyimser düşünülürse düşünülün devir usulunun- şekil yönüyle hukuka uygunluğu tartışması bir yana mahiyeti itibarı ile “ **Bir aldatmacadan** “ ibaret olduğu, islamın ruhuna uygun düşmediği bundan dolayı ilk ortaya çıktığı dönemlerden itibaren İslâmâlimlerinin sert eleştirilerine ve “ **bid 'at** “ nitelendirmelerine konu olduğu görülür.

Sonuç itibarı ile: Bakara süresinin 184. ayetinde sadece oruç tutmaya gücü yetmeyen sürekli mazeret sahiplerinin fidye vermeleri emredilmiş olup bunun dışında ki ıskat-ı savmın ayette yer aldığı, ıskât-ı salât ve diğer ıskat çeşitleriyle devir işleminin ise Kur'ân veya Sünет'ten her hangi bir delile veya fıkhi hüküm elde etmede kullanılan bir usule dayanmadığı açıktır.

Esasen bedeni ibadetler ruhun Allah'a yükselişini sembolize ettiği, kişinin kendini geliştirip eğitmesine yardımcı olduğu ve tabi olarak mükellef açısından bir çok manevi ve ahlaki fayda taşıdığı için bunların sıradan bir borç alacak ilişkisi gibi görülmesi ve neticede ıskat usulünün ibadetlerin edâsına alternatif ifa olarak değerlendirilmesi bu ibadetlerin ruhuna ve amacına aykırıdır.

Ancak, vefat eden kimsenin yakınlarının ölenin uhrevi mesuliyetini azaltacak bir şeyler yapabilme yönündeki iyi niyet ve gayreti, müteahhirinden bazı fakihlerin ihtiyat ve temeni den öte gitmeyen, fakat nitecede fakirlere tasadukta bulunduğu için bazı olumlu sonuçlar da içeren ıskat işlemine sıcak bakmaları, bu sürecin bir devamı olarak fakirler için de devir usulünün bulunması gibi hususlar ıskat ve devrin İslam toplumunda hızla yaygınlaşmasının temel âmili olmuştur. buna ilaveten, bu tür âmil ve yaklaşımların her dönemde en azından ikili ilişkiler çerçevesinde – varlığın korunmuş olması aksi yönde yapılan eleştiri ve açıklamaları sonuçsuz bırakmıştır.

Öte yandan Kur'ân da, Sünет'te veya sehâbenin ve müctehid imamların fetvalarında mazeretsiz olarak tutulmayan ve kaza edilmeyen oruçlar için ıskat-ı savmın bütünüyle ıskat-ı Salâtın ve devir cevazı yönünde hiçbir açıklama yer almadığı halde ıskat ve devrin uygulamada giderek yaygınlaşmasının, insanların sağlıklarında ibadetleri ifa'da tembellik etmesine veya ihmalkar davranmasına, bunun islâmın ön gördüğü veya cevaz verdiği bir usul olarak algılanmasına, islâmın bu âdet sebebiyle yanlış anlaşılmasına ve haksız ithamlara mâruz kalmasına yol açtığı da bilinmektedir. Bununla birlikte ölen için bir şeyler yapıp Allah'ın Rahmetini umma, dini bir görevi fa etme, bu vesileyle ihtiyaç sahiplerine yardım etme gibi bir çok farklı niyetin iç içe olduğu, psikolojik ve ekonomik sebeplerin ve sosyal baskının ön plana çıktığı bu işlemin sadece ilmi ve şekli bir yaklaşımla BİD'AT ve yanlışlardan arındırması kolay görülmemektedir.

3- Şafii İlmuhalinde şöyle demektedir.

Resulullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Zimmetinde oruç bulunduğu halde vefat eden kimsenin, velisi onun yerine oruç tutar.” (Müslim)

Yine Efendimize (s.a.v.)’e (bir adam geldi) “Anam öldü, bir ay oruç borcu vardı, onun adına oruç tutsam olur mu? Diye soran bir kimseye. Hz. Peygamber (s.a.v.) “Evet”Cevabını verdi.

(Ahmet ve Nesei, Abdullah b. Zübeyr’den rivayet edilmiştir. Neylü’l-Evtâr IV,285vd. ayrıca İslam fıkı ansiklopedisi c. 3. s. 98-99)

Cumhur ulemaya göre, namaz için ne fidye vardır. ne de başkası yerine kaza edilebilir. Buna dair hiçbir şey varid olmamıştır. Bazı alimler namazı da oruç’a kıyaslayıp, onun için de hem fidye verilir, hem de kaza edilebilir demişlerdir.

İhtiyarlık ve müzmin bir hastalık gibi bir mazeretten dolayı oruç tutamayan kimse için her gün için birer müd, fidye verilmesi gerekir.(Bak. Bakara süresi 184. ayeti yukarıda yazılmıştır.) Büyük Şafii İlmuhali. Halil Gönenç Sayfa 222-223)

4- Konuyla ilgili Diyanet İlmuhaline bakalım!

İskat-ı Salat (Namaz’ın zimmetten düşürülmesi)

Her hangi bir sebeple vaktinde kılınmayan ve böylece mükellefin zimmetine borç olarak geçmiş bulunan namazların bir tek ödeme yolu vardır. o da kaza etmek, yani geçmiş namazları kılmak (eda etmektir). Bundan başka namazın zimmetten düşürülmesi için meşru bir yol yoktur.

Tutulmayan oruçlar namaz gibi değildir. Oruç fidye verilmesi hakkında delil vardır. nitekim Kur’ân-ı Kerim bakara 184. ayet’te de oruç’a gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyum fidye verirler. Buyrulmuştur. İhtiyarlık veya iyileşme umudu kalmamış hastalık gibi sürekli mazeretli olanlar tutamadıkları oruçların yerine her bir gün için fidye verirler.

Fakat kılınmayan namazlar için fidye verileceğine dair bir delil yoktur.

Oruç için fidye ye sebep olan acizliği dikkate alarak namaz için de fidye verilmesi oruca kıyas edilemez. Çünkü oruç borcunun fidye ile ödenmesi orucu makul olmayan misliyle ödemektir. Ki, (buna cevaz veren delil vardır.) namazın da bu şekil fidye ile ödenmesini oruca kıyas etmek, makul olmayan misliyle ödemeye başka bir şeyi kıyas etmektir ki, bu kıyas caiz değildir.

Ancak, oruçta fidye sebebinin acizlik olduğu ihtimalini dikkate alan bir kısım İslam âlimleri, “ Aynı sebep namaz için de söz konusudur. Böyle olmasa bile, namaz için verilen fidyeler günahların silinmesine vesile olan bir iyiliktir.” diyerek ima ile de olsa vaktinde kılamadan ve sonradan da kaza ödemediği ölen mükellefin kılamadığı namazlar için fidye verilmesini vasiyet etmesini yararlı görmüşlerdir.

İma ile de kılmaya gücü olmadığı namazları kılmayan ve kaza edecek şekilde sağlığına kavuşmadan ölen kimsenin, bunlar için fidye verilmesini vasiyet etmesi gerekmez.

Vasiyet edilen fidyeler, ölünün geriye bıraktığı malın üçte birinden verilir. ölünün öyle bir vasiyeti yoksa varislerin fidye vermesi gerekmez. ancak varisleri teberru olarak fidye vermeleri caizdir.

Bir kimse başkasının yerine namaz kılamaz, oruç tutamaz. Ancak yaptığı ibadettin sevabını başkasına bağışlayabilir.

2. Bölüm : İskat’a karşı olmayanlar uygundur diyenler.

Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediye Hakikat Yayın kitab evinde basılan kitabın 999- ve 1000 sayfalırının bir kısmını aynen yazıyorum.

MEYYİT İÇİN İSKÂT

1- (Nür-ül -izah) da ve bunun **(Tahtâvi)** haşiyesinde da ve **(Halebi)** ile **(Dürr-ül- muhtâr)** da namazların kazası sonunda **(Mülteka)** da ve **(Dürr-ül Müntekâ)** da **(Vikâye)** de **(Dürer)** de ve **(Cevher)** de ve Kâdi -zâdenin **(Birgivi vasiyetnâmesi)** şehrinin sonun da ve başka kıymetli kitaplarda, meyyit için İskat ve devr yapmak Hanefi mezhebinde lazım olduğu yazılıdır.

Meselâ, **(Tahtâvi)** hâşiyesinde diyor ki, tutulmamış oruçların fidye vererek iskât edilmesi için nas vardır. Namaz oruçtan daha mühim olduğun dan şer’i bir özür ile kılınmamış kaza etmek istediği halde ölüm hastalığına yakalanmış bir kimsenin, kaza edemediği namazları için de oruç da yaptığı gibi iskât yapılması için bazı âlimlerin söz birliği vardır.

Namazın iskâtı olmaz diyen kimse, cahildir. Çünkü, mezheplerin söz birliğine karşı gelmektedir. (demekte ve aynı kitapta şu hadisi yazmaktadır.)

Hadisi Şerifte Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Bir kimse başkası yerine oruç tutamaz ve Nâmaz kılamaz, fakat onun orucu ve namazı için fakiri doyurur.” Buyurdu.

Ehl-i sünnet Âlimlerinin üstünlüklerini anlamayan ve mezhep imamlarınıza da kendileri gibi hayal ile konuşuyor.sanan ba’zı kimselerin (İslamiyet de iskât ve devr yoktur. iskât hristiyanların günah çıkarmasına benziyor.) gibi şeyler söylediklerini işitiyoruz. Bu gibi sözler kendilerini tehlikeli durumlara düşürmekte

dir. çünkü Peygamber Efendimiz (s.a.v.) “ (*Ümmetim delalet üzerinde birleşmez.*) *Ve (müminlerin güzel gördüğü şey Allah indinde de güzeldir.*) buyurdu. Bu hadisi şerifler (Berika) ’nın 94. sayfasında yazılıdır. Ve devr yapanın elbette doğru olduğunu gösteriyor demektir. Devr yapmağa inanmayan bu hadisi şeriflere inanmamış olur. İbn Âbidin vitr namazını anlatırken (dinde zaruri olan ya’ni cahillerinde bildikleri ‘icmâ ‘ bilgilere inanmayan kimse, kafir olur.) (*icmâ*), müctehidlerin söz birliği demektir.

Iskat günah çıkartmaya nasıl benzetebilir? Papazlar, günah çıkarıyoruz diyerek insanları soyuyorlar. Halbuki islamiyette din adamları iskat yapamaz. Iskatı yalnız ölünün vasisi, vasiyeti yoksa varisi yapabilir. Ve para din adamlarına değil fakirlere verilir.

Bu gün hemen her yerde, ıskat devr işleri şeri’ate uygun yapılmaktadır. İslamiyet ’de ıskât yoktur diyenler böyle söylemeyipte bu gün yapılmakta olan iskat ve devrler şeri’ate uygun değildir deselerdi çok iyi olurdu. Biz kendilerini desteklerdik. Böyle söylemeleri ile hem korkunç bir tehlikeye düşmekten kurtulurlardı, hem de, islamiyete hizmet etmiş olurlardı. İskat ve devirlerin nasıl yapılacağı İbni Abidin’nin kaza namazlarının sonunda geniş yazılıdır.

Hastanın kefareti iskatı öldükten sonra yapılır, ölmeden önce kimse kendi iskatını veremez,

Şafi-i (Ervâr) kitabında (meyittin kılmadığı namazlar için fidye vermek, şafi-i mezhebinde vacip değildir. Verilirse iskat olmaz) diyor.

Hanefi âlimlerinden imâm-ı <Birgivi “ rahmetullahi Teâlâ aleyh “ (Cila-ül Kulüp) kitabında diyor ki, (üzerinde Allahü Teâlâ ’nın hakkı veya kul hakkı bulunan kimsenin iki şahid yanında vasiyet söylemesi veya yazmış olduğunu bunlara okuması vacipdir.

Ölen Vasiyet etmedi ise, velinin kefareti ıskatı yapması, Hanefilerde lazım olmaz.

Şafi-i mezhebindeki (*Nef-ul-enâm fi-iskatissalati vesiyam*) da diyor ki, (Bacuri 1) İbni Kasım’ın, Ebü Şüca metni şerhinin hikayesinde diyor ki, **meyyittin kılmadığı namazlar için fidye verilmez. Verilir kavli de vardır. Hanefi mezhebini taklid ederek ıskatının yapılması iyi olur.**

Meyyit Namaz (fidyelerini) vasiyet etti ise namaz fidyesi vermek vacip değil caiz olur. Bu son ikisi kabul olmaz ise hiç olmazsa sadaka sevabı hasıl olup, günahlarını temizlemeye yardım eder. imam-ı Muhammed böyle buyurmuştur. (**Mecma’ul-enhur**) de diyor ki, (Nefsine ve şeytana uyarak namazlarını kılmamış, ömrünün sonuna doğru buna pişmân olup, kılmağa ve kaza etmeğe başlamış) olanın kazâ edemediği namazlarının İskâtının yapılması için vasiyet etmesi caiz olduğu (**Müstasfâ**)da yazılıdır.

(**Cilâ-ül kulüp**) da diyor ki, (Kul hakları ödenecek borçlar, emânet, gasp, sirkat, ücret ve bey sebebi ile verilecekler ve döğmek, yaralamak, haksız olarak kullanmak gibi beden hakları ve söğmek, alay, gıybet, iftira, gibi kalb haklarıdır.

(Tam ilmihal Seâdet-i Ebediye Sayfa : 999-1000)

2- Şafii mezhebinde ağırlıklı görüş, namaz veya adanmış itikaf borcuyla ölen kimsenin yakınlarının ölen adına bir ibadetleri ifa etmesinin de fidye vererek bu borçları düşürmesinin de caiz olmadığı yönündedir. Bununla birlikte orta ve illeri dönem Şafii literatörün de imam Şafii'nin oruç borcuyla ilgili görüşünden yola çıkarak yakınlarının ölen adına bu iki ibadeti ifa edebileceği yine tahric usulu işletilerek ölenin namaz ve itikaf borcu için fidye verilebileceği belirtmiştir.

(Nevevi ,VI,372) ve Diyanet İslami Ansiklopedisi 19/142

3- Ancak bunun, Şafii fakihlerinden “Sübki'nin” yaptığı gibi istisnai ve biraz da Hanefileri taklit ederek benimsenebilecek bir çözüm olduğu belirtilerek, mezhepte tercih edilen görüşün bu olmadığı vurgulamak istenir.

Bacûri,1,311ve diyanet 19/142

4- Merhum Ömer Nasuhi Bilmen'in hazırladığı İslami ilmihal de ise konuyla ilgili şöyle yazmaktadır.

Fidyei salat hakkında sarih bir nas ve icmal (Ayet, hadis veya müştehidlerin kesin, içtihatların görüşü) yoktur.

İmamı Muhammed'i şeybani (Rahmetullahi eleyh) “ Ziyadat” adındaki kitabında “ fidyei salât,“ inşallah Teâlâ kifayet eder. demiştir.

Demek ki, bunun afv ve mağfirete bir vesile olacağı Allah Teâlâ' dan umuluyor. Yoksa bu bapta kat-i bir nass yoktur. eğer bu fidyenin namazlara kifayet edeceği bir nasa veya bir kıyasa müstenit olsaydı, böyle meşiyetullah'a taliki cihetine gidilmezdi.

Fahrülislam Pezdevinin usul kitabında da deniliyor ki: Namaz hakkında fidyenin cezasına—yani: Namaza tekabül ve kifayet edeceğine – oruç hakkında hükmettiğimiz misali hüküm edemeyiz. Ancak namaz hakkında fidyenin fazlen kabulünü Allah' Tâlâ'dan rica ederiz/ yalvarırız.

İbnül Hümam gibi içtihat mertebesine haiz bir zatın da Fethülkadirdeki ifadesine nazaran namaz, eimmei Hanefiyyenin istihsaline oruç gibidir. Mademki oruç ile fidye: itamı tam arasında bir nūmaselat (mūnasebet) şeran sabit olmuştur. binanaleyh bu müsalet namaz ile fidye arasında da sabit olabilir. Eğer eğer böyle bir mūmaselet var ise matlup hasıl olmuş olur. Ve illa fidyei salât, bir birr-ü ihsandan ibaret kalır. Birr-ü ihsan ise siyyieleri izaleye saliktir.

Kütübi fıkhiyemizden kuhūstanide deniliyor ki: eğer ölü fidyei salat ile vasiyette bulunmamış ise velisinin teberru caizdir. Bunun bir emri müstahsen olduğu hilaf yoktur. bunun sevabı ölüye vasıl olur.

Filhakia hiçbir vakit fidye-i salat ile namaz borçlarımızın ödenmiş olacağını idaa edemeyiz. Fakat acizane sadakalardan dolayı da inayeti ilahiye ye nailiyetten umudumuzu kesmeyiz. Hiçbir hayır ve ihsan, indi ilahide zayi olmaz. Verilen

sadakalardan ve yapılan vakıflardan dolayı mü'minin defteri âmeline daima sevap yazılır durur.

Bir kadın Hz. Peygambere (s.a.v) gelerek:

“ Ya Resûlullah! Yaşlı olan babama hac farz olmuştur. fakat binek üzerinde duracak güce sahip değildir. Onun adına ben hacca gidebilirmiyim? Diye sordu.

Hz, Peygamber (s.a.v.) “ **Baksana, senin babanın borcu olsa onu ödeyecek mi idin ?** “ dedi. Kadın Evet, cevabını verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.) “ **Allah ‘ın borcu ödenmeye daha layıktır.**” Buyurdu.

*Yine Efendimize (s.a.v.)’e (bir adam geldi) “Anam öldü, bir ay oruç borcu vardı, onun adına oruç tutsam olur mu? Diye soran bir kimseye. Hz. Peygamber (s.a.v.) “Evet”*Cevabını verdi.

(Ahmet ve Nesei, Abdullah b. Zübeyr’den rivayet edilmiştir. Neylü’l-Evtâr IV,285vd. ayrıca İslam fıkı ansiklopedisi c. 3. s. 98-99)

Hadis No: 1630-) Ebu Hüreyre (r.a.)’dan, bir kimse Hz. Peygamber

(s.a.v.)’e: “ Babam vefat etti, bir takım mal bıraktı. Ancak bir vasiyette bulunmadı.

Acaba onun adına sadaka versem onun günahlarını örter mi?” dedi: O da: “Evet örter“ buyurdu.

İbni kudeme demiştir ki, Bu hadislerin hepsi sahihtir. Bunlardan anlaşıldığına göre ölü diğer ibadetlerinden de faydalanabilir. Çünkü oruç, dua, istiğfar bedeni ibadetlerdir. Allah Teâlâ bunların sevabını ölüye ulaştırır. Bunun gibi diğer ibadetlerin sevaplarını da ulaştırır. İslam fıkı Ansiklopedisi c.3.s,99)

Ben bundan şöyle anlıyorum, hac ile orucu yukarıda hadislerle anlattık. Ayrıca eğer ölü’ nün üzerinde farz olup ta veremediği Zekat, vacip olup ta vermediği, Fitre ve kesemediği kurban’ı da varisleri tarafından ölünün adına bu dini ibadetleri yapabilirler. Bu ibadetler yapılırsa hem ölüyü o sorumluluktan kurtarır hem de, gerekli sevaplarına da ulaşır inşallah.

Namaz iskatı ise her şey de olduğu gibi oda Yüce Allah’ü Te”alâ’nın taktirine kalmıştır. Allah tan ümid kesilmez,

Her şeyin en doğrusunu Yüce Allah Teâlâ bilir.

Allah ölümü seveni sever:

Müjdeli bir Hadis

Muaz bin Cebel (r.a.) anlatıyor. Resulüllah)s.a.v.)

“İsterseniz size kıyamet günü Allah’ ın Mü’minlere, onların da Allah’a söyledikleri ilk sözü haber vereyim mi? ” buyurdu bizde:

“Evet Ya Resulüllah! “ dedik. Efendimiz de :

“Allah Teâlâ: Bana kavuşmayı arzu ettiniz mi ? diye sorar.

Müminler de :

“Evet Ya Rabbi ...”

“Neden ? “

“Afedeceğini ve bağışlayacağını umduk.”

“Allah Teâlâ “ Öyleyse affım ve bağışlamam size vacip oldu.” diye müjdeler buyurdu. (İmam Ahmet Rivayet etmiştir. Tergib ve Terhib c.6. Sayfa 476)

Ebu Musa (r.a.) ‘nin rivayetine göre Allah’ın Resulü (s.a.v)

“ Bir kulun çocuğu ölünce Allah Teâlâ meleklerine:

“Kulumun çocuğunun ruhunu aldınız mı? “ buyurur. Onlar :

“Evet” derler.

“ Hayatının meyvesini kopardınız mı? Yine:

“ Evet “ diye cevap verirler.

“ Kulum ne dedi ? “ deyince, Melekler:

“ Sana Hamd ve istirca etti” diye cevap verirler. Bunun üzerine Allah Teâlâ:

“ Kulum için Cennette bir ev yapın. “ Hamd evi ” diye isimlendirin, emrini verir buyurdu.

Peygamberimiz (s.a.v.) ölümü seven kişi için bakınız nasıl müjdeler veriyor.

“ Allah mülakatı (ölümü) ölümü seveni Allah da sever. Allah mülakatı (ölümü sevmeyeni Allah da sevmez.”

Sahabelerin “ Hepimiz ölümü kerih görürüz.” deyince, Resul-ü Ekrem şu izahatta bulunmuştur.

“O, o demek değil: belki mü’mine Cennetteki yeri gösterildiği vakit ölümü sever, Allah da onu sever” buyurmuştur.

Ölüm yok olup gitmek değildir:

Ölüm yok, yok olup gitmek değildir. Ölüm fenâ âleminden bekâ âlemine bir intikaldir. Tabi ki, ölüm, bir evden bir eve, veya bir şehirden bir şehre yapılan sade ve basit bir göç de değildir. Ölüm fenâ ile bekânın kesiştiği kritik, endişe verici bir

andır. Ölüm anında çaresizlik ve ölüm sıkıntısı içerisinde ne yapacağını kestiremediği bir sırada bu çaresiz yolcuya etrafında bulunan yakınlarının veya her hangi bir kardeşinin rahatsız etmeksizin kelime-i tevhit söyleyerek yardımda bulunması, sık, sık hatırlatılması ona büyük bir iyilik ve ahiret armağanı olacağını unutmayalım.

Müslim'in Rivayeti şöyledir

“İnsanda bir kemik vardır ki, toprak onu asla yiyemez. (çürütüp yok edemez.) kıyamet günü insanlar ondan yaratılır.”

Ashap: **“O hangi kemiktir Ya Resulüllah.”** diye sorunca:

“O acbû'z-zenep kuyruk sokumundaki kemiktir.” Buyurdu.

(Tergib ve Terhib cilt 7 sayfa 89)

KISSA

Bir adam: Allah Teâlâ'nın bir veli kuluna bir soru sorar:

Soru şudur:

İnsanlar işini ne zaman bitirir. Tam o sırada bir cenaze omuzlarda mezarlığa götürülüyor.

Veli adam işte şu meyit (ölü) işini bitirmiş gidiyor. Veya işi bitirilmiş gidiyor. Zamanı gelince seninde işin biter imamın kayığına (Tabut'a) binip gidersin. ve imanın olursa ebedi istirahatgaha gidersin. İman yoksa ebedi tecritte kalırsın. (Ceza görürsün) bu hepimiz için geçerlidir der.

Ömrüm geçti ne yazık ki geç uyandım,

Bu dünya bana ebedi (kalacağını) sandım.

(Yunus emre)

Bediüzzaman Hz .leri Mektubat.Yirminci Mektubun yedinci Kelimesinde şöyle buyurmaktadır.

“ Size Müjde! Mevt, idam değil, hiçlik değil, fena değil, inkıraz değil, sönme değil, firâki ebedi değil, adem değil, tesadüf değil, failsiz birini idam değil, .. belki Fâil-i Hakim-i Râhim tarafından bir terhistir. Bir tebdil-i mekandır.

Saâdeti ebediye tarafına vatan-ı asilerine bir sevkıyattr. Yüzde doksan dokuz ahh^bın mecma-ı olan âlem-i berzah bir visal kapısıdır.

Nitekim Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur.

“Ölülerinize (Ölmek üzere olan hastalarınıza) kelime-i tevhidi telkin ediniz.” buyurmaktadır. (Müslim,Cenaiz 1,2,VI,631 Tirmizi7,III,306;Ebû Davud 20,III,487;Nesâi4,IV,5)

Son anda Kelime-i Tevhid, yani Tevhid kelimesi olan “ **Lâillahe illallah** ” demenin ehemmiyeti hususunda Yine Peygamber Efendimiz (s.a.v) Başka bir hadiste. şöyle buyurmuştur.

“ Kim ki son sözü Lâillahe İllallah olsa o Cennet’e girer. Buyurmuştur.”

İsterseniz Hadisi birazcık acalım: Ölmek üzere olan kişiye hadi lailahe illallah söyle

Zorlamanın, ısrar etmenin yanlış olduğunu düşünüyorum, şöyle ki, o hastanın da duya bilec kadar biraz sesimizi yükselterek, kendi kendimez sık, sık “**Eş hedü en Lâ İlahe İllâllâh** “ dememiz gerekir. Hastaya hatırlatma, uyarma amacı ile, o zaman hasta inşallah sık sık içinden de olsa Hasta Kelime-i şahadeti getirir,

Ama,hastaya hadi kelime-i şahadet getir, bak hadi,hadi ısrar etmek çok yanlış olur, hasta ölümden ister istemez korkar ha ben ölüyorum onun için son kelimeyi bana hatırlatıyorlar, hasta hem aksi davranabilir, hemde heyecanlanarak, üzülerək şahadet getirmeye bilir. Biz hastaya iyilik edelim derken Allah korusun çok köülük olur.

Bu nedenle çok dikkatli olmamız lazım,

Yüce Allah Teâlâ bütün hepimize “**Eşhedü EnLâillahe İllallah**” diyerek son nefesi vermeyi nasip eylesin.

Ölümü istemek doğru değildir.

“Hiçbir millet, ecelini ne öne alabilir, ne de geri bırakabilir.” (Mü’minün ayet 43)

Nasıl askere gidip belirli bir süre görev yapıyorsak, veya nasıl yaz aylarında belerli bir süre içinde tatile veya dağ evlerine çıkıyorsak, bu dünyada ahirete ebedi bir hayata göç etmek için bir bekleme salonu, dağ evi veya bir tatil beldesi sonuçta imtihan (sınav) yeridir.

İnsan oğlu bu dünyada her türlü akla gelmeyecek hadiselerle karşılaşa bilir. Çok ağır hastalıklar geçirebilir, eşinini veya çocuklarını kayıp edebilir. İftiraya, her türlü zülme maruz kalabilir, işten atılır veya iflas edebilir. İmtihanlarını veremeyip başarısızda olabilir. Sonuç olarak her türlü eza, cefa zorluklarla karşılaşabilir. çok sıkıntı ve ızdırapla yüz yüze gelebilir. Bütün bu hadiselerden dolayı ölümü istemek temeni etmek caiz değildir. Bu dünya geçici bir mekandır hayattır. tabiri caiz ise bir tatil beldesidir. Şöyle veya böyle geçecek,hakiki ve sağlam imanı elde eden için bütün bu sıkıntıların bir ehemmiyeti yoktur. gerçek mü’min bu dünyada kayıp ettiklerinden dolayı üzülüp kendi, kendini yemez. Hele dünyada mal- mülk mevti makam kaybından ölümü asla temeni etmez.

Sevdiklerinin vefatına üzülr. Ancak onlarla ebedi alemde birlikte olacağını düşünerek bu büyük acısını üzüntüsünü, ölümü isteyecek kadar ilerliye götürmez.

Bu hususta Peygamberimiz şöyle buyurmuştur.

“Sizden hiç biriniz başına gelen bir sıkıntıdan ötürü ölümü asla temeni etmesin. Şayet ölümü istercesine fefkale de bir darlık kalırsa o zaman şöyle desin. Allah’ım benim için yaşamak hayırlı olduğu müddetçe beni yaşat: benim için ölüm hayırlı olduğu vakit de beni öldür.” (Tirmizi, sünen Cenaiz,c.2,s.22: Ebu Davud,sünen Ceniz, c.3.s.188)

Başka bir hadis de:

“Sizden hiç biriniz ölümü temeni etmesin. Eğer o kimse iyilikle meşgul bir kimse ise, umulur ki iyiliği ve sevabı artar. Eğer kötü bir kimse ise belki günahattan tövbe eder. ve azaptan kurtulur.” (Buhari, Sahih c.3 s.130)

Buhari ve Müslim’in rivayetlerine göre. Hz. Enes (r.a.) şöyle buyurmuştur.

“Eğer Resulullah (s.a.v.) ölümü istemekten nehy etmeseydi ölmemizi istiyeccektik.

Mervezi’nin Hz. Muaviyenin (r.a.) kölesi Hz. Kasım’dan (r.a.) rivayetine göre Resulullah’ın işiteceği bir tarzda. Sa’d Ebi Vakas (r.a.) ölümü istedi. Resulullah (s.a.v.)

“Ölümü isteme, eğer cennet ehlinden isen kalmak sana daha hayırlıdır. Eğer cehennem ehlinden isen ne acelen var ki, ona kavuşuyorsun.” diye buyurdu. (Ölüm sonrası hayat s.42)

Başka bir hadis de

Ebu Nuaym’ın Hz. Said bin Cübeyr’dan (r.a.) rivayetine göre şöyle buyurmuştur.

“Farzları yapmak, namaz kılmak Allah’ın nasip ettiği zikri yapmak üzere müslümanın her bir gün yaşaması onun için bir ganimettir. (bir lütuftur).” (Kabir Âlemi s.21.22)

“De ki: ölümden veya öldürülmekten kaçsanız da, bu size fayda vermez. Faydası olsa bile pek azdır.” (Ahzap süresi Ayet 16)

Hadis No: 6499 Hz. Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki. **“Kim hasta halde ölürse şehit olarak ölmüştür. Ve kabir azabından korunmuştur. Sabah akşam cennetten rızıklandırılır.”** (Kütüb-i Sitte cilt 17. sayfa 148)

Ölüm hangi hallerde istenir.

Çok yaşlanmış kişiler, felçli, kendi ihtiyacını hiç birisini göremeyenler, veya acısı çekilmez hastalığa yakalanmış, azhamir veya benzeri hastalıklara maruz kalmış hastalar. Ölümü istemekte cevaz verilebilir. Yoksa diğer tüm olay ve sıkıntılarda insan oğlu Yüce Allah’a sabır eder Hamd ve şükür eder mutlaka yüce Allah ona bir çıkar kapı açar. Sabır imanın yarısıdır hadisi şerifini de unutmayalım bu hususta Sabır bölümüne bak.

En iyisini Yüce Allah bilir.

Ecel nedir :

Ecelin lügat manası şudur:

“Her mahlûkun ve canlının Allah tarafından takdir edilen ölüm vakti.”

Cenab-i Hak eceli, yani ölüm vaktini insan hayatı içerisinde gizlemiştir. İnsanın hayatta kalma müddeti olan ömrün “sonu “ manasına da gelen ecel gizli olduğundan insanlar ona göre adımlarını dikkatli atmak durumundadır. Ecel her an kapıyı çalabilir.

Ecel vaktinin gizli olmasının pek çok hikmeti vardır. şayet insanlar ecellerini bilselerdi. o vakit her zaman huzursuz olacaktı. İdamını bekleyin bir mah kûm gibi günlerini saatlerini hatta dakikalarını sayıp duracaktı. Bu nedenle bir insan nerede ve ne zaman öleceğini bilemez. Bununla ilgili bir hikaye yazalım.

Bu hususta Hz. Süleyman zamanında geçen şu hadise ibret vericidir.

K I S S A :

Bir gün Hz. Azrail insan suretine bürünerek Hz. Süleyman’ (a.s.) ın ziyaretine gelmişti. Bir ara orada bulunan bir adamın yüzüne dik, dik bakınca o adam, o zatın Hz. Azrail (a.s.) olduğunu öğrenince bu bıkıştan çok huylandı, adam Hz. Süleyman (a.s.)’dan kendisini rüzgara bindirip Hindistan’a gönderilmesini rica etti. Süleyman (a.s.) de bu ricayı kırmayıp yerine getirdi. Daha sonra , Hz. Azrail tekrar Hz. Süleyman’ın yanına gelince, Hz. Süleyman, Azrail (a.s.) niçin o günü o adamın yüzüne dik, dik baktığını sordu.

Bunun üzerine Hz. Azrail şu cevabı verdi:

“Cenab-ı Hak bana o adamın ruhunu Hindistan da almamı emretmişti.” O gün o adamı sizin yanında görünce hayret ettim. Ancak bana emir edilen vakitte Hindistan’a gittiğim de o adamı orada buldum ve ruhunu kabzettim. (ibn-i Ebi Şeybe, Musannef, 13: 205)

***Peygamber Efendimiz bu mevzua şu şekilde açıklık getirmektedir,
“ Allah bir kulun bir yerde ölmesini takdir etmiş ise onun oraya gitmesine
sebep olacak bir ihtiyaç yaratır. “*** (Tirmizi, Kader 11: ve C.Sağır c.1.s.232)

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor,

***“ Hiç kimse yarın ne kazanacağını (başına neler geleceğini) bilmez.)
Hiçbir kimse hangi yerde öleceğini de bilmez. Şüphesiz ki Allah her şeyi
bilendir, her şeyden haberdardır.”*** (LUKman süresi ayet: 34)

Daha önce konuyla ilgili uzun, uzun bilginize sunduğum için tekrar detayı ile yazmak istemiyorum. ama kısaca tekrar deyinelim, Yüce Allah bazı şeyleri insan oğlundan gizlemiştir.

Bunlar:

- a) Ecel, (kimin ne zaman nerede öleceği bilinmemesi)
- b) Cuma gününde duaların kabul olacağı kıymetli bir saat (vakit,)
- c) Kurân-ı Kerimde gizi olan İsm-i Azam Duası,
- d) Kadir gecesinde, dileklerin kabul olacağı kıymetli bir vakit,
- e) Kıyamettin kopması zamanı vakti,

Bunları Yüce Allah’tan başka kimse bilmez belki şöyle veya böyle tahmin edilir ama kesin bilinmez, örnek olarak belki on çeşit İsm-i Azam duası mevcuttur ama hangisi olduğunu yalnız Yüce Allah bilir.

Bunların tek, tek açıklanması daha önce yaptığım için tekrar etmeye gerek görmedim bu nedenle konun akışına devam edeceğim.

Ecel değişir mi ?

İlm-i ilahideki ecel değişmez. Cenab-ı Hak Kurân-ı Kerim’de ecelin değişmeyeceğini şu şekilde meâlen ferman buyurmaktadır.

“ Her milletin bir eceli vardır. ecelleri geldiğinde onu ne bir an geri bırakabilir. Ne de onu öne alabilirler. “ (A’raf Süresi Ayet 34)

Hadis No: 6419 İbni Ömer (r,a,) rivayet ediyor.

Güne başlayan nice kimseler vardır ki onu tamamlayamadan ölür. Yarını bekleyen nice kimseler vardır ki yarına çıkmadan ölür.”

(Deylemi’nin Müsnedü’l Firdevsi’den ve C. Sağır c.4. s. 1349)

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Hiçbir Ümmet, ecelini ne öne alabilir, ne de erteleyebilir. ” (Hicr Ayet 5)

DİKKATİMİ ÇEKEN

Araştırmalarım sırasında bu konuda en çok dikkatimi çeken bir husus olmuştur.

Bazı kitaplarda hiçbir kaynak belirtmeden üç çeşit ecel var denilmektedir, Birincisi değişmez, ikincisi, nadiren değişir, üçüncüsü çok değişir,

Kazâyı Mübrem, kesilmiş bir hüküm olarak Levhi Mahfuza yazılmıştır. Böyle kazâ ve kaderden sakınmak faide vermez.

“ Allah’ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir. ”

Buyurmuştur. (Ahzab Süresi Ayet: 38)

Kazâyı Muallâk, bir sebebe bağlı olarak Levha yazılan kazâ ve kaderdir. Kazâyı muallaktan sakınmak caizdir. Gerçi sebepler kâmilten adidir. Fakat kazanın mübren mi muallâk mı meçhûl bulunduğundan Mevladan isteyerek dua edeceğiz muallak kader değişirmi değişirmi taktır onundur. ileriki satırlarımızda yani bu konuyu burada izah etmeye çalışmayacağım inşallah kader ve kaza bölümünde çok genişçe konuya tekrar değineceğiz.

Yüce Allah, A’raf süresinin 34. ayeti konuya hiçbir tartışma bırakmayacak şekilde açıklanmıştır.

İlm-i ilahideki ecel değişmez. Cenab-ı Hak Kurân-ı Kerim’de ecelin değişmeyeceğini şu şekilde meâlen ferman buyurmaktadır.

“ Her milletin bir eceli vardır. ecelleri geldiğinde onu ne bir an geri bırakabilir. Ne de onu öne alabilirler. ” (A’raf Süresi Ayet 34)

Başka bir Ayette ise:

Yüce Allah buyuruyor.

“ Allah’ın izni olmadıkça hiç kimse ölmeyecektir. O, vadesi yazılmış şaşmaz bir yazıdır. ” (Al-i İmrân Süresi Ayet 145)

Hasan’dan, Allah ondan razı olsun rivayet edildiğine göre Efendimiz (s,a,v.) şöyle buyurmuştur.

“ Ölüm anında korku ile ümidi kalbinde bir araya getiren kula Allah mutlaka umduğunu verir ve ona korkuttuğundan emin kılar. ” (Tenbihü’l -- Gafilin 120)

Ne intiharla ne de her hangi bir kazayla ecel kısalmaz:

Yüce Allah Teâlâ Şöyle buyuruyor.

“ Kuşkusuz, Allah’ın takdir ettiği vakit gelince ertelenmez, eğer bilseydiniz.” (Nuh süresi Ayet: 4)

Ne intihar ederek (kendi kendini öldürmek) ne de bir başkasını öldürmek veya her türlü kazada ölmek, Yüce Allah’ın tayin ettiği eceli kısaltmak mümkün değildir. Cenab-ı Hakkın ilmi ezeli ve ebedidir. Âlim sıfatına sahip olan Cenab-ı Hak bir kimsenin intihar ederek öleceğini de, veya bir başkası tarafından öldürüleceğini de, hangi kazada ve nerede öleceğini de, bilmektedir. Bu bakımdan ecelin kısalması söz konusu değildir. Şu veya bu sebeplerle ölen kimsenin Cenab-ı Hak tarafından takdir edilmiş (halk arasında konuşulan alın yazısı neyse o), eceli o kadardır, yani kendisine verilen ömür o kadardır.

Yüce Allah buyuruyor.

“ Eceli geldiğinde hiçbir kimsenin ölümünü Allah geri bırakacak değildir.”
(Münâfikûn Süresi Ayet: 11)

Başka bir Ayette Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Süre sonu geldiğinde ise ne bir an erteleyebilirler, ne de öne alabilirler.” (Nahl süresi Ayet: 61)

Hız. Azrail Peygamber Efendimiz (s.a.v) ile bir sohbetinde,

“ Ya Muhammed! Yeminle söylüyorum, eğer ben bir sivrisineğin canını dahi almak istesem, Yüce Allah onun canını almamı emretmedikçe bu işi yapamam.” Buyurmuştur.

Bu konu da Diyanet'in İslam ilmuhalı 62. sayfasında aynen şöyle yazmaktadır.

Ecel : Allah Teâlâ yarattığı her canlı için belli bir yaşama süresi konmuştur. Bu sürenin, yani ömrün sonuna ecel denir.

Her ne suretle olursa olsun ecel dediğimiz bu vakit gelince ölüm olayı meydana gelir. Bir dakika bile sonraya kalmaz. yaratan ve yaşatan Allah olduğu gibi, öldüren de yani ölümü yaratan da O'dur. O'ndan başka yaratan ve öldürücü yoktur.

Ecel birdir. Öldürülmüş olan veya bir kazada hayatını kaybetmiş insan da eceliyle ölmüştür.

Hadis NO: 404 Ebü İzzet rivâyet ediyor:

“Allah bir kulunun ruhunu bir yerde almak istediğinde onun için orada bir ihtiyaç meydana getirir. (bir sebep meydana getirir.)

(Teberani’nin Kebir’i ve Ebü Nusaym’ın Hilye’sinden. C. Sağır c.1.s. 41)

Hadis No: 7451 Hz Enes (r.a.) rivayet ediyor.

“Eğer eceli ve onun sana doğru gelişini görseydin uzun amel beslemekten ve dünya ya aldanmaktan nefret ederdin.” (C.Sağır c.4. S. 1431) ve Beynaki’nin Şuabü’l İman’ından)

İki dakika tefekkür edelim mi?

Her kesin ölüm vakti ve nerede nasıl öleceği Rabbimiz yanında bellidir. Umulmadık anda ve yerde gelen ecel, bazen bizde şok tesiri meydana getirir. Halbuki her şey kader ile takdir edilmiştir. Bizim bilmediğimiz nice hikmetler sebebiyle Allah kulunun canını beklemedik bir anda ve yerde alıverir. Halk arasında “o oraya gitmeseydi bir şey olmazdı “ şeklinde kullanılan cümleler de bu haki katın avamca ifadesinden başka bir şey değildir. Kişi bir iş münasebetiyle oraya gider Yüce Allah bir sebep teşkil eder vesile eder) o kişinin eceli geldiği içinde orada ölüverir. Esas arz etmek istediğim, ölüme, (ecele) daima hazırlıklı olmalıyız, nasıl aile fertlerinin rızkını gecemizi gündüzümüzü bir birine katıp ihtiyaçlarını temin ediyorsak, aynı şekilde de ahiretimize de çalışmalıyız, Hani, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadisinde şöyle buyurmuştur. **“Öyle çalış ki, hiç ölmeyecekmişsin gibi, öyle ibadet et ki, yarın ölecekmişsin gibi.”**

Hayatımız böyle olması gerekir. bu hadise uyup uymadığımızı cevabını kendimiz buluruz ve biliriz, eğer hadis’de buyrulduğu gibi hayatımızda yüzde elli, dünya işleri için yüzde elli ahiret için çalışırsak ne mutlu bize, aksi halde kendimize çok yazık ederiz, Yüce Allah’ın bize ve ibadet etmemize ihtiyacı yoktur bizim Rabbimize hem bu dünyada hamda Ahirette ihtiyacımız vardır hemde ebediyen O’na ihtiyacımız vardır. O’ bizim Rabbimiz’dir biz ise o-O’nun kul’uyuz, eğer kulluk görevimizi yapabilmış isek.

Allah Teâlâ bizi hidayet etsin gerçek kulluk görevini yapanlardan eylesin.

Sonuç olarak: Yüce Allah’ın izniyle taktiri ile, Ecel her an her dakika bir şeyler vesile ederek, gelebilir uyanık ve hazırlıklı olmamız lazımdır. Verilen can emanettir emanet olan şey her an sahibi bizden ister veya bizden istemeden de alır, takdir Yüce Allah’ Teâlâ’nındır. O, her ketsen hesap sorar ama, hiç kimse O’ndan hesap sormaz.

Yine az önce yukarıda Hz. Süleyman ile Hz. Azrail’in konusu ile ilgili KISSA da okuduk aynı konu burada da geçerlidir. İsterseniz yukarıda tekrar gözden geçirin.

Yüce Allah buyuruyor.

“ Her ümmetin bir eceli vardır; eceli gelince artık bir an geri de kalamazlar illeri de gidemezler.” (Yunus süresi Ayet : 49)

Yüce AllahTeâlâ başka bir ayette şöyle buyuruyor.

“ O’dur hem diriltten, hem öldüren. Özetle, O bir işe karar verdiği zaman ona sadece “ Ol “ der, oluverir.”

Ölüme çare yoktur.

Bedenden ayrılan ruhun tekrar oraya iadesi insan gücünün dışında olan bir şeydir. Ölüme çare olsaydı; bir zamanlar dünyayı titreten dünyalara sığmayan her türlü güç kuvvet makama ve para sahibi olanlar ölüp toprak olmazlardı. Onlar da sıradan her insan gibi ölüm gerçeği karşısında boyun eğmezlerdi. Ölüm bir bakıma insanlar arasında mutlak eşitlik sağlamaktadır. Yaratıcı kudreti takdir edemeyen, o kudrete boyun eğmeden yaşayabileceklerini sananlara Yüce Allah Kur’ân diliyle şu sarsıcı ifadeleri yöneltiyor.

“ Can boğaza geldiğinde, onu geri döndürsenize! Oysa siz o zaman bakıp durursunuz. Biz ise ona sizden daha yakınız. Fakat siz göremezsiniz.” (Vakia Süresi Ayet 83-85)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) buyuruyor.

Ruh bedenden ayrıldığında gökten bir ses yükselir. Sesin sahibi üç defa şöyle haykırır.

“ Ey insanoğlu!.. sen mi dünyayı terk ediyorsun, yoksa dünya mı seni terk ediyor? Dünyamı seni peşinden sürükledi, yoksa sen mi dünyanın peşinden sürüklendin? Seni mi dünyayı, dünya mı seni öldürdü?

Mevtâ yıkanmak üzere teneşire konulduğunda yine gökten aynı ses yükselir. Sesin sahibi üç defa şöyle haykırır.

“ Ey insanoğlu güçlü kuvvetli vücudun nerede kaldı, neden seni bu aciz duruma düşürdü? Bülbül gibi şakıyan dilin nerede, neden konuşmaz oldun? Duyan kulakların neden duymaz oldu? Hani samimi dostların nerede kaldı, neden seni yalnız bıraktılar?

Mefta kefene sarıldığında yine gökten aynı ses yükselerek üç defa şöyle haykırır.

“Ey İnsanoğlu! Eğer Allah Teâlâ’nın hoşnutluğunu kazandıysan ne mutlu sana! yok eğer Allah Teâlâ’nın gazabını çarptıysan yazıklar olsun sana!..

Ey insanoğlu eğer (son) durağın cennetse ne mutlu sana! yok eğer (son) durağın cehennem ise yazıklar olsun sana!

Ey insan oğlu! Azıksız (yiyeceksiz içeceksiz) olarak uzun bir yola çıkıyorsun, bir daha dönmek üzere ebediyen sıcak aile yuvandan ayrılıyorsun. Bundan sonra da çile ve sıkıntılarla dolu bir âleme göçüyorsun. ”

Cenaze Tabuta konduğunda yine aynı ses üç defa şöyle haykırır.

“Ey insan oğlu! İyi ameller işlediysen ne mutlu sana! Tövbe ederek göçmüşsen yine ne mutlu sana! ve yine Allah Teâlâ’ya itaat eden bir kul isen ne mutlu sana ! “

Mefta namazı kılınmak üzere musallâ taşına konulduğunda yine aynı ses üç defa şöyle seslenir.

“ Ey insanoğlu! . Şu anda iyi kötü tüm amellerinin karşılığını göreceksin. İyilik işlemişsen karşılığında iyilik, kötülük işlemişsen de karşılığında kötülük göreceksin.”

Ölü kabrin kenarına konulduğunda aynı ses üç defa şöyle seslenir.

“ Ey insan oğlu!.. Namaz bir dünyadan harâke bir âleme geldin. Varlıktan fakirliğe düştün .Aydınlıktan karanlık diyarına geçtin.

Ölü kabre konulduğunda da aynı ses üç defa şöyle haykırır.

“Ey insanoğlu!.. Yer yüzünde iken gülüş cümbüş dolaşıyordun. Şimdi yeraltında ise acıklı haline ağlıyorsun. Yine dünyada iken bol, bol konuşuyor ve sevinçli görünüyordun. Şimdi toprak altında ise yaşlı ve hüznölüsün, aynı zamanda da hiç konuşmuyorsun. “

Ve nihayet cemaat kabrin başından ayrıldığında da Yüce Allah şöyle haykırır.

“ Ey kulum! Şimdi amellerinle tek başına kalmış bulunuyorsun. Dünyadaki yakınların dostların ve sevdiklerin hepsi de seni bırakıp gittiler. Seni mabrin koyu karanlıkları içinde yalnızlığa saldılar. Halbuki sen azmı onların yüzünden bana karşı kötülüklerde bulunmuştun? Fakat bu gün ben iman sahibi kullarıma karşı babanın evladına olan şefkatinden daha da çok şefkatle hareket ederim.” (Dakâik-ul- Ahbâr)

H.z. Ali, Şöyle buyurmuştur.

“ İnsanın aldığı her nefes, ölüme yaklaştıran adımlardır.

Başka bir sözünde, Öldükten sonra yaşamak isterseniz, ölmez bir eser bırakınız. buyurmuştur.”

Bir dakika tefekkür edelim mi?

İnsan zaman içinde doğar, zaman içinde yaşar ve nihayet zaman içinde dünya hayatına veda eder. dolayısıyla zaman her yönüyle onu kuşatmış durumdadır. Hayatımız dakikalara, saniyelere bağlıdır. Yüklü servetler feda edilse, bir saniyemizi geri getirme imkanımız olmadığı düşünülürse, zamanın bizler için ne derece önemli olduğu daha iyi anlaşılır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“Andolsun ki, insan gerçekten ziyan içindedir.” (Asr süresi ayet 1)
Bu ayet zamanın önemine işaret etmektedir.

Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“İki nimet vardır ki insanları çoğu bunların değerinden habersizdirler. Bunlar sağlık ve boş zamandır.” (Buhari , Rikak, 1) buyurarak zamanın önemine dikkat çekmiştir.

Ölüm Dönüşü olmayan bir yoldur :

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Hanginizin daha güzel iş ortaya koyacağını denemek için ölümü ve hayatı yaratan O’dur. O azizdir, Gafurdur.” (Mülk süresi ayet 2)

Yüce Rabbi’miz bu ayet’e bütün insanlığın hayat boyunca bir imtihandan geçtiğini haber vermektedir.

O halde bizler de ömrümüzün, hesabını verebileceğimiz davranışlarla tüketmeye, hayatımızı Allah’ın rızasına uygun şekilde sürdürmeye gayret gösterelim.

Dönüşü olmayan bir yolculuğa çıkan kimsenin bazı perde ötesi hallerini Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle açıklıyor.

“Cenaze tabutu konulup erkeklerin omuzlarına yüklendiklerinde, o cenaze iyi bir kişi ise: beni acele olarak gideceğim yere ulaştırınız, der. Eğer o cenaze kötü bir kişi ise: eyvah ! bu cenazeyi nereye götürüyorsunuz, diye feryat eder. cenazenin bu feryadını insandan başka her şey işittir. Eğer insan bu feryadı duysaydı, dayanamayarak bayılırdı.” (Buhari, Cenâiz 91,II,103)

DİKKAT DİKKAT

ÖBÜR DÜNYA YA HAVA YOLLARI

*Artık Bilirsin hareket yeri dünya,
Varış yeri ahiret. Anlarsın yaa,
Uçuş saati her an kalkabilir haa,
Dikkat et bu gidişin gelişi yoktur, yoktur arkadaş.*

*Müracaat adresten teslim alınır.
İsim Adem oğlu, mevki makam boş sayılır.
Dünyada sınav oldun, artık sonuç orada anlaşılır.*

Dikkat et bu gidişin gelişi yoktur, yoktur arkadaş

*Yalnız müsaade edilen eşyalar,
On iki metre beyaz bez, ve Salih Amel,
Unutma ki faydalı ilimdir temel ,
Dikkat et bu gidişin gelişi yoktur, yoktur arkadaş.*

*Yolcu yanında bunlardan başka,
Götüremez hiçbir malzeme ve eşya,
Artık tüm kötülükleri bırak yavaşça,
Dikkat et bu gidişin gelişi yoktur, yoktur arkadaş.*

*Yolcu huzurlu ve rahat bir seyahat için,
Kur'an'a ve Hadis-i Şerife uyun iyi yapın seçim,
Yoksa sınıfta kalırsın, ver yaşantına bir biçim,
Dikkat et, bu uçuşun dönüşü hiç yoktur arkadaş.*

*Derler yolculara verilecek testlere artık geçin,
Ömrünü nerede tükettin, gençliğini nerede geçirdin.
Mallarını nerede kazandın, nereye harcadın.
Dikkat et, bu uçuşun dönüşü hiç yoktur arkadaş.*

*Müslümanlığın beş, imanın altı şartına uymalısın,
Ağır günah olan, haram kazanç, canına intihar yapmamalısın,
ALLAH emri haksız bir adamı öldüren bir alemi öldürmüş gibidir,
Dikkat et, bu uçuşun dönüşü hiç yoktur arkadaş.*

*İçki, kumardan, insanlara haksızlık yapmaktan uzak kal,
Vatanını ve insanları sev, dürüst ol daima iyi hal,
Kur'an'dan hadisten hiçbir zaman zarar gelmez Bal'dır Bal,
Dikkat et, bu uçuşun dönüşü hiç yoktur arkadaş.*

*Hile, fitne, fesat, zina yapmayın. Katil olmayın,
İnsanlara zulüm etmeyin, kibirli ve hırsız olmayın,
Devletinize sahip olun, yaratıkları sevin, kinci olmayın,
Bugün ALLAH için ne yaptın günlük hesaplayın,
Dikkat et, bu uçuşun Bir daha dönüşü hiç yoktur arkadaş.*

Hız. Muhamed ile Hız. Azrail arasındaki kısa konuşma

Hız. Ali'den rivayetle, Allah ondan razı olsun bir keresinde ölüm meleğini
Ensârdan birinin baş ucunda görünce ona;

“ Ya Azrâil ! Dostuma karşı yumuşak davran, çünkü o bir mü'min dir.”
buyurdu. Bunun üzerine Azrail Aleyhisselam , Peygamberimize şu cevabı verdi:

“ Ya Muhammed , müjdeler olsun! Çünkü ben, her Mü'mine karşı yumuşak davranırım.”

Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'den bazı öğütler :

Me'mun b. Mehran, rivayet ediyor. Peygamber efendimiz (s.a.v.) bir sahabeye öğüt vermek üzere şöyle buyurmuştur.

“Beş şeyden önce beş şeyi iyi değerlendir.

- 1 - İhtiyarlanmadan önce gençliğini,**
- 2 - Hastalanmadan önce, sağlığını,**
- 3 – Meşguliyetten önce boş zamanını,**
- 4- Fakir düşmeden önce, zenginliğini,**
- 5 – Ölmeden önce hayatını,**

Başka hadisinde şöyle buyurmuştur.

“ Kış mevsimi mü'min için büyük bir ganimettir. Çünkü onun uzun gecelerini namaz kılarak ve kısa günlerini oruç tutarak geçir.

Başka bir rivayette de ,

“ Gece uzundur, onu uyku ile kısaltma, gündüz ise aydınlıktır, onu günahlarla karartma. Buyurmuştur.

Hatemü'l - Esem de der ki: şu dört şeyin değerini ancak aşağıdaki dört kimse bilir.

- 1 – Gençliğin değerini ancak yaşlılar bilir,
- 2 – Huzurun değerini, ancak bela çekenler bilir.
- 3 – Sağlığın değerini ancak hastalar bilir,
- 4 – Hayatın değerini ancak ölümler bilir.

Hatemü'l – Esem'in bu sözleri yukarıdaki, **Beş şeyden önce beş şeyi iyi değerlendir...**” şeklinde başlayan hadise uygundur.

Şekik b. İbrahim der ki:

İnsanlar şu dört şeyde sözde benimle aynı görüşü paylaşırlar fakat fülen buna uymazlar.

1 – Yüce Allah'ın kullarıyız diyoruz, fakat birer hür kişi gibi davranıyoruz, kulluk görevimizi ifa edemiyoruz.

2 – Yüce Allah bize kefildir, vekildir diyoruz, fakat rızkıımızdan korkuyoruz, dünya malı arkasından koşuyoruz, kalbimizi bir türlü tatmin edemiyoruz.

3 – Ahiret dünya'dan hayırlıdır diyoruz, ahirete bazılarımız, az veya bazılarımız hiç çalışmıyoruz, dünya malı biriktirmekten geri kalmıyoruz.

4 - Ölüm bizim için kaçınılmazdır diyoruz ama hiç ölmeyecekmişiz gibi davranıyoruz. Ölümü bile hatırlamak istemiyoruz.

Ölü kendisini yıkayanı tanıyıp, konuşulanları işittir mi?.

Ölü kendisini yıkayanı tanıdığı gibi konuşmaları da işittir, bu hususta ki bazı Hadisi şeriflere bakalım. Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Ölen adam kendisini yıkayanı, taşıyanı, tekfin edeni ve kabirde uzatanı tanır. ”

“ Her ölen gasilini, (yıkayanı) tanır. Eğer cennetle müjdelense, taşıyanlara yalvarır, beni acele götürün, der. Eğer cehennemle müjdelense, acele etmemelerini rica eder. ”

“ Her ölünün cesedi tabuta bırakılıp, kabre doğru üç adım yürürlerken ins ve cinden başka her şeyin işiteceği bir şekilde konuşur ve şöyle der:

“ Ey kardeşlerim Ey cesedimi taşıyanlar! Dünya beni aldattığı gibi sizi aldatmasın. Zaman benimle oynadığı gibi sizinle oynamasın. Geride bıraktığımı varislere bıraktım. Kahhar olan Cenab-ı Hakk , kıyâmette beni hesaba çekecektir. Siz ise beni kabre götürüyorsunuz. Oraya bırakıp vedalaşıyorsunuz. ”
(Süyüti.s.175 ve Ölüm sonrası Hayat s. 92)

Komşuların ölüyü Helal etmesi :

Hız. Enes (r.a.) rivayetine göre Allah'ın Resulü (s.a.v.)

“ En yakın komşularından dört tanesi hangi müslüman hakkında ancak iyiliğini bildiklerine dair şahitlik ederlerse, Allah Teâlâ da : Ben sizin bildiklerinizi kabul ettim. Bilmediklerinizi de affediyorum. Buyurur. dedi.

(Ebu Ya'la ve İbn Hıbban ve, Tergib Terhib 7/27)

Taziye ve Cenaze namazı :

Abdullah (r.a.) Resulullah (s.a.v.) 'ın

“ Kim bir felakete uğramışa taziye de bulunursa Allah onun sevabının bir benzerini de taziye edene verir. ” buyurduğu rivayet edildi. (Tirmizi, hadis garibtir demıştır. ve Tergib Terhib 7/22

Başka bir hadiste: Amr İbn Hazm'dan Resulullah (s.a.v.) 'ın
“ **Kim bir felakete uğramış kardeşine başsağlığı dilerse Allah ona kıyamet günü keramet elbisesi giydirebilir.**” Buyurduğu rivayet edildi. (İbn. Mace ve Tergib terhib 7/22)

İbn Ömer (r.a) rivayetine göre Resulullah (s.a.v)
“ **Cenaze namazında yüz kişi bulunan adamı, Allah mutlaka affeder.**”
Buyurdu. (Teberani 'kebir'de rivayet edilmiştir. Ve Tergib ve Terhib c.7. s. 20)

Bunu da Dikkat ve İbretle Okuyalım:

Cenaze musalla taşına bırakıldığı zaman. Cenaze hiç unutulmaz bir vaaz ve nasihatte bulunan bir vaizdir. Karşısında saf bağlayanlara, bizler onun sesini duymayız ama lisan-ı hal ile şöyle demektedir.

Ey benim namazımı kılmaya ve beni ebediyet yolculuğuna uğurlamaya gelen mümin kardeşlerim. Bir kaç gün önce ben de sizler gibi bir yakınımın cenazesinin namazını kılmaya hazırlanıyordum. Bakın bu gün de sizler benim cenaze namazımı kılmaya hazırlanıyorsunuz.

Bunu unutmayın ki, belki bu gün, belki yarın musalla taşında sizlersiniz
Öyleyse neden ibret almıyorsunuz? Neden nesuh tövbesi yapmıyorsunuz?
Neden kulluk görevinizi emekli olmaya veya yaşlı olmaya bırakıyorsunuz, bakın ben yaşlanmadan sizden ayrılıyorum, ne malum, yarın veya yakın bir zamanda sıra sizde olmasın,

Benden ibret alınız, ben de sizin gibi iş, aş, eş sahibiydim malım mülküm vardı bak daha mezara gitmeden, **tapular mal ve mülk sahibi ben değilim varislerdir. Eş de artık serbesttir nikahdüstü,** de, iş de gitti, eş de gitti aş çok ama yiyen yok, hepsi gitti ve bitti benim yaptığım kötülükler, aleyhime, yaptığım iyilikler leyhime olacak, siz de benim durumuma düşmeden yani imam “ **Er kişi niyetine demeden ve namazdan sonra bu mevtayı nasıl bilirdiniz demeden** “ kendinizi hesaba çekin manevi yönden yaptığınız ve yapacağınız kulluk görevini gözden geçiriniz, günahlara tövbe ediniz. Mefta böyle der.

Tabi ki bilene benim gibi adama ne...

Cenazeyi defnetmede acele etmek:

Ebu Hüreyre (r.a.)'nin rivayetine göre Resulullah (s.a.v.)
“ **Cenazeyi defnetmede acele ediniz. eğer Salih bir kimse ise, bir an evel götürmeniz hayırlıdır. Böyle değilse, şerli bir kimseyi omuzlarınızdan defetmiş olursunuz.**” Buyurdu.

Konu'nun sonuc' u olarak:

Ey Müslümanlar, bilesiniz ki ölmek üzere yaratıldık, ölüm bizim için kaçınılmazdır. Bunu her akli başında olan kişi idrak etmesi ve ona göre tedbir alması lazımdır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bizi nazikçe uyarıyor, bir cenazede **Rasûlullah'ın kabrin başında oturup ağladığını hatta o ağlamasından yerin ıslan- dığını belirterek kainattın Efendisinin şöyle buyurduğunu naklediyor.**
“ Kardeşlerim, işte siz, bu gibi durumlar için iyi hazırlanın! “

Nitekim Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Hiç şüphesiz Sen de öleceksin, onlar da öleceklerdir. “ (Zümer S.Ayet 30)

Mezarlığa gittiğimizde inanın ölümler bize şu şekil seslenirler.

“ Bizde canlıydık, yerdik, içerdik, gezerdik, evlendik, mal, mülk, çoluk ve çocuk sahibi olduk, siz gibi.”

“ Ama sakın gururlanmayın, Vallahi, mutlaka ve mutlaka siz de öleceksiniz kabristana geleceksiniz biz gibi.”

Peygamber Efendimiz,(s.a.v.) Bir gün ölen bir Eshabı mezarlıkta defin ederken ağlar, ve bu gün için her kes hazırlığını yapsın. buyurur.

Konuyu iki dakika hikayeli olarak, Tefekkür edelim mi? ne dersiniz!

Konuyla ilgili Kısa bir hikaye :

Bir gün Harun Reşit'in hanımı kendisinden et ve bazı gıda maddelerini çarşıdan alıp eve göndermesini ister.

Harun Reşit, Kardeşi Behlül' dane'ye para verir bir de istenilen malzeme listesini verir bunları eve götür der.

Behlül dane, elindeki listeye göre bütün malzemeleri alır, parasını verir, o malzemeleri götürür şehir mezarlığına toprağa gömer. Ve Abisi olan Harun Reşit'te verilen listele göre malzemeyi aldım eve götürdüm bu da senin paranın üstü der paranın üstünü masanın üstüne bırakır. Ve dışarı çıkar.

Akşam olur. Hükümdar olan Harun Reşit, akşam evine gelir. Bakar ki hanımının surat'ı beş karış ne oldu hanım der. Hanım sen daha iyi bilirsin. Ben senden yiyecek malzemeler istedim sen göndermeyince bizi nazara almayınca işte hepimiz bu gün aç kaldık.

Harun Reşit, hayır hanım, sipariş ettiğin malzemelerin alınması için, ben Behlül'e para verdim malzemeyi aldığını ve eve götürdüğünü söyledi, hatta paranın üstünü bile getirip bana verdi.

Hanımı, eve bir şeyin geldiği yok, Behlül, parayı veya malzemeleri ne yapmışsa bilmiyorum dedi.

Harun Reşit, hiddetle, görevlilere emir eder bana Behlül'ü çağırın, hemen yetkililer Behlül'ü bulup abisinin çağırdığını söylerler.

Behlül: abisine buyurun abi beni çağırmışsın.

Abisi Harun Reşit, ben sana bir liste verdim, para da verdim listeye göre, çarşıdan istenilen malzemeleri al eve götür demedim mi?

Behlül, Evet abi dedin! Ben de emrini yerine getirdim aynisini yaptım, listeye göre malzeme aldım eve götürdüm. Ve paranın üstünü de sana verdim!

Harun Reşit: der ki, yengen eve bir şey gelmediğini ve tüm aile aç kaldığını söyler buna ne dersin,

Behlül: Abi sen bana bu malzemeleri al eve götür, bende o malzemeleri alıp gerçek evimiz olan mezarlığa götürüp toprağa gömdüm. ev orasıdır. Abi eğer sen bu malzemeleri alıp misafirhanemize götür deseydin mutlaka buraya getirecektim ve yengem hanıma verecektim. Çünkü burası bizim misafirhanemizdir. Mezarlık ise evimizdir. Sen eve götür dedin. Ben de evimiz olan mezarlığa götürüp toprağa gömdüm der.

Tefekkür'e bir hadisle devam edelim?

Hadis no: 6421 İbni Ömer'den (r.a.) rivayetle:

“Dünyada sanki gurbette imiş gibi veyahut yolculukta bulunuyormuş gibi ol. Kendini mezarlıktakilerden kabul et.” (Buhâri, Rikak,3, VII,170; Tirmiziühd 25,IV,567,568)

İki Dakika Tefekküre ne dersiniz.

Biz ise ev üstüne ev daire üstüne daire, apartman üstüne apartman, yapıp içini son model döşeyip her yıl hatta ihtiyaç görüldüğü her zaman evin bakımını yaparız. bu benim evimdir, deyip iftiharla yakınlarımıza gösteririz, maalesef o evimiz Behlülün dediği gibi misafirhanedir, ister istemez bir gün misafirhaneyi terk edeceğiz, misafir nereye giderse orada belirli bir süre kalır evine döner. Kaldığımız öz evimizde bu dünyada misafirhanemizdir. Bunu hepimiz biliyoruz ama kendimize ölümü yakıştırmıyoruz, biliyoruz ki, bu böyle gitmez aklımıza iyice yerleştirmemiz lazım ki, nefsimiz bunu kabul etsin. Çok şükür mademki müslümanız, Müslümanlık görevimizi yapmamız lazım. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadisinde günde (en az on defa) ölümü hatırlayan cennetliktir. Buyurmuştur. Acaba biz günde kaç defa ölümü hatırlıyoruz. Hatırlarsak bile öylesine, eğer gerçek hatırlarsak, hiçbir kötülük

yapmayacağımız gibi Kur’ân ’ın bütün emirlerine Peygamber Efendimizin tasfiyelerine aynen uyacağız, eğer ölümü gerçek hatırlarsak, dünyadaki evimizde misafir olduğumuzu idrak edecektik ve misafir haneye verdiğimiz önemi emeği ebedi hayat olan ahirete de yıllarca yatacağımız mezarımıza da çok rahat bir devre geçirmemiz için ibadetlerimize (amellerimize)önem ve ilgiyi verecektik oradaki evimizi ibadetle, hayır hasaneyle bol, bol donatacaktık. Maalesef biri ölünce varislerinden birisi mezarlının dışını süslü püslü mermer ve taşlarla yaparlar, peki içi ne olacak. O ölü yıllarca yaşadı mezarlığının içine hiç yatırım yapmamışsa, ibadetlerle hayır, has enelerle donatmamış, ise, ölümü bile hatırlamayıp, hal vurup harman savurmuşsa, o öldükten sonra sen binde mezarın dışını yap, eğer içi yapılysa, zaten dışına gerek yoktur, tanınsın diye bir taş bırakırsın o kadar. Hac’a ve Umre’ye gidenler Peygamber Efendimizin ve Yanındaki seçkin kişilerin mezarlarında hiçbir dış görünümlü bir şey görebiliyorlar mı? tanınsın diye bir iki taş bırakırlar o kadar. Ama bizim burada aman Allah’ım mezarlık değil mermer dağı gibi.

SONUÇ OLARAK : Yalnız bir dakika Tefekkür edelim! Çok dikkat edelim, Ölmeden önce uyanalım, Öldükten sonra uyanmamızın bize hiçbir faydası yoktur.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Her canlı ölümü tadacaktır. şüphesiz kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir. kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete konursa o, gerçek kurtuluşa ermiştir. Bu dünya hayatı ise bir aldatmacadan başka bir şey değildir.” (Al-i İmran ayet: 185)

ÖLMEDEN ÖNCE ÖLMELİSİN

Bazılarımız kendi nefesine ve çocuklarına terbiye vermiyor,
Ama köpeklerini, kedilerini ve kuşlarını terbiye ediyor,
Yüce Allah ona büyük musibet ve bela vermiş hala uyanmıyor,
Uyan ey Müslüman, uyan gaflet uykusundan artık yeter.

Ey Müslüman bunu iyi bilin ki ölmeden önce ölmelisin,
Bütün kötü amelleri bırakıp, Hac’a gitmeden önce hacı olmalısın,
Sen tok isen, açların halinden çok iyi anlamalısın,
Uyan ey Müslüman, uyan gaflet uykusundan artık yeter.

Allah yolunun yolcuları büyük korku ve endişe içindedirler,
Allah’ı tam tanıyanın korkusu çok artar, bir hadisi şerifte,
“Allah’ı en çok bileniniz, ondan en çok korkanınızdır.” buyurmaktadır.
Uyan ey Müslüman, uyan gaflet uykusundan artık yeter.

Sen ise hala gafil olarak günah işleyerek, Allah’a karşı geliyorsun,
Allah ile cedelleşiyor kavga ediyor, sonradan ondan emin oluyorsun,
Unutma ki bu umursamazlığın hesapsız, sorgusuz kalmayacaktır,
Uyan ey Müslüman, uyan gaflet uykusundan artık yeter.

Yüce Allah’a isyan eden, cahil ve mecnun kişilerdir,
Rabbini bilmeyen ona isyan eden, şeytanına uyan, cahil değil de nedir,
Eğer kişi cahil olmazsa Rabbini bilir, Rabbini bilen elbette cahil değildir,
Uyan ey Müslüman, uyan gaflet uykusundan artık yeter.

Akıllı kişiler olunuz, akıllı kişiler gibi hareket ediniz,
Siz amelleriniz Allah’a karşı adeta övünüyorsunuz,
Ucubelik yapmayınız, riyakarlık yapmayınız, pişman olursunuz,
Uyan ey Müslüman, gaflet uykusundan uyan artık.

Sana yapılan kötülöklere nefsin, havai gayreti ile karşı çıkma,
Bilakis imanınıla karşı çık, sarsılmaz maneviyatınla musibeti karşıla,
Haspün Allah nağmel vekil de, yardımcımda, vekilimde Allah’dır de,
Uyan ey Müslüman, gaflet uykusundan uyan artık yeter, yeter, yeter.

Ölüye Dua etmek ve iyiliği yaymak (söylemek)

Rabia oğlu Amir (r.a.) ‘dan rivayet edildiğine göre Resul-i Ekrem (s.a.v.) :
“ *Kul öldüğü zaman, Allah onun kötülüğünü bildiği halde, insanlar onun iyi olduğuna şahitlik ederse, Allah Teâlâ Meleklerine: “ Ben kullarımın, bu kulum hakkındaki şahadetlerini kabul ettim. İlimimde malum olanı (kötülüğünü) de affediyorum.”* Buyurur dedi.

Mü'mminin ruhu bedeniden çıkınca:

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) diyor ki :

“ *Mü'min ruhu bedeninden çıkınca iki melek onu göklere çıkarırlar. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) sözünün burasında dinleyicilerine imanlı ruhun etrafına misk gibi güzel kokular saçtığını anlattı. Mü'min ruhu gökyüzüne çıkınca gök halkı onu şöyle karşılar; >> Yer yüzünden temiz bir ruh gelmiştir. Allah'ın rahmeti seni ve dünyada iken içinde bulunduğun cesedin üzerine olsun.<< sonra bu iyi ruh Yüce Allah'ın huzuruna götürölür.şanı Yüce ve Ulu olan Allah, meleklerle “ bu imanlı ruhu, Kıyamet gününe kadar kalmak üzere diğer iyi ruhların yanına götürün.” Diye buyurur.*

Kafire gelince onun ruhu da bedeninden çıktığı zaman (yine iki meleğ tarafından teslim alınır.) – Peygamber (s.a.v.) sözünün burasında kötü ruhun etrafına pis kokular yayıldığını söylüyerek bu ruha lâ'netler okudu. – Pis ruh göğre varınca göğ halkı (onu sağuk bir tiksinti ile karşılayarak) şöyle derler: “ yer yüzünden pis bir ruh gelmiştir.” Arkasından (Allah'ın huzuruna kabul edilmeden) bu ruh için şöyle bir emir gelir; >> Hesap gününe kadar onu diğer kötü ruhların yanına götürün.<<(Müslüm) (ve Nura Doğru 4.cild sayfa 2114)

Ruh nedir :

İnsanda teker teker her biri bir devlet gibi (hükümet) gibi çalışan 60 trilyon hücrenin bütününe hükmeden, sözünü dinleten ve hepsini bir elden sevk ve idare makamında bulunan bir kumandan vardır ki, o da ruhtur.

Kısacası: ruh, bedene hem hâkim'dir. hemde beden de mahkûmdür. .

Ruh, ve Berzah Âlemi nedir?

Ruh kabir ile kıyamet arasında bekleyecektir. O yere Berzah âlemi de denilir, Kabir hayatı da denilir ikisi de birdir. Aslında “Sur “ âlemidir. Hz. İsrâfîl'in sur'e ilk üflediğinde âlem harap olacak, ikinci üfleyişte Cenab-ı Hakkın izniyle her şey canlanacaktır. İşte insanlar tekrar canlanıncaya kadar ruh bu bir nevi kışla veya bekleme salonund yani Berzah âleminde “ bekleyeceklerdir.“ Allah'ın emri ile ruh tekrar cesede girip cesed canlanacaktır, ileriki sayfalarda konuya değineceğiz.

Berzah âleminde ruh ne yapar ?

Ruhlar cesetlerin bulunduğu kabirlere mânevi vasıta ve kablolarla bağlı bir kulak bırakarak, kendileri için bir nevi kışla ve bekleme salonu olan Berzah Âlemi'ne giderler. Kabre intikalleri ile beraber ruhlar, bir takım temassül ve menfezlerle karşı karşıya kalırlar. Dünyadaki amelleri, o âleminde belli bir keyfiyet ve hüviyet kazanmış olarak karşılarına çıkar

Namazları, Kur'ânları Allah C.C. yolundaki hizmetleri, tesbihleri orada gönüllerine inşirah ve sürur verici birar enis, birar dost olarak bulurlar.

Cennet'e pencereler açılır: nazarlarına en lâtif semedi manzaralar, güzel tablolar arz edilir ve cennetlerini seyr edip dururlar.

Dünyada çirkin yaşayanlara temessüller de çirkin olur. ve onlara cehennemler gösterilir. Biri kıyametin bir an önce kopmasını arzularken, diğeri hiç kopmamasını ister.

Berzah âleminde Kıyamet koptuktan sonra ne kadar kalınacağını ancak Allah (C.C.) bilir.

Berzah alemleri'ne intikal eden ruhlar bizi duyabilirler fakat biz onları duyama-yız, Allah (c.c.) dilemiyince onlar da (bizi) duyamayacağı gibi yine Yüce Allah (c.c.) dilerse buradakiler de duyabilir. Kabirleri keşf eden evliyalardan vardır. Efendimiz (s.a.v.) Bedir de müşrik cesedlediri atıldığı kuyunun başına varıp, “ *Allah’ın size va’d ettiği şeyleri gördünüz mü?* “ buyurmuşlardır.

Mezaristan: (Kabristan) Kabir :

Konuya bir hadisla başlayalım mı?
Peygamberimiz (s.a.v.) buyuruyor ki,
“ *Mezarlıktan daha feci bir manzara görmüş değilim.* ” (Nur’a Doğru 5/2947)

Ebu Said el- Hudri’den Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurduğu rivayet olundu.
“ *Sizi kabirleri ziyaret etmekten men etmiştim. Bundan sonra ziyaret ediniz. zira kabirleri ziyarette ibret vardır. “ (başka bir rivayete de ve ölümü hatırlatır. buyurmaktadır* (İmam Ahmet ve İbn Mâce Tergib Ve Terhib Hadis kitabından 7/ 48)

Kabir ölen kimsenin konulduğu (defnedildiği) yer demektir. Buna halkımız arasında mezar da denir. Burası dünya hayatı ile ahiret hayatı arasında bir geçiş yeridir. Ölü mezara bırakılınca hangi soru ve cevaplara karşılanır.

Bu hususta sevgili Peygamberimizin açıklamalarına kulak verelim. Şöyle buyuruyor.

“ *Allah iki melek gönderir, gözleri çakan iki şimşek gibi sesi her şeyi yakan gök gürültüsü gibi, dişleri geyik boynuzu gibidir, nefesleri alev gibidir. Kolları içinde gömülmüşlerdir. Omuzlarının mesafesi bir mesire kadar geniştir. Müminler hariç hiç kimseye şefkat, rahmet etmezler. Onlara Münker Nekir denir. Her birinin elinde bir topuz var. bütün ins ve cin birleşse yerinden kımıldatamazlar. Ona otur derler o da kabrinde oturarak doğrulur. Kefenleri gövdeye iner.*”

(Buhari, Rikak:3Tirmizi,Zühd,35: İbni Mâce zühd,3, Müsned 2,24,41,232, C. Sağır c.s.1350 Ölüm sonrası hayat 122)

Hadis No: 2387 Âişe (r.a.) rivayet ediyor:

“ *Şüphesiz kabrin sıkması vardır. ondan kurtulan biri olsaydı, Sa’d bin Muaz (r.a.) kurtulurdu.* ” (müsned. 6:55,98 C.Sağır c.2.s.627)

Soru ve cevaplar :

Kabirde sual haktır. Ölü, kabre konulduğunda kendisine iki melek gelir. Bunlara “ **Münker- Nekir** “ denir. Ölüye: “ **“Rabbın kim? Peygamberin kim? Dinin ne? Kitabın ne, Kıblen neresidir.** “ diye sorarlar.

Mümin olan kimse bu sorulara: “ **Rabbim Allah, Peygamberim Muhammed, aleyhi’s-selam, dinim İslam, Kitabım Kur’ân, kıblem. Kâ’be-i şeriftir.** ” ” Cevabını verir. melekler bu cevabı alınca sevinir ve ölü’yü kutlarlar. Artık kabir bu kimse için cennet bahçesinden bir bahçe olur. Ve o, cennet hayatının tadını daha burada iken tatmaya başlar. Eğer bunları bilmezse cehennem çukurundan bir çukur olur.

Peygamber Efendimizi (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ **Kabir ya cennet bahçelerinden bir bahçe, yahut cehennem çukurlarından bir çukurdur.** ” Buyurmuştur. (Tirmizi Kıyame,26)

Kabri Mezarı olmayanlara bu sorular sorulur mu ?

Sual için kabir şart değildir. Her hangi bir şekilde ölmüş ve kabre konulmamış olanlara; mesela suda boğulmuş, yanıp kül olmuş, veya vahşi bir hayvan tarafından yenilmiş olanlara da bu sorular sorulur.

Ancak Peygamberlere, şehitlere ve çocuk yaşta ölmüş, kısacası Cenab-ı Hakk’ın istisna kıldığı kişilere sual yoktur. (En iyisini Yüce Allah bilir.)

Zeud b. Ekrem rivayet ediyor ki:

“ Hz. Davud bir çocuğunun ölmesi üzerine son derece üzülmüştü ona sordular ki:

- Bir çocuğun senin yanında kıymeti ne idi ? o da:
- Yer dolusu kadar altın kıymetin de idi. O’na denildi ki:
- İşte sana ahiret gününde bu derece çok mükafat verilecektir.

Peygamberimiz (s.a.v.) buyuruyor ki:

“ **Kimin üç tane çocuğu ölür ve onların ölümünden alacağı mükâfatı hesaplayıp sabrederse o çocuklar o kimse için Cehenneme karşı bir perde olurlar.** ”

Bir kadın sordu:

Ya Resulüllah iki çocuğu ölse yine aynı mükafatı alır mı ?

Sevgili Peygamberimiz buyurdu ki:

“ **Evet iki çocuğu ölse de (Aynı mükafata) nail olur.** ”

(Nura Doğru 5/ 4954)

Bir Hadis'te, Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Ahiretin ilk konak yeri kabirdir. İnsan kendini kabirdeki azabtan kurtarırsa gerisi kolaydır. Kurtaramazsa ondan sonrası da zordur.” (Nura Doğru 5/2948)

Ölmeden önce mezar hazırlamak.

Mali imkanı iyi olanlar tabiri caiz ise zenginler, belli iyi, bakımlı mezarlıklarda kendilerine veya aile ferdlerini mezar alıp hazırlarlar, etrafını demirle veya mermerle süslü, püslü yapıp hazır bekletirler. Bu nu hepimiz mezarlıklarda görmüşüzdür belki de görüp kıskanmışsınız, keşke benim de imkanım olsaydı da aile mezarlığını hazırlayaydım, gibi içimizden hisler geçer.

Fakat esas mesele ölmeden önce mezarlarımızı hazırlamak, değil bunu her maddi imkanı olan her kes yapabilir.

Esas mesele kendimizi mezara hazırlamaktır. Bütün mesele budur. Bizim amacımız bu olması gerekir. Ebedi bir yola çıkıyoruz, binlerce belki milyonlarca yıl o mezarda kalacağız elimiz kolumuz boş ise halimizi düşünmeliyiz, ama İslami ve dini vecibeleri emirleri yerine getirmişsek ne ala ne mutlu bize Yoksa biz öldükten sonra şöyle veya böyle bir mezar bulup bizi gömerler, şimdiye kadar defin edilmemiş (gömülmemiş) hiçbir ölüyü gördünüz mü, elbette hayır, esas mesele mezarın dışı iyi ve güzel olmuş veya olmamış en ufak bir anlamı yoktur, çünkü dinimizde mezar yapma süslemek, mermer, veya demir yapmak gibi bir şey yoktur, etrafı bir sıra taşla çevrilir, başının ucuna , ayak ucuna bir mezar taşı dediğimiz bir taş bırakılır, baş ucuna bınakılan taş'a ileriki yıllarda kayıp olmaması ve mezarın tanınması açısından yalnız isim, soy adını yazmanız kafidir, ulemalar bunu fetva verirler görüşündeyim, diğer yapılara dinimiz ce uygun değildir.

Çok Dikkat edin, Kabrin, hayattakilere lisanı hal ile Adem oğluna nidası şu şekildedir,

“ Ey Adem oğlu! Üzerimde yerleşirsin gezersin yaşarsın, halbuki esas yerin benim karnımdadır.” Bende rahat etmen için, Salih amel işle ibadetlerine ihlasla çok önem ver.

Ey Adem oğlu ! “ Üzerimde haram yersen; seni de karnımda böcekler yılanlar yer” Karnımda selamet olman için haram yeme yemişsen pişman olduğuna dair bol göz yaşı dökerek nesüh tövbesi et.

Ey Adem oğlu! “ Üzerimde günah işlersin, ama unutma ki karnımda azap görürsün, kabirde azap görmemen için taharetine dikkat et abdestli gez, gıybet dedikodu yapma, kibirli olma.

Ey Adem oğlu! “ Üzerimde ışıktay bulunursun; karnımda karanlıkta kalmaman için bol, bol gece (Teheccüt) namazı, kaza namazlarını kıl ve her gece Mülk süresini oku.”

Ey Adem Oğlu ! “ Üzerimde ailece (kalabalıkça) yaşarsın; unutma ki, karnımda yalnız kalırsın. Yalnız kalmaman için Kabir arkadaşı Kur’ân’dır, onu çok oku ve sakın ihmal etme, Allah’ın emirlerini tatbik et ki, kabirde hiç yalnız kalmayasın.”

Ey Adem oğlu ! “ Üzerimde genişlikte bulunursun, istediğin yere gidip gelirsın; ölünce karnımda darda kalırsın! Kabrin geniş olması için takva sahibi olmandır.”

“Ey Adem oğlu ! “ Üzerimde zengin bulunursun unutma ki karnımda fakir kalırsın. Kabir de de zengin olman için fakirlere bol sadaka ver muhtaç akrabalarına yardım et sakın riya yapma.”

“Ey Adem oğlu ! “ Üzerimde serbest bulunursun; karnımda suala (sorguya) çekileceksin; kabirde cevabın kolaylaşması için, çok zikir et zikrin en efdalı Lâ ilâhe İllallah’tır unutma dilini, kalbini, beynini sürekli zikre alıştıır üçü birlikte huşu ve inanç içinde zikre devam et.”

*

KABİR AZABI

Peygamberimiz buyurdu Kabir azabında da ALLAH’a sığınınız
Biri öldüğü zaman Sorgu melekleri, sorguya çeker biliniz,
İyi Cevap çok iyi, kötü cevap çok kötü, ALLAH olsun yardımcınız,
ALLAH’ım bizi iyi cevap veren kullarından eyle YA RABBİ.

Sorgu melekleri, iyi gelmeleri için, bol, bol ibadet ediniz,
Yalan, Dedikodu, hıyanet, asla yok, sidiğe dikkat ediniz,
Çok Namaz kıl, Kur’an oku, zikir et sadaka veriniz,
Tüm müslümanları kabir azabından koru YA RABBİ.

Kabir Ahiret konaklarının ilkidir ,
Ondan kurtulan, ötesi çok kolaydır,
Ondan zor kurtulan, öteki daha da zordur,
Tüm müslümanları kabir. Azabından koru YA RABBİ.

*

Hz. Ali “ye sordular ki:

Bu ne hal, mezarlığa komşu oluyorsun?

O şöyle cevap verdi:

“ O komşularım sizden daha iyidirler. Çünkü onlar dünyalığın bahsini açmazlar. Kendi dilleriyle devamlı ahireti anlatır ve hatırlatırlar. dedi

Mevlana diyor ki:

Hırsı bırak, kendini boş yere harcama! Şu toprak altın da çırak da bir, usta da, (hatta patron da.)

H İ K A Y E :

Hız. İbrahim Edhem Allah ondan razı olsun. Kendi memleketinde gezerken iki tane yabancı o'na rastlarlar,

Yabancılar: Kendisine sorarlar. Sen kölemisin.

Hız. İbrahim Edhem : Evet ben köleyim.

Yabancılar, amca derler biz buranın yabancılarıyız. Eğlenmeye geldik keyif için bu şehre geldik bizi neşelendirecek eğlendirecek bir yeri veya mekan gösteririrsin..

Hız. İbrahim Edhem de hemen karşıdaki mezarlığı gösterir.

Yabancılar bir daha aynı soruyu sorunca:

İbrahim Edhem : Yine mezarlığı gösterir.

Yabancılar : sen bizimle dalga mı geçiyorsun! Deyip Hız. İbrahim Edhem'e dayak atarlar.

O sırada halktan birkaç kişi görür olay yerine giderler bakarlar ki, iki yabancı kişi Hız. İbrahim Edhem'i darp etmişler. İbrahim Edhem'in ağzı burnu kan içinde kalmış.

Halk olayı anlamaya çalışırlar. İlk yabancılarından sorarlar. Yabancılar olanı biteni anlatırlar.

Sıra Hız. İbrahim Edhem'e gelir: Halk Ya Hazret sen niye ben köleyim dedin, şu cevabı verir evet ben Allah'ın kölesiyim. Der.

Halk: peki Ya Hazret sen niye eğlence yerlerini mezarlık gösterdin! Büyük zat şu cevabı verir.

Benim için en eğlenceli yer mezarlıktır. Orada hiçbir olay olmaz, orada erkek kadın bacı kardeş gibi yatarlar, orada zina, faiz, dedi kodu, kin, kibirlik, vurma, öldürme, ve hiçbir kötü şey orada olmaz, annemiz babamız geçmişlerimiz orada bizde oraya gideceğiz. oraya giden her imanlı kişi yalnız Allah' Teâlâ'yı hatırlar ve bol tefekkür eder, bol Kur'ân okur, bu yerden daha güzel bir yer varsa bana söyleyin ben de gideyim!

Her kes şaşkındır. Yabancılar. Hız. İbrahim Edhem'den özür dilerler.

Hazret'te onlardan şikayetçi olmadığını söyler ve onları helal eder ve her kes yoluna devam eder.

Bir dakika tefekkür edelim mi ?

Onlar konuşmazlar ama, tefekkürle onlara bakana, onları dinleyene o mezarları izleyene çok şeyler anlatıyorlar ama bilene, bilene benim gibi köre ne,

*

Ahmed b. Harb diyor ki :

“ Yer yüzü karyolasını ve yatağını iyice süsleyip uyuyan adama hayret ederek toprak şöyle der.

-- Ey insan, uzun zaman aramızda hiçbir yerde olmadan bende yatacağını hiç düşünmüyor musun? (ona göre tedbir alıyor musun ?)

Hız. Bediüzzaman Kabristan ile ilgili görüşü:

Ey biçareler! Mezaristan’a göçtüğünüz zaman, “ Eyvah malımız harap olup, sa’yimiz heba oldu; şu güzel ve geniş dünyadan gidip dar bir toprağa girdik, demeyiniz, feryat edip me’yus olmayınız. Çünkü: sizin her şeyiniz muhafaza ediliyor. Her ameliniz yazılmıştır. Her hizmetiniz kayıt edilmiştir. Hizmetinizin mükafatını verecek ve her hayır elinde bir **Zât-ı Zülcecelal**, sizi celp edip, yer altında muvakkaten durdurur. Sonra huzuruna aldırır. Ne mutlu sizlere ki, hizmetinizi ve vazifenizi bitirdiniz. Zahmetiniz bitti. Rahata ve rahmete gidiyorsunuz. ...Hizmet meşakkat bitti ücret almağa gidiyorsunuz.

İki dakika tefekkür edelim mi?

Tabii ki, Üstadım, hocam, hemşerim, baş tacım, Bediüzzaman Hazretlerine katılmamak hadimiz değildir. Ama büyük zatın kast ettiği, bu dünyada İlahi emirlere uyan, kulluk görevini tam manasıyla yürüten, dini vecibelerini tam yerine getirip uygulayan kişilere geçerlidir. esas büyük zattın gerçekten yukarıdaki güzel sözlerini tastik etmemek mümkün değildir ve aynen öyledir.

Fakat eli boş, yani hiçbir amel işlememiş, yalnız ben Müslüman’ım demiş fakat her günahı veya çok günah işlemiş, helal haram demeden karıştırmış kişiler için “ Yüce Allah “ bilir. fakat kabristan zor geçecek, Kabristanın o şekil olması ve Cenneti hak etmemiz için, elimizden gelinceye kadar kabristana eli boş gitmeyelim, Peygamber Efendimiz bir Hadisin ’de : **”Öyle çalışın ki, hiç ölmeyeceksiniz gibi, öyle ibadet edin ki, yarın öleceksiniz gibi,”** buyurmuştur. Başka bir hadiste. **“ Müslüman hayra doymaz.”** Yine Resulullah (s.a.v.) başka bir hadis’te **“ İki gününüz bir olursa zarardasınız.”** Buyurmuştur. Acaba biz bu hadislerin neresindeyiz, biz **Yüce Rabbimize**, kulluk görevimizi yerine getiriyor muyuz? (Kur’ân’a uyuyor muyuz, Resulullah ’ın Hadislerine uyuyor muyuz ki, Bediüzzaman Hazretlerinin o güzel müjdesine nail olalım. Tabiki ki Allah’ tan umudumuzu kesmiyoruz ama, yine Bediüzzaman Hz. lerinin yukarıdaki güzel sözlerinden sonuncusu olan **“ücret almağa gidiyoruz.”** Biz çalışmamışsak bize ücret verirler mi? bir memur bir işçi çalışmasa ona ücret verirlermi, veya bir

emekli zamanında çalışmasa, sağlık güvenceli yerlere pirim yatırmazsa ona emekli maaşı verirlermi? Onun için çalışalım, onun için çalışalım eli boş gitmeyelim NESUH Tövbesi yapıp kul olduğumuzu bilelim ve kulluk görevimizi Rabbimize karşı yapalım. ki, o mertebeye yetişelim! Hz. Bediüzzaman 'nın o güzel müjdesine nail olalım. Allah'ın Rahmetine kavuşalım. Allah ondan bin defa razı olsun.

Dikkat ederseniz Hz. Bediüzzaman'ın kitapları hep tefekkürle doludur. Son iki cümlesi olan “ **ücret almaya gidiyoruz.**” Güzel ilhamlı sözlerini Allah'a sığınarak biraz açıklık getirdim. En doğrusunu Allah bilir.

İdrar bulaşmasından sakınınız

Kabirde iman edenlere ve ibadetlerinde kusur olmayanlara mükafat, iyilik ve nimetler verileceği gibi, kafirlere ve günah işleyen Müslümanlara azap yapılacağına dair Peygamber Efendimiz haber vermektedir. ayrıca kabir azabının çoğu, helâ da idrar sıçratan, koğuculuktan uygulanacağını haber vermektedir.

Ebu Hüreyre'nin (r.a.) rivayetine göre: Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Kabir azabı üç şeyden olur: 1, Gıybetten, 2- Koğuculuktan, 3- Bevlden, (idrarın üzerimize sıçramasından sakınmamak temizlenmemek.)**mutlaka bunlardan sakının.**”

Ne tuftır ki insanoğlu, kabri kendisinden çok uzak görmekte, kabir azabını unutmakta, kıyameti unutmakta, ve bu üç fiil yanında diğer günahları da bazılarımız rahatlıkla işleyebilmektedir. Hele gıybet, yani bir başkasının aleyhinde, hakkında konuşmak dedikodu yapmak iyice yaygınlaşmıştır.

Bazı ilim adamları ise, Kabir azabı on çeşit günah işleyenlere uygulanacaktır.

Bunlar,

1 – İdrardan temizlenmemek, ve sakınmamak. (yukarıda bahis etmiştik.)

2- Gıybet ve Nemime, bu hususta da çok ayet ve hadisler mevcuttur.

(Hucurat Süresi 12. ayeti gıybet “ **Kardeşinin etini yemek**” şeklinde tavsif edilmektedir.

3 - Borçlu olarak ölmek,

4 – Ölüye yüksek sesle ağlamak. Bu hususta Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Ölü kabrinde kendisine nevha yapılmasından (bir taktım iyiliklerini sayarak sesli ağlamasından) ötürü azap görür” (Buhari, Sahih, Cenaiz,33.c.2.s82: Müslim Sahih, Cenaiz 9, c.2 s. 639)

Âlimlere göre, kişi öldüğünde ağlanması hususunda vasiyet etmişse azap görür. Yoksa azap görmez. Ancak yine müteessir olur.

5 – Yalan söylemek, bildiğiniz gibi yalan büyük günahlardandır. Bu bakımından mü'min dilini asla yalana alıştırmamalıdır.

6- Kur'ân öğrenip okuyup onunla amel etmemek, Bu husus çok mühimdir. Kur'ân-ı okumak meâlini öğrenmek tefsirini de bilmek yetmez. Asıl mühim olan Kur'ân 'la amel etmektir. Emr-i İlahi ne ise, ona harfiyen uymaktır. Kur'ân'ın hükümlerini hâkim kılmak için var gücü ile çalışmaktır.

7- Zina yapmak. bu da büyük günahlardandır.

8- Faiz yemek: “ Sen çalış ben yiyeyim “ fikrini doğuran faiz dinimizde büyük günahlardandır.

9 – içki içmek, büyük günahlardan olan içki içenler de kabirlerinde şiddetli azaba maruz kalacaklardır. Peygamber Efendimiz bu hususta şöyle buyuruyor.

“İçki içenin kabri, fir'avun ve Hâmân'ın kabrine yakın derecede cehennem çukurlarından bir çukur olur. (Ölüm sonrası hayat s. 144)

10 – Hırsızlık yapmak,şahıs veya tüyü bitmemiş miri yetim hakkı bulunan (Devlet malı dahil) çalanlar ahiretten evel kabir de dehşetli azap göreceklerdir.

Bu hususta geniş bilgi Tövbe bölümünün Büyük günahlar kısmında bulabilirsiniz.

Hadis No: 131 Ebü Ümâme'den (r.a.) rivayetle:

“İdrar bulaşmasından sakınınız. Çünkü kabirde hesabı ilk sorulacak şey budur.” (Teberani'nin Kebirinden C.Sağır c.1:s.64)

Hadis ile ilgili açıklama :

Yüce dinimiz temizliğe büyük ehemmiyet verir ve temizliği imanın yarısı ve bir çok ibadettin temel şartı sayar. Bu bakımdan mü'minin en mühim vasıflarından birisi, temiz olmaktır. Çünkü temizlik Yüce Allah'ın sevgi ve rızasını kazanmanın en mühim yollarından birisidir.

Bir ayet-i Kerime'de Yüce Allah Teâlâ şöyle buyruluyor.

“ Muhakkak ki Allah çok tevbe edenleri ve temizlenenleri sever.” (Bakara 222)

Peygamber efendimiz de (s.a.v) bir hadislerinde ***“Temizliği namazın anahtarı saymıştır.”*** (İbni mace, taharet;3;Tirmizi,Taharet 3

Peygamberimiz yukarıdaki hadisleriyle de Müslümanları idrardan sakındırmış, bundan sakınmayanların kabirde hesaba çekileceklerini bildirmiştir. Başka bir hadislerinde de idrardan sakınmamanın kabir azabına sebep olduğunu bildirmiştir” (İbni Mâce, Tahare :26)

İdrardan sakınmamak namazının batıl olmasına sebep olabilir. Şöyle ki: Tuvaletten çıktıktan hemen sonra abdest alındığında erkeklerden genelde akıntı gelir. Bu akıntı bir iki damla da olsa abdesti bozar. Buna dikkat etmeyen kişi bilerek veya bilmeyerek abdestsiz namaz kılmış olur. Böyle bir namaz ise kabul edilmez.

Diğer taraftan idrar pis bir maddedir. Gerek sıçrama gerekse doğrudan elbiseye veya vücuda namaza mani olabilecek kadar bulaşırsa , kılınan namaz yine bâtıl olur. Şâfiî mezhebine göre idrarın en küçük bir damlası bile namaza manidir.

Her iki durumda da kişi namaz kılmamış sayılır. Gelen akıntıyla abdesti bozulduğunu veya üzerinde namaza mani olacak miktarda sidik bulaştığını bile , bile namaz kılan kimse, ayrıca günahkar olur. Bu durumda da namaz kılmamış veya bile, bile abdestsiz namaz kılmış olduğu için kabirde hesaba çekilir. Ve azaba uğratılır.

Bilindiği gibi kabir azabı haktır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Kabir azabı için. “ ***Kabir Azabı haktır.*** Buyurmakta ve “ ***Ya Rabbi , ben kabir azabından sana sığınırım.***” Diye dua etmektedir.

Kabir sualleri : ölen bir kimse kabrini konunca, ***Münker ve Nekir” adındaki Melekler*** t, tarafından mezara girip soracaklarına dair çok hadis vardır. bundan şüphe edilmemesi gerekir. Bu hususta bazı hadisleri yukarıda yazdık daha da yazmaya devam edeceğiz.

Yüce Allah’ın elçisi, Resulü, Hz. Peygamberimiz, kabir azabından dolayı Allah Teâlâ’ ya sığınır mısa bizim halimiz nice olacaktır? Onun için bizlerde her fırsatta her ibadetten sonra her yaptığımız dualar içinde Efendimizin yaptığı duaları yapmalıyız (tekrarlamalıyız.) haşa Allah Teâlâ’ dan umudumuzu kesmemeliyiz,

Bazı kişi ve kimseler, Kur’ân ’da kabir azabı veya Münker Nekir yoktur. Bu hususta her ne kadar ayet yoksa da çokça hadis mevcuttur.

Çok dikkat etmeliyiz: Kabir azabı hakkında veya Münker, Nekir melekleri hakkın da ayet yoktur, ayet olmayınca, haşa, bu hadisi nazara almamak, veya önemsememek, büyük günahlardandır. Her hangi bir konuda Hadis’i şerif varsa mesele bitmiştir, ne tartışması olur nede inkarı olur Allah korusun.

Yüce Allah her şeyi Kur’ân-ı Kerimde buyurmamıştır. Örnek olarak namazların kaç rekat olacağı, zekatın yüzde kaç verileceği Hac ibadetinin nasıl yapılacağı gibi belki binlerce konu Kur’ân-ı Kerim’de geçmez. Bu konunun bu sorunun cevabını, Yüce Allah Teâlâ Kur’ân-ı Kerimde şöyle buyurmaktadır.

→O(Peygamber) kendiliğinden konuşmamaktadır. O'nun konuşması ancak bildirilen bir vahiy iledir. Necm Suresi Ayet 3-4.

Başka Ayette.

→Bir de Peygamber size neyi verdiyse onu alın. Neyi yasak ettiyse ondan vazgeçin. Buyurmaktadır. Haşr suresi.Ayet: 7.

Kabir Azabını kaldıran ameller nelerdir :

Kabirdeki dehşetli azaplardan kurtulmanın yollarını da yine Sevgili Peygamberimiz göstermiştir. Kabirdeki azaptan, mahşerdeki sıkıntıdan, hesap günündeki dehşetli hallerden kurtulmanın o duraklarda kolay görmenin yolları nelerdir? ne gibi ameller o mekanlarda bize şefaathçi olacaktır? Geliniz. Kainatın Efendisini (s.a.v.) mi dinleyelim.

Hız. Aburrahman bin Semurre (r.a) rivayet ediyor.

“ Bir gün Resülullah (s.a.v.) yanımıza geldi buyurdu ki.”

“ Ümmetimden kabir azabına kapılmış bir adam gördüm onun aldığı **ABDESTLER** gelip o azaptan onu kurtardılar.”

“ Ve ümmetimden bir adam gördüm, şeytanlar etrafını sormuşlar. Onun **ALLAH'A YAPTIĞI ZİKİR** geldi, onu onların arasından kurtardı.”

“Ve ümmetimden azap meleklerinin etrafını sardığı bir adam gördüm **NAMAZ** gelip onu, onların elinden kurtardı.”

“Ve ümmetimden bir adam gördüm susuzluktan ağzını açmıştı, vardığı her havuzdan kovuluyordu. Sonra **ORUCU** gelip ona su verdi, onu doyurdu.”

Ve” ümmetimden bir adam gördüm yanında Peygamberler halka, halka oturmuşlar o adamın yaklaştığı her halka onu kovuyordu. Sonra **CENABETTEN** yıkanması geldi elinden tutup onu yanıma oturttu.”

Ve” ümmetimden bir adam gördüm, önü karanlık arkası karanlık, sağ karanlık, solu karanlık, altı karanlık, üstü karanlık o karanlıklar içinde şaşırmişti, sonra **HACC VE UMRESİ** gelip onu o karanlıktan kurtardılar. Etrafını nurlarla doldurdular.

“ Ve ümmetimden bir adam gördüm, mü'minlerle konuşur. Onlar onunla konuşmazdı. **SILA-İ RAHİM** geldi “ Ey mü'minler cemaati! Onunla konuşun deyince onunla konuşmaya başladılar.

“Ve ümmetimden birisini gördüm, eliyle ateşin alev ve kıvılcımlarını yüzünden kovuyordu. Sonra, verdiği **SADAKALAR GELDİ** yüzüne bir örtü başında bir gölgelik oldular.

“Ve ümmetimden birisini gördüm, her taraftan gelen zebaniler onu yakalamışlar. Adamın yaptığı **EMR-İ BÎ’L MÂRUF NEHY-İ AN’İ MÜNKER** (İyiliğe çağırması, kötülükten sakındırması) gelip onların elinden kurtardılar. Rahmet meleklerinin ellerine teslim ettiler.

“ Ve ümmetimden bir adam gördüm, dizleri üzerine çömelmiş, Allah ile onun arasında bir perde vardı. **GÜZEL AHLÂKİ** geldi elinden tuttu onu, Allah ’ın huzuruna bıraktı.”

“Ve ümmetimden saifesi sol eline verilmiş bir adamı gördüm. onun **ALLAH ‘DAN KORKUSU** gelip, sahifesini sağ eline verdi.”

“ Ve ümmetimden terazisi hafif kalmış bir adam gördüm. yaptığı, **İYİLİKTEKİ AŞIRILIKLAR** gelip terazisini ağırlaştırdı.

“Ve ümmetimden cehennem kenarında olan bir adam gördüm, **ALLAHKORKUSU** gelip onu kurtardı. Adam oradan geçti.”

“Ve ümmetimden bir adam ateş içinde gördüm. **DÜNYADA ALLAHKORKUSUNDAN AKAN GÖZ YAŞLARI** gelip onu ateşten çekti.

“ Ve ümmetimden bir adam gördüm. köprüsü üstünde durmuş, hurma yaprağının titrediği gibi titriyordu. **ALLAH’A OLAN HÜSN- Ü ZANNI** geldi adam köprüden geçti.

“ Ve ümmetimden, sırat köprüsü üstünde bir adam gördüm. bâzen yavaş yürür Bazen sürünürdü. **BANA OLAN SALAVATLARI** geldi elinden tutup onu ayağa kaldırdılar ve adam geçti.

“ Ve ümmetimden bir adam gördüm. cennet kapılarına varmış, fakat kapılar ona kapalı.. **LÂ İLAHE İLLALLAH ŞHADETİ** geldi ona kapıları açtı ve onu cennete koydu.

Bir kıta şiir okuyalım mı ?

*Dağlara özenip, kimseye tepeden bakma,
Mezar taşına makamını, rütbeni çakma,
Sakın Cennet köşkünü kibirle yakma,
Sanma ki, önünde seçenekler çok, çok,
Ya İhlas, Ya İflâs üçüncüsü asla yok, yok,*

Resülullah (s.a.v.) buyurdular ki,

“ Kabir ahiretin ilk menzilidir. Eğer insan bundan kurtulursa, gerisi kolaydır. Şayet buradan kurtulmasa sonrası daha zordur. Ben mezardan daha korkunç bir manzara asla görmedim.”

(Tirmizi , Zühd:5 İbnii Mâce, Zühd:33;Müsned,1:24) ve ölüm sonrası hayat 114)

Hız. Bera b.Azib (r.a.) anlatıyor.

Peygamber Efendimizin bir cenazede birlikte olduklarını, **Rasülullah’ın kabrin başında oturup ağladığını hatta o ağlamasından yerin ıslandığını belirterek kainattın Efendisinin şöyle buyurduğunu naklediyor.**

“ Kardeşlerim, işte siz, bu gibi durumlar için iyi hazırlanın! “

Hadis No: 6431 Enes rivayet ediyor.

“ Sizi kabir ziyaretinden men etmiştim. Bundan böyle mezarları ziyaret edin. Çünkü bu, kalbi inceltir, gözü yaşartır ve âhireti hatırlatır. Hiçbir kötü söz söylemeyin.” (Hakim’in Müstedrek’inden ve C. Sağır c. 4. sayfa 1351)

İslam büyüklerinden Mücâhid diyor ki:

“ Ölen insanla ilk defa konuşan mezardır. Mezar kendisine gelen kişiye şöyle der.”

--Ben kurtların böceklerin yeriyim, ben yalnız kalma yeriyim, ben garib bir yerim. Ben karanlık bir yerim. Ben sana bunları söylüyorum. (Cennete girmen için) neler hazırladın? sen de onları söyle.”

Cennet’liklere ve Cehennemliklere akşam sabah yerlerinin gösterilmesi,

Kabir azabının en dehşetlilerinden birisi de, asi olanlar, inkarcılar, şirk koşanlar, öldüklerinde tadacakları azabın daha dehşetlisini kabirde her gün iki defa Cehennemdeki mekanlarını görerek tadacaklardır. Öte yandan Müminler de Cennetteki mekanlarını görerek sevineceklerdir. Bu husustaki bir Hadisi Şerif’e bakalım.

“ Sizden biriniz vefat ettiğinde sabah ve akşam ona kendi oturacağı makamı gösterilir. O kimse cennettekilerden ise, cennettekilerin makamlarından bir makam (yani kendisinin cennet’te varacağı makam) gösterilir. Ve ona burası senin kıyamet gününde gönderileceğin makamdır. (yerindir) denir. “
(Buhâri,Sahih, Cenaiz, 88,c,2 s.103. Müslüm, Sahih Cennet,17 c,4.s.2199. ve Kabir hayatı 134)

Bediüzzaman, Hz. kabir için şöyle diyor.

“İ’lem Eyyühel- Aziz (Ey aziz kardeşim, bil ki) Kabir âlem-i ahirete (ahiret alemine) açılmış bir kapıdır. Arka ciheti rahmettir, ön ciheti ise azaptır. Bütün dost ve sevgililer o kapının arka cihetinde duruyorlar. Senin de onlara iltihak (kavuşma) zamanın gelmedi mi ? ve onlara gidip onları ziyâret etmeye iştiağın yok mudur? evet, vakit yaklaştı. Dünya kazûratından (pisliklerinden) temizlenmek üzere bir gusûl lazımdır. Yoksa onlar istikzar ile ikrah edeceklerdir. (çirkin, pis ve kötü görerek beğenmeyeceklerdir.” Mesnevi-i Nûriye,s117 ve Ölüm sonrası hayat 114)

Mezarda ölüye menfaat veren ameller nelerdir.

Konuya bir hadisla başlayalım.

Ebu Hüreyre (r. a.) den rivayet edilmiştir. Efendimiz (s.a.v.)

>>Ademoğlu ölünce amel defteri kapanır.yalnız şu üç durumda kulun defterinde iyilik işlenmesine devam edilir:

1) Sadaka-i cariye (Kalıcı hayır işler.)

2) Faydalanılabilir ilim .

3) Ana –babasına hayır dua edecek Salih evlat.<<

İnsana mezarda ve berzah aleminde; ne malı, ne mülkü, ne rütbesi ve ünvanı, ne makamı ne mevki, ne şöhreti menfaat vermez.

Kişiyi menfaat verecek amel yalnızca Allah rızası için yaptığı işler ve ihlasla yaptığı ibadetlerdir.

İşte bu ihlasla yapılan ibadetler hayır ve hasenatlar kendisine berzah aleminde, mahşer gününde sadık birer arkadaş olarak yanında görecektir.

Kişiyi kabirde menfaat eden diğer amellerden bazılarını yine hadislerden öğrenebiliriz. Bir adamın ölümünden önce yaptığı üç çeşit hayır hasena var ki ölümünden sonra peşinden devam eder tıpkı ardı arkası kesilmeyen bir kira geliri gibi bunlar. a) Sadaka-i Cari. b) yararlı ilim. c) hayırlı evlat. Bu konuyu biraz açalım.

1- “Sadaka-i Cari : Cami, medrese , kur’ân kursu, hastane, yetimhane, okul, akıttığı su (Çeşme), diktiği ağaç, yaptığı yol, huzur evi gibi hizmetler-i yapmış ise buna cari hayır denir. (yani Cari bir sadaka, veya sadaka-i cari denir)

2- Faydalı İlim : kim sağlığında yararlı ilim yapmış ise, yani ilim öğrenmiş ve rahmani talebe yetiştirmiş ise, dini kitap yazıp halkın faydasına vermiş ise, Kur’ân-ı Kerim alıp okumaları için camilere nezir veya başkasına hediye vermiş ise buda Sada-ka-i caridir.

3- Hayırlı Evlat: Yine dünyada hayırlı bir evlat yetiştirmiş ise, o evlat namazlı niyazlı, Allah’tan korkan bol Kur’ân okuyup, bol sevap işleyen, her yönü ile dört dörtlük bir evlat yetiştiren de buda Sadaka-i fitirdır, bunların sevabı sürekli sahibine akar. Başka hiçbir şey ona faydalı olmaz.

Peygamberimiz diyor ki :

Fakih anlatıyor: Bir gün Peygamber (s.a.v.) “Ana-baba, evlat gönüllerini alıp da hoşnutluklarını kazanmadan ölürlerse ne olacak? Öldük ten sonra onların hoşnutluğunu mümkün değil mi?” diye sordular.

O da şöyle cevap verdi:

Evladın ölmüş olan ana-babasını şu üç hususu yerine getirmekle hoşnut etmesi mümkündür.

- a) İyi evlat olması,
- b) Onların dost ve akrabalarını sık sık ziyaret etmesi,
- c) Allah’a yalvarıp yakararak günahlarının affını dilemesi ve onlar adına bol, bol sadaka vermesi .” (Tenbihül gafilin ve Dürretül vaizin 171s)

BİR HİKAYE :

Bir kasabada bir adam varmış ölenlerin bazılarını kabire konacağı zaman o ölen kişiye şöyle sesleniyormuş, YUH, YUH, YUH sana deyip gidiyormuş.

Aradan yıllar geçmiş yuh, yuh diyen adam da ölmüş, bu adam ölünce daha önce ölülerine yuh çeken ölü sahipleri, bazılarının babasına, bazılarının amcasına, bazılarının abisine bu adam yuh çektiği için, bunlarda gelmişler mezar başına o ölen meftaya/ cenazeye şöyle seslenmişler.

Sanada yuh, yuh, yuh, demişler, tam o sırada ölüden şöyle bir nida (ses) gelir, eğer bende sizin ölüleriniz gibi eli boş yüzü kara Allah huzuruna gidiyorsam tabiki bana da yuh olsun.

Bir dakika ferdi olarak tefekkür edelim mi? biz eli boşmuyuz, dolumuyuz, yuh kelimesi bizim için geçerlimidir değil midir, kendi , kendimize tefekkür edelim

Başkasının yapacağı hayır hasenat ve duâ ölüye fayda sağlar mı?

Başka bir hadis, Efendimiz şöyle buyurmuştur.

“ Bir defasında bir adam gelerek, “ Ya Resülullah, annem birden bire öldü vasiyet edemedi. Öyle sanıyorum ki, konuşabilseydi sadaka verirdi acaba ben onun yerine sadaka versem sevabı ona ulaşır mı? diye sormuş. Peygamberimiz (s.a.v.) de, “ **Evet** “ cevabını vermişti.

(Buhari, Sahih, Cenaiz,94. Müslim Sahih, zekat 15. c.2 s. 696 ve Ölüm sonrası hayat 150)

Bir defasında üzerinde bir aylık nezir oruç borcu olan bir kadın vefat etmişti. Vefat eden kadının evladı, Peygamberimize gelerek, “ Ben onun yerine oruç tutarsam olur mu? “ diye sorunca, Peygamberimiz (s.a.v.) şu soruyla karşılık vermişti: “ **Annen üzerinde borç olsaydı onu öder miydin? ”** kadının çocuğu

“evet “ cevabını verince Efendimiz şöyle buyurmuştur. **“Allah’ın borcu ödenmeğe daha layıktır.”** (Buhari,, Sahih, Savm,42 c.2. s.240 ve Ölüm sonrası hayat 150)

İ b n i A m r (r.a.) Rivayet ediyor. Efendimiz (s.a.v.)
>> **Ne olur, biriniz bir sadaka vermek istediğinde onu müslüman olan anne babası adına versin. Böylece anası ve babası onun sevabına nail olur. Kendiside bir o kadar sevap kazanır. Onların sevabından da hiç bir şey eksilmez.**<<buyurmuştur.

Ölüye Kur’ân okuyup ve sadaka verip, sevabını ona bağışlamak:

Bu konuda İslam Fıkhi ansiklopedisini 3/99 okuyalım.

a) Âlimler ölünün dua ve istiğfardan faydalanacağı konusunda ittifak halindedirler. Meselâ. **“ Allah ’um! Onu bağışla, ona rahmet et.”** demek gibi, sadaka veya hac gibi hem bedeni hem mali ibadetleri onun adına yerine getirmek de ölüye fayda verir. Çünkü Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Onlardan sonra gelenler şöyle derler: Rabbimiz! Bizi ve iman ile bizden daha önce geçen kardeşlerimizi mağfiret et.” (Haşr Süresi ayet. 10)

Yine başka ayet’e Yüce Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur.

“Kendi günahın, müminlerin ve mümine kadınların günahları için mağfiret dile.” (Muhammed süresi Ayet: 19)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) **vefat ettiğinde Ebu Seleme’ ye dua etmiştir. Bunun gibi Avf b Malik hadisinde cenaze namazını kıldırıldığı ölü ve diğer cenaze namazını kıldırıldığı her ölü için dua etmiştir.**

Bir adam. Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle sordu. “ Ya Resulüllah benim Annem öldü. Onun adına sadaka versem kendisine faydası olur mu? Hz. Peygamber (s.a.v.) de **“Evet olur.”** buyurdu. (Ebu Davud, rivayet etmiştir. Sa’d b. Ubade’den de. rivayet edilmiştir. Ve İslam Fıkhi Ansiklopedisi c.3,s. 98)

Ebu Bekir’den (r.a.) rivayetle: Hadis No: 8717

“ Kim Cuma günü anne ve babasının veya onlardan birisinin kabrini ziyaret eder ve orada Yasin okursa günahları bağışlanır.”

(İbni Adiyy’in el- Kâmil’inden. Ve C. Sağır 4/1567)

b) Âlimler namaz kılmak ve Kur’ân okumak gibi, sırf bedeni ibadetlerin sevabının yapandan başkasına ulaşip ulaşmayacağı konusunda ihtilaf edip iki görüş ileri sürmüşlerdir: Hanefî ile Hanbeli âlimlerine ve Şafîi ve Malikilerin sonradan gelen alimlerine göre, ölü yanında okunan Kur’ân’ın sevabı ölüye ulaşır. Kur’ân okumanın peşinden yapılan dua, orada bulunmasa da ölüye ulaşır. Çünkü Kur’ân

okunun yere rahmet ve bereket iner. Kur'ân okumanın akabinde dua etmek ise daha çok kabule şayandır. Kabul edilmesi daha çok umulur.

Bu hususta Mezheplere bir göz atalım onların görüşleri nelerdir.

Hanefi Mezhebine göre :

İnsan yaptığı amelin sevabını başkasına bağışlayabilir. İster Namaz olsun, ister hac olsun, ister oruç olsun, ister sadaka ve benzeri şeyler olsun fark etmez. Bunların sevabını ölüye bağışlamak, ayrıca kendi sevabından da bir şey eksilmez.

Hanbeli Mezhebine göre:

Kabrin yanında Kur'ân okumakta bir sakınca yoktur. bunun dayanağı şu Hadis 'dir.

“ Her kim Kabristana girer de Yasin Süresini okursa, Allah Teâlâ o gün orada bulunan ölülerin azabını hafifletir. Orada bulunan ölülerin sayısınca da okuyana sevap yazılır. “

Maliki Mezhebine göre :

“Kur'ân okuyup zikir yapmakta ve bunların sevabını ölüye bağışlamakta bir sakınca yoktur. ölü için de Allah'ın izniyle sevap hasıl olur.”

Şafii Mezhebine göre :

Kur'ân okumanın sevabını ölüye ulaşacağı yolunda açıklamalarda bulunmuşlardır. Fatiha ve benzeri sureleri okumak gibi, İnsanların ameli de bu görüşe göredir. Müminlerin güzel gördüğü şey Allah katında da güzeldir.

Dört mezhebin ortak görüşü hemen, hemen aynidir.

Buna göre, Kur'ân okumanın sevabı ölüye ulaşır. Kur'ân okumak belli bir maksat için diriye fayda verince, ölüye fayda vermesi daha evladır. Bu konu şöyle olmuştur.

Yılan sokmuş bir kimseye, başka birisinin şifa kastıyla fatiha suresini okuyunca fayda verdiği hadis ile sabittir. Hz. Peygamber (s.a.v.) (Adama) ***“Fatihanın rukye olduğunu nereden biliyordun.”*** Sözüyle ikrar etmiştir.

Bu hususta uzak yakın değişmez. Bunun fayda vereceğine kesin olarak inanmak lazımdır

Kadı Hüseyin, ölünün kabri başında ücretle Kur’ân okumanın caiz olduğunu söylemiştir. İbni Salaha göre, Kur’ân okuma sonunda : “ Allah’ım okuduğumuz Kurân’ın sevabını falancaya ulaştır.” Demesi ve okunan Kur’ân-ı da dua kılması uygun olur.

. Bu sadece Kur’ân okumaya mahsus olmayıp, diğer amellerde de geçerlidir.

Başka bir hadiste:

“ Kim kabristana girse ve Yâsin suresini okusa, Allah oradaki yatanların yükünü hafifletir. Ve o ölümler sayısınca ona hasenat yazar. ” (Süyüti. Kabir Alemleri s.523)

Ölü’nün borçları (Hac, Zekat, oruç gibi)borçları ödeyebilirler mi?

Ölü eğer varlıklı ölmüş ise, ona (ölü’ye) Hac şartları yerine gelmiş farz olmuş, çeşitli nedenlerle ölü, hac’ca da gitmemiş ise evlatları veya yakınları, onun adına hac görevini yapabilirler.

Bir kadın Hz. Peygambere (s.a.v) gelerek:

“ Ya Resûlullah! Yaşlı olan babama hac farz olmuştur. fakat binek üzerinde duracak güce sahip değildir. Onun adına ben hacca gidebilirmiyim? Diye sordu.

Hız, Peygamber (s.a.v.) **“ Baksana, senin babanın borcu olsa onu ödeyecek mi idin ? ”** dedi. Kadın Evet, cevabını verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.) **“ Allah ‘ın borcu ödenmeye daha layıktır. ”** Buyurdu.

*Yine Efendimize (s.a.v.)’e (bir adam geldi) “Anam öldü, bir ay oruç borcu vardı, onun adına oruç tutsam olur mu? Diye soran bir kimseye. Hz. Peygamber (s.a.v.) “Evet”*Cevabını verdi.

(Ahmet ve Nesei, Abdullah b. Zübeyr’den rivayet edilmiştir. Neylû’l-Evtâr IV,285vd. ayrıca İslam fıkhi ansiklopedisi c. 3. s. 98-99)

İbni kudeme demiştir ki, Bu hadislerin hepsi sahihtir. Bunlardan anlaşıldığına göre ölü diğer ibadetlerinden de faydalanabilir. Çünkü oruç, dua, istiğfar bedeni ibadetlerdir. Allah Teâlâ bunların sevabını ölüye ulaştırır. Bunun gibi diğer ibadetlerin sevaplarını da ulaştırır. İslam fıkhi Ansiklopedisi c.3.s,99)

Mezardakiler konuşulanları işitir mi ?

Şimdi de kabir hayatıyla ilgili akla en çok gelen sorulardan birisi de mezardakilerin dirilerin (Canlıların) konuşmalarını işitip işitmediğidir. Bu hususta iki Hadis-i şerife bakalım.

Enes (r.a.) rivayet ediyor.

“Peygamber (s.a.v) Bedir ölülerinin yanı başlarında durdu. Onlara seslenerek.

“ Ey filan oğlu filan, Rabbinizin size vaad ettiğini hak olarak buldunuz mu? Çünkü ben Rabbimin bana vaad ettiğini hak olarak buldum. “

“Ömer (r.a.)”

“ Ya Resülullah, nasıl ruhsuz cesetlerle konuşuyorsunuz. Deyince Resulüllah :

“ Siz onlardan daha fazla işitici değilsiniz. Yalnız onlar bana cevap veremezler.” dedi.

Başka bir hadis’ de: Hz. Abid bin. Merzuk (r.a.) şu hadisi rivayet etmiştir.

Medinede camiye bakan bir kadın vardı: öldü Peygamberin (s.a.v.) haberi olmadı. Kabri yanından geçerken bu kabir nedir kimindir? diye sordu.

O’na Ümmü Mihcen’ nin kabridir dediler.

Resulüllah (s.a.v.) Camiye bakan kadın mı? dedi.

“Evet dediler.”

“Resülullan (s.a.v.) hemen orada hazır bulunanları saflaştırdı. Cenaze namazını kıldı. Sonra ölen kadına seslenerek, “ Hangi ameli daha hayırlı buldun? Deyince sahabeler: o işitir mi? Ya Resülullah dediler.

Peygamber (s.a.v.) ***“ Siz ondan daha fazla işitici değilsiniz. “***

Denildiğine göre o kadın Resülullah ’a Camiye bakmak ‘ diye cevap vermiştir. (Her iki hadis de Süyüti’den s.174)

Mezardakiler (Ölüler) Ziyaretçileri tanır mı?

Mezardakiler dünyada iken tanıştıkları ziyaretçilerini tanırırlar. Bu hususta Hadis-i Şerife bakalım.

“Kişi tanıdığı bir Kabrin yanından geçtiğinde, ona selam verirse o da ona selam verir ve onu tanır. Eğer tanımadığı bir kabrin yanından geçip selam verirse, ölü selamını iade eder. fakat onu tanımaz. “

Hz. Ebu Hüreyre (r.a.) rivayet ediyor. :

“ Resulüllah (s.a.v.) Uhud’dan dönerken Mus’ab bin Umeyr’i buldu. Onun ve diğer şehit düşen sahabilerin yanında durdu ve ben sizin Allah katında diri olduğunuza şahitlik ediyorum. . diye buyurduktan sonra bunları ziyaret edin onlara selam verin. Nefsim kudreti elinde olan Allah’a yemin ediyorum ki, siz onlara selam verdikçe onlar selamınızı iade ederler. Diye emretti.”

Hz. Erbain et-Taiyye ‘nin rivayet ettiğine göre, Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur.

“ Ölünün en fazla sevdiği hal, dünyada sevdiği kişinin onu ziyaret etmesidir.” (Ölüm sonrası hayat 160)

Ölüler ziyaretine gelenleri tanırırlar, bu hususta günler arasında fark yoktur. bu hususta

İ b n E b i e d—Dünya’nın rivayet ettiği bir hadis Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurur,

“ Her hangi bir kimse mü ’min kardeşinin ziyaretine gider ve kabri yanında oturursa mutlaka ondan hoşlanır. Ve selamını alır.” (el- Fetâvâ el- Kübrâ c.2.s.229)

Ölüler hayatta olanların hallerini bilirler mi?

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadisinde şöyle buyuruyor.

“ Âmelleriniz, ölmüş akraba ve âşiretinize gösterilir. Âmeliniz iyi olursa sevinirler, iyi olmazsa “Allah’ım onları hidayete erdirmeden ruhlarını alma” diyerek dua ederler.” (Ahmed bin Hanbel el- Fetâvâ el- Kübrâ) C.2. S.29)

Ümmü Seleme (r.a) rivayetine göre Allah’ın Resulü (s.a.v.)

“ Hastanın veya ölünün yanında iken hayır söyleyin--- dua edin --- Melekler amin derler.” Buyurdu. (Tergib ve Terhib)

Ebu Hüreyre (r.a.) Resul-i Ekrem (s.a.v.) ‘in şöyle buyurduğunu rivayet etti.

“ Rahmet melekleri ölünün arkasında feryat edip ağlayanlara dua etmezler.

(İmam Ahmet ve Tergib ve Terhib Hadis kitabından

Kabir ziyareti caiz midir.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir çok hadislerinde Kabir ziyareti uygun görmüştür.

Konuyla ilgili bir hadis ’de şöyle buyurmuştur.

“ Sizi kabirleri ziyaretten men etmiştim. Fakat şimdi (Peygamberiniz) Muhammed’e annesinin kabrini ziyaret etmesi için izin verildi. Sizde kabirleri ziyaret ediniz. çünkü bu ziyaret size ahireti hatırlatır.”(Tirmizi, Sünen.Cenaiz18.c.3.s.239)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadisi şerifte şöyle buyurmuştur.

“Kim ki, kabrimi ziyaret ederse, ona şefaatum vacip olur,”

Tabii ki, Peygamber Efendimizin Mübarek kabri ziyaret edilince, yanındaki seçkin kişilerin mübarek kabirlerini ziyaret etmemek mümkün değildir.

Yüce Allah Peygamberimize sonsuz salat ve selam eylesin. Seçkin kişilerin hepsinden razı olsun ve sonsuz rahmet eylesin.

Mezar ziyaretinde çok dikkat edilecek hususlar :

Mezarlık ziyaretinde dikkat edilecek hususlar şöyle sıralayabiliriz.

-- Bilhassa genç hanımların erkeklerle karışık olarak mezarları ziyaret etmeleri, kabristanda dolaşmaları caiz görülmemiştir.

--Yetkililerin kadınlar için ayırdığı ziyaret gününü tercih etmelerini öneririz.

--Kabir ziyareti esnasında kabirler çiğnenmemeleri ve üzerlerinde oturmalarına gayret göstermemelidirler.

--Maalesef memleketimiz de çok yaygın olan mezarları ziyaret esnasında mezarda yatandan gerek dünya ile ilgili gerekse ahiret ile ilgili çok taleplerde bulunmaktadır. Bu kesinlikle yanlıştır, böyle bir harekette bulunulmamalıdır. Çok, çok mahzurludur.

-- Kabir ziyareti esnasında şu yanlış hareketlerden kesinlikle kaçınılmalıdır.

--***Ölülerden yardım dilemek, (onlardan dilek dilemek,)***

-- ***Kabirleri süslemek,***

--***Kabir veya mezarlıklarda kurban kesmek,***

--***Kabrin yanında namaz kılmak, ve namaz kılar gibi ellerini bağlayıp durmak.***

--***Kabirlerde diz çökmek oturmak,***

--***Kabir başında ağlamaktan, açılmaktan, veya el ile selamlamak, mezar taşlarını öpmekten, sakınmalıdır.***

--***Kabrin (Yatırın) örtü ve duvarlarını tahtalarını dokunup öpmekten,***

-- ***Kabrin etrafını taaf eder gibi dönmekten,***

--***Kabrin üzerinde veya yanında mum dikmekten, mezarlıkların dibine yanına ağaçların dallarına vesair yerde ölüden yardım dilemek niyetiyle çaput bağlamak,***

Bu ve benzeri yanlış itikatlar ve davranışlar kişiye zarar verir. Allah korusun bazı hareketler şirk sınırına girer. Bu hareketlerden kesinlikle kaçının. Dinimizde böyle bir şey yoktur.

Ama, Kabir'in müsait olan yanına ağaç dikilirse o ağacın tesbihinden (zikrinden) vefat eden (ölü) faydalanır. Dikilecek ağacın yaz ve kış yaprakları dökülmeyen ağaçları tercih edilmelidir ki, o ağacın yapraklarının yapacağı tesbihten daha çok ölü faydalansın.

“ ALLAH ‘İM YALNIZ SENSİN—SEN şiir kitabımdan konuyla ilgili bir şiir okumaya ne dersiniz.

MEZARLIKLARA GİTTİN Mİ ?

Mezarlıkları gezerken siz hiç tefekkür ettiniz mi?
O sessiz sedasız bay ve bayanların kuzu kuzu yattıklarını düşündünüz mü?
Her yaştan her meslek sahibi ve bilgin dedikleri kişileri,
Orada torpil yok, kim olursan ol, makama değil, amele bakarlar amele.

Kimisi yeni doğmuş, kimisi yeni askerden gelmiş,
Kimisi yeni emekli olmuş, kimisi yeni evlenmiş,
Yatan herkesin bir umudu bir hayali mutlaka varmış,
Orada zengin fakir ayırımı yok, amele bakarlar amele.

Nice zenginler dünyadayken ölüm kendilerine hayal gelirdi,
Ölümünden bahis edildiğinde “of of” be içimizi karaltmayın derlerdi.
Ölüm onun değil, o ölümün kucağına düşmüştü, çünkü sessizdi.
Orada torpil yok, kılık kıyafete değil, amele bakarlar amele.

Kimisinin makamı, kimisinin lüks villası ve arabası vardı,
Kimisinin fabrikası, kimisinin bağı bahçesi, çiftliği vardı,
Hepsi on iki metre bezle zengin, fakir eşit yatıyorlardı,
Orada zengin fakir ayırımı yok, amele bakarlar amele.

Hekim’i Lokman oğluna, “Ey oğul sözümü çok iyi dinle” demiş,
“İnsanlar üçe ayrılır; ruh Allah’ındır, amel senin, ceset toprağındır”,
Bu gerçeğe ekleyecek bir şey yok, cesetler toprağa serilmiş,
Orada torpil yok, kim olursan ol makama değil, amele bakarlar amele.

Mezardakilere, sizde bizim gibiydiniz, bizde sizin gibi olacağız,
İnşallah cehennemde değil, Cennet’te hep beraber buluşacağız,
Size de bize de Allah rahmet eylesin ve afetsin diyeceğiz,
Orada torpil yok, kim olursan ol, makama değil, amele bakarlar amele.

Bir cenaze mezarlığa en yakınlarınca götürüldüğünde,
Kısa zamanda acele defin edip, oradan uzaklaşmak istiyorlar gönülce,
En sevdiğimizi, canımızı toprağa gömüyoruz arkamıza bakmıyoruz bence,
Orada zengine, fakire değil, amele bakarlar amele.

Yine Hekim’i Lokman oğluna “Ey oğul bu nasihati iyi dinle,
İnsan ölünce mezarlığa, iki şey beraber gelir, yakınları ve ameli,
Yakınları geri döner, yanında yalnız ebedi kalır ameli”,
Orada zengin, fakir yok, torpil yok, amele bakarlar amele.

Onlar bize şöyle seslenirler, sakın, sakın, ölmeden önce uyanınız,
Bizde, yerdik, içerdik, gezerdik, evlendik mal sahibi olduk siz gibi,
Aklınızı başınıza alın, ibadetinizi yapın, Vallahi siz de öleceksiniz biz gibi,
Dikkat edin, burada, zengin fakir yok, torpil yok, amele bakarlar, amale,

K I S S A

-----;

Şaban ayının on beşinci günü geldiği zaman; Hasan Basri günün ortasından evinden çıkardı. Yüzünü gören, onu kabre gömülüp de çıkmış sanırdı.

Kendisine bu durum sorulduğu zaman şöyle derdi:

--Allah’ın adına yemin ederim ki; gemisi parçalanıp da batan kimsenin musibeti benimkinden daha büyük değildir.

Kendisine:

---Neden öyle oldu: diye sorulduğunda:

Günahlarımı yakından bilmiyorum: iyiliklerim için endişeliyim. bilemiyorum: ettiklerim makbul müdür, yoksa red mi edildi? Bilemiyorum.

Son nefesimi kelime-i Şahadet getirerek mi teslim edip etmiyeceğimi bilmiyorum,

Hesap günü defterimi sağdan alanlardan mı, soldan alanlardan mı olacam bilmiyorum.

Sonuçta cennetlik mi, cehennemlim mi olacağımı da bilmiyorum.

Bu nedenle, perişanım, üzün tülüyüm, harabım, yıkılıyorum. demiş.

Konuyu iki ayetle bitirelim;

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Allah O’dur ki sizi yarattı, sonradan size rızık verdi; sonra sizi öldürür; sonra sizi diriltir.” (Rüm süresi Ayet 40)

Başka ayet’te :

“ Halbuki onlar, üzerlerine yağmur indirilmeden önce ümitlerini kesmişlerdi.”

“ Şimdi bak Allah’ın rahmet eserlerine: Yer yüzünü öldükten sonra nasıl diriltiyor. Şüphe yok ki (yeryüzünü bu şekilde diriltten) elbette ölüleri de (Mezarlarından) diriltir. “ Rüm Süresi ayet : 49-50)

KIYAMET :

Yine her zaman olduğu gibi konuya bir ayetle başlayalım.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor,

“ Kiyamet gelecektir; bunda şüphe olmaya.. Allah, kabirdekileri diriltecektir.”

(Süre 22. Ayet: 7)

Başka bir ayet’te;

“ Sizi topraktan yarattık, sizi toprağa çevireceğiz; ikinci kez topraktan çıkaracağız.” (Süre 20 ayet: 55)

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“ Her kes ölürken ki, amel durumuna uygun bir sima ve görünüş içinde tekrar dirilecektir.” (Müslim, Nura doğru s. 3010)

Kıyamettin yaklaşma delileri

Hadis no: 5036

Huzeyfe (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdular.

“İnsanların dünyaca en bahtiyarını adi oğlu adiler teşkil etmedikçe kıyamet kopmaz.” (Tirmizi, Fiten 37.(2210) Kütüb-i Sitti 14/132)

AÇIKLAMA:

Lüka’ ibnu lüka’ tabirini “adi oğlu adi “ diye tercüme ettik en adi ve ayak takımı diye tercümesi de caizdir. Bununla asaletsiz, ilimsiz, görgüsüz, ehliyetsiz, mürüvvetsiz kimseleri anlamamız gerekecek. (Kütüb-i Sitte 12/132)

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“Yer yüzündeki her şey yok olacaktır. Ancak azamet ve ikram sahibi Rabb’inin zâtı baki kalacaktır.” (Rahman Süresi Ayet 26-27; ayrıca bak kasas, ayet 88)

Dünyanın sonu gelince, Allah Teâlâ İsrâfil aleyi’s-selâm’a emredecek, o da “Sür”a üfürecektir. Bu üfürüşle yer yerinden oynayacak ve bütün canlılar ölecektir. Ancak Allah Teâlâ’nın istedikleri kalacak onlar da sonra öleceklerdir.

İşte dünyanın sonu budur.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Ey insanlar Rabbinizden korkun. Çünkü kıyamet gününün sarsıntısı müthiş bir şeydir. Onu gördüğünüz gün, her emzikli kadın emzirdiğinden vaz geçer her gebe kadın çocuğunu düşürür. İnsanları da sarhoş bir halde görürsün oysa onlar sarhoş değildir, fakat Allah'ın azabı çok şiddetlidir.” (Hac S.Ayet 1-2)

Hadis NO: 5052

Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.)

“Sur’a İki üfleme arasında kırk vardır.” buyurmuştur.Bunun üzerine oradakiler:

Ey Ebü Hüreyre’ den! Kırk gün mü? diye sordular . fakat o “bir şey diyemem cevabını verdi. Tekrar: “ kırk ay mı?” dediler. O yine “ Bir şey diyemem! Kırk sene mi? bilemem cevabını verdi.

“ Sonra Allah semadan su indirecek ve insanlar yerden sebze biter gibi bitecekler. İnsanlarda bir kemik hariç hepsi çürür. Bu çürümeyen acbu’z-zeneb denen kuyruk sokumu kemiğidir. Kıyamet günü yeniden yaratılış bundan terki edilecektir. “ (Buhari, Tefsir, Zümer 3, Amme; Müslim, Fiten 141, (2955) Muvatta,Caniz, 48,1,239; Ebu Davut Sünnet 24,(2743) Nesai, Cenaiz117,4,111) Kütüb-i Sitte 14/151)

Kıyamet Ne Zaman kopacaktır

Konuya bir ayetle başlayalım.

Yüce Allah buyuruyor.

“Sizi çamurdan yaratan, sonradan size bir ecel takdir eden O’dur.

Kıyamet günün vakti de O’nun ilmindedir. Hala siz şüphe ediyorsunuz.” (En’am süresi Ayet 2)

Denizler birbirine karışacak. Dağlar birbirine çarparak parçalanacak ve her şey alt üst olup bütün âlem (evren) yıkılacaktır. Bunda şüphe yoktur. çünkü bunu Kur’ân-ı Kerim bildirmiş, Peygamberimizde haber vermiştir.

Esasında olaya baktığımızda her nedense insan oğlu kıyametin ne zaman kopacağına çok merak etmektedir. Oysa biri ölünce onun kıyameti kopmuş demektir. Her kes için de aynidir, hani Nasrettin hocaya sormuşlar Kıyamet ne zaman kopacak, şöyle demiştir. Eşim ölünce küçük kıyamet ben ölünce büyük kıyamet kopacaktır, bu fıkrada olsa gerçek payı büyüktür. yani bir kişi ölünce onun kıyameti kopar, kainatın alt üst olması o ölüye bir zararı olmaz o ölüye kıyamet korkusu da olmaz çünkü o daha önce ölmüştür, kıyameti kopmuştur.

Bu konu ile ilgili hadisi şerifte Şöyle buyurmaktadır.

Hadis No: 5030

Enes (r.a.) anlatıyor; Bir adam, Resulullah (s.a.v.)’e “ Kıyamet ne zaman kopacak? “ diye sormuştu. Aleyhisselatu vesselâm bir müddet sükuttan sonra yanında duran Ezd-i Şenüe kabilesine mensup bir çocuğa bakıp:

“ Bu delikanlı piri fani olmadan önce kıyamettiniz kopacaktır!

”buyurdular. (Müslim Fiten 138,(2953 Kütüb-i Sitte 14/ 122)

Kıyamettin kopması hususunda Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’e çok soru sorulmuştur. Bu hususta

Yüce Allah buyuruyor.

“ Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar. De ki. Onun bilgisi ancak Rabb’imin katındadır. Onu vaktinde ancak O (Allah) ortaya çıkaracaktır. (A’raf süresi ayet: 187)

Başka bir Ayet’e :

“ Şüphesiz onlar (kâfirler) o azabın (gerçekleşeceği kıyameti) uzak görüyorlar, biz ise onu yakın görüyoruz.” (Meâric ayet 6-7-)

Allah’Teâlâ kıyamettin vaktini bildirmemekle beraber, onu yakın olduğunu haber vermektedir.

Vahiy meleği Cebrâil, insan suretinde, Hz. Peygamberin (s.a.v.) yanına gelerek İslâm dininin esasları üzerine bazı sorular sormuş ve cevaplarını almıştı. Bu sorular arasında. “ Kıyamet ne zaman kopacaktır.? Sorusu da vardı.

Peygamberimiz (s.a.v.) verdiği cevap şöyle olmuştur.

“ Bu konuda kendisine soru sorulan kimse, soruyu sorandan daha çok bilgiye sahip değildir.

Kıyametin vakti gizli olmakla birlikte Kur’ân da ve hadislerde kıyâmettin bir takım alâmetlerinden bahs edilmiştir. Peygamberimiz, Allah’ın bildirmesiyle kıyametin pek çok alâmetlerini bildirmiştir. Bu alâmetler Küçük ve büyük olmak üzere iki grupta toplanmıştır.

Kıyamettin Küçük Alametleri :

- Yer yüzünde fitne ve fesadın çoğalması, ulemanın ruhları kabzolup cehaletin artması;
- Zina ve iŖaretin çoğalması, kadınların çok erkeklerin az olması; zekât verecek fakirin bulunmaması;
- Erkeğin kadına itaat edip annesine isyan etmesi;
- Başkalarına iyilik edip babasına cefa etmesi;
- Şerlerinden korunmak için bazı kimselere ikram edilmesi;
- Sonra gelenlerin, evvelden gelenleri beğenmemesi;
- Kadın ile erkek arasında harama vasıta olanların çoğalması,
- Emin kimselerin pek nadir kalması;
- Hayrı emir (tebliğ) ve şerden nehy edilmemesi;
- Hayrın şer, şerrin, hayır görünmesi;
- Mescitlerin(Camilerin) lüks olması, cemaatçe fakir olması (içi boş olması yani cam atın az olması)
- Hakkı söyleyenin dinlenilmemesi,
- İnsanlar arasında adalet, büyüğe karşı hürmet, küçüğe merhamet, din kardeşine muhabbet, ilim, haya, bereket kalmaması;
- Terazide, ölçüde hilenin çoğalması,
- Yalancı şahitliğin artması,
- Helal lokmanın azalması,
- Ünsü yete layık dost bulunmaması, (Bilindiğı gibi şimdiki dostluklar hep menfaat ve çıkar üzerinedir.)
- Dünya ve dünya malına büyük itibar edilip, kabrin ve Ahiretin unutulması veya umursanmaması,
- Bir hadisi şerife, ***Eline geçen malın helal veya haram olduğuna ehemmiyet vermemek de kıyametin küçük alametlerindendir.*** buyurmaktadır.

Başka bir Hadiste

İbni Mes'ud (r.a.) rivayet ediyor. Hadis No: 8228

“ Kişinin câmiye girip de iki rekât namaz kılmaması, tanıdığı kimselerden başkasına selâm vermemesi ve küçüklerin yaşlılara iş buyurması Kıyamettin alametlerindendir. Buyurmuştur. (Camiü's-sağır 4/1514 Teberaninin Kebirinden)

Bu sıralamaya baktığımızda kıyametin küçük alametleri bence yüzde doksan dokuz günümüzde mevcuttur.

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“İnsanlar sana kıyamettin vaktini soruyorlar. De ki: ‘ Onun bilgisi ancak Allah katındadır. ’ Ne bilirsin belki de kıyamet yakında gerçekleşir.”

Peygamber Efendimiz bir hadisi şerifte,

“İşaret parmağı ile orta parmağını birleştirip göstererek, “Kıyametin gelmesi şu ikisi (arasındaki fark) gibi (yakın) iken ben gönderildim .”
buyurmuştur. (Buhari, Rikak39,1,190)

Kıyametin Büyük alametleri

1- Kıyamettin kopması yaklaşıncı, ortalığı bir duman kaplayacak bunun üzerine mü'minler nezleye yakalanmış bir hale gelecek. kafirler ise çok kötü ve zor bir duruma geleceklerdir.

2- **Deccâl** ortaya çıkacak ve ilahlık iddiasında bulunacaktır.

3-**Dâbbetülarz** denen bir mahluk çıkacaktır. Şu ayette bu konu açıkça bildirilmektedir.

“ (Kıyamettin) kopacağına dair) o söz başlarına gelince, onlar için kendilerine yerden bir dâbbe (canlı bir yaratık çıkarırız.) o onlara insanları ayetlerimize kesin olarak inanmadıklarını söyler. (Necm, Ayet: 82)

4- Güneş batı'dan doğacaktır. Hz. Peygamber bu konuda şöyle buyurmuştur.

“ Güneş battığı yerden çıkmadıkça kıyamet kopmayacaktır. “
(Buhari Rikak 40,1,191)

Güneş batıdan doğup da insanlar bunu gördüklerinde hepsi iman edecek fakat bu iman onlara fayda sağlamayacaktır. Şu ayette işte bu anlatılmaktadır.

“ Rabbinin ayetlerinden bazısı geldiği gün daha önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış olan bir kimseye (o günkü) imanı fayda vermez İşte bu an tövbe kapısının kapandığı andır. (En'am Süresi Ayet: 158)

5- **Hız. İsa** 'nın yer yüzüne inerek Hz. Peygamberin dini üzerine amel etmesi Deccâl'i öldürmesi Hz. İsa'nın inişi, Kur'ân'da işaret yollu bildirilmiş, sahih Hadislerde ise açıkça ifade edilmiştir.

Allah Teâlâ bildiriyor.

“ Şüphesiz o kıyametin (kopacağının)bir bilgisidir. Artık onun hakkında şüphe etmeyin. “ (Zuhür Süresi ayet: 61)

6- Ye'cüc ve Me'cüc adlı iki kavmin ortaya çıkıp yeryüzünde fesat ve bozgunculuk çıkarmaları, şu ayeti kerimde bu olaya işaret vardır.

“ Nihayet Ye'cüc ve Me'cüc'ün önü açıldığı zaman her tepeden akın ederler. Gerçek vaad (kıyametin kopması) yaklaşır, ve bir de bakarsın inkar edenlerin gözleri açılıp donakalmıştır.” (Enbiyâ süresi ayet: 96-97)

7,8,9. Yer yüzünün Doğusunda,Batısında Arap yarımadasında güneş tutulması

10- Yemende büyük bir ateşin ortaya çıkması aşağıdaki Hadisi Şerif bu alametleri topluca bildirmektedir.

Huzeyfe b.Useyd (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.)

“ Kıyamet kopuşundan önce on alameti görmediğiniz sürece kopmayacaktır, buyurdu ve duman’ı, Deccâl’i, Dâbbetü’l-Arz’ı, Güneşin batı’dan doğmasını, İsâ b. Meryem’in inişini, Ye’cüc ve Me’cüc’ü, güneş tutulmasını Doğudakini Batıdakini ve arap yarımadasındakini ve son olarak Yemen’de çıkacak ateşi zikretti.” (Müslim Fiten, 13, III 2225)

Bu saydıklarımız, kıyamettin “ büyük alametleri “ diye nitelenen alametlerdir. Bunların dışında, bazı hadisi şeriflerde şöyle zikr edilmektedir.

“İlmin kaldırılması, cehaletin yerleşmesi, zinanın açıkça yapılması ve içkinin (çok) içilmesi kıyamettin alametlerindendir. “ (Buhâri, İlim, 21,I 28.)

Kıyametle ilgili bazı hadisleri yazmadan geçemeyeceğim.

İbni Mes’ud (r.a.) rivayet ediyor.

“ Kıyamet ancak kötü insanların başına kopar. “

(Müslim, İmare,: 176; İbni Mâce, 24; Müsned, 1:394,405,454 ve Camiü’s-sağir 4/1643)

Kıyamet günü

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Dinde samimi olarak O’na kulluk edin. O sizi nasıl yaratıp meydana getirdiyse gene öylece O’na döneceksiniz.” (El- Âraf Süresi, Ayet: 29)

Ebu Said (r.a.) der ki: bir gün Resul-i Ekrem (s.a.v.) uzunluğu elli bin sene olan kıyamet gününü anlatınca , Ashab:

“ O gün ne kadar uzunmuş? dediler.

Resul-i Ekrem (s.a.v.) de :

--Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah’a yemin ederim ki, o gün mü’mine bir farz namazı kılacak – vakit—kadar kısa ve hızlı geçer.” Cevabını verdi.

Hadis No: 5060

Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki,

“Kıyamet günü insanlar üç sınıf olarak haşrolunurlar:

- *Yayalar sınıfı ,*
- *Binekler sınıfı ,*
- *Yüzü üstü sürünenler sınıfı, “*

Aleyhisselatu vesselâm’a soruldu: “ Ey Allah’ın Resulü! Bunlar yüzleri üstü nasıl yürürler? “ Şu cevabı verdiler.

“ Onları ayakları üstünde yürüten Zat-ı Zülcelal, yüzleri üzerine yürütmeye de kadirdir. Ancak bilirsiniz bu yüzleri üstü yürüyenler, önlerine çıkan her engele, her dikene karşı kendilerini yüzleri ile korumaya çalışırlar.” (Tirmizi, Tefsir Beni İsrail (İsra) 3141).1 ve Kütüb-i Sitte 14/164)

Kıyamettin korku ve heyecanını bildiren ayetler

***“ Güneş dürülüp söndürüldüğü zaman,
Yıldızlar kararıp düştüğü zaman,
Dağlar yerinden sökülüp yürütüldüğü zaman, yabani hayvanların, korkudan bir araya toplandıkları zaman.
Denizler birbirine karışıp kaynadığı zaman,
Ruhlar bedenle birleştirildiği zaman,
Diri, diri toprağa gömülen kız çocuğunun, hangi suçla öldürüldüğü sorulduğu zaman.
Amel defteri dağıtıldığı zaman.
Gök yerinden oynatıldığı zaman,
Cehennem ateşlenip, gürül, gürül yakıldığı zaman,
Cennet yaklaştırıldığı zaman,
Her kes önceden hazırladığını görecektir. (Tekvir Süresi 1-14)***

Kıyamet günü en kötü mertebeye sahip olan kimse,

Hadis No: (3966) (7191)

Ebu Ümâme (r.a.) aünlatıyor. Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Mertebe itibarıyla insanların Kıyamet günü Allah indinde en kötüsü, ahiretini, başkasının dünyası için helak eden kuldur.” (Kütüb-i Sitte 17/546)

Bilindiği gibi dünya imtihan yeridir. Ve ahiretin tarlasıdır. Ölümünden sonra insanlar önce kabir hayatı yaşarlar. Hadisi Şerifte Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“Kabir Ahiret konaklarının birincisidir. Ondan kurtulana sonraki konaklardan geçmek kolay olur. Kabirden kurtulamayana, ondan sonraki konaklar daha zor olup, azaplarda daha şiddetlidir.” buyurdu.

Kabirde iman edenlere ve ibadetlerinde kusur etmeyenlere mükafat iyilik ve nimetler verileceği gibi, günah işleyen müslümanlara ve kafirlere de azap

edilecektir. Sen sağılığında (dünya’da) Allah’ı tanımasan peygamberi tanımasan, Kur’an ve Sünnet emir ve hükümlerine uymasan,, helal haram, bilmesen, cami yerine , içki ve eğlenceli yerleri tercih edersen, ilim öğreneceğin yerde boş işlerle, kahvehanelerde, parklar da, bulmacalarla vakit geçirirsen hiç Allah ‘ın emirlerine uymasan sonucuna ve her şeye katlanmak lazımdır.

Örneğin teşbihte hata olmasın: bir maaşla çalışan bir kişi, işine gitmezse, veya bir gün gidip üç gün gitmezse, her gün ben hastayım derse, veya işe gidiyor ama hiç çalışmıyor işi savsaklıyor olursa, siz vihdanınıza bırakıyorum, siz iş sahibi olsanız, o kişiyi işten atmazmısınız? Çünkü sizin dediklerinizi yapmıyor, maaş verdiğiniz halde o hep kaçamak iş yapıyor veya hiç yapmıyor, seni de fabrikayı da tanımıyor. Sen o kişiyi işten atman kaçınılmazdır. Ne oldu o işçi kendisi onu hak etmişti, çünkü o maaşı hak etmemişti, o görevini yapmıyordu sonuç atılacağı belli idi ve oda bekliyordu.

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Ey insanlar, Rabbinizden sakının ve ne babanın evladına, ne de bizzat evladın babasına hiçbir şeyle fayda vermeyeceği günden korkun. Şüphesiz ki Allah’ın (hesaba çekme) vadi haktır. O halde sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve sakın o mağrur şeytan sizi Allah (ın affına) güvendir (rerek aldatıp cehenneme sürükley) mesin! ” (Lukman süresi Ayet 33)

Allah Teâlâ’nın güzel isimlerinden biri de HAK’dır. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) gece namazındaki duasında Hak, kelimesini şöyle tekrarlamıştır.

“ Allah’ım! Sen haksın, vaadin hak, sözün haktır. Sana kavuşmak Haktır; Cennet hak, cehennem haktır; Peygamber haktır. Kıyamet kopması haktır. (Buhâri, “ Tevhid” 24)

Değerli okuyucu kardeşlerim bu ayetten sonra kimsenin bir şey yazmaya veya demeye ne hakkı var nede yetkisi var,

Tek bir şey yapabiliriz kafamızı avucumuza bırakıp bol, bol tefekkür edip (düşünmeliyiz) Allah ve Peygamber yolundan ayrılmamamız için dua etmeliyiz Allah Teâlâ ya sığınmalıyız. Başka şansımız yok bunu da çok iyi bilmeliyiz.

**Ahireti de melekleri de bilmelisin yani,
İyiye ve kötüye yani kadere de ol kani,
Hey pişman olmadan su akıyorken testiği doldur yani,
Çeşme akıyorken testiği doldurun.**

MAHŞER : (Haşr)

Konuya bir Hadisle başlayalım mı?

Hadis no: 8317 Ebü Kırsafe'den rivayetle:

“ Kim bir topluluğu severse, Allah onu o toplulukla birlikte haşr eder.

(Teberani'nin Kebirinden ve Cemîü's-

Sağır 7/1527)

Mahşer (Haşr) nedir:

İkinci kez İsrail tarafından Sur'a öfürölünce Yüce Allah Teâlâ'nın emriyle bütün ölülerin dirilip kalkacağı ve hesap vereceği yer olan **Arasat** meydanında toplanan yerine Mahşer veya Haşr denir.

Bütün ölülerin kalkıp hesap vereceği yer olan Mahşer günü Arasat meydanında (mahşerde) toplayıp haşredecektir. Dünya hayatında iken yaptıklarının hesabını görecektir. Haksızlığa uğrayanlar zulüm yapanlardan haklarını alacaklar. Mizân (terazi) kurulup, insanların sevapları (iyilikleri) ve günahları (kötülükleri) tartılacak ve Mizân da sevapları ağır gelenler Cennet'te günahları ağır gelenler ise Cehennem'e gönderilecektir. Yüce Allah Teâlâ ölüleri diriltmeyi dileyince, yer yüzünü çok şiddetli bir rüzgar ile dümdüz eder. ve böylece “ **Arasat meydanıMahşer yeri** “ hazırlanır.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ (Habibim) sana dağların kıyamet günündeki halini sorarlar. De ki, “ Rabbim onları üfleyip savuracaktır.

Böylece yerlerini dümdüz bir toprak haline getirecek.

Onlarda ne bir iniş ne de bir yokuş görmüyeceksin.”

(Ta-Ha süresi Ayet: 105- 106-107)

İsrail (a.s) gözünü Arşa dikmiş, sürü üfürmek için emir bekliyor. Ansızın Rabbimiz tarafından emir verilip birinci sür'e üfürmesi ile bütün kainatta Cenabi Hakkın dilediklerinden ne kadar canlı varsa hepsi ölür.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

(İsrail tarafından birinci sefefer) Sur'a üflenince Allah'ın dilediği (melekler) müstesna göklerde olanlar ve yerde olanlar bayılırlar (ölürler.”) (Zümer Süresi Ayet: 68)

Başka bir ayet'te Rabbimiz şöyle buyuruyor.

“ Sür'e üfleneceği gün ki biz günahkarları (müşrükleri) o gün kör bir halde mahşerde toplayacağız. (Ta,Ha süresi Ayet: 102-

İsrafil adındaki meleğin ikinci kez Sür'a üflemesi ile gökten yağacak erkek belinden gelen suya benzer bir yağmur yaklaşık sekiz metre yerin dibine işler ve böylece kabirlerde bulunan tüm ölülerin tümünün Allah Teâlâ' nın rahmeti ilmi ve ihsan' ı ile yağın yağmur bu varlıkların canlanmasına vesile olur ve mahşer / haşr yeri olan hesap, kitap zamanı başlar. Mizan terazisi kurulur.

Muaz b. Cebel (r.a.)'den Resulullah (s.a.v)'in şöyle dediği rivayet edildi:

“ Kul kıyamet günü – şu—dört hususta sorguya çekilmedikçe bir adım bile atamaz: Ömrünü nerede ve nasıl geçirdiğini, gençliğini nasıl geçirdiği, malını nereden kazanıp nereye harcadığı, ilmiyle amel edip etmediği hususlarında”

(Bezzar ve Teberani, Tergib ve Terhib c.7.s.113)

Önce ve sonra yerde yaratılan bütün mahluklar, yedi kat meleklerin hepsi, huriler, insanlar, ciniler, ye'cüc ve Me'cüc şeytanlar, denizde ve karada yaşayan hayvanlar ve bütün haşereler bir anda mahşer yerinde her taraftan toplanırlar. İmanları ve amelleri güzel olanlara, Peygamberlere, alimlere, velilere, Sâlihlere Cennetten elbiseler ve Buraklar (Binek hayvanlar) gelir, elbiseleri giyerler , Buraklara binerler. Arşın gölgesine gidip, minber ve kürsüler üzerinde rahat ve selametle otururlar.

Bir hadisi şerif te Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Allahü Teâlâ yedi sınıf kimseyi arşın gölgesinde gölgelendirir. Halbuki o gün ondan başka hiçbir gölge yoktur.

1- Adaletle hüküm eden Devlet Reisleri.

2- İbadet eden gençler.

3- Kalbi Mescitlere bağlı olanlar. Yani namazı ve cemaati gözetenler.

4- Allah için bir birini seven iki mümin, Bu sevgi ile bir araya gelip, ayrılırken de bu sevgi üzere olanlar.

5- Güzel bir kadın, çirkin bir iş için kendini çağırınca, Allahü Teâlâ' dan korkup bunu yapamam, Allah' tan korkarım diyenler.

6- Sadaka verirken riyâ (gösteriş) etmeyenler. Şöyle ki, sağ elile verdiğini, sol eli bilmemelidir.

7- Allah deyip gözlerinden yaş akanlar.

Yukarıda Sur'dan bahis ettik ama açıklamasını yapmadık çünkü daha önce (Velmelâiketihi) bölümünde bu hususta geniş açıklama yaptığımız için burada ikinci baskı yapmaya gerek görmedim bak. Velmelâiketihi'nin İsrafil bölümüne.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Sür'e (ikinci defa) üflenince ölüler mezarlarından kalkıp bakınıp dururlar.”

Mahşer yeri Rabbi'nin nuruyla aydınlanır, kitap (amel defteri) açılır. Peygamberler ve şehidler getirilir kullara haksızlık yapılmadan, aralarında adaletle hüküm verilir.

Her kişiye ne, yaptıysa karşılığı tamamen ödenir. Zaten Allah onların yaptıklarını en iyi bilendir.

^Kafirler bölük, bölük cehennem'e sürülür. Nihayet oraya vardıklarında cehennem kapıları açılır. Ve bekçiler şöyle der' size içinizden Rabbinizin ayetlerini okuyan ve sizi bu güne kavuşmakla tehdit eden Peygamberler gelmedi mi? " onlar: " Evet geldi" fakat azap sözü kâfirlerin aleyhine gerçekleşir.

(Onlara şöyle denilir: " İçinde temelli kalacağınız cehennem kapılarından girin." İşte bak, büyüklük taslayanların yeri ne kötüdür.

Rablerine karşı gelmekten sakınanlar da, bölük, bölük Cennet'e götürülürler. Oraya varıp ta Cennetin kapıları açılınca, bekçiler şöyle derler: " Selam size, (günahlardan) tertemizsiniz! Ebedi kalmak üzere buruya girin.

(Cennetlikler şöyle derler: " Bize verdiği sözde duran ve bizi buraya (cennete) varis eden Allah'a Hamd olsun. Cennette istediğimiz yerde oturabiliriz. Hayırlı işler işleyenlerin mükafatı ne güzelmiş!

Melekler Arş'ın etrafını kuşatmış oldukları halde Rablerini, Hamd ile överken görürsün. Artık (cennetlikle cehenemlik) kimseler arasında adaletle hüküm verilmiştir." Hamd Alemlerin Rabbi olan Allah içindir denir. "(Zümer Süresi: Ayet : 68- den 75'e kadar)

Bunu unutmayın ki, Mahşerde (haşr) de her hangi bir imtihan yapılmaya – caktır. Orası imtihan yeri değildir. İmtihan'ı dünyada iken yaşadığımız her günümüz saat' ımız dakikamız ve saniyemizle sınav olduk, orada sınav (imtihan) belgeleri incelenecek imtihanı (sınavı) kazanıp kazanmama yeridir. Kim sınavı kazandı belgesini sağ elinden aldı ise o kurtuldu, sınavı kazanmadı ise, defteri sol elden aldı ise vay onun haline.

Ahiret hayatı ebedi dünya hayatı ise fanidir. Ahirete iman eden, ömrünü her dakikasını en iyi şekilde değerlendirerek o büyük güne hazırlık yapmalıdır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

"Ki her kim zerre kadar bir hayır işlerse onun (karşılığını) görecek. Her kim de zerre kadar bir şer işlerse onu (karşılığını) görecektir. (Zilzal Süresi Ayet: 7-8)

Her kes ameline göre nasıl dirilecek?

İnsanlar mahşer günü hangi hal üzerine ölmüşlerse, işledikleri amellere uygun bir surette dirileceklerdir.

Müzinler, telbiye getirenler, haşır sabahı ezan okuyarak, telbiye getirerek dirileceklerdir.

Hız. Muaz bin Cebel (r.a.) bu hususu Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'e sorunca:

“ Ey muaz! Çok büyük bir işten soruyorsun. (O gün) ümmetim on iki fırka olarak haşır olunur.” Diyen Peygamber Efendimiz (s.a.v.) mubarek gözlerinden yaşlar akıtmaya başlamış, ağlayarak haşır meydanına sevk edilecek on iki fırka hakkında şu açıklamada bulunmuştur.

Komşularına eziyet edenler.

Birinci fırka : Kabirlerde elleri ve ayakları olmadan çıkar ve böylece mahşere sevk olurlar. Allah-u Teâlâ tarafından bir münadi bunların hakkında şöyle der:

“Bunlar dünyada iken komşularına eziyet eden kimselerdir. Bu onların cezalarıdır. Gidecekleri yer de cehennemdir! “

Namaza aldırış etmeyenler:

İkinci Fırka : Kabirlerinde yabani hayvan şeklinde çıkarlar. Münadi, bunların hakkında şöyle der: Bunlar dünyada iken onlar namazlarından gafilirdirler. (el-Maün süresi: 5. ayette) gafletlerinden namaza aldırışetmeyenlerdir. İşte bu onların cezalarıdır. Gidecekleri yer de cehennemdir.

Zekatı vermeyenler,

Üçüncü fırka : Kabirlerinde karınlarında yılan, çıyanla dolu olduğu için şişmiş olarak çıkarlar. Bunlar içinde münadi, şöyle nida eder. (seslenir) bunlar kendilerine farz kılınan zekatları vermeyenlerdir. Bu onlara verilen cezadır. Gidecekleri yer cehennemdir.

Alış verişte hile yapanlar:

Dördüncü Fırka : Ağızlarından kan aktığı halde kabirlerinden çıkarlar. Bağırsakları da yerden sürünür. Bunlar hakkında da Münadi şöyle nida eder.

(seslenir.) bunlar alışverişte yalan konuşan kimselerdir. Bu onların cezalarıdır. gidecekleri yerde cehennemdir.

Allah'tan korkmayanlar :

Beşinci fırka : kabirlerinden çıktıkları vakit insanlar arasında çürümüş leşten daha kötü bir koku yayarlar. Münadinin bunlar hakkında nidası şöyledir. Bunlar günah işlerken insanlardan korktukları için onlardan gizlerlerdi. Fakat Allah'tan korkmazlardı. Halbuki Yüce Allah Teâlâ Hazretleri onları görüyür ve yaptıklarını biliyordu. Bu onların cezasıdır. Gidecekleri yer ise cehennemdir.

Yalancı şahitler :

Altıncı Fırka : Kabirlerinden boğazları kesilmiş olarak çıkarlar. Bunlar hakkında münadi der ki: bunlar dünyada iken yalan yere şahitlik yapan kimselerdir. İşte cezaları budur. Gidecekleri yer de cehennemdir.

Zina yapanlar :

Yedinci fırka : Cinsi organlarından irin aktığı halde kabirlerinden çıkarlar. Münadi onlar hakkında mahşer halkına şöyle nida eder. bunlar dünyada iken zina yaparlardı. Tövbe etmediler. Bu onların cezasıdır. Gidecekleri yerde cehennemdir.

Şehadeti engelleyenler :

Sekizinci fırka : kabirlerinden çıkıp mahşere sevk olunurken ağızlarında dilleri bulunmaz, ağızlarından kan ve irin akar. Allah tarafından görevlendirilen münadi şöyle nida eder.

Bunlar hakkın ortaya çıkması için yapacakları şahitliği menedenlerdir. Bunlar yaptıkları bu günden tövbe etmeden öldüler. İşte bu onların cezasıdır. Gidecekleri yer de cehennemdir.

Yetim malı yiyenler :

Dokuzuncu fırka : kabirlerinden yüzleri simsiyah, gözleri gök renkli, karınları da ateş dolu olarak çıkarlar. Münadi bunlar hakkın da da şöyle der. Bunlar dünyada haksız olarak yetimlerin mallarını yiyenlerdir. Bunlar tövbe etmeden öldülür. İşte bunların cezalarıdır. gidecekleri yer de cehennemdir.

Ana- babasına asi olanlar :

Onuncu fırka : Kabirlerinden cüzam hastalığına tutularak çıkarlar. Münadi onlar hakın da da şöyle nide eder. bunlar ana- babalarına isyan eden kimselerdir. Bu onların cezasıdır. Gidecekleri yerde cehennemdir.

İçki içenler :

Onbirinci fırka : baş ve kalp gözleri kör olarak dişleri öküz boynuzu gibi dudakları göğüslerine düşmüş, dilleri ise karınlarına sarkmış sarkmış olarak kabirlerinden çıkarlar. Münadi. Bunları mahşer halkına şöyle tanıtır. Bunlar dünyada iken içki içirlerdi, tövbe etmeden ölmüşler. Bu onların cezasıdır. Gidecekleri yer de cehennemdir.

Güzel amel işleyenler :

Onikinci fırka : Kabirlerinden çıkıp ayın öndördü gibi parlarlar. Bunlar mahşere, başlarında taç, üzerlerinde hulleleri, önlerinde ise bir nur olarak sevk olunurlar. Bunlar sırat köprüsünden şimşek gibi geçerler. Bunlar hakkında münadi mahşer halkına şöyle malumat verir. bunlar dünyada iken güzel amellerde bulunurlardı. Münkeri nehy ederlerdi. Beş vakit namazlarını vaktinde kılarlar. Cemaate devam ederlerdi. Bunlar, Salih abid ve sabırlı kimselerdir. Yapmış oldukları ufak tefek günahlardan tevbe ederek ahirete göçtüler. İşte bu onların mükafatıdır. Gidecek olacakları yer de cennettir.

Bediüzzaman H.z. leri Haşır ve bir ömürde vücut kaç defa yenileniyor örnek görüşü:

Haşırle ilgili pek kuvvetli deliler sıralayan Bediüzzaman Hz. leri yine aynı eserinde gaflet içerisinde olan insanlara şöyle sesleniyor.

“ Ey haşır ve neşri inkar eden kafasız! Ömründe kaç defa cismini tebdil ediyorsun. Sabah ve akşam elbiseni değiştirdiğin gibi her sene bir defa tamamıyla cismini tebdil ve tecdid ediyorsun. (yeniliyorsun) haberin var’ mıdır? Belki her senede, her günde cisminde bir kısım şeyler ölür. Yerine emsali (benzeri) gelir. Bunu hiç düşünemiyorsun. Çünkü kafan boştur. Eğer düşünebilseydin her vakit alemde binlerce numuneleri vukua gelen haşır ve neşiri inkar etmezdin. “(a.g.e. S. 110)

Kitap – Amel defteri,

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Amel defteri,kendisine, sağından verilecek olan kimse kolayca hesaba çekilecek (sıkıştırılmayacak) ve sevinç içinde Mü'minler arasına katılacaktır.” بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“ Lâ tehzen innallahe me'ane.” (Tövbe süresi ayet 40)

Açıklaması :

“ Üzülme (Tedirgin olma) Allah Bizimle Beraberdir.”

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Hz. Ebu Bekir ile birlikte düşmanlardan zarar görmemeleri için Sevr dağındaki mağaraya sığınır, düşmanlar, Peygamber Efendimizi bulmaları için mağaranın etrafını sardıkları gibi mağaranın kapısının önüne kadar gelmişlerdi, o sırada Hz. Ebu Bekir çok tedirgin oluyor. Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'de şöyle buyuruyor;“ LÂ TEHZEN İNELLAHE ME'ANE. “ Üzülme (Tedirgin olma endişelenme çünkü) Allah bizimle Beraberdir “.

NOT: Boş vakitlerimizde, birbirinize iyi dilekte bulunduğunuzda, evdeki huzurun çoğalmasında ve bilakis eşlerin barışması için çok çok etkili olan bu ayeti ayrıca darlıkta ve genişlikte, mutlu veya musibetli günlerimizde, sabra ihtiyacımız olan zamanda, yatarken ve her zaman, “ Lâ Tehzen innallahe me'ane “ bu çok güzel ayet, hem hadis ve hem de duâ'yı hiç ihmal etmeden hatırladıkça zaman buldukça hep okuyalım, başkalarına da okutalım. İhlasla okunursa bir ay içinde küsler nasıl barışır eve nasıl huzur gelir sonucuna kendiniz şahit olacaksınız.

(İnşikak: süresi Ayet 9)

Dünya hayatında her kesin yaptıkları gerek günah gerekse sevapları görevli iki melek tarafından sürekli kayıt altına alınmaktadır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Halbuki üzerinizde, muhakkak, bekçiler, değerli yazıcılar vardır. onlar yapmakta olduklarınızı bilirler.” (İnfitar Suresi ayet 10-12)

İşte kıyamet gününde bu kayıtların tutulduğu “amel defterleri “ (kitap) her kese teslim edilecek ve defterleri boyunlarına asılacaktır.

Hiç kimse yaptıklarını asla inkar etme imkanı bulamayacaktır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Her insanın amelinı boynuna yükledik, Kıyamet günü kendisine, açılmış olarak karşılaşacağı bir kitap çıkaracağız. “ Oku kitabını! Bu gün hesap görücü olarak sana nefsin yeter.’ Denilecektir.” (İsrâ süresi ayet 13-14)

Kitapları sağ yanından verilenlerin hesapları kolay olacaktır. Sol yanından verilenler ise zorda kalacaklardır.

“ O gün, amel defteri solundan verilen ise şöyle der: bana keşke amel defterim verilmeseydi!

Hesabımın ne olduğunu bilmeseydim.

Keşke ölümüm, sonum olsaydı da tekrar dirilmeseydim.

Malım bana hiçbir fayda vermedi.

Gücüm kalmadı.

O gün cehennem zebanilerine şöyle denilir: “ Alın bağlayın onu!”

Sonra alev, alev yana cehenneme atın!

Sonra da onu, yetmiş arşın uzunluğundaki zincire vurun!

Çünkü o dünyadayken Yüce Allah’a inanmazdı.

Yoksula yedirmeyi teşvik etmezdi.

O yüzden bu gün onun burada samimi hiçbir dostu yoktur.

Onun irinden başka yiyeceği de yoktur.

Onu ancak günahkarlar yer.” (Hakka süresi ayet: 25-37)

EY NEFS’İM

Sen nimet içinde olduğun zaman, Allah’ı seversin,
Bela, musibet geldiği an, Allah dostun değilmiş gibi kaçarsın,
Musibetlere, belalara, sıkıntılara Allah’a sabır etmezsin,
Alamayacağımız yükü bize yükleme sabrımızı deneme ya Rabbi.

Her insan, üç ruha meyildir : melek, hayvani ve şeytanidir,
Meleklerin gıdası Allah’ın rızasını kazanmak, cemalini görmek,
Hayvanların gıdası ve saadeti yemek, uyumak ve çiftleşmektir,
Şeytanın gıdası kötülük, aldatmak, hile ve şerdir. Bizleri koru ya Rabbi.

Bunu bilki nefis bütün varlığı ile kadere karşıdır,
Allah’ın takdiri ile devamlı çekişme halindedir,
İnanan bir kalp niçin, neden, nasıl bilmez bildiği kaderdir,
Bizleri imanın şartlarına gerçek inananlardan eyle ya Rabbi.

Mukadderetta Yüce Allah’u Tealla’ya itirazda bulunmak,
Dinin ölmesi, Tevhidin ölmesi, Tevekkülün ölmesi demektir,

Nefsini islah etmek isteyen nefesine savaş açsın, nefis şer içinde şerdir,
Bizi nefsimize değil, nefsimizi bize ezdir ya Rabbi.

Nefsine değil, Allah için uyanınız gafil olmayınız,
Uyanmayı ölüm sonrasına bırakmayınız, size faydası olmaz biliniz,
Allah’a kavuşmadan önce, Allah için uyanınız,
Bizleri gerçek uyananlardan ve Salihlerden eyle ya Rabbi.

İbn Zübeyr (r.a.) ‘den Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ‘in
“ Kim hesaba çekilirse helak olur.” Buyurduğu rivayet edildi.(Bezzar ve
‘Kebir’de Tergib ve terhib 7/115)

Yaptıklarını inkâr etmeye kalkışanlara karşı dilleri, elleri ve ayakları
şahitlik edecektir.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

**İşlemiş oldukları günahtan dolayı dillerinin, ellerinin ve ayaklarının
kendi aleyhine şahitlik edeceği günde onlara çok büyük bir azap vardır.** (Nür Süresi
ayet 24)

Sual, Hesap ve Mizan

Yüce Allah buyuruyor.

**“ O gün biz kâfirlerin ağızlarını mühürleriz de elleri ile ayaklarını dile
getirerek dünya da iken yapmış oldukları günahlara şahitlik ettiririz.”** (Yasin
süresi ayet:65)

Mahşerde toplanan insanlar mahkeme edilecekler, sualler sorulacak ve her
kes dünyada yaptıklarının hesabını verecektir. Mizan’da günahları ağır gelene: “
Niçin böyle yaptı? diye şiddetli sualler sorulur.

Şu ayetler sual ve hesabın hak olduğunu göstermektedir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

**“Rabb’ine and olsun, onların hepsine yapmakta olduklarını mutlaka
soracağız.”** (Hicr süresi ayet: 92-93

Başka bir Ayet’e.

**“ Bu gün ahirette her kes kazandığı ile cezalandırılacaktır. zülüm yoktur.
Muhakkak ki. Allah Hesap etmekte çok sür’atlıdır.”** (Mümin Süresi Ayet: 17)

Numan Kurtuluş'un âmentü Şerhinde: şöyle demektedir. Allahü Teâlâ bir anda bütün mahlukatın hesabına bakar. Serilhisaptır. Her kul yalnız kendine soruluyor zan eder. halbuki Hakim'i mutlak (isterse) bir anda her ketsen soru sorar. Mahşerde sual yerleri çoktur. Namaz hesabını veren diğer suallerden çabuk kurtulur.

Tahareti ve abdesti güzel olanın namazı da güzel olursa başka kusurlarını örter. Namazın hesabını veremeyen hemen yakalanır. Namazdan sonra sorgu zekattan olur.

Kul hakkı borcu olanın, namazının, orucunun, zekatının vesair sevaplarından, alacaklıları alır. o da eli boş kalır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadisinde müslif odur ki, namaz kılmış, oruç tutmuş, hac'a gitmiş, bütün hayır işleri yapmış ama, ama alacaklıları gelip alacaklarına karşı sevabını alırlar, sevabı yetmeyince de günahlarını ona yüklerler o da, müslif olur. (İflaz eder) Ve cehenneme gider.

Herkesin dünyada yaptığı ameller, mahiyetini ancak Allah Teâlâ' nın bildiği bir " terazi" ile " tartılacaktır."

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

" Kıyamet günü için adalet terazisi kuracağız. Öyle ki hiçbir kimseye zerre kadar zulmedilmeyecek. (yapılan) iş bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap günü olarak biz yeteriz." (Enbiya süresi ayet: 47)

Hadis no: 81 Selman (r.a.) 'dan Resulullah (s.a.v.) 'ın şöyle buyurduğu rivayet edildi.

" Kıyamet günü mizan kurulur. Eğer gökler ve yer tartılacak olsa onları alacak kadar kefeleri genişler.

Melekler: **" Ya Rabbi ! kimin ameli tartılacak "** diye sorunca.

Allah Teâlâ: **" Kullarımdan dilediğim kimsenin"** buyurur,

Melekler: **Rabbimiz seni tesbih ederiz, sana lâayık olduğu şekilde ibadet edemedik" diye niyaz ederler.** (Hâkim, rivayet etmiştir. Tergib ve Terhib 7/162)

Ebu Said (r.a.) der ki: Bir gün Resul-i Ekrem (s.a.v.) uzunluğu elli bin sene olan kıyamet gününü anlatınca,

Ashab: O gün ne kadar uzunmuş,? dediler.

Resul-i Ekrem (s.a.v.) de:

" Kudret ve iradesi ile yaşadığım Allah'a yemin ederim ki, o gün mü'mine bir farz namazı kılacak -- vakit – kadar kısa ve hızlı geçer." Cevabını verdi.

(İmam Ahmed, Ebu Ya'le ve İbn Hıbban Sahihinde hepside Derrac yoluyla Ebu'l-Heysem'den rivayet edilmiştir Tergib ve terhib 7/104)

Bildirildiğine göre, bir gün Hz. Ömer (r.a.) Allah ondan razı olsun, Peygamberimizin –Salât ve selâm üzerine olsun, yanına girince O’nu ağlar durumda buldu. Peygamberimize : “ Ya Resulullah, ağlamanın sebebi nedir ? “ diye sorunca, O’ndan şu cevabı aldı :

“ Cebrâil, demin bana gelerek dedi ki: Allah Müslüman olarak ihtiyarlayan kimseye âzap çekirtmekten utanır.

Buna karşılık nasıl olurda müslüman olarak ihtiyarlayan bir kimse nasıl olur da Allah’ın emrine aykırı hareketler yapmaktan utanmaz.” (Tenbihü’l- Gafilin 123)

Buna göre; ihtiyar bu şerefi , bu lütfü, bu müjdeyi bilerek Allah’a Hamd ve şükr etmeli Allah’dan Peygamberden ve amel defterini tutan meleklerinden utanarak tüm günahlardan kaçınmalı ve Yüce Allah’a ibadet etmeye yönelmelidir.

Çünkü ekimin biçim zamanı mevsimi yaklaşmıştır, tabiri caiz ise, İlk bahar gitmiş, yaz bitmiş, son bahar’ın sonuna gelmiş kış yani (ölüm) yaklaşmıştır. beklenecek vakit kalmamıştır. İnsan oğlu acele etmelidir! Yani nesuh tövbesi yapıp kulluk görevini eksiksiz yapmaya çalışmalıdır.

Bunun yanında genç adamında Allah’dan korkarak günahlardan kaçınması ve bir mümine yakışırçasına Allah Teâlâ’ya ibadet etmesi gerekir. Çünkü acel gelince genci ihtiyarı dinlemiyor. Kendimizi kandırmayalım akibetimiz deve kuşu misali olmasın, hani deve kuşu avcıyı görünce başını kuma gömer misali, ama sonuçta avcıdan kurutulmaz. Acel gelmeden genç intiyar demeden Rabbimize ibadetimizi mükkemel şeklinde yapalım. Yüce Allah bir ayete şöyle buyuruyor. “ **Allah’a yakışırşekilde takva sahibi olunuz.**” Bundan daha güzel bir örnek olamaz.

Ayrıca; bir hadiste, “**Severek Allah’a ibadet eden genç adam kıyamet günü arşın gölgesinde gölge altına alır.**” diye müjde de var.

Huzeyfe (r.a.) der ki, Peygamber (s.a.v.) hazretleri şöyle dedi.

“ Kıyamet günü bir kavim getirirler. Onların iyilikleri dağlarca olur. Hak Teâlâ onların bütün bu iyiliklerini kabul etmeyip onların ateşe atılmasını buyurur.

Selman-ı Farisi (r.a.) dedi ki :

“ Ya Resülullah , suçları ne idi.”

Resulullah Hazretleri buyurur :

“ Namaz kılarlar, oruç tutarlar ve zekat verirlerdi. Fakat bir haram görseler, çekinmeden alır ve yerlerdi.” (Nura Doğru cilt. 5 s. 3052)

+

İmamı gazali (Rahmetullahi aleyh,) Tenbihül- Gafilin sayfa: 345--346’de der ki:

“Hak Teâlâ Hazretleri, dört taifeyi dört Peygamber ile hüccetlendirir (Emsal / /örnek teşkil ederek sorguya çeker.)

Zenginlere der ki:

--Niçin bana ibadet etmediniz. Size çok mal verdim bana asi oldunuz.

O zenginler derler ki:

-- Ya Rabbi, bize çok mal verdin o mal gönlümüzü aldı, (işten güçten gözümüzü açamadık bu nedenle.) Sana kulluk edemedik,

Hak Teâlâ buyurur.

“Görmezmissiniz Süleyman Peygambere mal verdim, fakat bana âsi olmadı ? O, daime bana ibadet eyledi. Siz ise mal için bana ibadet eylemekten uzak kaldınız.

Böylece onları Cehenneme atmalarını buyurur.

Ondan sonra Hak Teâlâ Hazretleri, köleleri hüccete getirilir. Aynı sorular onlardan da sorulur.

Köleler derler ki:

--Ya Rabbi biz Sana ibadet edemedik, kölelik bizleri ibadetten men etti.

O zaman Hak Teâlâ Hazretleri der.

“ Ama Yusuf Peygamberi ben köle ettim, hiç kulluğunu terk eylemedi. Siz niçin terk eylediniz?

Onları da cehenneme atmalarını buyurur.

Üçüncü olarak fakirler çağrılır, aynı sorular onlardan da sorulur niçin bana ibadet etmediniz.

Fakirler der ki:

Ya Rabbi bizi muhtaç kıldın, ihtiyaçtan sana ibadet edemedik,

Hak Teâlâ Hazretleri der.

--Siz mi çok muhtaç idiniz ve açlık çekerdiniz yoksa Hazret-i İsa Peygamber mi? hiç İsa'nın fakrı onu benim ibadetimden men eylemedi, o halde niçin siz ibadeti terk ettiniz? onları da cehenneme atmalarını buyurur.

Hastaları çağırır.

Hak Teâlâ hastalara hüccet gösterir niçin bana ibadet etmediniz.

Hastalar der ki:

Ya Rabbi, biz hasta olduk, hastalık bizi ibadetten men eyledi.

Hak Teâlâ buyurur,

Sizin hastalığınız mı şiddetliydi yoksa Eyüp Peygamberin hastalığı mı ziyadeydi (daha çok fenaydı.) Hiç Hz. Eyüb'ün hastalığı onu ibadetten men etti mi ? siz niçin ibadeti terk ettiniz.

İşte böylece bu dört taifenin asilerini zebanilere emreder, zebaniler de onları cehenneme sürerler.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“İyilik tarafı ağır gelir ise.. o hoşnut olunan bir yaşantıya kavuşur.” (

Karia süresi ayet 6-7)

Yani: Yüksek Cennettedir.

Aynı sürede, başka bir ayette;

“Amma her kimin iyilik tarafı hafif gelir ise.. onun anası haviyedir.” (

Karia Süresi Ayet 8-9)

Yani : Onun aslı, sığınağı, başvuracağı yer kızgın bir ateş olan Haviye Cehennemidir.

Konuyla ilgili Bu Hadisi-i yazıp, Sual ve Mizan-ı bitirip başka konuya geçelim.

Kıyamettin Durakları :

Abdullah İbni Mes'ud anlattı :

Hz. Ali'nin yanında oturuyordum. Ali Dedi ki: Peygamber Aleyhiselâm şöyle söyledi:

*“ Kıyamette elli durak vardır. her birinde bin yıl durulur. İlk durak kabirler üzerindedir. Halk kabirlerden kalkınca kabirleri üzerinde bin yıl başı kabak, yalın ayak, aç ve susuz dururlar. Ancak o kimseler ki, peygambere, kitaplara, cennete, cehenneme, kıyamet gününe, Yüce Allah'ın taktirine ve kazasına inandı, işte o kimseler kabirlerinden çıkar çıkmaz saadet bulurlar. Bize inanmayan şüphe eden kimseler ise, kabirleri üzerinde bin yıl aç, susuz dururlar. Hak. Teâlâ ona nasıl dilerse öyle hüküm eder. ondan sonra melekler, bu halkı **Mahşer** yerine getirirler. O vakit hiç gölge olmaz yalnız arşın gölgesi olur.*

Bir ayet okuyup konuluza devam edelim.

“ Onların dönüşleri ancak bizedir; sonra onların hesaplarını görmek de şüphesiz bize düşer.” (Gaşiye süresi Ayet: 25-26)

Hesap yeri on tanedir. (Duraktır)

1. **Hesap yerin de :** Haramdan sual ederler. Eğer haramdan bir şey bulunmazsa ikinci yere geçerler.
2. **Hesap Yerin de :** Haram arzularından ve bid'atten sual ederler. Eğer haram arzusu yoksa üçüncü yere geçer.
3. **Hesap Yerinde :** Babasına asi olup olmadığından sual edilir. Eğer babasına asi olmuşsa orada bin yıl bekler.
4. **Hesap Yerin de :** Farzlardan Kur'ân okuyup okumadığından, din işlerinden ve bunların edeplerinden sual edilir. Eğer bunları yerine getirmiş ise beşince yere, geçer; bunlar bulunmazsa bin yıl orada bekler.
5. **Hesap Yerin de :** Kölelerine ve cariyelerine (el altında bulunan hizmetkarlarına) ettiği ihsandan sual edilir. Eğer onlara ihsanı varsa geçer. Yoksa bin yıl orada bekler.
6. **Hesap yerin de :** Hısımlar hakkın da sual edilir. Eğer onların haklarına riayet etmiş ise geçer, yoksa bin yıl burada bekler.
7. **Hesap Yerin de :** Sila-i Rahim'den (Anavatanını ziyaret edip etmediğinden) sorulur. Eğer etmişse geçer, etmemişse bin yıl orada kalır.
8. **Hesap Yerin de :** Hasedden sorulur. Eğer hased etmemişse geçer, etmişse bin yıl orada durur.
9. **Hesap Yerinde :** Mekirden ve hileden sorulur. Eğer bunu yapmamışsa geçer; mekir ve hile etmişse bin yıl orada bekler.
10. **Hesap Yerinde:** Halkı aldatıp aldatmadığından sorulur. Kimseyi aldatma mışsa geçer, aldatmış ise bin yıl orada bekler.

İşte bu aranan güzel sıfatlardan onda bir şey bulunmaz ise her makamda (He sap yerinde) bin yıl aç ve susuz olarak durur. Hiç kimsenin şefaati ona bir fayda vermez.

Ondan sonra bu halkı, bitilerini (Defterlerini) okumaya çağırırlar. Kiminin bitisini sağ eline, kiminin de sol eline verirler. (Bundan sonra da yine) on beş durakta hesap görülür.

Bu On beş durak şunlardır :

1. **Duraktta :** Hak Teâlâ, ona verdiği malın sadaka ve zekatını sorar. Eğer sadaka ve zekatını vermiş ise ikinci durağa geçer.
2. **Duraktata :** Hak söz söylemekten ve halkın suçunu affetmekten sorulur. Eğer affetmiş ise bu durağı da geçer.
3. **Durakta :** “Emr-i Bilmaruf'dan sual edilir. Eğer marufla emreylemişse geçer.
4. **Durakta :** “Nehy-i Anil Münker'den sorulur. Eğer yasaklardan kaçındırmışsa bu durağı da geçer.

5. Durakta : Güzel hulk sahibi olmaktan ve halka güzellikle muamele etmekten sorulur. Eğer öyle yapmışsa geçer.

6. Durakta : “ Hubb-u lillah ve buğ-u lillah ’dan yâni, Allah için sevmekten ve Allah için buğz etmekten sorulur. Eğer sevgisi ve nefreti sadece Allah için olmuşsa bu duraktan geçer.

7. Durakta : Haram maldan sorulur. Eğer haram mal almamışsa, geçer.

8. Durakta : İçki içip içmediği sorulur. Eğer içmemiş veya içmişde sonra dönüp tövbe etmişse geçer.

9. Durakta : Zinadan sorulur. Eğer etmemişse geçer.

10. Durakta : Herze, (mâlâyani), yâni boş ve faydasız söz söylemekten sorulur. Eğer hayatında böyle herzeler söylemeye heves etmemişse geçer.

11. Durakta : Yalan yere and içip içmediğinden sorulur. Eğer içmemişse geçer.

12. Durakta : Para ribasını (Fahiş ve gayri meşru faiz) yeyip yemediği sorulur.

13. Durakta : Örtülü ve iffetli kadınlara “ Oruspu “ dememişse bu duraktan geçer.

14. Durakta: Yalan yere tanıklık vermemişse bu duraktan da geçer.

15. Durakta: Halka eza vermediyse bu duraktan dahi geçer. Onu **Liv-i Hamd** (Hamd Sancağı) altına getirirler. Amel defterini sağ eline verirler. Kıyamet hesabından zararsız ve kolay kurtulur.

Eğer burada kötü sıfatlardan onda bulunacak olursa veya dünyadan tövbe etmeden gitmiş olursa bu on beş duraktan her birinde aç, susuz çıplak ve üzüntülü olarak bin yıl kalır. Hak Teâlâ ’nın taktirine kalmıştır. İster af eder ister cezalandırır.

Bundan sonra halkı **mizan’a** götürürler. Eğer sevabı günahından fazla gelirse göz kırpmaya süresi kadar mizandan kurtulur. Eğer günahı sevabından ağır gelirse bin yıl mizan yanında aç, susuz ve çıplak olarak durur. Hak Teâlâ o kişiye ne taktir ederse odur.

Ondan sonra Hak Teâlâ, Hazretleri, bu halkı. “ **Dergahına** “ (Huzuruna) çağırır o da.

Bu da On iki duraktır.

1- Duruakta : Kul azad eyleyip eylemediği sorulur. Eğer eylemişse geçer.

2. Durakta : Kur’ân okumaktan ve buyruğunu tutmaktan sorulur.

3. Durakta : Gazadan (Vatani düşmandan korumak için savaşmaktan sorulur.

4. Durakta : Kötülüklerden sorulur.

5. Durakta : Gammazlıktan sorulur.

6. Durakta : Yalancılıktan sorulur.

7. **Durakta** : İlmiyle amel edip etmediği sorulur.
8. **Durakta** : İlmi arayıp aramadığı sorulur.
9. **Durakta** : Kibirden sorulur.
10. **Durakta** : Allah'ın mekrinden emin olup olmadığından sorulur.
11. **Durakta** : Allah'ın ümidini kesip kesmediğinden sorulur.
12. **Durakta** : Komşu hakkından sorulur.

Eğer bunları yerine getirdiyse Hakkın huzurunda yüzü ak ve gönlü ferah olarak Rabbına şükreder. Bu sıfatlar onda bulunmayacak veya tevbesiz ölmüş olursa her durakta bin yıl, aç, susuz olarak bekler durur. Taktir her zaman olduğu gibi Allah'a kalır.

İki dakika beraberce tefekkür edelim mi?

Kardeşlerim önümüzde bunca tehlikeler varken, daha Sırat köprüsüne ve cehennem azabına veya diğer azablara daha girmedik.

Eğer biz Allah'tan korkarak bunları düşünürsek, bu dünyada hiçbir kötülük yapmayacağız gibi Yüce Allah'ın emirlerine Hz. Muhammed'in sünnetlerine harfiyen uyacağız ama, bizler zayıf cılız kullarız maalesef o an okuyoruz etkileniyoruz biraz sonra unutuyoruz, veya yakınımız vefat ederse mezarlıkta o an çok etkileniriz. Eve gelince her şeyi unuturuz aynı tas aynı hamam misali, Vallahi ölüm bir gün kapımızı çalacaktır. Yaptığımız itaatsızlık bize kar değil günah olarak azap olarak geri dönecektir. Yüce Allah Teâlâ bir ayetinde şöyle buyuruyor. “ **Siz kendinizi başı boş mu zan ediyorsunuz.**” Bazılarım ise bazı kolayına gelen ibadeti yapıyor işine gelmeyi de yapmıyor. Yüce Allah Teâlâ buyuruyor ki. “ **Siz bazı ayetlere inanıyor bazılarına inanmıyor musunuz.**” Biliyorsunuz bir ayeti inkar etmek dinden çıkar yanıkâfir olur. Allah korusun. Kıyamettin azaplarından veya Yüce Allah'ın huzurundan akyüzle çıkmak için hayatımız Kur'an olması lazımdır. veya işine gelen hadisler, bu sahih hadistir, diyor. İşine gelmedi mi bu hadis sahih değildir diyor. Kendi kendine fetva veriyor. oysa bize gelen hadisler bin dört yüz elli yıla yakındır bu hadisler alimlerin, müştahilerin ilmi bilim adamlarının hadis uzman veya profesörlerin eleğinden de geçmiş bize kadar yetişmiştir. Biz şu hadis sahih, şu hadis sahih değildir demek lüksümüz yoktur, çünkü o kadar ilmimiz yoktur. şüphe ettiğiniz hadis varsa Hadis müfessirlerine veya Diyanete bildirin, sahih olup olmadığı onlar karar versin sen kendini helak etme, bilir bilmez karar verme.

SONUÇ OLARAK : Cenneti kazanmamız için bütün imkanlarımızı özverimizi zorlayarak islami yaşamalıyız önümüzde çok tehlikeli yollar olduğunu okuyup öğreniyoruz. Kafamızı çalıştırıp ayağımızı denk atmalıyız, yoksa ebedi hayatımız hüsrana olur. Şunu unutmayalım, Cennet gideyim diye ibadet edilmez, Cehennemden kurtuluş için de ibadet edilmez, ibadet yalnız ve yalnız Yüce

Rabbimizin emri olduğu için O'na ibadet edilir. Cennette cehennem'de haktır. Taktirde Yüce Allah'ındır.

Tabi ki biz dua edeceğiz, cennet isteyeceğiz, cehennemden kurtulmak için Allah'a sığınacağız bu dualarımızı hiç eksik etmeyeceğiz ama; Allah'ım ben sana ibadet ediyorum sende beni cennete gönder dediğimiz zaman Allah'la pazarlık olur Allah korusun. Biz ibadetimizi Allah için yapacağız onun emirlerini Peygamberin (s.a.v.) sünnetlerini aynen yerine getireceğiz. Cennet'in de, Cehennem'inde taktiri Yüce Allah'ındır.

Buna çok dikkat etmek lazımdır.

Elimizde olmayarak bilerek veya bilmeyerek bir günah işledik ise hemen anında Yüce Rabbimize tövbe etmeliyiz, ağlamalıyız, pişman olduğumuzu göz yaşları arasında dile getirmeliyiz bir daha günah işlememek için Nesuh tövbesi yapmalıyız.

İstersen bu kitabın Tövbe bölümünü bir daha oku faydalı olacağına inanıyorum.

Kıyamet günü, Hak Teâlâ Hazretleri bütün Adem oğullarını başı açık, yalın ayak, aç ve susuz olarak bir yere topladığı zaman Mü'minleri dört türlü adla çağırırlar.

- 1- Ey **Arif** !
- 2- Ey **Sadık** !
- 3- Ey **Gazi** !
- 4- Ey **Mümin** !

Kafirleri de dört türlü adla çağırırlar.

- 1- Ey **Gadir** ! (Gadreden, nefsine ve etrafına haksız yere zarar veren.)
- 2- Ey **Kâfir** ! (Hakkı inkâr edip örten)
- 3- Ey **Facir** ! (Hep kötülük işleyen)
- 4- Ey **Hain** ! (Hak yoldan sapan, emanete hıyanet eden.)

ALLAH BANA YETER

**Kuran ve hadisler her derde devadır tabi görene
Bunlarla yaşamıyorsan ilgilenmiyorsan köre ne
İslami bilmiyorsan her şeyin maddiyatsa sözüm yok sözüm bilene
Mühim işlerim ve bana karşı azanlar için ALLAH bana yeter**

**ALLAH için söylenmeyen bir sözde hayır yoktur.
ALLAH yolunda harcanmayan malda hayır yoktur.**

**Hakkı söylemekten çekinen kimseden de hayır yoktur.
Şeytanın vesvesesinden korunmam için ALLAH bana yeter.**

**Kendini beğenmekten daha büyük bir mecnunluk yoktur.
İhlasla yapılmayan ibadetten ve ilimden hiç bir hayır yoktur.
Riya ucup ve kibirle yapılan ibadette hayır yok günah çoktur,
Fakirlikten, hastalıktan tembellikten korunmam için ALLAH bana yeter.**

**Sen tek başına doğdun tek başına ölecek tek başına dirileceksin.
Mahşere tek gireceksin. Hesap günü tek hesap vereceksin.
Tek Rabbimize kulluk yapıp, tek ondan yardım dilemelisin,
Ölüm zamanında kabirdeki suallardan ALLAH bana yeter.**

**ALLAH dan kork onun için terk ettiğin şeye bir daha dönme,
ALLAH ‘la yaptığın tövbeyi anlaşmayı sakın bozma,
ALLAH’ a verdiğin sözü yerine getir vefasız olma,
Sıratda da mizanda da her an her yerde ALLAH bana yeter.**

S I R A T :

Cehennem üzerine kurulacak olan sırat köprüsünün varlığına iman etmek dahi vaciptir.

Bu sırat cehennem üzerine uzatılan bir köprüdür.

Allah dilediği kimseyi, oradan geçerken kurtarır. Dilediği kimseyi de, oradan cehenneme düşürür.

Bu sırat köprüsünden geçen kimselerin; dünya hayatında işledikleri amellere göre nurları (sınırları) vardır.

Oradan geçenlerin durumu değişiktir. Aşağıda hadiste genişçe belirtilmiştir.

Ashab sorar: Ya Resülullah Sırat nedir. Resul-i Ekrem (s.a.v.) :

“Ayaklarının kayacağı keskin, sivri bir uçtur. Onda çengeller, kancalar ve dikenler bulunur. Sa’dan adı verilen dikenleri vardır. Mü’minlerden kimi, bir göz açıp kapamada, kimi yıldırım gibi, kimi rüzgar gibi, kimi kuş, kimi yarış atı gibi, kimi de yarış devesi hızıyla geçip giderler. (kimisi yaya kimisi sürünerek, kayarak gider) Kurtulan kurtulur.

Kiminin vücudu—çengellere -- takılıp yırtılır, çizilir. Bir kısım Mü’minler de – günahlarından—temizleninceye kadar cehenneme atılırlar. Kudret ve iradesiyle yaşadığım Allah’a yemin ederim ki, kıyamet günü, cehennemdeki kardeşlerinin Mü’münlerdeki hakkının ödenmesini, Allah için

sizden daha çok isteyen kimse bulunmaz. “
(Buhari Müslim)

Resulullah (s.a.v.) başka bir hadis-i şerifte şöyle buyurmuştur.

“ Kurbanlarınızı iyi seçiniz; zira onlar sırat üzerinde sizin binekleriniz olacaktır.”

Hadis No: 2986) Bışr bin âsım’dan (r.a.) rivayetle Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuşlardır.

“ Bir idareci Müslümanların işini üzerine aldığı halde aralarında adaleti gözetmezse, Cehennemine üzerine kurulan Sırat köprüsünde durdurulur. Sırat bütün organları yerinden çıkıncaya kadar sallanır.” (İbni Asakir’den, C. Sağır c.2 sayfa 760)

Hadis No: 159) Ali (r.a.) rivayet ediyor:

“ Sıratla en sağlam yürüyeniz, Ehl-i Beytimi ve Ashabımı en çok sevenlerdir.” (İbni Ayy’ın el- Kamil’i ve Deylemi’nin Müsnedü’l- Firdevsinden. Cami7ü Sağır cilt 1 sayfa:71.)

Hız. Aişe (r.a.) şöyle demiştir. Cehennemi hatırlayıp ağladım. Resül-i Ekrem (s.a.v.) :

Seni ağlatan nedir buyurdu.

“ Cehennemi hatırladım da onun için ağladım. Siz Peygamberler kıyamet günü ailenizi hatırlarmısınız.?

Şöyle buyurdular.

“ Üç yerde hiç kimse kimseyi hatırlamıız: 1- Amellerin tartıldığı mizan yanında iyilik kefesi hafif mi, ağırmı geldiğini öğreninceye kadar. 2- Amel defteri dağıtılıp, “İşte kitabımı okuyun” denildiği zaman,amel defterinin sağına mı, soluna mı, düşeceğini veya arkasından mı verileceğini bilinceye kadar. 3- Sıratla (köprü) Cehennemine üzerine kurulan, sıratı geçip kurtuluncaya kadar. Kimse, kimseyi hatırlamaz.” (Ebu Davud Hz. Aişe (r.a.)’den hasen yoluyla rivayet etmiştir, Tergib ve Terhib c.7.s.160) ve ((Camiü’s-Sağır c. 1. sayfa 431) Müsned,6:101,

Ş E F A A T :

Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Allah katında hiç bir şefaatin yararı olmaz. Hiç kimsenin şefaati kabul olunmaz. Ancak Allah’ın izin verdiği müsaade ettiği kimsenin şefaati ve aracılığı kabul olunur.” (Sebe Süresi Ayet 23)

Ebubekir (r.a.) şöyle anlattı: Bir gün Resulullah (s.a.v.)sabah namazını kıldıktan sonra oturdu. Kuşluk vakti gelince güldü, yerinde oturmaya devam etti. öğle, kindi, akşam ve yatsı namazlarını kıldı. O zamana kadar ne yerinden ayrıldı,

ne de konuştu. Daha sonra kalktı, ailesine (evine) gitti. Bu hali hayretle izleyen cemaat.

H z. E b u B e k i r ‘e :

“ Resûlullah (s.a.v.) sor, nesi var? bu gün şimdiye kadar yapmadığı bir şey yaptı” dediler.

Sorulduğunda : Resul-i Ekrem (s.a.v.) şunları anlattı :

“ Dünyada ve âhirette bütün olacaklar bugün bana gösterildi. İlk insanlar ve sonrakiler toplanmışlar, neredeyse tere boğulacaklardı...

Peygamberimiz (s.a.v.) sözlerine şöyle devam etti.

“ Kıyamet günü insanlar büyük bir sıkıntı ve kederle karşılaşsınlar. Bu durumda önce Hz. Adem’e (a.s) baş vurarak kendisine:

“ Ey insanların atası Rabbin huzurunda bize şefaâtçı ol da davalarımızı hal etsin. “ derler. Hz. Adem de insanlara şu cevabı verir.

“ Burada böyle bir yetkim yok. Çünkü daha önce bir günahım yüzünden Cennetten çıkarılmıştım. Şu anda beni sadece kendi nefsim ilgilendiriyor. Siz Hz. Nuh’a baş vurunuz. Çünkü o Resûlların ilkidir.”

Bunun üzerine insanlar Hz. N u h (a.s.) ‘a giderek o’na “ Bizim için Allah katında şefaâtçı ol da dâvalarımızı hal etsin.” Derler.

Hz. Nuh insanlara şu cevabı verir. “ burada böyle bir yetkim yok. Çünkü ben dünyada yapmış olduğum bir bedua üzerine yer yüzünün tüm canlı varlıklarının boğulmasına sebep oldum. Şimdi beni sadece kendi nefsim ilgilendiriyor.

Siz Allah’ın kendisine dost olarak seçmiş olduğu Hz. İbrahim’e varınız.

“Bunun üzerine insanlar Hz. İbrahim (a.s.) vararak kendisine: Bizim için Rabbin katında şefaâtçı ol da davalarımızı çözümlesin.” Derler.

Hz. İbrahim de onlara şu cevabı verir “ burada böyle bir yetkim yok. Çünkü ben İslam uğruna üç kere yalan söyledim. Şimdi beni sadece kendi nefsim ilgilendiriyor.

Siz Allah’ın kendisi ile doğrudan konuştuğu Hz Musa’ya baş vurunuz.

Bunun üzerine insanlar Hz. Musa (a.s.) vararak kendisine: “ Bizim için Rabbin katında şefaâtçı olda davalarımızı çözümlesin. “ derler.

Hz. Müsa, insanlara şu cevabı verir. “ Burada böyle bir yetkim yok. Çünkü ben haksız yere birini öldürmüştüm. Bu gün kendimden başka hiç kimse ile ilgilenecek durumda değilim. Siz Allah’ın rûhu ve kelimesi sıfatlarını taşıyan Hz. İsâ’ya baş vurunuz.”

Bunun üzerine insanlar Hz. İsâ’ya vararak kendisine: “ Bizim için Rabbin katında şefaâtçı ol da dâvâlarımız çözümlesin.” Derler.

Hz. İsâ onlara şu cevabı verir. “ Burada böyle bir yetkim yok. Çünkü ben ve annem Allah dışında iki ilah sayıldık. Bu gün kendimden başka hiç kimse ile ilgilenecek durumda değilim. Fakat söyleyin bakalım, eğer birinizin kıymetli bir

şeyi olsa da onu keseye koyup ağzını mühürlerse, kesenin ağzında ki mührü açmadan içindeki eşyayı elde edebilir mi? insanların hayır elde edemez. “
şeklindeki cevabı üzerine, Hz. İsa onlara şunları söyler:

Hazret-i Muhammed de Peygamberlerin mührüdür. Bu gün O, vermiş olduğu sözü tutacak durumdadır. Çünkü eski – yeni tüm günâhları bağışlanmıştır. O halde O,na baş vurunuz.

Bunun üzerine insanlar bana baş vururlar. Ben de onlara: “Evet bu konuda yetkiliyim, bu konuda yetkiliyim. Yalnız benim şefaati sadece Allah’ın dilediği razı olduğu kimseler için söz konusudur. Bundan sonra Allah’ın dilediği râzı olduğu kimseler için söz konusudur. Bundan sonra Allah’ın dilediği kadar bir süre geçer. Sonunda Allah canlılar arasındaki davâları ele almayı murat edince;

“Muhammed ile O’nun ümmeti nerede”? diyen bir ses duyulur. Bizler ümmetlerin sonuncusu olmakla birlikte aslında ilkiz yani dünya da ümmetlerin sonuncusu olmamıza rağmen Kiyâmet günü ilk hesaba çekilecek olan insan topluluğuyuz. Buna göre çağırılınca ben ve ümmetim ayağa kalkarız. Diğer ümmetler bize yol açarlar. Bizler önümüze açılan yoldan temizliğimizin eseri olarak parlak ve alımlı kılıklarımızla geçeriz. Bizi gören diğer insanlar. “ Bu ümmetin tüm fertleri nerede ise birer peygamber gibi, ” derler. (Tergib ve Terhib ayrıca Kütüb-i Site14/213 sayfada da bunun değişik şekli yer almaktadır buda rivayet edenlerin farkı olması gerek.

Allah-ü Teâlâ buyuruyor.

“ Onlar Allah’ın razı olduğu kimseden başkasına şefaati edemezler.”
(Enbiya, Süresi Ayet 28)

Allah-ü Teâlâ buyuruyor.

“O gün Rahman’ın izin verip sözünden razı olduğu kimseden başkasının şefaati fayda vermez.” (Tâ- Ha süresi ayet:109)

Yüce Allah buyuruyor.

“Umulur ki Rabbin, seni Makam-ı Mahmud’a (Ahiretteki şefaati makamına) gönderecektir.” (İsrâ süresi (Ayet:79)

Ben Cibril’e giderim. Cibril dileğimi götürünce, Rabbi,

“ Ona izin verildiği söyle kendisini Cennetle müjdele, “ der. Cibril bu müjdeleri götürünce Hz. Muhammed (s.a.v.) secdeye kapanır. Bir hafta secdede kalır. Daha sonra Allah Teâlâ :

“ Ya Muhammed başını secdeden kaldır. Dilediklerine şefaati et. Şefaatin kabul olunacaktır.. “ buyurur. Başını kaldırır. Rabbini görünce tekrar secdeye kapanır. Bir hafta daha secdede kalır. Yine Allah Teâlâ ,

“ Ya Muhammed! Başını kaldır, istediğini dile, dileklerin kabul olunacaktır. Dilediğine şefaati et. Şefaatinde kabul olunacaktır. Yine secde etmek

isteyince Cibril (a.s.) kollarından tutar o sırada Allah hiçbir beşere bildirmediği dualar ona ilham eder. “ (Tergib ve Terhib C. 7. Sayfa 185-187 ve Tenbihü'l Gafilin Sayfa 81-82)

Peygamber Efendimiz s.a.v. şöyle buyurdu.

“Cennette ilk şefa'at edecek olan benim. Peygamberlerden ümmeti en çok olan da benim. “ (Müslim Nura doğru c. 5 s. 3131)

Enes (r.a.) Resulullah (s.a.v.) ‘ın

“ Her Peygamberin ümmetine yapacağı duaları vardır. Ben. Duamı ümmetime şefa'at etmek için âhirete bıraktım.” dediği rivayet olundu. (Buhari ve Müslim)

Ebu Said-i Hudri yolu ile gelen rivayette, Resülullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Her nebinin bir armağanı vardır; Ben armağanımı kıyam günü ümmetime şefa'at olarak saklıyorum.

Ümmetimden bir kimse, bir kabileye şefa'atçı olacaktır. Allah-ü Teâlâ onun şefa'at-ı ile o kabileyi cennete koyar.

Yine bir kimse, insanlardan bir kabileye şefa'atçı olacaktır. Allah-ü Teâlâ onun şefa'at-ı ile, o kabileyi cennete koyar.

Bazı kimse üç kişiye; bazı kimse iki kişiye; bazı kimse de kendi gibi birine şefa'atçı olacaktır. (Gunyetü'ütl Talibin S. 221-222)

Hadis NO: 3771) Bekir bin. Abudllah’dan (r.a) rivayetle :

“ Hayatım sizin için hayırlıdır. Siz benimle konuşuyorsunuz. Ben sizinle konuşuyorum. Ben öldüğümde vefâtım da sizin için hayırlıdır. Amelleriniz bana gösterilir. Bir Hayır bulursam Allah’a Hamd ederim. Kötülük bulursam sizin için Allah’tan bağışlanma dilerim. “ (İbn Sa’d’ın Tabakât’ından C. Sağır 3/924)

Başka bir hadiste, Cabir b. Abudullah’dan Allah her ikisinden de razı olsun rivayet edildiğine göre: Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Benim şefâatim ümmetimin büyük günahkarları içindir. Benim şefatime inanmayan kimse ona nâil olamaz. “ (Tenbihü'l Gafilin 118-119)

Hadis No: 4362 İbnu Amr İbn'l-As (r.a.) anlatıyor.

Resulüllah (s.a.v.) (Hz. İbrahim’in duası olan) : **“ Ey Rabbim şüphesiz ki o putlar insanlardan pek çoğunu saptırmıştır. Kim bana uyarlsa muhakkak ki sen çok bağışlayıcı, çok merhamet edicisin.”** (İbrahim süresi ayet 36) Hz. İsa’nın duası olan: **“ Eğer onlara azab edersen onlar senin kullarıdır. Eğer onları bağışlarsan, elbette sen dilediğini yapmayı kadirsin ve sen her şeyi**

hikmetle yaparsın.” (Maide süresi 118) mealindeki ayeti tilavet buyurdu ve ellerini kal- dırdı, şöyle yalvardı: **“ Allah’ım! ümmetimi (mağfîret et) ümmetimi (Mağ-fîret et!)”** ve ağladı. Allah Teâlâ Hazretleri:

“ Ey Cibril Muhammed’e git! Dedi. – Rabbin bildiği halde—niye ağladığını sor! “ diye emretti : Cebraîl aleyisselam, O’na gelip niye ağladığını sordu. (Rabb Teâlâ’ya dönüp Muhammed’in) ne söylediğini O çok iyi bildiği halde haber verdi. Bunun üzerine Allah Teâlâ hazretleri:

“ Ey Cebraîl ! Muhammed’e ve O’na söyle ki : “ Biz seni ümmetin hususunda razı edeceğiz, asla kederlendirmeyeceğiz,” (Müslim İman 346 (202) Kütüb-i Sitte 12/ 223

Hadis N0: 2434 Enes (r.a.) rivayet ediyor.

“ Her Peygamberin kabul edilecek bir duası vardır, onlar bu duayı yaptılar ve kabul edildi. Ben ise duâmı kıyamet günü ümmetime şefaât olarak sakladım.” (İbni Maci Zühd 37, Buhari, Tevhid 31, Müslim İman 334,345: Tirmizi, Daavat: 130, Derimi siyer 28, Rikak 85, Tabarani, Messû’l- Kurân 26. C. Sağır 2/ 640)

Şefaât dört çeşittir,

- 1- Mahşer beklemesinden kurtulmak için,
- 2- Mukadder olanlara hesapsız cennete gitmek için,
- 3- Ameli güzel olup sırattan geçmek için,
- 4- Kelime-i tevhit söylemekten (başka bir ameli yok) olanlara da Yüce Allah Teâlâ izin verirse şefaât edebilmek için.

Hadis no: 2693: Ebü Said’den (r.a.) rivayetle Resulullah Efendimiz şöyle buyurmuştur.

“ Ben kıyamet günü Âdemoğullarının efendisiyim.. bunda hiçbir övüme yok, Hamd Sancağı elimde olacaktır. Bunda hiçbir övünme yok. Ne Âdem nede onun dışındaki hiçbir Peygamber yoktur ki, sancağımın altında olmasın. İlk Şefaât edecek ve şefaati kabul edilecek olan benim bunda hiçbir övünme yok.”

Müslim,Fezail,: 3; Ebü Davud, Sünnet:13 Tirmizi, Menakib:1;İbni Macce, Zühd 37; Müsned 2: 540;3:2. ve Cemiü’s-Sağır c.2. Sayfa 694)

İmam-ı gazeli Hazretleri şöyle buyuruyor.

Şefaât vardır, Fakat Allahu Teâlâ’nın kimin için şefaât yapmaya razı olursa onun için şefaât yapılır. Öyleyse Allah’ın hoşuna gidecek hareketlerde bulunalım. Allah Teâlâ imanımızı muhafaza buyursun âmin. (İhya-i Ulûm’id-Din cilt 10 s. 393)

Resulüllah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“ Kişiye denilir : Ey filan kalk ! Şefaât yap. O da bir kabile veya bir aile veya bir- iki kişi için ameli nisbetinde şefâât eder.” (Tirmizi, ve İhyâ-i Ulûm’id-Din c.10 s. 398)

Başka bir Hadis-i Şerif'te
Resulullah şöyle buyurmuştur.

***“ Ümmetinden bir kişinin şefaatiyle Râbia ve Mudar kabilelerinden daha
daha fazla kimseler cennete girecektir. ”*** (İbn-i Amr, ve İmam-ı Gazali İhyâ-i Ulûm'id-Din C.10.S.398)

Kevser havuzu

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

***“ Ey Muhammed! Doğrusu biz sana (Cennetteki Havz- ı) kevseri (pek
çok hayırlı nimetleri) verdik. “*** (Kevser Süresi Ayet: 1)

İbn. Ömer (r.a.) rivayetinde Kevser süresi nazil olduğu vakit Resul-i Ekrem
(s.a.v.)

***“ Kevser Cennet’e bir ırmaktır. Etrafı altundandır. Suyu, süttten beyaz,
baldan tatlı, miskden daha güzel kokuludur. İçindeki çakıl taşları inci ve
mercandandır. ”***

Başka bir hadiste de şöyle buyurmuştur.

***“Havuzum. Aden ile Amman belka arası kadardır. Suyu, süttten beyaz,
baydan tatlıdır. Bardakları yıldızlar kadar çoktur. Ondan bir kere bir yudum içen
bir daha susamaz. Bundan ilk içecekler muhacirlerin fakirleridir.”*** Hz. Ömer
bunlar kimlerdir diye sorunca. Resul-i Ekrem : ***“ Başları tozlu, elbiseleri eski,
zengin kadınlarla evlenemiyen ve büyüklerin kapıları kendilerine açılmayan
kimselerdir. ”*** buyurdu.

(yukarıdaki her iki hadiste Nura doğru c.5 s. 3097)

Enes b. Malik (r.a.) tarafından gelen bu hadis-i şerifte, Resulullah (s.a.v.)
Efendimizin şöyle buyurduğunu anlatmıştır.

***“ Cennet’e girdim; kendimi akan bir ırmak kenarında buldum. Onun
çevresi, inciden çadırlarla sarılmıştı,***

Elimi, o akan suya değdirdim; misk gibi kokuyordu. Sordum:

Ey Cebrail, bu nedir?.

Şöyle dedi:

Bu, Allah-ü Teâlâ’nın sana karşılık verdiği Kevser’dir.” (Günyet’üt-
Talibin 229)

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

***“ Ey Muhammed! Doğrusu biz sana (Cennetteki Havz- ı) kevseri (pek
çok hayırlı nimetleri) verdik. “*** (Kevser Süresi Ayet: 1)

Kevser havuzunu, Sevban (r.a.) tarafından rivayet eden bir hadis-i şerifte Resülullah (s.a.v.) Efendimiz anlatmıştır.

“ Kıyamet günü Ben havuzumun yanında olacağım. ” (Gunyet’üt- Talibin 221)

Resulüllah (s.a.v) Efendimize bu havuzun genişliği sorulduğu zaman, şöyle buyurdu:

“ Benim bu makamımla Amman arası kadar uzun ve geniş bir alandır. ”

Başka bir Hadiste Enes (r.a.) Resülullah (s.a.v.) den dinledini bir Hadisi şerifi şöyle anlattı:

“ Şefaâtımı inkar edene nasip yoktur. Havuzumu inkâr edene ondan nasip yoktur. ” (Günyet’üt -- Talibin sayfa 222)

Ehl-i sünnet olanlar, Resülullah (s.a.v.)’in kıyamet günü, Kevser havuzu olduğuna itikat eder. çünkü: hem ayetle hemde hadislerle bize bildirilmiştir.

Kıyamet günü mü’minler oradan içeceklerdir; kâfirler içemezler.

Bu Kevser havuzunun gidip oradan içmek; sırat köprüsünü geçtikten sonra ve cennete girmeden evvel olacaktır.

Orada bir defa içen, artık sonsuzlara kadar susamaz.

Onun genişliği bir aylık yoldur.

Onun suyu süttten daha beyaz, baldan daha tatlıdır.

Onun çevresinde o kadar bardak vardır ki, yıldızların sayısı kadardır.

Kevser havuzundan akan iki oluk vardır.

C E N N E T :

Yüce Allah buyuruyor.

“Allah’a karşı gelmekten sakınanlara vaat edilen cennetin sıfatları şudur: (ağaçların) altından ırmaklar akar, yemişleri ve gölgeleri devamlıdır. Bu sakınanların mükafatıdır. Kâfirlerin sonucu ise ateştir. (Er-Ra’d Süresi Ayet: 35)

“ Yüzleri ak olanlar ise Allah’ın rahmeti içindedirler. Ve onlar ebediyen cennette kalacaklardır. ” (Al-i İmran Süresi Ayet 107)

Peygamber Efendimiz diyor ki:

Yüce Allah şöyle buyuruyor. **“ Dünyada verdiğim ni’metler bir yana; kullarım için cennette gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve beşer hayalinin alamayacağı kadar güzel ve zengin ni’metler hazırlamışımıdır. ”**

Sözünün burasında Peygamberimiz (s.a.v.) şu ayeti okudu: **Cennetliklere yaptıkları iyi amellere karşılık olarak, ayrılan gönül alıcı ve göz kamaştırıcı ni’metleri hiç**

kimse (tahmin edemez.) buyurdu. (Buhari, Müslim, Tirmizi, Nura doğru cilt5 sayfa 3103)

Cennet'in Anlamı :

Birinci görüş : Bütün dini inanışlara göre, mü'minlerin ölümünden veya kıyamettin kopmasından sonra sonsuz mutluluk içinde yaşayacakları yer.

İkinci görüş : Taat ve İman ehli kimselere sevaplarına karşı, nimet ve mükafat için hazırlanmış olan yer

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Cennet mükafat yeridir. Allah Teâlâ buraya kendisini tanıyan emirlerine uyup yasaklarından sakınanları cennete koyacaktır. Cennete giren orada istediği her nimeti bulacaktır. Mü'minler Allah Teâlâ'nın Cemalini burada görecekler ve temelli / ebedi olarak cennette kalacaklardır.

Cennet'tin adları :

1 - Cennet : ebedi saadet yurdunu ifade etmek üzere Kur'ân-ı Kerim'de, muhtelif hadislerde ve diğer İslami eserlerde yer alan isimler en çok kullanılan içindeki bütün mekan ve imkanları kapsayacak şekilde muhtevası geniş olan bir terimdir. İslami literatürün de ebedi saadetle ilgili vaatler, özendirici anlatım ve tasvirler genellikle cennet ismi etrafında yoğunlaşmıştır ve altı bölge olduğu halde hepsine birden halk arasında cennet denilmektedir.

Teşbihte hata olmasın Allah'a sığınırım, nasıl bizim yaşadığımız tüm vatan toprağına Türkiye diyoruzsak, oysa nasıl Türkiye'nin bölgeler varsa, Cennetinde altı mekanı veya bölgesi vardır o bölgelere veya mekanalara cennet denir. ama en doğrusunu Allah Teâlâ bilir.

Bu altı cennet bölgeyi inceleyip bilgi sahibi olalım.

2- Cennetü'n naim. Bu terkip on âyetin üçünde tekil, diğerlerinde çoğul şekliyle (Cennâtü'n-naim)geçmektedir. Arapça da "refah huzur mutlu hayat" anlamına gelen ni'met kelimesinden daha kapsamlı bir muhtevaya sahip naim. İnsana mutluluk veren maddi ve manevi bütün güzellikleri ifade etmektedir. Buna göre "mutluluklarla dolu cennetler "

Yüce Allah Teâlâ Şöyle buyuruyor.

" Şüphesiz ki iyiler Naim (cenneti) içindedirler."(el- İnfitar, ayet:13),

diğer bir ayette cennetle ilgili tasvirin baş tarafında tek başına yer alması

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

" Haberiniz olsun ki, iyiler bir naim (cenneti) içindedirler."(el-mutaffifin ayet:22)

Sayın okuyucu , yine bu son iki ayeti tam anlamanız için Kur’ân-i Kerim de bulunan 82. süre olan İnfitar süresi ile 83. süre olan Mutaaffifin, surelerindeki ayetleri inceleyiniz, çok faydalanacağınızı umuyorum.

3 – Cennâtün Adn (Adin) : Belirgin anlamı ile “ ikame “ veya “İkamet edilen yer “ demek olan Adn Halk arasında (Adin) denir. on bir ayette cennet kelimesiyle birlikte tekrarlanarak (Cennâtü adn) “ikamet edilecek cennetler “ manasında kullanılmıştır. Adn’ın cenneti ile ilgili

Yüce Allah Kur’ân-ı Kerim’de şöyle buyurmuştur.

“ İman edip iyi iyi amel işleyenlerin, şüphesiz ki, biz öyle güzel işler yapanların mükâfatını zayi etmeyiz işte onlara “ And “ cennetleri vardır. “
(Kehf süresi Ayet: 30-31)

And cenneti belli bir bölümünün adı olduğunu veya çoğul şeklinde kullanılışına bakarak onu tamamını ifade eden bir isim durumunda bulunduğunu söylemek mümkündür.

Nura doğru C. 5. Sayfa 3115 de Adn cenneti ile ilgili yazısını aynen yazıyorum.

Adin cenneti ise bütün cennetlerin en yücesidir. Çünkü Allahu Teâlâ’nın görülmesi orada olur.O, Rahman’ın evi’dir. o Adin cennetinin yücesi de bizim Peygamberimiz Muhammed Mustafa Aleyhisselâm’ın makamıdır. O makama **“Vesile ”** derler. Zira Peygamberimiz (s.a.v.) var olanların en üstünüdür. Ona layık bir makamın da derecelerin en üstünü olması gerekir. İşte bu cennet vesile (Adin) cennetidir. Tuğba ağacı, da Adin cennetindedir.

4 – Firdevs Cenneti .

Firdevs kelimesi, özellikle “ içinde üzüm bulunan bağ, bahçe” anlamına gelir. Firdevs cennetin tamamına ifade eden bir isim olabileceği gibi onun ortası, en yüksek ve en değerli bölgesinin özel adı da olabilir. Doğrusunu da Allah bilir.

Yüce Allah Teâlâ, Firdevs Cenneti ile ilgili şöyle buyurmuştur.

“ İman edip güzel, güzel işler yapan kimselere gelince onlar için Firdevs cennetleri bir konukluk olmuştur. içlerinde sonsuza dek kalırlar, onlardan çıkmak istemezler. (Kehf süresi ayet 107- 108)

Sayın okuyucu : Bu ayeti güzel anlamanız için Kehf süresi ayetlerin meâlîni okumamızve incelemeniz lazımdır. tavsiye ederim.

Yine Firdevs ile ilgili bir başka ayet’te Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Firdevs’e varis olacaklar; orada sonsuza dek kalacaklar onlar.”(Mü’minun: 11)

Hadis No: 6001 : Hz. Fatıma'dan (r.a.) rivayetle:

“ Hadid, vâkia ve Rahman sûrelerini okumaya devam eden kişi, göklerin ve yerin melakûtunda, “ Firdevs Cennetinin sâkini.” diye isimlendirilir.”

(Beyhaki'nin Şi-bü'l- İmanı' ve Deylemi'nin Müsnedü'l-Firdevsinden. Ve Cemiü's-Sağir C.3.S.1266)

Hadis no 5103 : Ubade İbnu's-Samit (r.a.) anlatıyor. Resulüllah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Cennette yüz derece vardır. her bir derecenin diğer derece ile arası, sema ile arz arası kadar geniştir. Firdevs bunların en yukarıda olanıdır. Cennetin dört nehri buradan çıkar bunun üstünde arş vardır. Allah'tan cennet istediğiniz vakit Firdevs'i isteyin.” (Tirmizi, Cennet 4,(2533) ve Kütüb-i Sitte c. 14 sayfa 237)

5- Hüsnâ Cenneti :

İyilik yapanlara Allah tarafından daha büyük bir iyilikle karşılık verileceği, ayrıca buna bir de ilave (ziyade) olarak yapılacağını ifade eden Ayet'e Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

İyi işler yapanlara daha güzeli; bir de fazlası var; yüzlerine ne bir kara bulaşır; ne de aşağılık. Onlar cennet ehli, hep orada ebedi kalacaklardır. (Yunus süresi ayet 26)

6- Dârüsselâm Cenneti :

Maddi ve manevi afetlerden, hoşa gitmeyen şeylerden korunmuş olma, manasındaki **selâm** ile “ ev yurt” konusunda Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Rablerinin katında “ Selam Yurdu” onlarındır. bütün yapacakları işlerde kendilerinin velisi de odur.”

Başka bir ayette Yüce Allah Şöyle buyuruyor.

“ Allah Selam yurduna (cennete) çağırıyor ve dilediğini de bir doğru yola hidayet buyuruyor.” (Yunus Süresi Ayet 25)

Cennetin esenlik yurdu olduğu şüphesizdir. Allah'ın seçilmiş kulları olan müminler ölüm sonrası hayatlarının hem kendi aralarında hem de kendisiyle melekler ve ALLAH arasında geniş kapsamlı bir “selam” kavramı içinde sonsuza kadar sürüp gideceği on'dan fazla ayette ifade edilmiştir.

7- Dâruelmukâme Cenneti :

“ Asıl durulacak yer, ebedi ikamet edilecek yurt “ mânasındaki bu terkip de cennete girenlerin Allah'a Hamd ve Şükür sırasında bulundukları mekan için kullanacakları bir tabir olmalıdır.

Dârûlmukâme'nin diğerk isimleri: “ Ev, konak, şehir, ÷lke, anlamına gelen dâr kelimesi Kur'ân-ı Kerim'de **ed-d^rû'l-âhire** (ahiret yurdu) **âkibetü'd – dâr ukbe 'd-dâr**

(dâr-ı dünyanın sonu)

Yaptığımız araştırmada Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'de 77 kere Cennet'in aynı şekilde 77 kere de Cehennem'in adı ayetler de yer alır.

Biz cennetten veya cehennemden bahis ederken bazı ayetleri konumuna göre aldık, diğerk ayetleri de arzu ederseniz, Kur'ân-ı Kerim'in meâlinde okuyup inceleyebilirsiniz.

Ebu Hüreyre (r.a.) rivayetinde Resuli Ekrem (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Allah uğrunda malından çift olarak veren kimse, Cennetin bütün kapılarından davet edilir. Cennetin sekiz kapısı vardır. (Bunların bazıısı)

**Namaz ehlinde olan, Namaz kapısından,
Sadaka ehlinde olan, sadaka kapısından,
Oruç ehlinde olan oruç (Reyyan) kapısından,
Mücadele edenler de Cihad kapısından, davet edilirler.**

(Nura Doğru cilt 5 sayfa 3107- 3108 9

Ebu Said el- Hudri (r.a.) Resulüllah (s.a.v.) 'in şöyle buyurduğu rivayet edildi.

“ Hiçbir kimse – sırf kendi ameli ile—cennete giremez. Ancak Allah'ın rahmeti ile girebilir.

“ Sen de mi ya Resulüllah? ” denilince eli ile başını işaret ederek:

“ Evet, eğer Allah'ın rahmeti ile kusurlarımı bağışlaması olmasa ben de giremem.” Buyurdu. (İmam Ahmed, hasen isnadla, Bezzar ve Teberani, ve Tergib Terhuib 7/123)

Hadis no :5099 Sehl ibnu Sa'd anlatıyor: Ey Allah'ın Resülü! dedim. İnsanlar neden yaratıldı?

“ Sudan ” buyurdular.

“ ya Cennet ? dedim .o neden inşa edildi ?”

“ Gümüş tuğladan ve altın tuğladan! Harcı da kokulu misk. Cennetin çakılları inci ve yakuttan, toprağı da za'firandır. Ona giren nimete mazhar olur, eziyet görmez, ebediyet kazanır, ölümle karşılaşmaz, elbisesi eskimez, gençliğı kaybolmaz .” buyurdular. (Tirmizi Cennet, 2, (2528) ve Kütüb-i Sitte C. 14- S. 231)

Cennetin nimetleri daimidir Tükenmez.

Bu manada Allah-ü Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Onun nimetleri, ne bir kesintiye uğrar; ne de onları almaya bir engel çıkar.”

(Ayet: 56/32-33)

Diğer bir ayeti Kerimede ise Allah-ü Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Onun yemişleri gölgeleri daimidir. “ (Ayet 13/35)

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Bu Cennet işlemiş olduğunuz amellere karşılık size miras kılınmıştır.”

(Zuhruf süresi ayet 72)

KISSA BİR HİKAYE :

Zengin bir müslüman bazı hayır işlerinde cimrilik yapıyormu, bir gün bir aç adam, çok acıktığını canı yoğurt ile ekmek yemek istediğini bu nedenle o cimri zengin den bir ekmek ile bir kilo yoğurt parasını ister, zengin vermek istemez ise de, aç adam ısrarla o zengin’den bir kilo yoğurt bedeli ile bir ekmek parasını alır ve aç adam gidip bir ekmek ile bir yoğurt alır getirir zenginin karşısına o ekmeği yoğurda bandıra, bandıra yer, zengin oh ne iyi ettiğini gerçekten bu adam aç’mış iyiki kendisine para verdiğini düşünmüş.

O gece zengin adam uyurken, rüyada kendisini cennet’e görür her şey güzel ama zengin adam çok obur olduğundan cennet’e ne yiyecek meyve, nede başka bir şey bulamaz, oradaki yetkili meleklerden sorar bu cennet olmamalı, çünkü bize dünyada iken cennet’e her meyve ve bilmediğiniz meyvelerde bulunur demişlerdi ama burada yalnız ekmekle yoğurt var, bu nasıl cennet melekler kendisine ama sen dünyada iken bir şey göndermedin ki, sen yalnız bir ekmek ile bir kilo yoğurt gönderdin başka ne beklersin ki.

Her ne kadar bu hikaye veya rüya ise de gerçek payıda yok değil, bildiğiniz gibi dünya âhiretin tarlasıdır, burada ne ekersen orada onu biçersin. İyilik ekersen Yüce Allah o iyiliği yüzde on ile yüzde yediyüz büyütüp karşına getirebilir, daha fazla, fazla mükafatlarda verebilir, onun rahmeti sınırsızdır. Ama kötülük yapmışsan (ekmişsen) onun aynisini görürsün, onun için iyilik yapmaya devam edelim, bol sadaka, verelim açları yedirip ihtiyacı olanları giydirelim inşallah

Yüce RABBİM bizleri gerçek her yönü ile iyilik yapanlardan eylesin ve bizleri iyi kulları ile birlikte haşr eylesin. Amin.

Mukatil diyor ki :

Şu dokuz Hayvan Cennete gireceklerdir :

- 1- İbrahim Peygamberin buzağı ,
- 2- Salih Peygamberin Devesi,
- 3- Yunus Peygamberin balığı, (Yunus Peygamberi yutan ve dışarı atan balık,)

- 4- Hz. Musa Peygamberin sığırı,
- 5- Hz. Üzeyr'in eşiği,
- 6- Hz. Süleyman Peygamberin karıncası,
- 7- Belkıs'ın Hüdüd kuşu,
- 8- Ashab-i Kef'ın köpeği.
- 9- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) devesi. (Müşka-âtül – Envar)
- 10 -- - - - -

Yüce Rabbim-e Sonsuz Hamd ve şükürler olsun ki insanım ve İnşallah müslümanım, Müminim, Allah'ım beni müslüman / Mü'min olarak yaşat müslüman/ Mümin olarak öldür ve Müslüman/ mü'min olarak tekrar beni uyandır.(dirilt). Ey Yüce Allah'ım Senin mekrinden emin değilim, ama Senin Rahmetinden de haşa hiçbir zaman ümitsüz değilim. Yukarıda cennete gideceklerine dair ismi geçen dokuz hayvan'dan sonra, Beni de onuncu hayvan kabul ederek, cehennem azabı çektirmeden, cennetine gönder Ya Rabbi!

Bildirildiğine göre, bir gün Hazret-i Ömer – Allah ondan razı olsun Peygamberimizin Salat ve Selam üzerine olsun yanına girince O'nu ağlar durumda buldu. Peygamberimize : “Yâ Resulullah, ağlamanın sebebi nedir? “ diye sorunca O'ndan şu cevabı aldı.

“ Cebrail demin bana gelerek dedi ki: Allah Müslüman olarak ihtiyarlayan kimseye azâp çektirmekten utanır. Buna karşılık nasıl olur da Müslüman olarak ihtiyarlayan bir kimse nasıl olur da Allah'ın emrine aykırı hareketler yapmaktan utanmaz.” Ebu'l Leys Semerkandi T. Gafilin S.123)

KISSA BİR HİKAYE

-----:

İbrahim Ethem Allah ondan çok razı olsun, bir gün hamama gitmek ister, ister ama, cebinde beş kuruşu yok, durumu hamamcıya anlatır benim param yok ama beni içeri al.

Hamam sahibi ise ücretini ödemededen içeri giremesin, dedi ve onu hamama sokmadı.

Bunun üzerine; İbrahim Ethem Hazretleri : Ağlaya, ağlaya şöyle dedi. :

“Allah'ım beni bedavaya şeytanların evine bile sokmuyorlar. Böyle olunca nasıl olurda bedava olarak Peygamberlerin, sıdıkların, evliye ve velilerin evi olan cennete girebilirim.”

Bir dakika beraber tefekkür edelim mi?

1- Demek ki bedelsiz hiçbir şey olmuyor, ister hamama git, ister meyhaneye, ister kumarhaneye, istersen tualete, nereye gidersen git mutlaka bir bedel isterler ve o bedel mutlaka ödenecektir Büyük zat İbrahim Ethem

hazretlerinin dediği gibi “ Allah’ım bedavaya beni şeytanların evine bile sokmuyorlar.”

Bunu bilmemiz lazım her şeyin bir bedeli var, hiçbir şey bedelsiz olmuyor. Günah evlerine bile bir bedel ödenmeden içeri girmesin/ içeri almıyorlarsa, o ebedi Peygamberlerin mekanı Salihlerin mekanı olan Yüce Allah’ın büyük lütuf ve mükafat yeri olan cennet bedelsiz olur mu hiç? Kafamızı iki elimizin avucumuzun arasına alıp düşünmemiz lazım, ahireti dünyaya feda etmemek lazım, bir ebedi hayatı bir geçici hayata kurban etmemek lazım. Çok düşünmek çok tefekkür etmek lazım.

Yüce Allah Şöyle buyuruyor.

“ Sakın o mağrur (şeytan) sizi Allah (‘ın Affına) güvendir (erek aldatıp cehenneme sürükley) mesin. (Lokman süresi ayet: 33)

2- Ben askerken acemilik birliğinde eğitim yapıyorduk, ben üçüncü tertip olduğum için eğitim dönemi yaz mevsimine düşmüştü, eğitim yapınca çok terliyorduk, komutana dedik ki, komutanım çok terliyoruz, eğitim yapamıyoruz hem çok sıcak hem de terden yapış, yapış oluyoruz tükendik bittik dedik.

Komutan ise bize şöyle dedi; Çocuklar barışta çok ter döken, savaşta az kan döker.

Teşbihte, hata olmasın, eğer biz de bu dünya da ibadet yapmasak yani Allah Teâlâ ’nın emirlerine, Peygamber Efendimizin sünnetlerine uymasak zahmet çekip namaz kılmasak, oruç tutmasak, hac’ca gitmesek, mali ibadetler olan zekat, ve sadaka vermesek, ve diğer ibadetleri yapmasak, Vallahi biz mahşerde hem çok, çok ter, dökeceğiz, hem de cehennemde kan ve irin dökmekten daha çok, çok acı çekeceğiz.

Yüce Allah Kur’ân- Kerim’de çok ayetlerde özetle şöyle buyuruyor.

Siz hiç düşünmez misiniz, siz hiç akıl etmez misiniz, ne kadar da az düşünüyorsunuz. başka bir ayette:” (Ey Muhammed) **Bu Kur’ân Ayetlerini iyiden iyiye düşünsünler akıllı olanlar ibret alsınlar.**” (Duhan ayet 1-2) başka bir ayete “ **Ey akıllı sahipleri ibret alınız.**” (Haşr süresi ayet 2) Başka bir ayet’e “ **Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri düşünür.**” (Zümer süresi ayet 9) Buyurmakta, bu gibi çok kez ayetlerde, Allahu Teâlâ biz kullarını düşünmeye ve kulluk görevimizi yapmaya davet ediyor,

Ama maalesef biz bazı kullar işimize gelince çok, çok iyi düşünürüz bilakis dünya nimetlerinde ve menfaatlerinde, ahiret işlerine gelince ölüm bir gün mutlaka kapımızı çalacağını bildiğimiz halde hatırlamak bile istemeyiz, kendimize son derece yazık ediyoruz ve ebedi bir hayatı ve kendimizi hiç düşünmüyoruz,

Konuyla ilgili başka bir ayet:

“Kafir ve Mü'min : Bu iki topluluğun hali, kör ve sağır la gören ve işitenin haline benzer. Hiç bu topluluk bir olur mu? Düşünmez misiniz.” (Hud Süresi Ayet 24)

Yüce Allah bir ayetinde buyuruyor ki. Siz kendinizi başı, boş bırakıldığınızı zan ediyorsunuz!

*

Daha önce bu hikayeyi yazdığımı tahmin ediyorum şimdi de tekrar benzer bir konu açılınca mükerrer yazmaya mecbur kaldım. ama hikayı kısa kesmeye çalışacağım.

Canlı Hikaye :

Bir gece bekçisi geceleyin görevi başın da iken, çarşı ve dükkanların arasında gezerken, bakar ki, bir adam dükkanını boşaltıyor. Eşyaları arabaya yüklüyor, iyi niyetli bekçi, hırsıza kolay gelsin, ne yapıyorsun diye hırsızdan sorar, Hırsızda canına minnet, ben bu dükkanımın kirası yüksek eşyalarımı başka bir dükkana (iş yerine nakil ediyorum der. O zaman o bölge de Elektrik enerjisi olmadığından hırsız mum ışığında işlerini yapıyormuş,

İyi niyetli bekçi, hırsıza der ki başım çok ağırıyor, kolanya varsa biraz alabilirmiyim!

Hırsız da orada bulunan mürekkep şişesinden bir kısmını bekçi'nin avucuna döker, bekçi mürekkebi yüzüne gözüne bulaştırır burnuna çeker,

Bekçi hırsıza şöyle der. Yahu senin kolanyan kaç dereceli, hiç kokusu yoktur.

Hırsız, sen hiç merak etme yarın kolanya' nın kokusu mutlaka çıkar.

Sabah olur, iş yerinin gerçek sahibi gelir ki, iş yerini tam takır bulur, yere kolanya döküldüğünü de görür, polisler gelir, ip uçlarını elde etmeye çalışırlar en büyük ip ucu da mürekkebin döküldüğü ortaya yayıldığı mutlaka hırsıza bulaştığını tahmin ederler.

Görevli bekçi de dairede arka odada istirahat çekilmiş yatıyor, polisler, bilgi almak için görevli bekçiye uyandırır ki, ne baksınlar bekçi baba'nın her tarafı mürekkep, polis bekçiye tanınmaz halde görür ibret verici bir görüntü, polis işte hırsız der.

Bekçi baba olan biteni anlatır, Hırsız bana dedi ki bu kolanyanın kokusu yarın çıkar dedi ben inanmamıştım gerçekten kokusu çıktı işte.

Kardeşlerim Vallahi bu dünyada ne kötülük yaparsak bize kar kalmaz, ibadetimizi kulluk görevimizi yapmasak bize kar kalmaz, Vallahi bunun kokusu ahirette çıkar onun için çok düşünelim, çok, çok tövbe hemda nesuh tövbesi

yapalım kulluk görevimizi kusursuz yerine getirmeye çalışalım, yoksa son pişmanlık fayda vermez bilelim.

Sonuç olarak iyilikte yapsak kötülükte yapsak mutlaka ahirette kokusu çıkacaktır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Her kim de ahireti ister ve inanarak orası için gerekli çalışmayı yaparsa işte bunların çalışması şükre değer.” (İsrâ Süresi ayet: 19

Başka bir ayet :

“ Âhirete inanmayanlara da acı bir azap hazırlamışsındır.” (İsrâ Süresi ayet: 10)

Hadis No: Enes (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki :

“ Allah Teâlâ Hazretleri azabı en hafif olan cehennemliğe:

“Eğer dünya hear şeyi ile senin olsaydı, şu şu azaptan kurtulmaya bedel, fıdıye olarak verir miydin? ” diye soracak.

Adam: ***“Evet ”*** diyecek.

Rabb Teâlâ bunun üzerine :

“ Sen daha Hz. Adem’in sülbünde iken ben senden bundan daha hafifini istemiş: “ Bana hiçbir şeyi ortak kılma da seni ateşe sokmayayım, cennete koyayım.” Demiştin. “Sen buna yanaşmadın, şirke girdin.” Buyuracak.

(Buhari, Rikak51, 49, Enbiya1: Müslim, Minafikün 51 , (2805) ve Kütüb-i Sitte C.14 S. 223)

Cennet’in evsafı :

“ Yaptıklarına karşılık Allah katında onlar için göz aydınlığı olacak ne mükâfatların saklandığını kimse bilemez” (Secde süresi Ayet: 17)

Hadis N: 5097 : Hz. Ebu Hüreyre (r.a.) rivayet ediyor. Resulüllah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Allah Teâlâ Hazretleri ferman etti ki: “ Ben Azimu’ş-Şan, Salih kullarım için gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve insanların hayal ve hatırından hiç geçmeyen nimetler hazırladım.” (Yukarıdaki 5097 nolu Hadisin kaynağı) (Buhâri, Bed’ül, Halk 8-

Tefsiri Secde1,Tevhid 35; Müslim, Cennet 2, (2824, Tirmizi,(3195) kütüb-i Sitte C.14, S. 227)

AÇIKLAMA :

Bu hadis, Rabb Teâlâ ‘nın cennette Salih kulları için hazırladığı nimetlerin yüceliğini ifade etmektedir: Öyle nimetler ki, tarifi mümkün değildir. Çünkü insan oğlu ne görmüş, ne işitmiş, ne de tatmış, ne de hayal edebilmiştir. Cennet ve nimetlerinin bundan daha yüce, gerçeğine daha yakın bir tarifi düşünülemez. (kütüb-i Sitte C.14, S. 227)

Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki: “ Cennet ehli, cennete girince, Allah Teâlâ Hazretleri sorar :

“Sizin ilave bir nimette bulunmamı dilermisiniz? ”

Cennet ahalisi : “ *Sen bizim yüzlerimizi ak etmedin mi? bizi cennete koymadın mı (daha ne isteyeceğiz? “ derler. Resulullah (s.a.v.) der ki:*

Bunun üzerine onlara hicab açılır. Cennet ahalisine bundan daha hoş bir şey verilmemiştir. ”

Aleyhissealâtu vesselâm sonra şu ayeti tilavet buyurdu (Meal en)

“ İyi iş, güzel amel yapanlara daha güzel iyilik, bi de ziyade vardır. “
(Yunus 26)

Sonuç olarak: Yüce Allah Teâlâ Şöyle buyuruyor.

“ Kim ki, kendini günahlardan alıkoyarsa, varacağı yer cennettir! ”

(Nâziat süresi ayet :40-41)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de şöyle buyurmuştur.

“Cennetin bedeli dünyayı terk etmektir. “ (Ebu’l-Leys Semerkandi Tenbihu’l-Gâfilin 108)

Yahya b. Muaz Raziyye’ye göre; dünya’yı terk etmek sıkıntılı ise de cenneti terk etmek ondan daha çok sıkıntılıdır. Oysa cennetin mührü (Cennetin kazanılması) dünyayı terk etmektir.

Hadis no: 5132: Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki,

“ Cennet ehlinin vücudu kılsız, yüzü sakalsız, gözleri sürmelidir.

Gençlikleri zail olmaz, hiç elbiseleri eskimez.” (Tirmizi, Cennet 8.(2542) Kütüb-i Sitte Cilt14. Sayfa 263)

Ebu Hüreyre (r.a.)’den Resulullah (s.a.v.) ‘in şöyle dediği rivayet olundu:

“ Cennete giren asla sıkıntıya düşmeden ve üzülmekten daima neşe içinde mesut ve mutlu olarak yaşar. Ne elbisesi eskir. Ne de gençliği gider cennet’te gözlerin görmediği kulakların işitmediği ve insan kalbine (Aklına ve hayaline) gelmeyen nimetler vardır.” Müslim Rivayet etmiştir. Tergib ve Terhib cilt 7 sayfa 352)

Hadis N: (5133): Ebu Rezin el- Ukayli (r.a.) Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdular ki:

“ Cennet ehlinin çocuğu olmaz, (orada doğum yoktur. ”)
(Tirmizi,Cennet 23,(2566) Kütüb-i Sitte, Cilt 14. Sayfa 264)

Peygamberimis (s.a.v.) buyuruyor ki,
“ Cennetteki bir değneklik (bir karış kadar) bir yer, dünyadan ve dünyada bulunan her şeyden daha değerlidir. ” (Buhari, Nura doğru, c. 5 sayfa 3104)

Hadis No: 5142 : Ebu Davud da Harise (r.a.)’den gelen bir rivayette Resulullah (aleyhissalâtu vesselam) şöyle buyurmuştur.

“ Cennete ne zengin cimri, ne de kaba merhametsiz girer. ”
(Ebu Davud, Edeb, 8, (4801) Kütüb-i Sitte Cilt,14 Sayfa: 270)

Ebu Ümame (r.a.) Resulullah (s.a.v.) ‘den şöyle rivayet etti.:
“Sizden cennet’e girenler mutlaka T u b a ağacına götürürler. Ona varınca gelincik çiçeği gibi goncalar açılır. Ondan beyaz, kırmızı, yeşil ve sarı renkli elbiselerden istediğini alır. “ (İbn Ebi’ d-dünya rivayet etmiştir Tergib ve Taerhib 7/353)

Ebu Hüreyre (r.a.) Resul-i Ekrem (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor.
“ Bir münadi, ey cennet ehli, artık sizin için asla hastalığı olmayan devamlı bir sıhhat, ölümü olmayan ebedi bir hayat, ihtiyarlığı gelmeyen ebedi bir gençlik, ve sonu gelmeyen ebedi bir nimetler vardır. ” diye nida eder.

Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor.
“ İşte yapmakta devam ettiğiniz iyi işler sayesinde mirasçı edildiğiniz cennet budur. ” (A’raf süresi ayet 43)

Cennetin de Cehennemin de vasfını anlamak istediğin vakit, Kur’ân-ı Kerim’i oku, çünkü Cennet’i de Cehennem’i de Allah’tan daha iyi hiç kimse bize tarif edemez bize bilgi de veremez, haşa.

Cennetle ilgili biraz daha bilgi sahibi olmak istiyorsanız Kur’ân-ı Kerim’in Cennet ile ilgili bazı ayetlerin mealinden. A’raf süresi, 43 Gaşiye süresi 14,16, Duhân süresi 51-57. ayeleri Kaf süresi, 31--35 ci ayetleri, Sâd süresi, 49--54. ayetler. Zümer süresi 73--75. ayetler. Sâffât süresi, 40--62 ayetler. Rahman süresi 46, 67,72, Tür süresi, 17--28 Vâkıa süresi 10—57, İnsan süresi 5-22. Haâkka süresi 19-24 Mutaaffin süresi 18-35 ayetleri ve cennetle ilgili diğer ayetleride okuyup, incelerseniz bilginize bilgi katarsınız.

Ebu Hüreyye (r.a.) rivayetinde Resul-i Ekrem:

“ Cennet’in duvarları : bir kerpiç altundan, ve bir kerpiç te gümüştedir. Toprağı za’feran ve çamuru ise miskdir.” Buyurmuştur.(Nura doğru c. 5 - s.3114)

Ebu Said (r.a.) Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“ Cennetliler, Ceneette vücutları kılsız, sakalı bitmemiş, gözü sürmeli, 30 veya 33 yaşlarında girerler.” (Tirmizi, Nura Doğru c,5- s, 3123)

Yüce Allah buyuruyor.

” Fakat Allah’tan korkanlar, onlar için altundan ırmaklar akan üst üste daireler vardır. bu Allah’ın va’didir. Şüphesiz Allah sözünden dönmez.” (Zümer Ayet 20)

Cabir (r.a.) Demiştir: Resulullah (s.a.v.)’i işittim, şöyle diyordu:

Cennet halkı, orada yerler, içerler, fakat tükürmezler; küçük ve büyük abdestlerini yapmazlar. Sümkürmezler. Onların yedikleri yemekler bir geçirti ve kokusu misk kokusu gibi olan bir ter olarak çıkar. Size nefes alıp vermeniz ilhamen öğretildiği gibi, onlara da Alleh’ı tesbih ve Hamdetme ilham edilir.”

(Müslim, Cennet:15,18; Müsned,2,232,316;3: 3364, ve Camiü’s-Sağir C.2 sayfa 592)

Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Mutlu olanlar. Yer ve gökmer devam ettiği müdetçe ebedi olarak cennetidirler. Ancak Rabbinin dilediği sonsuz ziyade hariç, Allah bunu onlara kesintisiz bir ihsan olarak lütfetti.” (Hüd süresi Ayet: 108)

CENNET NİMETLERİ :

Kur’ân-ı Kerim ve sahih hadislerde mevcut beyanlara dayanarak cennet nimetlerinin ana özelliklerini özetle, şu şekilde tesbit etmek mümkündür.

- 1- Sonsuz lüks ve konfor,
- 2- Sürekli barış ve huzur,
- 3- Cennet ehlinin hem bedeni hem ruhi bakımdan son derece güçlü ve yetenekli olmaları.
- 4- Mânevi Tatmin (rızâ).
- 5- Allah’ı görmek onunla konuşmak,
- 6- Bütün bunları saran bir ebediyet.

CENNETTE ÖLÜM YOKTUR:

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurdu:

“ Cennetlikler Cennete, Cehennemlikler de Cehenneme yerleşince ölüm getirilip cennet ile cehennem arasında konulacak ve boğazlanacaktır. Sonra biri nida edecek:

Ey Cennet ehli, artık ölüm yok! Ey Cehennem ehli, artık ölüm yok! Diyecek, Cennetlilerin sevinci, Cehennemliklerin de üzüntüsü artacaktır.”
(Buhari, (Rekaik) Müslim, Tirmizi, Nura doğru 5/3135)

Peygamberimiz buyuruyor ki,

“ Allah korkusu ile göz yaşı döken kimse, süt memeye dönmedikçe (ki bu da olacak şey değil) Cehennem’e girmeyecektir. Allah yolunun ayak tozu ile Cehennem ateşinin dumanı bir araya gelmez.” (Buhari , Müslim, ve Nura doğru C.5.S.3138)

Cenneti kazanmaya umut olarak, hiç olmasa bu şiirde yazılı olanlar oldu mu ?

BUNLAR OLDU MU?

Allah’ın emirlerine Peygamberin sünnetlerine uyduğun oldumu?
Emr-I Ma’rûf, ve Nehy-I Münker. Çalışmaların hiç oldumu?
Kur’ân’a ve dine, karşılıksız Allah rızası için hizmetin oldumu?
Allah korkusundan gece kalkıp ibadet edip hüngür, hüngür ağladığın oldu mu?
Sakın gafil olmayın, alıp verdiğimiz her nefesten sorumluyuz Vallahi!

Yüce Allah’ın emirlerini tüm emirlerin üzerinde tuttuğun oldumu?
ALLAH ‘a, asi geldiğinde, gazabını hatırladığın oldu mu?
Sana verilen emanete hiç hiyanet etmediğin oldu mu?
Sana kötülük edenlere, senin iyilik ettiğin oldu mu?
Sakın gafil olmayın, her nefesimizden sorumluyuz vallahi.

Her halinde, de Yüce Allah’a Hamd ve şükür ettiğin oldumu?
Sana darılıp küsenle, gidip konuştuğun oldu mu?
Allah rızası için fakir ve muhtaçlara sadaka verdiğin oldu mu?
Sana kötülük edene, senin insafı davrandığın oldu mu?
Sakın gafil olmayın, her nefesimizden sorumluyuz vallahi.

Allah’ın dostuna, dost, düşmanına düşmün oldun mu ?
Dini’ ve dünya ile ilgili işleri bilenle sorduğun oldu mu?
Sen tok iken, hiç aç olanları arayıp doyurduğun oldu mu?

Paran var iken, isteyenlere ALLAH için borç verdiğin oldu mu?
Sakın gafil olmayın, her nefesimizden sorumluyuz vallahi.

Müslümanlığın beş farziyân, emrine tam olarak uyduğun oldu mu?
Zamanı gelince, en mühim işlerini bırakıp namaza gittiğin oldu mu?
Komşunun bütün dertlerini öz derdin gibi bildiğin oldu mu?
Gece kalkıp ağlayarak, ibadet edip ALLAH ‘ a yalvardığın oldu mu?
Sakın gafil olmayın, her nefesimizden sorumluyuz vallahi.

Bir günah işlerken ALLAH görür diye vazgeçtiğin oldu mu?
ALLAH sevgisi bütün sevgilerin üstündedir diye düşündüğün oldu mu?
Yaratılışımızın nedeninin sorumluluğunu düşündüğün oldu mu?
Malın zekatını fakirlere, muhtaçlara verdiğin oldu mu?
Sakın gafil olmayın, her nefesimizden sorumluyuz vallahi.

Eğer biz bunlara uymuşsak, kulluk görevimizi nisbetende olsa yapmışız, demektir, Cennet ve Cehennem taktiri de Yüce Allah’a kalmıştır.

C E H E N N E M :

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Kafirler için hazırlanan cehennemden kendinizi koruyunuz.”

(Al-i İmran süresi ayet : 131)

Cehennem’in Anlamı : Yüce Allah’a Şirk koşanlara, isyancılara, azgınlara, inkarcılara ve günahkarlara ahirette verilecek ve cezalandırılacak yer.

Başka bir anlamı ise :

Cehennem azap yeridir. Allah Teâlâ’yı tanımayanlar ve O’na karşı gelenler bura da bitmek tükenmek bilmeyen azap edileceklerdir. Mü’minler den günahkar olup, Affedilmeyenler de günahları nispetinde azap gördükten sonra cehennemden çıkıp cennete gireceklerdir.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Ey İman edenler, kendilerinizi ve âilelerinizi bir ateşten koruyun ki, onun yakacağı insanlar ve taşlardır. O’nun başında son derece katı, çetin mi çetin melekler görevlidir. (Tahrir süresi ayet 6)

Hadis No: 144 Adıyy bin Hatem (r.a.) rivayet ediyor ki, Resulüllah (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Cehennem ateşinden yarım hurmayla da olsa korununuz eğer onu bulamazsanız, hoş bir sözle bunu yapınız.” (Buhari, zekat: 10, Menakib 25. Müslim Zekat, 68; Nesai, Zekat 63 ; Darimi, Zekat: 24; Müsned, 4:245 -257, ve Cemii’s-Sağir cilt 1, sayfa: 67, 68)

Yüce Allah buyuruyor.

“ O cenennemin yedi kapısı vardır. her kapının onlara ayrılmış birer nasibi vardır.” (Hicr Süresi.Ayet: 44

Yukarıdaki ayetten öğreniyoruz ki, Cehennemin yedi kapısı vardır. bu kapıları yine tek tek Kuir’ân’dan öğrenelim,

1- Cehennem : cehennemin tabakalarına ait yedi tasnif sisteminde azabı en hafif olan en üst tabakadadır. Sünni alimlere göre burası günahkar mü’minlerin azap yeri olacak, bunların azabı sona erdikten sonra orası boş kalacaktır. Bu durumda cehennem genel olarak âhiretteki azap yerinin bütününün, özel olarak da en üst tabakasının adı olmaktadır.

2- Câhim Cehennemi : “ Kat, kat yanan, alevi ve ısı derecesi yüksek ateş” anlamında olup, yirmi altı ayette ve bazı hadislerde geçer. Kur’ân’da daha çok cehennem yerine, birkaç âyette de “tutuşturulmuş yakıcı ateş” anlamında kullanılmıştır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Ateşin başında durduklarında, “ Ah! Ne olurdu geri döndürülsek de Rabbimizin âyetlerini inkar etmeyip, mü’minlerden olsaydık” dediklerini bir görsen!”(En’âm Süresi Ayet 25)

3 Hâviye Cehennemi :

“ Yarıdan aşağıya düşmek “ anlamındaki hüviy kökünden “ haviye “ uçurum, derin çukur “ manasına gelir. Kur’ân da sadece bir yerde zikr edilmiş, işte ayet:

“ Onun yeri de ancak haviye olacaktır. Haviyenin ne demek olduğunu sen bilirmisin? O, kızgın bir ateştir.” (Kar 1a Süresi ayet: 9-10, 11) ayrıca aynı sürenin 1. ayetten 8. ayete kadar da siz inceleyin ki daha iyi anlarız.)

Ayrıca Haviye cehennemin adı bir hadiste de geçmektedir.

4 Huteme Cehennemi :

Hutame, Allah Teâlâ yüreklere kadar tırmanan tutuşturulmuş ateş diye Kur’ân-ı Kerim’de şöyle buyurmuştur.

Hutame cehennemi bütününe ait bir isim olabileceği gibi belli bir kısmını ifade etmek üzere de kullanılmış olabilir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Veyl o insanlara çekiştirip kaş göz işaretiyle alay edenlerin bütününe.
Ve bir mal toplayıp hep onu sayana. Sanır ki, malı kendisine ebedileştirmiştir. Hayır Andolsun ki, o Huteme’ye (Cehenneme) atılacaktır. Bildinmi hutame nedir? Allah’ın tutuşturulmuş ateşidir.” (Hümeze süresi Ayet 1 den 6.ya kadar)

5- Leza. “ Hâlis ateş “ (Cehennemi)

Anlamına gelen kelime Kur’ân ‘da bir yerde geçmektedir. Ve “ bedenin uç organlarını söküp koparandır.” diye nitelendirilmektedir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Hayır, çünkü o salgın alevli bir ateştir. Derileri soyan ateştir.”(Meâric Ayet:15-16)

6- Sa’ir. “ Tutuşturmak, alevlendirmek .“ (Cehennemi)

Sa’r kökünden sıfat olup Kur’ân-ı Kerimde biri fiil şeklinde olmak üzere on yedi ayette yer alır. “ sair “ Kur’ân’da çoğunlukla cehennemin bir adı olarak bazen de “Tutuşturulmuş, alevli ateş” manasında kullanılmıştır. Aynı kullanılış hadisler de de vardır.

Yüce Allah Teâlâ) Şöyle buyuruyor.

“ Çünkü Biz, kâfirler için zincirler tomruklar, bir de çılgın ateş hazırladık!
(İnsan süresi ayet: 4)

7- Sakar şiddetli bir ısı ile yakıp kavurmak” (Cehennemi)

Skar, kökünden isimdir. Dört ayette cehennem kelimesi yerine kullanılmış, bunlardan.

Yüce Allah bir ayette şöyle buyuruyor.

“ Onu Sakara yaslayacağım. Sekar’ın ne olduğunu bilirmisin. Ne bir parça kor, ne bırakır. İnsana susamış bir susuzdur. Suçlulardan; “ Sizi Sekar’a soku nedir?” diye; onlar derlerki biz namazı kılanlardan değildik, fakirlere yemek yedirmezdik. Batakçılarla dalar giderdik ve hesap gününe yalan derdik. Bize ölüm gelinceye kadar! “
(Müddesir süresi ayet: 26,27,28,29, 41,den 47,ye kadar .)

Ebu- Leys (Rehmetullahi Aleyh) derki: Firavun Münafıklarla beraber Haviye (cehennemeinde) de bulunur.

Ebu Hüreyre (r.a.) ‘den Resulullah (s.a.v.) şöyle dediği rivayet olundu.

“ Benimle ümmetimin hali, yaktığı ateşin etrafında dolaşan kelekleri ve böcekleri ateşe düşmesin diye, sakındıran adamın haline benzer. Ben sizi Cehennem ateşinden kurtarmak için eteğinizden tutuyorum. Siz ise kendinizi ateşe atmak için zorluyorsunuz.” (Buhari ve Müslim Tergib ve Terhib 7/214)

A’mes’in, Yezid b. Vehb’den rivayet ettiğine göre İbni Mes’üd diyor ki;
Sizin şu ateşiniz (dünyada kullanılan ateş) o ateşin (Cehennem’in) yetmişte biri kadardır. Eğer sizin ateşiniz iki defa daha denizden geçirilseydi, artık size hiç faydası dokunmazdı.”

Hadis No: 7798) İbni Ömer (r.a.) rivayet ediyor:

“ Bir kul beni ciddi olarak severse, Allah onun cesedini mutlaka cehenneme haram kılar.” (Ebu Nuym’ın Hilyesinden C. Sağır cilt 4. sayfa 1468)

Ümmü Habibe (r.a.) derki :

“ Allah’ım kocam Resulullah (s.a.v.) ile, babam Ebu Sufyan ve kardeşim Muaviye ile beni yararlandır. Ve mutlu yaşat, bana onların acısını gösterme, diye dua ediyordum. Bunu duyan Resulullah (s.a.v.) dedi ki:

“ Allah’a belirli zamanlar, sayılı günler ve takdir edilmiş rızıklar için dua ediyorsun. Bu da hiçbir şeyi ne vaktinden öne alır, ne de geciktirir. Allah’tan seni cehennem azabından ve kabir azabından korumasını istesen senin için daha hayırlı ve daha efdal olur.” (Müslim ve Tergib Terhib cilt 7 sayfa 209)

Cehennemin zülmet siyahlığı ve yakıcı kıvılcımları:

Ebu Hüreyre (r.a.) Resulullah (s.a.v.) ‘in şöyle dediği rivayet edildi.

“Cehennem kıpkırmızı oluncaya kadar, bin sene yakıldı. Sonra bin sene daha yakıldı, ateşi beyazlaştı, bin sene daha yakıldı, karanlık gece gibi simyah oldu.” (Tirmizi, ibn Mâc ece Beyhaki)(Tergib ve terhib c.7.s.235)

Malik ve Beyhaki Hz.leri şöyle rivayet etmişlerdir.

“ Cehennem ateşini – şu ateşiniz--- gibi kırmızı mı sanırsınız? O ziftten daha siyahtır.”

Enes (r.a.) der ki: Resulullah (s.a.v.) şu ateşinizi anlatarak şöyle buyurdu:

“ Dünya ateşi cehennem ateşinin yetmişde biridir. Size ulaşmadan önce – yararlanmanız için—iki kez suya batırıldı. Cehennem ateşi simsiyah ve karanlıktır.”

(Bezzar, Tergib ve Terhib C.7. s. 236

Hadis No: 8382) İbni Abbas (r.a.) rivayetle:

“ Kim gülerek günah işlerse, ağlayarak cehennem ateşine girer.”
(Ebu Naym ’ın Hilyesinden C. Sağır 4/1534

CEHENNEM’İN ÇEŞİTLİ AZAPLARI

Hadis no: 5992) Abdullah bin Amr’dan rivayetle:

“ “Falak” Cehennemde bir hapishanedir. Allah, zorba zalimleri ve büyüklenenleri oraya haps eder. cehennem oradan Allah’a sığınır.”
(İbni Mürdeveyt’ten C. Sağır cilt 3 sayfa 1266)

Hadis NO: 5143 : Nu’mân ibnu Beşir (r.a.) anlatıyor. Resulullah (aleyhisselâtu vesselam) buyurdular ki:

“ Cehennemliklerin azap cihetiyle en hafif olanı, ayağında ateşten bir nalin ve nalin bağı olan kimsedir ki, ayağındakiler sebebiyle, tıpkı tencerenin kaynaması gibi, başından dimağı kaynar. Öyle tehamülfersa bir azap duyar ki, azaba insanların en hafifi olduğu halde, kendinden şiddetli azap çeken olmadığını zan eder. “ (Buhari, Rikak 8, Müslim, iman 363,1(213) Tirmizi cehennem12,(2607 Kütüb-i Sitte C.14. Sayfa 271)

HadisNo: 5146: Hz. Ebu Hüreyre, (r.a.) anlatıyor. Resulullah (aleyhissalatu vesselam) buyurdular ki:

Cehennemlikler tepelerine kaynar su dökülür, bu su, vücudlarının içine nüfuz eder, öyle ki, karınlarına kadar ulaşır; içlerinde ne var ne yok, söker atar, ve ayaklarını delip geçer.”

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Bununla karınlarının içinde ne varsa hepsi ve derileri eritilecektir.”
Hac süresi 20, ayetinde zikri geçen) eritme (es sahrü) hadisesidir. Sonra (eriyen cesedleri) eski haline iade edilir.)

Peygamber Efendimiz bir hadisinde şöyle buyurmuştur.

“Mirac gecesi bir gurup insanlar gördüm. turnakları ile yüzlerinin etlerini kazırlardı. Bunlar kimdir? dedim. İnsanları gıybet edenlerdir dediler.” (Kimya-yı Saadet Sayfa: 431)

Cehennemdeki azap çok çeşit, çeşittir, ateş ile olduğu gibi “**Zemherir** “ denilen yerlerinde çok şiddetli savuklar da vardır. Bazı kimselere bir ateşe bir savuğa daldırılarak azap yapılacaktır.

Nasıl cehennem ateşi dünya ateşinden yetmiş kat daha yakıcı ise Zemherir savuğunu da ona göre tasavur edersiniz. Yüce Allah Teâlâ hiçbir müslümanı cehennem azabı ile ve bilmediğimiz diğer azablarla bizleri cezalandırmasın, cümlemizi Cennetine rahmetiyle layık görsün, Âmin.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

Kafirler ateşi gördükleri vakit, kendilerine şöyle denilir. “ Ey kafirler. Bu gün nafile özür dilemeyin, siz ancak, yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.”
(Tahrim ayet: 7)

Muhammed b. Fadl’ın Muhammed b. Cafer’den ; İbrahim b. Yusufdan, onun Eba Hafs’dan; onun Said’den; onun Kate’den onun eba Eyüb’l –Ezdi’den rivayet ettiğine göre; Abdullah b. Amr. İbni’l-As – Allah onlardan razı olsun. şöyle diyor.

“ Cehennemlikler uzun süre Cehennem’in sorumlusunu çağırırlar. Kendilerine kırk yıl kadar hiç cevap verilmez. Sonra; “ Siz orada ebediyen kalacaksınız.” Şeklinde bir cevapla karşılanırlar. Sonra Yüce Allah’a seslenerek; “ Ey Rabbimiz ! bizi buradan çıkarıver eğer bir daha buraya dönersek hiç şüphesiz ki zalimlerdeniz” derler.

Yüce Allah, dünya ömrünün iki katı kadar bir süre geçmedikçe onlara hiçbir cevap vermez. Bu süre sonun da da onlara; “ orada kalakalın ve sakın konuş-mayın!” diye cevap verir. Vallahi cehennemlikler. Allah’ın bu cevabından sonra artık tek bir söz bile söylemezler. O günden sonra cehennemde duyulan tek ses feryad ve iniltidir. Cehennemliklerin sesleri başı anırmaz sonu inilti olan eşek anırmasını andırır.

Hadis No: 5144 Semüre ibn Cündeb (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ (Cehennemlikler derece derecedir.) bir kısmı vardır ateş onları topuğuna kadar yakalar. Bir kısmı vardır, dizlerine kadar yakalar, bir kısmı vardır kemere kadar yakalar, bir kısmı vardır köprücük kemiğine kadar yakalar.”

(Tirmizi, Cennet 33, (2845) ve Kütüb-i Sitte. C. 14 S. 271)

Hadis No : 7413 , Enes (r.a.) rivayet ediyor.

“ Eğer cehennem kıvılcımlarından bir kıvılcım, doğuda bulunsa batıdaki bir kişi onun hararatini hisseder.” (İbni Müdeyim’den)

Abdullah b. Cubeyr'den Allah ondan razı olsun rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Cehennemde deve boynu kalınlığında bir takım iri (büyük) yılanlar vardır. her birinin ısırmasından doğan acı kırk yıl boyunca hissedilir. Yine Cehennemde katr gibi iri (büyük) akrepler vardır. ki, her birinin sokuşundan dolayı doğan acı kırk yıl boyunca devam eder.” (Ebu'l Leys Semerkandi, Tenbihü'l Gafilin sayfa 89)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Cebrail'e şöyle dedi.

“ Ya Cebrâil bana cehennem'i anlat” dedi.

“ Cebrail da, **“ Peki anlatayım diyerek şunları söyledi.”**

Yüce Allah Cehennemi yaratınca onun ateşi bin yıl boyunca yakıldı, nihayet kırkırmızı oldu. Arkasından bin yıl daha yakılınca akkor haline geldi. daha sonra bin yıl daha yakılınca kapkara oldu. Şimdi o zifri bir karanlık halindedir. Ne yalazı ve ne de kuru hiç sönmez.

Seni hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, eğer cehennem'de iğne ucu kadar bir delik açılrsa, tüm dünya halkı son ferdine varıncaya kadar delikten sızan hararetin etkisi ile yanıp kül olurdu. Seni hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, eğer cehennemliklere giydirilen elbiselerden biri yer ile gök arasında asılrsa bu elbisenin yayacağı yüksek hararetin ve ağır kokusunun etkisi ile sonuncu ferdine kadar tüm dünya halkı ölü verirdi.

Seni hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, Yüce Allah'ın kitabında anlatmış olduğu cehennem zincirinden bir dirsek boyu kadar bir dağın tepesine konsa koca dağ yedi kat yerin dibine kadar eriyiverirdi.

Seni hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, eğer bir kişi doğuda cehennem azabı görse, bu kimsenin gördüğü azabın etkisi ile batıda bulunan kişi tutuşurdu.

Cehennem yüksek hararetili ve pek derindir. Zineti kızgın demir. İçeceği kaynar su ile irin ve elbisesi ateş parçalarıdır. (Cehennemin) yedi kapısı vardır. Her kapısının erkek ve kadınların gireceği ayrı bölümleri vardır.

Peygamberimiz; **“ Cehennem kapıları, bizim bildiğimiz kapılar gibi midirliir.”** Diye sordu

Cebrail; Peygamberimize şöyle cevap verdi.

Hayır değildir, oranın kapıları alt altadır ve hep açık durur, iki kapısı arasında yetmiş yolluk yol vardır. her katın sıcaklığı bir üst kata göre yetmiş kat daha yüksektir.

Allah'ın düşmanları oraya yollanır. Cehennemin kapısına vardıklarında kendilerini bukağılar ve zincirlerle zebaniler karşılar. Zebanilerin zinciri cehennem'e girenin ağzından sokup arkasından çıkarırlar. Sol eli boynuna kaynatılır. Sağ eli kalbine sokulup omuz başları arasından dışarı çıkarılır. Sıkıca

zincire vurulur. Her kes bir şeytanla birlikte ayni zincire vurulur ve yüz üstü süründürülür. Bir yandan da azap melekleri tarafından demir topuzlarla dövülür. Cehennemliklerin çektikleri ağır sıkıntı karşısında oradan kaçmak istedikçe tekrar geri atılırlar.

Peygamberimiz ; ***Cehennemin bu katları sakinleri kimler olacaktır?*** Diye sorunca,

Cebrâil sözlerine şöyle devam etti. Birinci ve en alt katta münafıklar, Firavun soyundan gelen ve Eshab-ı Maide'den olan kafirler kalacaktır. Bu katın adı "Haviye" 'dir. ikinci katta müşrikler (Allah'a eş koşanlar) kalacaktır.buranın adı da "Cahimdir. "

Üçüncü katta Sabii'ler kalacaktır. Buranın adı da **" Sakar'dır"** dördüncü katta, **İblis ve bağlıları ile ateşe tapanlar kalacaktır. Buranın adı da " Lezza"** dır. beşinci katta Yahudiler kalacaktır ki, oranın adı **" Huteme"** dir. altınca katta hiristiyancılar kalacaktır ki, oranın adı **" Sâir" dir.**

Cebraîl sözlerinin burasında Peygamberimizden çekinerek susunca Peygamberimiz (s.a.v.) kendisine; ***Yedinci katta kimlerin yerleştirileceğini bana söylesene.*** " Dedi. bunun üzerine Hz. Cebrâil, "Yedinci katta da ümmetinden büyük günah işleyip de tevbesiz ölenler yerleştirilecektir." dedi.

Cebrâil'in bu cevabı üzerine Peygamberimiz bayılarak yere düştü ve Cebraîl, ayılınca kadar mübarek başını kucağına dayadı. Ayılır ayılmaz Cebrâile şöyle dedi: ***" Ya Cebrâil! Musibetim büyük ve derdim ağır. Acaba ümmetimden Cehenneme giren olacak mı?"*** Cebrâil de Peygamber'imize şöyle cevap verdi: " Evet ümmetinden büyük günah işleyenler Tevbe etmedikleri halde Cehenneme girecektir."

Cebrâil'in bu cevabını duyunca Peygamberimiz ağlamaya başladı. Onunla birlikte Cebrâil'de ağlamaya koyuldu. Arkasından Peygamberimiz (s.a.v.) evine kapandı. Hiç kimsenin yüzüne çıkmadı. Sadece namaz kılmak için odasından çıkıyor ve hiç kimse ile konuşmaksızın mescide gidiyordu. Namazda ağlıyor ve Allah Teâlâ'ya yalvarıyordu. Böylece üç gün geçti.

Üçüncü günü Hz. Ebü Bekir kapısına varıp dikildi ve; selamünaleykum, ey rahmet evinin sahibi Resulullah'ın yanına girebilirmiyim? Dedi; fakat içeriden hiçbir cevap gelmeyince ağlaya ağlaya geri döndü.

Arkasından Hz. Ömer varıp kapıya dikildi. Ve; "Sel^mun aleykum, ey rahmet evinin sahibi, Resulullah'ın yanına girebilirmiyim?" dedi. O'na da hiçbir cevap verilmeyince ağlaya ağlaya geri döndü.

Daha sonra Selman-ı Fârisi varıp kapıya dikildi ve; " Selamun aleykum, ey rahmet evinin sahibi efendim Resulullah'ın yanına girebilirmiyim?" dedi. o'na da hiçbir cevap verilmedi. Bunun üzerine ağlaya ağlaya düşe kalka geri döndü ve Hz Fatıma'nın kapısına varıp dikildi. "Selamun aleyk, ey Resulullah'ın kızı" diye seslendi.

O sırada Hz. Ali evde yoktu. Selman-ı Fârisi, Hz. Fatıma'ya; "Ey Resulullah'ın kızı, Peygamberimiz halkının yüzüne çıkmıyor, sadece namaz kılmak

için odasından çıkıyor. Hiç kimseyle konuşmuyor. Ve hiç kimsenin yanına girmesine izin vermiyor” dedi.

Bunun üzerine Hz. Fatıma güzel giyinip kuşanarak evinden çıktı ve Peygamberimizin kapısına varıp dikildi. Selam verdikten sonra “ Ya Resulüllah, ben Fâtıma’yım.” dedi. Resulüllah o sırada secdeye kapanmış ağlıyordu. Kızının sesini duyunca başını secdeden kaldırdı ve; “ Gözümün bebeği kızım, nasıl olurda nasıl yanıma giremez. Derhel o’na kapıyı açın.” buyurur, Peygamberimizin buyruğu üzerine Hz’ti Fatıma’ya kapıyı açarlar. O da hemen içeri girerir.

Hazret-i Fatıma Peygamber’imizi görünce hüngür hüngür ağlamaya başladı, çünkü Peygamberimizin çehresini sararmış ve rengini uçmuş görmüştü. Devamlı ağlamaktan ve üzüntüden yanakları eriyip çöküvermişti. Bu durumu görünce ;

“ Ya Resulüllah sana ne indi?” diye sordu Resulüllah şöyle cevap verdi:

“ Ya Fatıma! Cebrâil bana gelerek cehennem’in kapılarını anlattı ve ümmetimden büyük günüh işleyenlerin Cehennem’in en üst katına gideceklerini bildirdi. İşte beni hüzünlendirip ağlatan sebep budur.”

Hazret-i Fatıma “ Ya Resulüllah! Ümmetinin büyük günah işleyenleri Cehenneme nasıl gidecek?” diye sordu. Peygamberimiz bu soruya şöyle cevap verdi:

“Evet onları azap melekleri cehennem’e götür. Fakat ne yüzleri kara olur, ne gözleri mavileştirilir, ne de zincirlere ya da bukağılara vurulurlar.”

Bunun üzerine Hazret-i Fatıma; “ Peki, yâ Resulüllah, azâp melekleri onları cehennem’e nasıl yederler (götürürler)?” diye sordu. Peygamberimiz bu soruyu şöyle cevaplandırdı.

“Erkekleri sakallarından, kadınları da saç örgüleriyle alınlarından tutup sürüklerler. Ümmetimin nice yaşlıları sakallarından tutulup cehennem’e doğru sürüklenirken,” Ah yaşlılık ah zavallılık!” diye feryad ederler. Sakallarından tutulup cehennem’e sürüklenen nice gençlerde; Vah gençliğime, eyvah güzelliğime! Diye bağırır.

Buna karşılık ümmetimin içinde, alnından tutulup cehennem’e doğru sürüklenen nice kadınlar da “ Eyvah rezil oldum. Eyvah üstüm başım açıldı.” Diye feryâd ederler.

Böylece onlar cehennem’in baş sorumlusu olan Mâlik’e teslim edilyirler. Mâlik onları görünce zebanilere şöyle der. “ Kim bunlar? bana teslim edilen günahkarlar arasında bunlar kadar şaşırtıcı olanları görmedim. Ne yüzleri karartılmış ne gözleri maviye büründürülmüş, ne ağızları mühürlenmiş ne de şeytanlarla eşleştirilmiş ve ne de zincirlere ya da bukağılara vurulmuşlardır.”

Zebâniler Mâlik’e “ onları sana bu şekilde getirmek üzere emir aldık.” Derler. O zaman M”alik ümmetimin cehennemilklerine ; ey günahkarlar güruhu ! siz kimsiniz? diye sorar.”

Başka bir rivayete göre: bu ümmetin cehennemlikleri melekler tarafından götürülürken: “ Ya Muhammed imdat!” diye seslenirler. Fakat cenennemin baş sorumlusu Mâlik’i görünce korkudan Hz. Muhammed’in adını unutuverirler. Bu arada Mâlik kendilerine “ kimsiniz?” diye sorunca kendisine: “ Bizler kendilerine Kur’ân indirilenlerdeniz. Bizler ramazan ayında oruç tutanlardanız” diye cevap verirler.

O zaman Mâlik : “Kur’ân sadece Muhammed’in ümmetine indirildi.” Deyince hemen Hz. Muhammed’in adını hatırlayarak, “ Bizler Muhammed’in ümmetlerindensiz.” diye bağırırlar fakat Mâlik de onlara :

“ Peki Kur’ân’da sizi Allah’ın emrine aykırı hareket etmekten alıkoyacak bir ayet yokmuydu?” diye karşılık verir.

Bu ümmetin günahkarları cehennemin kenarlarına kadar getirilip ateşle ve zebanilerle karşı karşıya bırakılınca;

Ya Mâlik, izin verde hâlimize ağlayalım!” derler.

Mâlik’in izin vermesi üzerine göz yaşları koruyuncaya kadar hüüngür hüüngür ağlarlar. Göz yaşları akamaz olunca da kan kan ağlamaya koyulurlar. Bu durumu gören Mâlik kendilerine: “ Eğer bu ağlama dünyadayken olsaydı ne iyi olurdu. Eğer bu ağlama dünyada ve Allah korkusu ile meydana gelseydi bu gün ateş size hiç dokunmayacaktı. ” der.

Arkasından Mâlik zebânilere; “ Haydi şunları Cehennem’e atıver! ” Diye emir verir. bu ümmetin günahkarları ateşe atılınca hep birlikte **“ Lâ ilâhe illallâh.** (Allah’tan başka ilâh yoktur.) diye seslenirler. Onlar böyle seslenince ateş geri çekilir. Bunun üzerine Mâlik Cehennem’e, “ Ey ateş onları yakala! “ diye emir verir. Cehennem de; onları nasıl yakalayayım, baksana **“ Lâ ilâhe illallâh”** diyorlar. Cevap verir ve Cehennem’den yine onları nasıl yakalayayım, baksana **“ L”a ilâhe illallâh “** diyorlar. diye cevap alır.

Bunun üzerine “Mâlik Cehennem’e evet öyle demelerine rağmen onları yakalayacaksın. Çünkü arş’ın Rabbi böyle emretmiştir.” Deyince ateş üzerlerine dönerek kendilerini yakalayır. Ateş kiminin ayak bileklerine, kiminin dizlerine, kiminin beline, ve kiminin boynunakadar yükselir. Fakat ateş Muhammed ümmetinden olan her hengi bir cehennemliğin yüzüne doğru yürüyünce Mâlik ateş “Onların yüzlerini yakma, çünkü dünyada Allah’a epeyce secde etmişlerdir.. Kalblerini de yakma çünkü Ramazan ayında epeyce susuz kalmışlardır.” der.

Bu ümmetin günahkarları Yüce Allah’ın dilediği kadar bir süre boyunca cehennem’de kalırlar. Cehennemdeyken; “ Yâ Erhame’r-Rahimin! Yâ Hannân, Yâ Mennân, (Ey merhametlilerin merhametlisi, ey iyilik sahibi, ey İhsan sahibi “ diyerek Yüce Allah’a yalvarırlar.

Yüce Allah’ın hükmü yerine gelince Cebrâil’e: “Yâ Cebrâil! Muhammed ümmetinin günahkarları ne durumdadır?” diye sorar.

Cebrâil de “ Yâ Rabbi! onların durumunu sen daha iyi bilirsin.” diye cevap verir. bunun üzerine Yüce Allah Cebrâil’e **“Git de gör bakalım, ne durumdadırlar?”** diye emir verir. bu emir üzerine Cebrâil Mâlik’in yanına varır o sırada Mâlik cehennem’in ortasında yer alan ateşten bir minberde oturuyordur. Cebrâil’i görünce hürmet göstererek ayağa kalkar ve: “Yâ Cebrail seni buraya getiren sebep nedir. diye **sorar. Cebrâil de ona: Muhammed ümmetinin günahkarlarına ne yaptın?” diye**

Sorar. Mâlik Cebrâil’in bu sorusuna durumları pek fena ve kaldıkları yer çok dar. Ateş vücutlarını ve etlerini yedi bitirdi. Geride sadece yüzleri ile kalpleri kaldı. Çünkü buralarında iman parlıyordu. diye karşılık verir.

O zaman Cebrâil Mâlik’e: “ Onların üzerinden cehennem kapağını kaldır da kendilerini göreyim.” der

Cebrail böyle deyince Mâlik, cehennem muhafızlarına derhal emir verir ve bu ümmetin günahkarları üzerinden Cehennem kapağı kaldırılır.

Bu ümmetin Cehennemlikleri Cebrâil ve onun güzelliğini görünce onun bir azap meleği olmadığını hemen anlayarak “ Bu kul kimdir? biz şimdiye kadar bu kadar güzel birini hiç görmemiştik. derler Mâlik onlara: Bu dünyada Hz. Muhammed’e vahiy getiren Cebrâil’dir. diye cevap verir.

Bu ümmetin cehennemlikleri Hazret-i Muhammed’in adını duyunca hep bir ağızdan yüksek sesle, “Yâ Cebrail Hz Muhammed’e bizim selamlarımızı söyle ve günâhlarımızın bizi kendisinden ayrı düşürdüğünü ve ne kadar kötü şartlar içinde bulunduğumuzu haber ver.” derler.

Bunun üzerine Cebrâil oradan ayrılarak Yüce Allah’ın huzuruna varır. Yüce Allah kendisine ; **“ Muhammed’in ümmeti ne durumda?”** diye sorunca bu soruya; Yâ Rabbi! durumları çok fena ve yerleri çok dara!” diye karşılık verir o zaman Yüce Allah ; **“ Peki, onlar senden bir şey istediler mi?”** diye buyurur.

Cebrâil de ; “ Evet Peygamberlerine selamlarını söylememi ve O’na içinde bulundukları kötü durumu bildirmemi istediler.” diye cevap verir. bunun üzerine,

Yüce Allah, Cebrâil’e **“ Git durumu Muhammed’e bildir.”** diye buyurur. Yüce Allah’ın bu buyğu gereğince Cebrâil, hemen Peygamber’imizin yanına gider. o sırada Peygamber’imiz beyaz inciden yapılmış bir çadırdadır. Çadır her biri ikişer kanatlı dört bin altın kapısı vardır. Cebrâil, Hz. Peygamber’imizin yanına varır varmaz şöyle der.; “Yâ Muhammed Ümmetinden şu anda Cehennem azabı çeken günahkarlar adına sana geldim. Sana selâm söylüyorlar ve durumlarının çok kötü ve kaldıkları yerin pek dar olduğunu bildiriyorlar.” Bunun üzerine Peygamberimiz hemen Arş’ın altına vararak derhal secdeye kapanır. Secde de Yüce Allah’ı o ana kadar hiç kimseden duyulmamış sıfatlarla över. O zaman Yüce Allah kendisine şöyle buyurur:

“ Başını kaldır da iste! Ne istersen verilecektir! Şefâatçi ol, şefâtın kabul edilecektir!”

Yüce Allah'ın bu buyruğuna karşılık Peygamber'imiz şöyle der; "Yâ Rabbi! ümmetimin günahkarları ile ilgili hükmünü uyguladın. Ve onlardan intikamını aldın. Şimdi onlar hakkında Şefâatimi kabul eyle."

Yüce Allah Peygamber'imizin bu dileğine şöyle cevap verir.

"Senin onlarla ilgili Şefâatini kabul ediyorum. hemen Cehennem'e git ve "Lâ ilâhe illallah. (Allah'tan başka ilâh yoktur.) diyen her kesi oradan çıkar.

Yüce Allah'ın bu buyruğu uyarınca Peygamber'imiz hemen yola koyulur. Mâlik onun geldiğini görünce saygı ifadesiyle derhal ayağa kalkar. Peygamberimiz kendisine; **"Yâ Malik! Ümmetimin günahkarları ne durumda?** diye sorar. Mâlik bu soruya; **"Durumları çok fena ve yerleri daracak!** diye cevap verir.

Bunun üzerine Peygamber'imiz ona; **"Kapıyı aç, kapağı kaldır!"** çdiye buyurur. Az sonra Cehennemlikler Peygamber'imizi görünce hep bir ağızdan ve yüksek sesle şöyle seslenirler:

"Yâ Muhammed! Ateş derilerimizi ve ciğerlerimizi kül etti!"

Az sonra Peygamberimiz hepsini cehennem'den çıkarırverir. Ateş onları yemiş, kül ve kömür haline getirmiştir. Peygamber'imiz onları alıp Cennet'in kapısı önünden geçen ve **"Hayat Nehri"** adını taşıyan bir nehre götürür. Bu nehre girip yıkananlar orada ak yüzlü ve sürme gözlü birer delikanlı olarak çıkarlar. Yüzleri ay gibi parlar ve alınlarında; **"Bunlar Rahmân'ın azâdlıları olan Cehennemliklerdir."** yazısı okunur. Arkasından da Cennete yerleştirirler. Diğer cehennemlikler Müslümanların orada çıkardıklarını görünce; **"Keşki bizde müslüman olsaydık. bizde cehennemden çıkardık."** derler.

Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmuştur.

"Bir zaman gelir ki, kâfirler ' keşki müslüman olsaydılar' diye arzu ederler." (Hicr süresi ayet 2)

Ebu Hüreyre (r.a.) şöyle diyor: Fâcirin (kâfirin) nimetine asla imrenilmesin çünkü, arkasında kendisini sabırsızca ve ısrarla arayan biri vardır. ki, o da cehenemdir. O ne zaman sönmeye yüz tutsa Allah onun alevlerini artıracığını şu ayetle bildirmiştir.

"Onların varacağı yer cehennem'dir. ki, ateşi yavaşladıkça Biz onun alevini artırırız." (İsra Süresi Âyet: 97) -----

Yüce Allah buyuruyor.

"Çünkü o (Cehennem) öyle kıvılcımlar atar ki, her biri bir saray gibi.)" (Mürselat süresi ayet 32)

İbni Mes'ud (r.a.)

"Cehennem, kasr (saray) büyüklüğünde kıvılcımlar saray(Yukarıdaki ayetin tefsirinde der ki,) (Cehennem) kıvılcımları) irilikte (büyüklükte) ağaca benzetilmemiştir. Fakat kalelere, büyük şatolara, şehirlere benzetilmiştir.

Ebu Hütreyre (r.a.)’den rivayet olunun hadiste Resuli Ekrem (s.a.v.) Mirac hadisesinin bir bölümünü şöyle anlattı.

“ Bana bir at getirildi. Her adımı gözünün görebildiği yere kadar uzuyordu. Cibril (a.s.) de beraberinde gittik. Yolumuz bir kavme uğradı. Bir gün ekiyorlar, ertesi gün biçiyorlar. Biçtikçe yenisi yetişiyor, bunu görünce:

“Ya Cibril bunlar kimlerdir?” dedim O da :

“ Bunlar Allah yolunda cihad yapanlardır. Bunların Allah rızası için yaptıkları cihadın sadaka ve yardımlarının ecir ve sevabı yedi yüz misli katlanır. Onlar infak ettikçe mallarını hayır yerlere harcadıkça Allah onlara daha çoğunu verir. malları artar eksilmez.”

Sonra başka bir kavmin yanına vardık. Bunların kafaları kayalara çarpılıyor, kafaları parçalandıkça yenileniyor. Durmadan böyle azap görüyorlardı.

“ Ya Cibrail! Bunlar kimlerdi? Dedim. O da :

“ Bunlar tenbellikten namaz kılmayanlardır.” dedi.

Daha sonra başka bir takım insanların yanına geldik. Bunların önlerinde ve arkalarında üzerilerinde başkaların hakları yazılı sayfeler vardı. Dikenlerin, ısırganların ve kızgın taşların üzerinde – davarların zıpladığı gibi zıplıyorlar.

“Bunlar kimlerdir Ey Cebrail! “ dedim.

“Bunlar mallarının zekatını vermeyenler.” Yaptığının cezasını çekiyorlar. Allah asla kullarına zulm etmez.

Sonra bir adamın yanına vardık götüremeyeceği kadar odun toplamış, dahada çoğaltmak istiyordu.

“ Ya Cebrail! Bu neder diye sordum.”

“Bu adam, ümmetinden biridir. İnsanlar kendisine mallarını emanet etmişler, onları sahiplerine veremiyor, daha da üzerine çoğaltmak istiyor.

Başka bir takım kimselerin yanına uğradım. Bunların dudakları ve dilleri demir makaslarla doğranıyor, bir yandan da kesilenlerin yerine yenisi oluşuyor. Aralıksız bir tarzda azap görüyorlardı.

“ Cibril’e bunlar kimler olduğunu sordum:

“ insanları birbirine düşüren, ortaklıkta bozgunluk ve fesat çıkaran hatipler-dir.” dedi.

Sonra bir küçük deliğin yanına vardım. Bu delikten büyük bir öküz çıkıyor, sonra çıktığı yere girmek istiyor. Bir türlü giremiyor.

“Bu ne Ya Cebrail!” dedim.

“Bu kendini beğenmiş adam, çok tehlikeli zararlı şeyler söylüyor, konuşuyor sonra da sorumluluktan kurtulmak istiyor fakat yapamıyor.” dedi.

CEHENEM'İN VADİLERİ DAĞLARI

Muhammed bin Câferi İbrahim bin Yusuf' dan, o'nun ebü Muviye'den ve o'nun da A'meş'den rivayet ettiğine göre Allah hepsinden razı olsun Mücâhid şöyle diyor.

“ Cehennemde öyle kuyuları vardır ki, içlerinde deve boynu gibi yılanlar ve katır iriliğinde (büyüklüğünde) akrep bulunur. Cehennemlikler ateşten bu yılanlara doğru kaçınca yılanlar onları ağızları ile yakalayı verirler ve vücutlarını didik didik parçalarlar. Cehennemliklerin bu yılanlardan kurtulabilmek için tek çareleri ateşe sığınmaları olur!

(Ebu Leys Semerkandi, Tenbihü'l Gafilin sayfa 88)

Yüce Allah şöyle buyuruyor:

“ İşte dünyadaki bozgunculuklarının (küfür ve isyanlarının) karşılığı olarak çektikleri azâbın üzerine başka bir azâb ekleriz.” (Nahl Süresi ayat: 88)

Peygamber Efendimizi (s.a.v.) şöyle buyuruyor:

“Mahzuniyet kuyusu”ndan Allah'a sığınınız, sahabilerden biri “ Mahzuniyet kuyusu^nedir. Ey Allah'ın elçisi? Diye sorunca Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.)z de şöyle cevap verir.

“ Mahzuniyet kuyusu” Cehennemde bir vadinin adıdır. Diğer Cehennem bölümleri günde yetmiş defa ondan koruması için Allah'a sığınır. Yüce Allah Mahzuniyet kuyusunu riyakâr (iki yüzlü) fakirlere hazırlamıştır.”

(Zübdet'ül Vaizin Dürret' vazin C.2, s.107)

Hadis no: 5951 Ebü Musa (r.a.)'den rivayetle:

Cehennemde bir vadi vardır ki içinde hep hep denilen bir kuyu bulunur. Buraya bütün zorba zalimler yerleştirilmesi Allah üzerine bir haktır.” (Hakim'in Müstedrek'inden)

Ebu Said (r.a.) Resulullah (s.a.v.) 'in şöyle dediği rivayet edildi.

“ “ Veyl,Cehennem de öyle derin bir deredir ki, oraya düşen kâfir dibine kırk yılda ulaşır.” Tirmizi'nin rivayetinde şöyledir.

“ Veyl cehennemde iki dağ arasında öyle derin bir deredirki, oraya düşen kâfir, dibine kırk yılda ulaşır.” (Beyhaki rivayet etmiştir. Tergib ve terhib 7/237)

Yine Ebu Said 'den rivayet olunan hadiste Resulullah (s.a.v.)

“ Onu (kâfiri) mutlaka sarp bir yokuşa sardıracağım. (Müddesir süresi 17 ayetinin)

Tefsirinde buyururlar ki:

Buradaki yokuş cehennemdeki bir dağdır. Oraya tırmanırken elini yere koyunca erir, kaldırıncaya yenilenir. Ayağını koyunca yanar erir, kaldırıncaya yenilenir. Böylece elleri ayakları yanarak yetmiş sene dağa tırmanır, sonra birden uçuşuma düşer.

Ayrıca konuyla ilgili Müddesir Süresini 8-den 31. ayetlerini inceleyiniz.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Sonra bunların (Peygamberlerin) arkasından bozuk bir güruh (nesil) geldi namazı ziyan ettiler (terk ettiler) ve şehvetlerinin ardına düştüler; bunlar da Gayy kuyusuna boylayacaklardır.” (Meryem süresi ayet 59)

Beyhaki bir rivayetinde: ***“ Âyetteki “ G a y y “ cehennemde tadı çok kötü bir nehirdir.” Dedi.***

Enes (r.a.) :

“ Biz onların aralarına aşılmaz bir engel koymuşuzdur. Kehf süresinin 52. ayetinin meali, “ Mevbik” kan, ve irin dolu derin bir deredir.” Der.

Ali (r.a.) ‘den şöyle rivayet olundu: Resulüllah (s.a.v.)

“ H a z n kuyusundan -- yahut “ H a z n deresinden Allah’a sığının.” buyurdu.

“ Ya Resulüllah! H a z n kuyusu veya H a z n deresi nedir?”

“ Cehennemde bir deredir ki. onun şiddetinden cehennem her gün dörtyüz kere vadiden Allah’a sığınır.< buyurdu.

“ Ya Resulüllah oraya kimler girecektir?” dediklerinde

“ Sırf gösteriş için Kur’ân okuyanlar için hazırlanmıştır. Allah’ın en sevmediği hafızlar ve ilim adamları, gafil ve zalim başkan ve idarecilere yaklaşıp onlardan menfaat sağlayanlardır.” Buyurdu.

lah onu, gösteriş yapan riyakar hafızlar ve âlimler için hazırlamıştır.” buyurdu.

(Tergib ve Terhib C. 7 S. 242 İbni Mâce ve Tirmizi Rivayet etmişlerdir.)

Yesar oğlu ata (r.a.) derki :

“ Cehennemde yetmiş bin vadi vardır. her vadide yetmişyol, her yolda da yetmiş çukur vardır. o çukurlarda cehennem ehlinin yüzlerini sokarak azap eden yılanlar vardır. “ (Tergib ve Terhib İbn Ebi’d – Dünya Ayyaş oğlu İsmail’den rivayet etmiştir, Buhari de Tarihinde rivayet etmiştir.)

(Cehennemden yakıtı) ***“ İnsan ve taş olan ..”*** âyetinin tefsirinde Abdullah b., Mes’ud (r.a.) der ki:

“ Bu taş, kükürt taşıdır. Allah onu semâvat ve arzı yarattığı gün yarattı. Onu kâfirlere azap için hazırladı.” (Buhari ve Müslim, Tergib ve Terhib c7 s.253)

CEHENNEMİN DERİNLİĞİ :

Musa el- Eş'ari (r.a.) den, Resulüllah (s.a.v.)'in şöyle buyurduğu rivayet olundu:

“Eğed cehenneme bir taşatılırsa dibine yetmiş senede ulaşır.”

(Bezzar, Ebu Ya'la, ve İbni Hibban Sahih'inde ve Beyhaki hehsi de > Saib oğlu ata yoluyla rivayet etmişlerdir.)

“ Cehennem’de kuyular vardır. her kuyuda deniz sahili gibi sahil vardır. oralarda haşaret deve büyüklüğünde yılanlar katırlar gibi iri akrepler vardır. Cehennem de azap görenler azaplarının azaltılmasını isteyince o sahillere çıkarılırlar, hemen orada ki haşaret yılan ve akrepler bunların dudaklarını, yanlarını yönlerini yakalar. Allah’ın dilediği kadar azap ederler. Bu tür azabı daha acı bulan cehennem ehli tekrar ateşe koşarlar. Bu azablarının yanı sıra bir uyuz hastalığına yakalanırlar. Bunlardan her biri o kadar rihatsız olur ki, ciltlerini tırnaklarıyla kaşımdan kemikleri gözükür. O, sırada bunlara :

- ***Ey falan! Bu hal seni üzüyormu?< denir o da:***
- ***Evet deyince:***
- ***İşte bunlar, dünyada iken müminlere yaptığın işkence ve eziyetlerin karşılığıdır denir. (İbn Ebi'd Tergib ve terhib 7/256)***

CEHENNEM EİHLİNİN İÇECEKLERİ :

Ebu Musa (r.a.) şöyle rivayet olundu: Resulüllah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Üç kimse doğrudan doğruya Cennete giremez:

- a) Alkolik olan içkiciler,***
- b) Akrabalarının ziyaretini kesip ilgilenmeyenler,***
- c) Sihre ve büyüye inananlar.***

“ İçki içerek yani içki tiryakisi olarak ölen kimseye, Allah –âhirette bataklık ırmağından içirecektir.” dinleyenler:

>Bataklık nehri nedir? diye sordular O,da şöyle cevap verdi. <

“ O ziınakar kadınların akıntılarıhndan biriken ırmaktır. Onların kokusu bütün cehennem ehlini rahatsız eder.” (Ahmed, ibn. Hibban ve Hakim rivayet etmişlerdir. Hakim > İsnadı sahihdir.< demiştir. Tergib ve terhib, 7/262)

Hadis no: 7410: Ebü Said'den (r.a.) rivayetle:

“Eğer cehennem içeceğinden olan “gassak” tan bir kova dünyaya dökülse, dünyada ne varsa hepsi kokacaktır.” (Tirmizi, Cehennem: 4; Müsned, 3,28,83)

Yezid kızı Esma (r.a.) Resulullah (s.a.v.) şöyle derken işittim, dedi :

“Kim alkollü içki içerse, Allah ondan kırk gün razı olmaz. Ona kırk gün merhamet etmez. Tevbe etmeden içkili olarak ölürse, kâfir olarak ölür. İçmeye devam ederse, Allah ona mutlaka tiynetli Habbal'dan içirir. “ anlamayanlar:

“ Tiybetli, Habbal nedir? Ya Resulullah” diye sordular. O da:

“ Cehennem ehlinin akıntılarından akan (kan ve iltihaptır) sudur.” buyurdu. (İmam Ahmed, Tergib ve Terhib 7/263)

CEHENNEM EHLİNİN YİYECEKLERİ :

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla korkun emir ve yasaklarına asi olmaktan sakının. ve ancak müslüman olarak ölün.” (Âl-i İmrân Süresi ayet 102)

Peygamberimiz (s.a.v.) bu ayeti okuduktan sonra şöyle buyurdu

Hadis No: 7416 İbni Abbas (r.a.) ***rivayet*** ediyor.

“Şayet zakkumdan bir tek damla dünyaya damlatılsa bütün dünya halkının yiyeceklerini acıtır. Yenmez hale getirir. Yedikleri Zakkum olan cehennem ehlinin hali ne olur. yaşayışını fesada verir. artık yiyeceği bu olanın durumu ne olur?” (Tirmizi, Cehennem: 4; İbni Mâce, Zühd, 38: Müsned,1,1338 ve Tergib ve Terhib c.7. s. 264

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“Şüphesiz onlar için ... yutulması zor bir yiyecek... vardır.”

(Müzzemmil Süresi ayet 12-13)

İbni Abbas (r.a.) rivayet etmiştir

Katade Allah ondan razı olsun şöyle diyor.

Ey insanlar cehennem bu azabından sizin için kurtuluş var mı? yoksa bu ağır azâba dayanabilecek misiniz? Ey insanlar, Allah Teâlâ'ya ibâdet etmek daha kolay olduğuna göre ibadet ediniz.(aklınızı başınıza alınız) demektedir.

Yüce Allah Teâlâ Şöyle buyuruyor.

“ Eğer siz Allah'ın nimetlerine şükreder ve ona inanırsanız Allah size niye azap etsin. Allah şükredenlerin mükafatını verici ve yaptıklarını hakkıyla bilicidir.” (Nisa süresi Ayet 147)

Cehennem ile ilgili bazı ayetleri incelemeniz için bilginiz için bazı süreler ve ayetler yazılmıştır. İncelemenizi ve okumanızı hasetten tavsiye ederim, az da olsa Cehennemin ne kötü olduğunu ve Cennetin ne büyük lütuf olduğuna öğrenip bilgi sahibi olacaksınız.

İbrahim süresi ayet 16- 42-43-44- 49-51. Meryem süresi 66. dan 71. ayete kadar. Enbiya, 98-99-100. ayetler. Vaki süresinin 41. ayetten 56. ayete kadar. Mülk süresi 6. ayetten 11. ayete kadar. Duhan süresinin 43. ayetten 50. ayetine kadar Zümmer süresinin 71. ve 72. ayetlerine kadar. Saffat süresi 62. den 68. kadar Kehf süresi 29. ayeti ile 100. den 106. ya kadar Sad. Süresi 55. den 64 kadar. Ve Cehennem ile tüm ayetlerin ismini yazmadım. diğer ayetleri de siz inceleyin!

CENNET VE CEHENNEM İLE İLGİLİ ORTAK AYET HADİS VE BİLGİLER:

Ebu Hüreyre (r.a.) ‘den de Resulullah (s.a.v.) şöyle dediği rivayet olundu.

“ Cehennemin bir benzerini görmedim! (İnsanlar) kendinden hem kaçıyorlar, hem de kaygısız uyuyorlar. Cennet gibisini de görmedim! Onu hem istiyorlar, hem de uyuyorlar, ibadet etmiyorlar. ” (Tirmizi, ve Tergib ve Terhib 7/216)

Başka bir Hadis Enes (r.a.) der ki Resulullah (s.a.v.) eshabına:

“ Eğer benim gördüklerimi siz görseydiniz, az güler çok ağlardınız. ”

Onlar **“ neler gördünüz ya Resülullah? ”** dediklerinde:

“ Cennet ve cehennemi gördüm. ” buyurdu.(Tergib ve Terhib 7/220)

Resulullah (s.a.v.) bir Hadis-i şerifinde şöyle buyurmuştur.

“ Allah-ü Teâlâ cenneti ve cehennemi yaratmamış olsaydı; O’na ibadet eden olmazdı. ” Gunyet’üt – Talibin ve Müridler kitabı Sayfa 1083)

*

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Cehennemliklerle cennetlikler bir olmaz. Cennetlikler hep muratlarına ermişlerdir. ” (Haşr süresi ayet: 20)

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Bedbaht olanlar cehennemdedirler. Orada ah edip inlerler. (Ahirette) gökler ve yer yüzü durdukça onlar cehennemde ebedi olarak kalacaklardır. Mesud olanlar ise cennettedirler. ” (Hud süresi Ayet,106-107-108)

Ebu Hüreyre (r.a.) 'den Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir.

“ Yüce Allah Cebrâil’i çağırarak Cennet’e gönderdi. Kendisine, “ Göt Cennet’i ve Cennetliklere hazırladığım nimetleri gör! “ buyurdu. Cebrâil Cennete görüp döndükten sonra ; “ İzzetin hakkı için orayı duyan her kes mutlaka oraya girer.” dedi.

Sonra Cennet nefsin işlemekten hoşlanmayacağı ameller ile kuşatıldı. Arkasından Yüce Allah Cebrâil’e; “ Oraya yeniden göt gör.” Buyurdu. Cebrail yeni baştan Cenneti görüp dönünce; “ İzzetin hakkı için, oraya hiç kimse giremeyecek diye korktum.” dedi.

Daha sonra Yüce Allah Cebrâil’i Cehennem’e gönderdi. Kendisine; “ Göt orayı ve cehennemliklere hazırladığım azâbları gör!” buyurdu. Cebrâil dönünce; “Oranın adını duyan hiç kimse oraya girmez.” dedi. arkasından Cehennem ihtiraslarla kuşutıldı ve Yüce Allah Cebrâil’e “ Orayı bir daha göt gör! ” buyurdu. Dönüşte Yüce Allah’a “ İzzetin hakkı için, oraya girmeyecek bir tek kişinin bile kalmayacağından korktum.” dedi. (Tenbihü’l- Gafilin s. 91)

Dikkat edersek, Hadisi Şeriflerin bize bildirdiği üzere Cennet nefsin hoşuna gitmeyen amellerle kuşatılmış olduğu gibi, Cehennem de arzu ve ihtirasların çenberi içindedir.

*

Hadis no 5141 : Harise Vehb (r.a.) anlatıyor. Resulüllah (sa.v.) **“ Size Cennetin ehlini haber vereyim mi? “** buyurdular. Ashab:

“Evet ey Allah’ın Resulü ” dedi.

Aleyhisselâtu vesselam. **“ Herbir biçare addedilen zayıf kimsedir. Bu kimse bir hususta Allah’a yemin etse, Allah onun dilediğini yerine getirerek tebrîe eder ve hanis kılmaz. “** buyurdu . ve tekrar sordu.

Size cehennem ehlini haber vereyim mi? “ Bunlar kaba, cimri ve kibirli kimselerdir. “ (Buhari, Tefsir, Nun, 1 edeb61, Eymen9: Müslim. Cennet 46. (2853) Tirmizi, cehennem 13, 2608) Kütüb-i sittecilt 14 sayfa 270)

Rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Kıyamet günü ölüm besili bir koç kılığında ortaya getirilir. Önce Cennetliklere; Ey Cennetlikler ölümü tanıdınız mı? “ diye sorulur. Cennetlikler onu görür görmez tanırırlar. Arkasından cehennemleklere; Ey Cehennemlikler ölümü tanıdınız mı?” diye sorulur. Cehennemlikler onu görünce hemen tantıyverirler. Bunun üzerine ölüm kılığına sokulan bu koç Cennet ile Cehennem arasında bir yerde boğazlanır. Arkasından önce Cennetliklere; Ey Cennetlikler artık size ölüm yok,” denir. Sonra Cehennemliklere de; Ey Cehennemlikler, bundan sonra size de ölüm yok.” Diye seslenilir. (Tenbihü’l- Gafilin Ebü Leys Semerkandi sayfa 100)

Nitekim Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Ey Resülüm! Sen onları pişmanlık gününe karşı uyar ki, o zaman kendileri her şeyden habersiz bir halde inanmamakta ısrar ederlerken iş bitirilmiş olur.”

(Meryem süresi ayet: 39)

*

Konuyla ilgili Şiir kitabımdan üç kıta şiir okuyalım mı?

Ya Rabbi eğer dilim, dinime faydalı olmuyorsa beni lâl eyle,
Gücüm, elim, ayaklarım dinime faydalı değilse hidayet eyle,
Aklım, fikrim İslamiyete katkı vermiyorsa kemale erdir,
Allah’ım ihlaslı olarak Hamd ve şükür ediyorum Ya Rabbi.
Cennette senin cehennemde senin ben senin rızanı isterim Rabbim,

Allah’ım dua ederken yüzüm olmadığı için senden haya ederim,
Ben kulluk görevimi yapamadım ama, Senin Rahmetine sığınırım.
Sen benim Rabbim, ben senin kulunum, ve mülkünde mülteciyim,
“Güldürende, ağlatanda, öldürende, yaşatanda O’dur.” Ayet:53/43-44
Cennette senin cehennemde senin ben senin rızanı isterim Rabbim,

Bir ayette “ Ben işimi Allahu Teala’ya bırakır ım,
Muhakkak ki Allahu Azimü ş-şan kullarının her halini görür,” ayet:40/44
Başka bir ayette “Allah’ım hem dünyada hem de
Ahirette iyilik ver ve bizi ateş azabından koru Ya Rabbi.”
Cennette senin cehennemde senin ben senin rızanı isterim Rabbim, Âmin

Hadis no: 5151: Ebu Hüreyye (r.a.) anlatıyor. Resülullah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Cennet ve Cehennem aralarında (ihtilaf ederek Allah nezdinde) dava açtılar. Cehennem.

“ Ben mutekebbirler (dünyada büyüklük taslayanlar) ve mütecebbirler (zorbalık yapanlar) için tercih edildim.! Diye dövündü,

Cennet ise:

“ (Ey Rabbim!)bana niçin sadece zayıflar ve (insanlar nazarında) düşük olanlar (hakir görülenler) ? girer. Dedi.

Allah-ü Teâlâ Hazretleri önce Cennete hitap etti:

“ Sen benim Rahmetimsin. Kullarımdan dilediklerime Rahmetimi seninle ulaştıracağım! “ Sonra da Cehenneme hitap etti “

“ Sende benim azabımsın. Kullarımdan dilediğimi seninle azaplandıracağım!” (her ikisine yönelerek)

*

“İkinizinde vazifesi var! ikiniz de dolacaksınız.” buyurdu. Ancak cehennem bir türlü dolmak bilmedi. Allah Teâlâ da ayağını üzerine bastı derken cehennem:

“Yeter, yeter! Diye inledi. Bu suretle dolmuş olan cehennemin ağzı birbirine kavuştu Allah Mahlukatından hiçbir ferde asla zulmetmez.

“Cennete gelince yeni mahlukat yaratarak dolduracaktır.”

(Buhari,Tefsir, Kaf 1,Tevhid,25; Müslim, Cennet 35, (2846)

Tirmizi,Cennet 22 (2564) Kütüb-i sittı 14/ 277)

*

Hadis No:5155 Ebu Hüreyre (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v) buyurdular ki:

“ Cehenneme giren iki kişinin oradaki bağırırları şidetlenecek, Allah Teâlâ Hazretleri : “ çıkarın bunları!” buyuracak. Onlara:

“Niçin bağırıyorsunuz? Diye soracak. Onlar:

“Bize merhamet edesin diye böyle yaptık!” diyecekler. Rab Teâlâ :

“ Benim size rahmetim gidip kendinizi ateşe atmanız şeklindedir !” buyuracak. Onlar gidecekler. Biri kendisini ateşe atacak. Allah da ateşi ona soğuk ve selametli kılacak. Diğer kalker fakat kendisini ateşe atmaz.

Allah Teâlâ Hazretleri:

“Arkadaşının attığı gibi, seni de kendini atmaktan alıkoyan nedir?” diye sorar.

“Ey Rabbim, beni ondan çıkardıktan sonra oraya bir kere daha göndermiyeceğini ümit ediyorum!” der.

Allah Teâlâ Hazretleri, **“ Haydi ümidini verdim”** der. İkiside Allah'ın Rahmetiyle cennete sokulurlar. (Tirmizi, Cehennem 10, 2602) ve Kütüb-i Sitte cilt 14. S. 280-281)

*

Hadis No: 5131 Ebu Said Hudri Radyellahu enh anlatıyor. Resulullah (aleyhisselâtu vesselâm) buyurdular ki:

“ Bir kimse Cennetlik olarak ölünce büyük veya küçük yaşı ne olursa olsun, otuz yaşında bir kimse olarak cennete girer ve artık bu yaş ebediyen değişmez. Cehennemlikler içinde durum böyledir. “ (Tirmizi Cennet 23, 2565) ve Kütüb-i Sitte 14/263)

*

Anlatıldığına göre; Yüce AllahTeâlâ Peygamberlerinden birine indirmiş olduğu bir kitapta: **“ Ey insanoğlu! Yüksek bedel karşılığında Cehennemi satın alırsın da, ucuz bir bedelle cenneti satın almazsın. “** buyurmuştur.

Bir dakika Tefekkür edelim mi ?

Gerçekten biz insan oğlu cehennemi parayla alırız, örneği, her türlü huvaralık, parayla olur, gece eylenceleri parayla olur, kumar parayla olur, içki vs. parayla olur. Ve cehennemi pahallı, pahallı para verip satın alırız.

Cenneti kazanmaya gelince, sabahlara kadar namaz kıl parasız, istediğin kadar her gün oruç tut parasız, istediğin kadar Kur'ân oku, parasız. İstediyin kadar Kelime-i Şahadet getir parasız, İstediyin kadar zikir et, tefekkür et parasız, istediğin kadar, vaaz-u nasihat et, tatlı, tatlı konuş, komşularına, müslüman kardeşlerine güler yüz göster, iyi ahlak göster parasız.

İşte, yukarıda belirtildiği gibi parasız, Cenneti tercih etmiyoruz, ama parayla cehennem ateşini satın alıyoruz.

Bir örnek daha: benim mahla caminin hemen yanında bir kuru yemiş içki gibi şeyler satan bir iş yeri günün yirmi dört saati açıktır, fakat hemen yanında cami yatsı namazı kılınca acele kapatılıyor, ne bir zikir eden, ne bir tefekkür eden, ne bir geçmiş kaza namazını kılan nede bir Kur'ân okuyan kişi bulursun, sanki hepimiz kulluk görevimizi dört dörtlük yapmışız, sevaba ihtiyacımız yok, kaza namazımız sanki hiç yok, hemen farz namazımızı kılıp nafile veya kaza iade namazını kılmadan acele evimizin yolunu tutuyoruz sanki evdekiler kaçıyor..

Bunu çok yönlü örnek gösterebiliriz

kısacası

Madem ki cehennem azabı o kadar ağırdır, bizde dünyadan göç etmeden kulluk görevimizi eksiksiz yapalım ve Yüce Allah'ın rızasını kazanalım. Başka yapılacak şey yok tek yol Allah'ın emirlerine ve Peygamberin sünnetine sarılmak öğrenmek, tatbik etmek ve başkasına öğretmektir.

Güzel bir örnek Hikaye'ile Tefekküre devam edelim, mi?

Canlı Hikaye :

Zamanında bölgesinde / mıntakasında büyük bir saygınlığı ve namı olan Hz. Şibli vardı. Hz. Şibli nedense bilinmez. Bir gün sabah erken saatlerinde bir fırıncıya gider Allah rızası için bir ekmek ister, fırıncı hiç adama bakmadan hiç ilgilenmeden Allah versin, Allah versin elinin tersi ile adamı kovar.

Hz. Şibli iş yeri olan fırından çıkınca, o semtteki iş yeri sahipleri, fırıncıya hücum ederler, onu kutlarlar. Ne mutlu sana ne mutlu bu iş yerine ki, Hz, Şibli gibi bir zat bu iş yerine geldi, senin iş yerin artık bereketle dolacak gibi bir türlü laflar ederler fırıncıyı candan kutlarlar.

Fırıncı ise şaşı ördek gibi ne olup, ne bittiğini hala farkında değil, arkadaşlarına durun bir dakika beni dinleyin ne oldu. Ben bir şeyin farkında değilim. Der.

Arkadaşları senin iş yerine Hz. Şibli gibi bir zat geldi ve senin iş yerinden çıkarken gördük derler., fırıncı ayılır a...ha... Vallahi bir ekmek isteyipte benim vermediğim adam demek ki, Hz. Şibliymiş der. Konuyu arkadaşlarına anlatır, hep beraber o semte Hz. Şibliyi ararlar ve bulurlar. Fırıncı çok yalvarır beni helal et, beni af et ben seni tanımadım yoksa bir ekmek bin ekmek söz konusumu olur. der,

Hız. Şibli onları dinler ve şöyle söyler . önümüzdeki Cuma günü bu caddeye bin kişilik yemek sofrasını ser gelen giden yesin, ondan sonra senin helal edecem.

Fırıncı seve, seve bu teklifi kabul eder, yalnız fırıncının tek isteği yemeye sende gel buyur yoksa olmaz der. Hız. şibli kabul eder. Cuma gaünü Namazdan sonra gerçekten o caddeye bin kişilik sofraya atılır gelen giden her kes yemek yer. O arada her kes Hız. Şiblinin başında toplanırlar.

Bir vatandaş Hız. Şibliye böyle bir soru yöneltir.: Ya Hazret: kim cennetlik, kim cehennemliktir lütfen bize söyleyormisin: o sırada fırıncı de tam Hız. Şiblinin gözü önünde bekliyor. Ki Hız. Şibli den beklediği bu adam bin kişiye yemek vermiş işte cennetlik budur, fırıncı bunu bekliyor oysa bakın Hız. Şibli ne buyuruyor .

Hız. Şibli diyor ki : Vallahi Cennetliğin kim olduğunu ben bilmem yalnız Allah bilir. Fakat cehennemlik bir adam görmek istiyorsanız işte bu fırıncıdır. Her kes şaşa kalır, donup kalır, niçin ne oldu bu adam ki, bin kişiye yemek verdi:

Hız Şibli tekrar şöyle der. Bu fırıncı Allah rızası için istedim bana bir ekmek vermedi ama riyakarlık olsun diye Hız. Şibli'ye yani benim için bin kişiye yemek verdi, bu olacak şey değildir. Hala şokdayım. Sözlerini tekrar eder. Allah için bir ekmek vermeyen benim için bin kişiye yemek verir. bu cehennemlik olmasında kim olsun.

Bu hikayeden çok ders almamız, pay almamız lazımdır. tüm ibadetlerimiz, tüm sadakalarımız, tüm günahlardan kaçmamız, yardımlaşmamız Yani kısacası her şey Allah rızası ve Allah Teâlâ için olacak, Hız. Şibli, öz olarak kimin cennetlik, kimin cehennemlik olduğunu bize bir ip ucu vermiş oldu. Allah Teâlâ kendisinden razı olsun.

Hadis No: 1972 Ebu Hüreyre (r.a.) rivayetle:

“ Kişi uzun zaman cennet ehlinin amelini işler, sonra ameli cehennemliklerin işi ile noktalanır. Başka bir kişi de uzun zaman cehennem ehlinin amelini işler, sonra ameli cennet ehlinin işiyle noktalanır.” (Müslim Kader: 11 Camiü's-Sağır 2/531)

İki dakika tefekkür edelim me?

Yüce Allah Teâlâ cümlemizin sonunu hayr eylesin, kimseye bu cennetliktir, bu cehennemliktir, deme lüksümüz veya hakkımız yoktur, bu hepimizi aşar, kimin cennetlik kimin cehennemlik olduğunu yalnız ve yalnız, Yüce Rabbimiz bilir,

Halk arasında çok duyarız, Allah'a sığınıyorum şöyle derler. Bu adam var ya, cehennem tomruğudur, veya cehennem kütüğüdür, veya şu adam cennetliktir, namazında niyazında, kendi kendimize cennetlik ve cehennemlikleri seçeriz oysa Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in yukarıdaki buyurduğu hadis'e çok dikket etmeliyiz, Allah-u Teâlâ bizleri gerçek müslüman olarak yaşatsın, gerçek müslüman olarak öldürsün, ve gerçek müslüman olarak diriltsin.

Allah Teâlâ buyuruyor.

“ O gün bazı yüzler ay gibi parlaktır, güleş ve sevinç saçmaktadır. Buna karşılık, öyle yüzler de vardır ki, kara bir toz tabakası ile kaplıdır; toz tabakasının üstünü de siyah bir karanlık kaplamıştır. Bu yüzler kâfirlerle facirlerin yüzleridir.” (Tekvîr Süresi ayet: 42)

Hadis No: 7499 : Ebü Hatüreyre (r.a.)’ den rivayetle:

“ Eğer mümin Allah katındaki azabı bilseydi, hiç kimse cennete girmeyi ümit etmezdi. Eğer kâfir Allah katındaki rahmeti bilseyde, hiç kimse cennete girmekten ümidini kesmezdi.” (Müslem, Tevbe :23; Tirmizi, Davat, 99; Müsnead,2: 334,397,484 C. sağır sayfa 1437)

Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

“ Mümin cennetteki yerine görmedikçe ruhunu teslim etmez. Yerini görünce o derece hoşlanır ki yanındakilerden ne ana babasını, ne de çoluk çocuğunu görür. Gözlerini dikerek sadece orasını seyr eder.

Münafık da cehennemdeki yerine görmedikçe can vermez. O da yerini görünce o derece korkuya kapılır ki, etrafındakilerden ne ana babasını, ne de çoluk çocuğunu görür, gözlerini çevirip sadece orasını görür.”

Orada bulunan sahabiler Hz. Peygamber (s.a.v.) sorarlar: Ey Allah’ın elçisi !..

“Mümin cennetteki yerini, münafıkta cehennemdeki yerini nasıl göreceklerdir.? Bize açıklarmısınız.”

O’da şöyle cevap verir: “ Yüce Allah Cebrail’i en güzel şekilde yaratmıştır. Cebrail’in sayısız derecede kanatları vardır. bunların ikisi tavus kanatları gibi yeşil renklidir. Sağ kanadı üzerinde Cennetin, sol kanadı üzerinde Cehennemin şekil ve modeli bulunmaktadır.

Kul, ölüm deşğinde can çekişirken canı boğazına geldiğinde, eğer mü’min ise Cebrail sağ kanadını açarak cenneti gösterir. Kul da cenneti görünce birden tutulur ve o sırada etrafında bulunan ne ana—baba nede çoluk çocuğunu görür, gözlerini dikerek sadece orasını (Cenneti) seyre dalar.

Yok eğer münafık ise Cebrail sol kanadını açarak cehennemi gösterir. Kul da cehennemi görünce birden büyük bir korkuya kapılır. O sırada yanında bulunan ana—babasını ne de çoluk çocuğunu görür, gözlerini dikerek sadece orasını (Cehennemi) gözler.”

Ne mutlu, kabri Cennet bahçesinden bir bahçe olanlara! Ne yazık, kabri Cehennem çukurlarından bir çukur olanlara.” (Zehret’ür Riyaz ve Dürret’ül Vaizin S. 885)

Başka bir hadiste hadis no: 3362 Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Nimettin tamamlanması Cenneti girmek ve cehennemden kurtulmaktır.” (Tirmizi, Davat, 93: Müsnead 5,231, 235)

Cennete’ en son girecek kimse :
Hadis no No: 184 Ebü Said el- Hudri (r.a.) den Resulüllah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Allah, Cennetlikleri cennete koyar. Kendisi dilediğini Rahmetiyle cennete’e koyar. Cehenemlikleri de cehennem’e koyar, sonunda:

“ Bakınız, kalbinde hardal tanesi kadar iman bulduğunuz kimse varsa onu çıkarınız.” Buyurur. Bunun üzerine böyleleri kömür gibi yanmış olarak oradan çıkarılır. Ve hayat nehrine veya haya nehrine atılırlar. Su kenarında bitki tohumunun büyüüp geliştiği gibi buradan yetişip gelişeceklerdir. Görmez misiniz bu tohum sapsarı olarak iki tarafa sürüp topraktan çıkar.” (Sahih-i Müslim.)

Bazı Müjdeli ayet ve hadisler :

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“De ki : Ey kendi nefesine uyup, haddi aşan kullarım! Allah’ın Rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Çünkü Allah (şirkten başka) bütün günahları bağışlar. Şüphesiz o bağışlayandır. Merhametlidir.” (Zümer süresi ayet : 53)

Hz. Ömer (r.a.) şöyle anlatıyor.

Bir gün Allah’ın Resülü esirler arasında dolaşırken çocuğundan ayrı düşmüş bir kadın gördü. Kadın çocuğuna duyduğu hasretten dolayı önüne gelen her çocuğu kucağına alıyor ve emziriyordu, Allah’ın Resülü yanında bulunanlara:

“ Bu kadın çocuğunu ateşe atarmı? ”

Yanında bulunanlar “ Kesinlikle atmaz “ dediler. O zaman Allah’ın Resülü şöyle buyurdu:

“ Şunu biliniz ki, Allah’ın kullarına merhameti, bu kadının çocuğuna merhametinden çok daha fazladır.” (Buhari ve Müslim Nura doğru 5/ 2585)

BİR KISSA / HİKAYE

Osmanlı İmparatorluğu zamanında Mekke de kabeyi korumak için kurulan küçük bir Jandarma karakolu kabeye yakın bir yerde hizmeti yürütmekte iken, zamanın Karakol Komutanı bir askere para verir git askerlere yemek pişirmek için 4 -5 kğ.et alda gel...

Asker gider kasaptan istenen eti alır, ve karakola gelirken bakar ki, kahbenin etrafında fazla kişiler olmadığı tamda kabeyi tavaf etdilmesi için bir fırsat olduğunu düşünür ve aldığı et-ile birlikte “KÂBE’yi tavaf eder tavaf bittikten sonre Karakol’a gider aldığı et’i görevliye teslim eder.

Görevli olan aşçı her zaman olduğu gibi tüm hazırlıklarını yapar eti doğrar akşam yemeyini hazırlamaya başlar, alınan et yaklaşık beş saat kaynatılır, et'te en ufak bir pişme emaresi yoktur, sanki et yeni kasaptan alınmış gibi, kırmızılığını, tazeliğini muhafaza etmektedir, aşçı şaşkındır, konuyu komutana arz eder. Komutan, et alıp getiren asker'i çağırır, Komutan der ki, oğlum sen bu eti nereden aldın, asker der ki komutanım her zaman aldığım kasaptan aldım, peki sen ne yaptın, Asker şöyle der. Komutanım, ben Et'i aldıktan sonra, Kâbenin etrafı çok karabalık olmadığı için bu fırsatı kaçırmak istemedim, et ile birlikte Kâbe'yi tavaf / ziyaret ettim. Ziyarettim bitince et ile birlikte Karakola geldim ve ti aşçımıza teslim ettim benim bilirdiğim bunlardır.

Komutan şöyle der. Sen et ile birlikte Kabe'yi tavaf ettiğin için bu et pişmemiştir. Rabbim o Kâbeyi ziyaret eden kesilmiş eti nasıl pişmekten sıcaklıktan ateşten muhafaza etmiş ise İNŞAALLAH Kâbeyi ziyaret eden kullarını hiç Cehennemde yakmaz, hiç onlara hiç zarar vermez.?

MÜMİN KARDEŞİM

Ahiretimizi tamamen unutmuşuz, hep dünyalıkla meşgulüz,
Yüce Rabbimizden, haya etmeyi bir kenara atmışız,
Maddiyatı ne yazık ki maneviyatın önüne çıkarmışız,
Bizleri, sana gerçek haya eden, kullarından eyle ya Rabbi.

Nefsin emrine girmek, şeytanın emrine girmektir,
Önce kendi nefsine nasihat et, kendi nefsinı düzelt,
Sonra başkalarına öğüt ver, başkalarını düzelt,
Şeytanın emrine girmekten, sana sığınıyoruz ya Rabbi.

Allah'tan başka ilah yok diyorsun, belki kalbinle yalanlıyorsun,
Güçlüden, sana zarar ve fayda vereceklerden, korkuyorsan bu gizli ilahtır,
Rabbinden, başkasından korkuyorsan, ilahın senin korktuğundur,
Her türlü gizli ve aşıkâr şirkten, sana sığınıyoruz ya Rabbi.

Ey Müslüman kardeşim, sen kendini tanıımıyorsan, bilmiyorsan,
Allah'ı nasıl bileceksin, nasıl tanıyacaksın, iyi düşün,
Rabbim bizleri niçin yarattı, düşünmüyorsan zordur işin,
Bizi, gerçek teffekür edenlerden eyle ya Rabbi.

Herhangi bir şeyi Allah'tan fazla seviyorsan bu şirkettir,
Bu sevgi eş, para, evlat, ev, makam vesair olursa şirke eşittir,

Kibiri, hevayı kendinden defet, kalbin mutmain olacaktır,
Her türlü şirkten bizleri koru, sana sığınıyoruz ya Rabbi.

“ Sizden biriniz ben kendisine, babasından, evladından ve bütün insanlardan daha sevimli olmadıkça tam iman etmiş olamaz.” H. Ş.

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Benim rahmetim her şeyi (bütün kâinatı) kuşutmuştur. ” (Â’raf süresi ayet: 156)

Peygamberimiz (s.a.v.) buyuruyor ki:

Enes (r.a.) şöyle demiştir.

Allah’ın Resülü Muâz’ı devesinin tergisine bindirdi ve üç defa :

“Ya Muâz!” diye hitabetti o da her defasında :

“ Lebeyk Yâ Resülallah.” Diye karşılık verdi. O zaman Allah’ın Resülü şöyle buyurdu;

“Bir kimse Allah’tan başka İlah olmadığına, Muhammed’in Allah’ın kulu ve Peygamberi olduğuna bütün kalbiyle iman ederse, Allah o kimseye cehennem’i haram kılar.” Bunun üzerine muâz şöyle dedi.

“Ey Allah’ın Resülü! Bu müjdeyi insanlara vereyim de sevinsinler.”

Allah’ın Resülü: **“ Haber verirsen insanlar bu inançla yetinirler. ”** (faydalı amellerde bulunmazlar.) buyurdu.

Muâz bu haberi gizlemekteki günahı korktuğu için ölüm ânında bunu söyledi. (Buhari, ve Müslim. Nura doğru 5/ 2580-2581)

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Biz nankörlük ve küfredicilerden başkasını cezalandırmıyız. ”

(Sebe süresi ayet : 17)

Peygamberimiz (s.a.v.) buyuruyor.

Übade b. es- Sâmid (r.a.) rivayet etmiştir.

“ Bir kimse ortağı olmayan Allah’tan başka İlah olmadığına, Hz. Muhammed’in (s.a.v.) Onun kulu ve Peygamberi olduğuna, İsâ’nın Allah’ın kulu ve resülü Meryem’e ilka ettiği bir ruh olduğuna, cennet ve cehennemin gerçek olduğuna iman ederse, Allah o kimseyi --- amali ne olursa olsun--- cennete gönderir.”

(Buhari ve Müslim Nura doğru 5/ 2578)

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ İyilik ve lütuf Allah’tan kötülük ise bir hatanın neticesi olarak kendindendir.”

(Nisâ Süresi ayet 79)

Bildirildiğine göre, bir gün Hz. Ömer (r.a.) Allah ondan razı olsun, Peygamberimizin –Salât ve selâm üzerine olsun, yanına girince O’nu ağlar durumda buldu. Peygamberimize : “ Ya Resulüllah, ağlamanın sebebi nedir ? “ diye sorunca, O’ndan şu cevabı aldı :

“ Cebrâil, demin bana gelerek dedi ki: Allah Müslüman olarak ihtiyarlayan kimseye âzap çektmekten utanır.

Buna karşılık nasıl olurda müslüman olarak ihtiyarlayan bir kimse nasıl olur da Allah’ın emrine aykırı hareketler yapmaktan utanmaz.” (Tenbihü’l-Gafilin 123)

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Şükür edip iman ederseniz Allah size ne diye azap etsin ? Oysa Allah şükrü bilen bir bilendir.” (Nisa süresi ayet: 147)

Yüce Allah Teâlâ Buyuruyor.

“ Muhakkak Allah’ın va’di gerçektir. O halde sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve sakın o mağrur (şeytan) sizi Allah(ın affın)a güvendirir(ek aldatıp Cehenneme sürükler) mesin! “ (Lokman süresi ayet: 33)

Ubade bin Samit ölüm hastası iken huzuruna vardım ve ağladım. Bana:

Sakin ol” neden ağlıyorsun? Allah’a yemin olsun, Resulüllah’tan dinledim ve sizin için hayırlı olan hiçbir hadis yoktur ki, size size söylememiş olayım. Ancak bu hadis kalmıştır. Onu da bugün nefsimin kapsadığı hâlde size söyleyeceğim.

Resulüllah’tan dinledim. Buyuruyordu:

“ Kim ki Allah’tan başka mâbud’un olmadığına, Muhammed’in Allah’ın Resülü olduğuna şahitlik ederse Allah onu ateşe haram kılar.” dedi.

(Müslim, ve İhyâ-i Ulüm’id-din C. 10.sayfa:442)

Resulullah (s.a.v.) uzun kıyamet ve köprüyü vasıflandıran bir hadisin sonunda buyurdu:

“ Cenab-i Hak meleklerle emir verir: kimin kalbinde bir dinar miskali kadar hayır (sevap) görürseniz onu ateşten çıkarınız.

Bbinanaleyh melekler bir çok kimseleri ateşten çıkarırlar. Sonra derler ki:

Ey Rabbimiz ! bize emrettiğin kimselerden bir kişiyi dahi cehennemde bırakmadık.

Sonra Cenab-i Hak emreder: **Dönün ! Kimin kalbinde yarım dinar miskali hayır (sevap) görürseniz onu çıkarınız!**

Binanaleyh melekler birçok kimseleri ateşten çıkarırlar. Sonra derler ki:

“Ey Rabbimiz! Bize emrettiklerinden kimseyi içerde bırakmadık!

Bundan sonra Cenab-i Hak buyurur: ***Dönün! Kimin kalbinde zerre miskali hayır (sevap) görürseniz onu cehennemden çıkarınız.***

Binanaleyh melekler bir çok kimseleri çıkardıktan sonra derler.

Ey Rabbimiz! Bize emrettiklerinden kimseyi cehenemde bırakmadık.”

(İhyâ-i Ulüm'id-Din C.10 S.443)

Ebu Said der ki: Eğer bu hadisi tastik etmezseniz dilerseniz şu ayeti okuyunuz.

“ Şüphesiz ki, Allah zerre kadar zülmetmez. Eğer zerre kadar bir iyilik olursa onun sevabını kat, kat artırır. Ayrıca kendi katından büyük bir mükafat verir.”
(En- Nisa süresi Ayet :40)

Ebu Zer (r.a.) Resulüllah (s.a.v.) şöyle dediğini söyler.

Cebrail bana Hirre'nin bir tarafından görünerek buyurdu:

Ümmetine müjde ver ki, onlardan her hangi bir kimse, Allah'a hiçbir ortak koşmaksızın ölürse cennete dahil olacaktır.

Bunun üzerine sordum. ***Ey Cebrâil! Hırsızlık yapar, zina edersede mi dahil olacaktır!***

Cebrail: ***evet! Hırsızlık yapar, zina edersede de dahil olacaktır.***

Sordum: ***Hırsızlık etse de, zina etse de mi?*** Cevap: ***hırsızlık etse, zina etse de. Sordum: hırsızlık etse, zina etse de mi?*** Cevap: ***Hırsızlık etse, zina etse ve içki içse de”***
(Buhari – Müslüm İhya C.10 S.445)

Sana gerektiği gibi kulluk yapamadığım için,

Sanki dünyanın en adi mahlukuyum eziliyor içim, içim,

Ey Yüce ALLAH,ım kıyamete gönülden inanıyorum

Kıyamet günü sonsuz Rahmetine ve Yüce Büyüklüğüne sığınıyorum.

YA RABBİ bizleri kabir azabından ve Cehennem azabından (ateşinden) azad eyle, Ey Keremi bol padişah bizi mahrum olanlardan kabir ve cehennem azabına uğruyanlardan eyleme, kusurlarımızı ve günahlarımızı af et, kul hakkımızıda af et Senin gücün kudrettin her şeye yeter, bizi amelimizle değil rahmetinle bağışla af eyle. (AMİN) Bi-hürmeti Seyid-il mürselin)

SONUÇ OLARAK :

“ BANA A L L A H YETER.” (Et. Tövbe süresi Ayet: 129)

Not: Kaynaklar:

“ Velâhiri “bölümünü yazınca aşağıdaki, kaynak kitaplarından faydalanılmıştır.

1- KUR'ÂN-I KERİM, Tercüme eden Abdullah Aydın, tercüme eden Elmalılı Hamdi yazar. 2- Kütüb-i Sitte, Ak Çağ Zaman Hadis kitaplarından 3- Tergib ve Terhib,Hadis kitaplarından HUZUR Yayın Evi 4- Camiu's-Sağir, Hadis kitaplarından, Yeni ASYA Neşriyatı 5-Sahih-i Müslim Hadis kitaplarından, HÜNER Yayınevi, 6- Abdulkadir Geyleni Gunyet'üt Talibin,SAĞLAM Kitabevi 7- Ebu'l Leys Semerkandi Tenbihü'lİGafilin ÇELİK Yayınları, 8- Dürret-ül Vaizin AYDIN yayınevi 9-Yeni Amentü şerhi, FATİH Matbaası 10- İmam- GAZZALİ kimya'yı Saadet,Bedir Yayın evi 11 -Diyanet işleri İslami İlmuhali, 12- Diyanet İşleri,Vaaz örnekleri, 13- Bostanul Arifin Ebu'l Leys Semerkandi Çelik Yayınları, 15 Nura Doğru, AYDIN Yayınevi 16-,Büyük İslami ilmihal BİMEN Yayınevi 17- İhyau Ulumi'd-Din İmam'ı Gazali, (AKİT)Gazetesi ve ARSLAN Yayınevi18- Allah'ım Yalnız Sensin Sen Naif Günaşan 19- Sohbetler, Abdulkadir GEYLANİ UYANIŞ Yayınevi 20- Diyanettin İslami ansiklopedi, 21-Rehber İlmuhali, İHLAS A.Ş. Yayınevi 22- Büyük Hayat sözlük, HAYAT Yayınevi 23- Temel dini bilgiler.DİYANET Yayınevi 24- İslam AKÂİDİ Dr. Mustafa Murat el- Mısri KARINCA ve POLEN Yayınevi 25- Ölüm Sonrası Hayat CİHAN Yayın evi 26- Risale-i NUR Külüyatından, 27- Kur'ân Işığında Şiir kitabımdan 28- TAM İlmihal Saadet-i Edebiye, 29- Kırık Testi ZAMAN Kitap' lardan , 30- İslâm Fıkıh, Zaman fıkıh kitaplarından, İnancın gölgesinden, Nil yayınevi. kitaplarından, faydalanılmıştır. Bu kitaplardan emeği geçen her kesten Yüce Rabbim razı olsun vefat etmişler ise Yüce Rabbim onlara ve aile ferdlerine sonsuz rahmet etsin, Mekanları Cennet-i âla olsun.

Not:

Allah Teâlâ hepinizden razı olsun, bunları okuyun ve okutun, Çünkü: Yüce Allah buyuruyor ki, **“Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu?”**

Peygamber Efendimiz de : **Alimin uykusu cahilin ibadetinden üstündür.”** Başka bir Hadisinde: **“Âlimin, kıldığı iki rekat namaz, cahilin kıldığı bin rek'at namaza bedeldir.”** Çünkü alim bilinçli uyuyor ve bilinçli ibadet ediyor cahil ise kısacası cahildir.

Not: Kaynaklar:

“ **Ve'Rüsullihî** “ bölümünü yazınca aşağıdaki kaynak kitaplarından faydalanılmıştır.

1--*KUR'ÂN—I KERİM*,

a) Tercüme eden *Abdullah Aydın*,

b) Tercüme eden *Elmalılı Hamdi yazar*

.c) Tercüme eden *diyanet İşleri Başkanlığı . Genellikle ayetlerin mealini Bu üç meal yazdım*

HADİS KİTAPLARI

1- *Kütüb-i Sitte,t Ak Çağ yayın evi Zaman kitaplarından* CİLT : 18

2- *Rıza-i Salihin* CİLT : 8

3- *Tergib ve Terhib,Hadis kitaplarından HUZUR Yayın Evi* CİLT : 7

4- *Camiu's-Sağir, Hadis kitaplarından, Yeni ASYA Neşriyatı* CİLT : 4

5-*Sahih-i Müslim Hadis kitaplarından, HÜNER Yayınevi,* CİLT 2

6-

6- *ABdulkadir Geyleni Gunyet'üt Talibin,SAĞLAM Kitabevi* 7- *Ebu'l Leys Semerkandi Tenbihü'lİGaflin ÇELİK Yayınları*, 8- *Dürret-ül Vaizin AYDIN yayınevi* 9-*Yeni Amentü şerhi, FATİH Matbaası* 10- *İmam- GAZZALİ kimya'yu Saadet,Bedir Yayın evi* 11 -*Diyanet işleri İslami İlmuhali*, 12- *Diyanet İşleri,Vaaz örnekleri*, 13- *Bostanul Arifin Ebu'l Leys Semerkandi Çelik Yayınları*, 15 *Nura Doğru, AYDIN Yayınevi* 16-,*Büyük İslami ilmuhal BİMEN Yayınevi* 17- *İhyau Ulumi'd-Din İmam'ı Gazali, (AKİT)Gazetesi ve ARSLAN Yayınevi*18- *Allah'ım Yalnız Sensin Sen Naif Günaşan* 19- *Sohbetler, Abdulkadir GEYLANİ UYANIŞ Yayınevi* 20- *Diyanettin İslami ansiklopedi*, 21-*Rehber İlmuhali, İHLAS A.Ş. Yayınevi* 22-- *Temel dini bilgiler.DİYANET Yayınevi* 23- *İslam AKÂİDİ Dr. Mustafa Murat el- Mısri KARINCA ve POLEN Yayınevi* 24- *Risale-i NUR Küliyyatından*, 25- *Kur'ân Işığında Şiir kitabımdan* -26 *Kırık Testi ZAMAN Kitap' lardan , faydalanılmıştır. Bu kitaplardan emeği geçen her kesten Yüce Rabbim razı olsun vefat etmişler ise Yüce Rabbim onlara sonsuz rahmet etsin, Mekanları Cennet-i âla olsun*

Not:

*Allah Teâlâ hepinizden razı olsun, bunları okuyun ve okutun,
Çünkü: Yüce Allah buyuruyor ki, “**Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu?**”*

*Peygamber Efendimiz de : **Alimin uykusu cahilin ibadetinden üstündür.**” Başka bir Hadisinde: “**Âlimin, kıldığı iki rekat namaz, cahilin kıldığı bin rek’at namaza bedeldir.**” Çünkü alim bilinçli uyuyor ve bilinçli ibadet ediyor cahil ise kısacası cahildir.*

İman'ın altıncı ve son şartı olan vebil kaderi de diğer imanin beş şartları gibi araştırılıp en güzel ve doğru şekilde bol bilgi olarak siz okuyuculara sunulacaktır inşallah!

VEBİL KADERİ

Konuya bir Hadisle başlayalım.

Vahiy Meleği Cebrail (a.s.) insan suretinde gelmiş ve Peygamberimize “ **Bana inancın ne olduğunu bildir.** “ diye sormuş.

Peygamberimiz (s.a.v) de;

“Allah’a meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, iman etmendir. Yine kadere, hayrına ve şerrine iman etmendir.” diye cevap vermiştir.

(Müslim İman,1,5,1,37.4. bk. Buhari İman.37.1.8: Tirmizi İman,4. Ebu Davut. Sünnet,16 Nesâi , Mevâkit,6. İbn Mâce Mukadime ,9.)

Bildiğiniz gibi İmanın altı şartlarından biriside kader ve kazaya inanmaktır.

Vebilkaderi hayrihi ve şerrihi minellahi Teâlâ’nın mânasını :

Peygamber Efendimizin (s.a.v.)’min bir hadisiyle cevaplayalım.

Hadis NO: 3087 : İbni Abbas (r.a.) rivayet ediyor:

“ Bütün işler, Hayır olanı da şer olanı da Allah’tandır. “

(Teberani’nin Evsafından, C. Sağır. C. 2, S, 781)

Kader : Hayır ve şerrin Allahu Teâlâdan olduğuna inandım demektir.

Kaderi inkar eden, Allahü Teâlâ’nın sıfatlarını inkar etmiş olur.Allah’ın ezelden ebede kadar oldu, olacak şeylerin zaman ve yerini özelliklerini ve nasıl olacaklarını niteliklerini ezeli ilmiyle önceden bilmesi ve taktir etmesi kader demektir.

Kaza : Yüce Allah’ın ezelde taktir buyurduğu şeylerin zamanı gelince taktir ettiği şekilde onları yaratmasına da kaza denir.

Başka bir ifade ile kader, Allah'ın kanunları, ölçüleri; kaza ise, işlerin o kanun ve ölçülere göre meydana gelmesidir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” Buyurmuştur. (Kamer süresi ayet: 49)

Başka bir Ayette:

“ Allah'ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir.”

Buyurmuştur. (Ahzab Süresi Ayet: 38)

Her şeyi takdir edip yaratan Allah 'dır. çünkü O'ndan başka yaratıcı yoktur. Allah olmuş ve olacak her ne varsa onları önceden biliyor. Zamanı gelince onlar

(kaderde) de O'nun o bilgi ve takdirine uygun şekilde meydana geliyor. O'nun bilgi ve takdiri dışında hiçbir şey meydana gelmez. Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyrulmuştur.

“ Yer yüzünde vuku bulan ve sizin başınıza gelen her hangi bir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce bir kitapta yazılmış olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır.” (Hadid süresi ayet 22:)

Başka bir ayet'te :

“ De ki, Allah'ın size yazdığından başkası başınıza gelmez. O, bizim mevlâmızdır. İnananlar Allah'a güvensin “ (Tövbe süresi ayet: 51)

Kaza ve kader denilince akla Allah Teâlâ 'nın ilim, irade, kudret,Tekvin Tevekkül, Ecel ve Rızık sıfatları gelmesidir. Allah Teâlâ biliyor ve yaratıyor.

Her şey Allah Teâlâ' nın dilemesiyle ve yaratmasıyla olur. bunda hiç şüphe yoktur. ancak akla şöyle iki soru gelebilir.

1- Bazı bâtil itirazcılar diyorlar veya soruyorlar ki;

Eğer Allah Teâlâ beni said (yani iyi kul)(Cennetlik) yazdıysa nasıl olsa cennete giderim; günah yapsam da yapmasam da fark etmez zararı yoktur. ibadetle uğraşmama ne gereği var zaten ben cennetlik yazılmışım.

Eğer ben cehennemlik yazıldıysam nasıl olsa cehennemliğim; hiç bir zevklerimden geri kalmam ve ibadetle uğraşmam kendimi zahmete vermem.

2- “ Mademki her şey Allah Teâlâ'nın taktiri ile oluyor, o halde biz, yapılması emredilen şeyler yapamadığımız yapılmaması istenilen şeyleri de

yaptığımız için neden sorumlu oluyoruz? Çünkü biz bunları Allah Teâlâ'nın takdiri ile yapıyor veya yapmıyoruz.”

Şimdi akla gelebilen bu iki soruların cevaplarını birleştirelim:

İşte bu sözler ve düşünceler şeytani vesvese ve dürtülerdir.

Allah Teâlâ insanları yaratmış onlara akıl, irade ve güç vermiştir. İnsan aklıyla ve iradesiyle iyi olanı seçmesi ve kötü olandan sakınması gerekir. İnsanın bu seçme ve sakınma gücüne “ İrâde-i Cüzziyye “ denmektedir. Bu irade ve isteğimizi hangi tarafa sarf eder, hangi tarafı tercih edersek, Allah Teâlâ'da onu irade ve isteğimize uygun şekilde yaratır. “ Allah Teâlâ böyle taktir etmiş, ben ne yapabilirim?” deyip de günah olan bir şeyi yapmaya kalkışamayacağımız gibi böyle kötü bir işi yapınca mesela Allah Teâlâ korusun – adam öldürdük- ten sonra “ ben ne yapayım, Allah C.C. takdiri böyle imiş “ diyerek de mazeret gösteremeyiz. Çünkü biz yaptığımız işleri yapmadan önce de, yaptıktan sonra da kader ve kaza isnat edemeyiz. Biz, irade ve isteğimizi o yöne sarf etmek suretiyle Allah C.C. takdirinin bu şekilde tecelli etmesine sebep olduğumuzdan dolayı sorumlu oluruz. Allah’a sabretmedik, Tevekkül etmedik, kendi cüzz-i irademizi zorladık kullandık, Allah’ da sana istediğini yaratır verir.

Bunu şöyle bir örnekle açıklayabiliriz:

Bir astronomi uzmanı, yaptığı hesap sonucu güneşin veya ay’ın tutulacağını tespit ederek önceden haber veriyor. Günü gelince de güneş veya ay tutuluyor.

Şimdi güneş veya ay bu uzman haber verdiği için mi tutuluyor? Tabi ki hayır.

Başka bir ifade ile astronomi uzmanının, güneşin tutulacağını bildirmesi mi güneşin veya ay’ın tutulmasına sebep oluyor? tabii ki, yine hayır.

Önceden olacak şeyi ilmi araştırmalarla astronomi uzmanı güneş’in veya ay’ın şu tarih ve saat’te tutulacağını önceden bunu tespit ediyor. Zaten ay ve güneş o tarihte tutulacaktı.

Şüphesiz güneşin tutulacağı, uzmanın bunu tespit edip önceden haber vermesine sebep olmamıştır, yoksa uzman bunu haber verdiği için güneş asla tutulmuş değildir. (Zaten güneş veya ay tutulacaktı. Uzmanla tespit etmiştir.)

Kader ve kaza, konusunda Kütüb-i sitede okuduğum bazı sayfalar ilgimi çektiğinden alıntı olarak sizinle paylaşmak istiyorum.

Allah’a sığınıyorum İşte bizim yapacağımız işleri Cenâb-ı Hâkk’ın önceden bilmiş olması da bunun gibidir. Yani, biz, kendi irademizle yaptığımız işleri Cenâb-ı Hâk, sınırsız ilmiyle önceden bilip takdir ediyor. Yoksa O, bildiği için biz onları yapmak zorunda kalmıyoruz. Esasen, bizimle ilgili olarak ne takdir ettiğini de bilmiyoruz. Bir şeyi yapmaya ve yapmamaya karar verirken, hiçbir baskı hissetmeden kendi hür irademizle tabiri caiz ise özgürce karar veriyoruz.

Kısacası; Bizim hangi fiillerde bulunacağımızı, Yüce Allah Teâlâ ezeli ilmiyle bildiği ve gördüğü için yazıyor, yani yazdığı için olmuyor. Olacağını bildiği için yazıyor. Tabii ki, Yüce Allah yazdığı her şey eksiksiz yerine gelir çünkü külli irade O’ndadır. Fakat, bu hususta Allah Teâlâ bize Cüzz-i irade verdiği için bizi hür ve özgür bırakmış bizim iyilik veya kötülük fiiller işlememizi tamamen bize bırakmıştır. İleriki satırlarımızda konuya tekrar değineceğiz.

Başka bir örnek:

Bir insan Cenab-ı Hakk’ın yasakladığı fiilleri işlerse isyankâr olur. aynı insan Allahu Azimüşşan’ın emirlerini yerine getirirse, Salih bir kul ve makbul bir insan olur. İşte biri birine zıt olan bu iki netice de kaderdir. Yani Cenab-ı Hakk asi ve Salih olmanın yollarını ezelden böylece tayin ve takdir buyurmuştur. Buna göre, bir kimse iki sebepten hangisine teşebbüs eder veya iki yoldan hangisine giderse onun neticesine varır. İşte, bu neticenin yaratılması kazadır ve aynı zamanda İlâhi takdirin gereği olduğu için de kaderdir.

Diğer bir misal verelim, insanlar terakki ve refah sebepleri olan ilim, fen ve sanatta faaliyet gösterirlerse huzur ve saadete kavuşurlar. Aksi yolda gidenlerse cehalet ve yoksulluğun hükmü altında hayatlarını mahvederler. İşte bu iki netice de kaderdir. Yani, Cenab-ı Hakk ilerleme ve gerilemenin yollarını yukarıda ifade ettiğimiz tarzda takdir etmiştir. Bir milletin, birincisi yolu birinci yolu seçerek ilerlemesi halinde bu netice hem kaza hem kaderdir. Aksi yolu tutup geri kalması durumunda ise kaderi, zillet ve sefalet olacaktır. Bu ikinci halde, terakki kaza edilmemiştir.

Bu mevzuyu biraz daha açalım: Siz arazinizi ağaçlandırmaya teşebbüs ederek gerekli bütün sebepleri yerine getirdiğinizde o Mukaddiri –i Hakim’in size ağaç veya meyve ihsan etmesi hem kader hem de kazadır. Arazinize ağaç dikmediğiniz zaman kaderiniz ağaçsız kalmaktır. Lakin bu durumda kaza söz konusu değildir. Zira ağaç yaratma olayı vuku bulmamıştır. Aynı şekilde, bir ailenin çocuğa sahip olması hem kader, hem kazadır. Çocukları olmaması ise kaderdir, fakat kaza değildir. İşte bu yönden de kader kazadan daha ihatalıdır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, Allahu Teâlâ dünya ve ahiret nimetlerini bir takım sebeplere meydana gelmesine ezelde takdir etmiş ve şarta bağlamıştır.

Öyle ise, onların sebepsiz meydana gelmesini ezelde takdir etmiş ve şarta bağlamıştır. Öyle ise, onların sebepsiz meydana gelmesini arzu etmek ilahi kanunlara zıttır.

Allah'tan her hangi bir nimeti istemenin yolu onun sebeplerini yerine getirmektir. Halık-ı Zülcelal'dan çocuk istemenin yolu evlenmek, meyve istemenin yolu ağaç dikmek olduğu gibi cennet istemenin yolu da ilahi emirlere uymak ve yasaklardan kaçınmaktır. Bunların hepsi Allah'ın takdiridir.

Bizler kadere iman eden kimseler olarak, bu ilahi taktire boyun eğmek ve istediğimiz nimetlerin sebeplerine teşebbüs etmek durumundayız. Evlenmeksizin çocuk istemek, ağaç dikmeksizin meyve istemek, gibi ibadet etmeksizin ebedi saadet beklemek de takdire karşı gelmektir. Ve cezası o nimetten mahrum kalmaktır.

Başka bir örnek: bir kaza, bir ölüm, kısacası bir hadiseden sonra çok defa “Keşke oraya gitmeseydi, keşke tüfeği eline almasaydı, keşke bu kadar sürat yapmasaydı, (keşke, keşke, keşke) gibi sözler sarf ederiz. Oysa kaderde hadiseyle birlikte o hadiseye yol açacak, amiller ve insan iradesi ile (birlikte kayıt edilmiştir.)

Kısacası, bu ve benzeri meselelerdeki ilahi takdirin sırrını anlamaya zorlamak insanı helake götürür. Bu sırlar ahirette adalet gününde bütün incelikleri ile görülecektir. Peygamber Efendimiz bu hususta şöyle buyurmuştur.

“ Kader konusunda konuşmayın. Zira kader, Allah'ın sırrıdır. (Sırrullah). Allah'ın sırrını faş etmeye kalkmayın.” Buyurmuştur. (Alauddun Aliyyü'l Muttaki Hüsameddin el- Hindi. Kenzü'l Ummal , 1,32 . ve Kütüb-i Sitte cilt 13. sayfa 350)

İki çeşit kaza vardır.

1- Kazâyı Mübrem, kesilmiş bir hüküm olarak Levhi Mahfuza yazılmıştır. Böyle kazâ ve kaderden sakınmak faide vermez.

“ Allah'ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir.” Buyurmuştur. (Ahzab Süresi Ayet: 38)

Kazâyı Muallâk, bir sebebe bağlı olarak Levha yazılan kazâ ve kaderdir. Kazâyı muallaktan sakınmak caizdir. Gerçi sebepler kâmil adidir. Fakat kazanın mübren mi muallâk mı meçhûl bulunduğundan husulünü Mevladan isteyerek (yani duayla değişir ileriki satırlarımızda konuya tekrar değineceğiz.) her şeyde sebebe teşebbüs lazımdır.

Kaza ve kadere iman: Allah'a iman etmenin bir gereğidir bu bakımdan, Allah'a ve sıfatlarına iman eden bir insan kaza ve kadere de iman eder.

Kaza ve kadere iman etmek;

Sevap ve günah, iyi ve kötü, acı ve tatlı, canlı ve cansız, faydalı ve faydasız, kısacası hayır ve şer, her ne varsa bunların hepsi, Yüce Allah Teâlâ'nın bilmesi, dilemesi ve yaratmasıyla olduğuna ve ondan başka yaratıcı bulunmadığına inanmak demektir.

Hadis no: 4829 Hz. Cabir (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v) buyurdular ki;

“ Kul hayrıyla, şerriyle kadere inanmadıkça, (hayır ve şerden) isabet edecek şeyi atlatamayacağını, (hayır ve şerden) kaçacak olan şeyi de yakalayacağını bilmedikçe iman etmiş olamaz. “

(Tirmizi, Kader,10.2.2145 Kütübi sitte 13/351

Kader problemi içinde irdelenmesi gereken bir husus da kadere rıza gösterme meselesidir. Bazı âlimlere göre kader ve kâderin her türlüsüne rıza gösterip teslim olmak gerekir.

Bir Hadisi Kutsi ‘de :

“Kazâya rızâ göstermeyen ve uğradığı belâlara sabretmeyen kişinin Allah’tan başka Rab edinmesi gerektiğini, bildirmiştir.”

(Süyüti, II, 443, Ali el-k”ari s. 328)

Konuyla ilgili Allah’ım Yalnız Sensin-Sen Şiir kitabımdan iki beşlik okuyalım mı?

Kader konusunda Yüce Allahu Teâlâ’ ya itirazda bulunmak,
Dinin ölmesi, Tevhidin ölmesi, Tevekkülün ölmesi demektir.
İnanan bir kalp için, neden, nasıl, niçin bilmez, bildiği tek şey kaderdir.
Nefsini islah etmek isteyen, nefesine savaş açsın, nefis şer içinde şerdir,
Alamayacağımız yükü bize yükleme, sabrımızı deneme Ya RABBİ

Sen, tasasız ve nimet içinde olduğun zaman Allah’ı seversin,
Bela, musibet geldiği an, Allah dostun değilmiş gibi kaçarsın,
Musibetlere, kazalara, sıkıntılara Allah’a hiç sabretmezsin,
Allah’ın size neyi takdir ettiğini, bekleyin, şerrin, hayra tebdilini isteyin,
Alamayacağımız yükü bize yükleme, sabrımızı deneme Ya RABBİ.

. ,Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

“ Sözü açık söylesen de gizli söylesen de muhakkak O, gizliyi de ondan daha gizli olanı da bilir. “(Tâ-Hâ Süresi ayet : 7)

Kaza ve Kader :

Allah Teâlâ'nın ilmi, irade, kudret, tekvin ve ecel Tevekkül, ve rızık. sıfatlarıyla irtibatlı oldukları için, söz konusu yedi sıfatın ne anlama geldiklerini bilmemiz gerekmektedir. bu konular, **İlim, İrade, Kudret, Tekvin, ecel, Tevekkül ve rızıktır.**

İsterseniz bu yedi konuyu ayrı, ayrı inceleyelim!

1- İlim :Sözlük anlamıyla bilme şuurda belirme, sağlam ve kesin bir biçimde gerçeği görme anlamına gelen ilmi; gerçeğe uygun olan kesin bilgi, akıl ve duyuların alanına giren şeyleri tanımak demektir. Allah'ın sübuti sıfatlarından birisi olan ilim, Yüce Allah'ın olmuşu, olanı, olacağı, gizliyi, açığı, kısacası her şeyi bütün özellik ve nitelikleriyle bilmesi demektir.

Allah Teâlâ'nın sınırsız ilmi vardır.
O, gizliyi ve aşikâr her şeyi bilir.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Rabbimiz! Sen bizim içimizde gizlediğimizi ve açığa vurduğumuzu hep bilirsin. Ne yerde ne gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz.” (İbrahim süresi Ayet 38)

* Allah Teâlâ her şeyi bildiği gibi gaybı da bilir .

^Gaybın (görünmez bilginin) anahtarları O'nun yanındadır. Onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı bilir. Düşen yaprağı yerin karanlıklarında olan taneyi, yaşı kuruyu—ki bunlar apaçık Kitap'tadır- ancak O bilir.” (En'âm Ayet:59)

“Allah her dışının neyi yüklendiğini ve rahimlerin neyi eksiltip artırdığını bilir.” (Ra'd Süresi ayet: 8)

* Rahimlerde olanı bilir.

“Yaratan bilmez mi ? O latiftir, haber alandır.”) (Mülk süresi ayet 14

* Yerde ve gökte olan her şeyi bilir.

“Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni ve ona çıkanı bilir.”(Hadid . ayet,4)

Kur'ân'da pek çok ayette Allah'ın ilminden söz edilmektedir. Allah Kainatta olan her şeyi bildiği gibi insanın ne düşündüğünü, ne yapacağını ve nasıl hareket edeceğini önceden bilir kaza ve Kaderi Allah'ın bu engin ilmine göre değerlendirmemiz gerekmektedir.

2- İrade : Sözlükte istek, arzu emir ve güç gibi manalara gelen irade; bir şeyi yapma veya yapmama, gücüne sahip olan hayat sahibinin bu iki şıktan birini kendi isteğiyle seçmesi, ya da düşüncenin ortaya koyduğu bir gayeye doğru yönelmesi demektir.

Bu tarif, Allah'ın ve kullun iradesini kapsamaktadır. Cenab-ı Hakk'ın iradesine **“külli irade,**“ kullun iradesine ise **“ cüz ’i irade “** denir.

Azda olsa yukarıda konuya bir esinti şekilde değinmiştik, şimdi konunun derinlemesine girelim.

“ Külli irade : Allah'ın sübuti sıfatlarından biri iradedir.

Allah’ ın iradesi ; (Küllü irade)O’nun dilediği anda ve dilediği şekilde yapması demektir.

“ Allah dilediğini yaratır. “ (Âl-i İmrân süresi ayet: 47)

Peygamber efendimiz (s.a.v.) bir hadisinde şöyle buyurmuştur.

“ Allah’ın dilediği olur, dilemediği olmaz.” (Ebü Davud, Edeb, 110.V.316)

Konuyu biraz açalım!

Örneğin:

Biz anne babamızı, seçmeye, ülkemizi seçmeye, ilimizi seçmeye hangi tarihte doğup, hangi tarihte ölmeye, boyumuzun, uzunluğu kısalığı elimizde değil, saçlarımızın ağarması, veya siyah kalması elimizde değil, yaşlanmamak elimizde değil, derimizin, beyaz, esmer siyah kırmızı, kumral olması reng tercihi elimizde değil, akıllı olmak veya deli olmak elimizde değil, hasta olup olmamak elimizde değil, hatta ve hatta, yediğimiz yemek ve içtiğimiz su, mideye gidince, o gıdaların, kıl olması, tırnak olması, kan olması, et olması, vücuda enerji olması vesair faydalı şeyler olması ve zararlı şeyler olması veya posası dışarıya çıkması bile elimizde değil, hatta ve hatta kendi çocuğumuzu bile seçme imkanı bile elimizde değil, kalbimizin ve tüm hücrelerimizin çalışması elimizde değil, bu hususlarda tercih etme, yetkisine sahip değiliz.

Kısacası, Bunlar doğrudan doğruya kendi isteği dışında Yüce Allah Teâlâ'nın yaratması ile, iradesiyle taktiri ile, emri ile, meydana geldiğinden insan bu işlerden sorumlu değildir. Çünkü insan oğlunun elinde bu hususta yetki yoktur.

İkincisi; insanın isteğine bağlı olarak Allah Teâlâ'nın yaratması ile olan işlerdir. Bunlar;

İnsanın oturup kalkması, yürümesi, elleri ayakları ve diğer organları ile yaptığı işler kendi isteğine göre Allah'ın yaratması ile meydana geldiğinden insan bu işlerden sorumludur.

Başka bir örnek: insan çoğu zaman ülfet ve ünsiyet sebebiyle Allah'ın C.C. kendisine olan lütuflar karşısında “(İnsanoğlu) Ben yaptım, ben ettim, ben kazandım, bildim, öğrendim, düşünüp buldum gibi sözlerle her şeyi kendi izafî kudret ve kuvvetine, irade ve kabiliyetlerine verir, (kendisine pay çıkarır.) işte böyle durumlarda kader hemen karşısına çıkıp, “***Sizi ve yaptıklarınızı Allah yarattı.***” (Saffât süresi ayet 96) ayetini bize hatırlattırır.

Cüzz-i İrade :

Her şeyi taktir eden ve yaratan Allah Teâlâ'dır; çünkü **Külli irade O'ndadır**. Ancak, her hangi bir işi yapıp yapmamakla Allah Teâlâ insana bir irade, yani seçim hürriyeti vermiştir. İnsan bu irade ile iyilik etmeyi seçer, gücünü de bunu yapmak için kullanırsa Allah Teâlâ ona iyilik yaratır, Cenneti nasip eder, eğer insanoğlu kötülük yapmayı seçer, gücünü de bunu yapmak için kullanırsa Allah Teâlâ ona kötülüğü yaratır, cehenneme götürür, işte cennete ve cehenneme götürün bu cüzz-i iradedir. Çünkü; kişi cüz-i iradesini kötülük veya iyilik yönünde kullanmış Allah' da onun isteğine göre kendisine vermiştir.

Bir müslümanın içki içmesi, kumar oynaması, faiz yemesi, zina yapması adam öldürmesi, cüzz-i iradesini Allah Teâlâ'nın emrine muhalif olarak kullanmasıdır. başka bir müslümanın da, içki içmemesi, kumar oynamaması, faiz yememesi, zina yapmaması, adam öldürmemesi kendisine verilen cüzz-i iradesini Allah Teâlâ'nın emrine göre kullanması demektir. Bunun gibi bir insanın cüzz-i iradesini iyi veya kötü istikamette kullanması kendi elindedir.

Kulun cüzz-i iradesini kötü istikamette kullanması ile, Allahü Teâlâ o kula şer getirir. O halde şerri hazırlayan gene kuldur. İyilik işlerde hayır da ibadette kullanırsa o kula hayır getirir. Çünkü o istikamete veya o yolu seçmiştir., Yüce Allah bir ayette şöyle buyuruyor. Allah kimseye zülüm etmez.

Bir kaza veya belâ olunca Halk arasında, şöyle konuşulur, o beş dakika önce gitseydi, bir şey olmazdı, veya o uçak, veya otobüse Vs. binmeseydi bir şey olmazdı, şuna, şunu yapmasaydı veya söylemeseydi, bir şey olmazdı buna benzer binlerce boş sözler ve laflar.

Bu hususta önce bir ayet sonra da bir hadis okuyalım.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Allah'ın izni olmaksızın hiçbir musibet başınıza gelmez.” (Tëgabun S: ayet:11)

Hadis No: 4841—Hz. Ebu Hüreyre (r.a) anlatıyor. Resûlullah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Bir musibet başına gelirse: “ Eğer şöyle yapsaydım bu başıma gelmezdi!” deme “ Allah takdir etmiştir. O’nun dilediği olur! “ de zira “eğer “ kelimesi şeytan işine kapı açar.” (Müslim, Kader 34,(2664) ve Küttü Sitte C. 13 S. 378)

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ İyilik ve lütuf Allah’tan, kötülük ise bir hatanın neticesi olarak kendindendir.” (Nisa süresi ayet: 79) Cenab-ı Hak, zalim değildir. Bil’akis Cenâb-Hakkın merhameti, bir annenin evladına olan merhametinden çok, çok üstündür.

*

Başka bir pencereden bakarsak,
İnsanın sorumlu olduğu fiiller hariç bütün varlık ve olaylar Yüce Allah tarafından yaratılmıştır. İnsanın Sorumlu olduğu fiilleri yaratan ise kendisidir.

Yüce Allah mükellefi kâfir veya mümin olarak yaratmadığı gibi onun iman ve itaatinin yanı sıra inkâr ve isyanını da yaratmaz. Çünkü her doğan çocuk, İslam fitratı üzerine doğar, fakat, anne, baba, arkadaş, muhit, toplum ve okul gibi dış etkilerle, bunları lehinde veya aleyhinde değerlendirilecek olan irâde fitrata müsbet veya menfi yönde müdahalede bulunur.

Kadere ise, bütün bunlar hesaba katılarak, “ bu insan, ya fitratını temiz tutup said olacak, ya da fitratını köreltip küfre batacak ve şaki olacak” diye yazılır.

Kâfirleri saptırmaz, Müminleri fiilen hidayete ulaştırmaz.

Buna karşılık, dinini insanlara akıl ve vahiy delilleriyle açıkladıktan sonra iman edenlerin mü’min, küfür seçenlerin kâfir olduğuna ilişkin alâmetler koyarak kalplerini işaretler.

İnsanların kâfir veya mümin olmalarını engellemez. (Diyanettin İslam ansiklopedisi cilt 24, sayfa 61) ve Kadı Abdulcebbar mütteşebühü’l Kur’ân, s,54 349-350 611)

“ Kim iyi bir iş yaparsa kendi leyhinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin kullara (zerre kadar) zulmedici değildir.” (Fusilet süresi Ayet 46)

Görülüyor ki insan neyi yapmak isterse Allah Teâlâ onu yaratır. **“ Hayır ve şer Allah Teâlâ dandır. Yani iyilik ve kötülük Allah Teâlâ’nın yaratması ile dir.”** sözünün anlamı budur.

“ Allah her şeyin yaratıcısıdır. “ (Zümer süresi ayet 62)

İnsanın yaptığı işlerden sorumlu tutulmasının sebebi, işte bu seçme hürriyetine sahip olması ve gücünü tercih ettiği şeyi yapmak için kullanmasıdır.

Bunun içindir ki, her insan iradesiyle yaptığı işlerden sorumludur. Hayır işlemiş ise mükafatını, kötülük yapmış ise cezasını görecektir.

Kısacası : İnsanın iradesi, akıl, bilgi, inanç ve düşünce kabiliyetine göre şekillenir. Allah akıl verdiği herkesi sorumlu tutar bu kaçınılmazdır.

Allah dilediğini yaratır.

“ Allah dilediğini yaratır. “ (Âl-i İmrân süresi ayet: 47)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyuruyor.

“ Allah’ın dilediği olur, dilemediği olmaz.” Buyurmuştur. (Ebü Davud, Edeb,110, V,316)

“ Sizler ancak Rabbinizin dilemesi (izin vermesi) sayesinde (bir şeyi) dileyebilirsiniz.” (İnsan süresi ayet :30)

Kainatta olan biten her şey Allah’ın izni ve iradesiyle olur. O izin vermeden hiçbir şey olmaz. Söz gelimi O izin vermeden; bitkiler bitmez, ağaçlar meyve vermez. Kâinatın düzeni devam edemez, kimse şefaât edemez, kimse zafer kazanamaz, Peygamber mucize gösteremez, kimse, kimseye zarar veremez, kimseye sihir- büyü etki edemez. Kimse hidayete eremez. Hatta kimse ölemez, hatta ve hatta, yağmur yağmaz, gece olmaz, gündüz olmaz güneş olmaz, bize ailemize veya memleketimize, acı olay, musibet, felaket belayla karşılaşması, veya bütün nimetlerin bize gelmesi bize lütuf edilmesi gibi gelişmelerin, kısacası her şey Yüce Allah Teâlâ’nın izni ve iradesiyle meydana gelir.

Başka bir ayette

Allah’ın bilgisidişında bir yaprak dahi düşmez.” buyurmaktadır.

Şiir kitabımdan bir dörtlük şiir daha okumaya ne dersiniz. ?

Rabbim göklerde ve yerde ne varsa hepsini idare eden yalnız Sensin,
Kalbimizde dahi geçen her şeyi gizlesek de Sen, her şeyi iyi bilersin,
Allah’ım, Senden hesap sorulmaz dilediğini bağışlar, dilediğine azap edersin,

Allah’ım Sana Tevekkül ettik, Yardımcımız, vekilimiz Yalnız Sensin-Sen.

Allah, adem oğlunu denemek için ona verdiği cüz’i bir iradeye sınırlı bir güç ve hürriyet vermiştir. Allah’ın ona verdiği bu sınırlı ve sorumlu imkanları dilediği yönde kullanabilir.

Bu cüzz-i iradeyi :

Örnek olarak Allah’a iman edebileceği gibi, inkar da edebilir. İyi işler peşinde olabileceği gibi, kötü işler peşinde de olabilir.

Yüce Allah C.C. bu konuda ona mani olmaz izin verir, (mani olursa o zaman dünyadaki imtihanın bir anlamı kalmaz, çünkü Yüce Allah Teâlâ isterse her kesi melek gibi yaratır, hiç kimse günah işlemez onun için bu konuda kişiyi serbest bırakmış ki, imtihanın bir anlamı ve özgürlüğü olsun, her kes bu hususta özgür iradesiyle karar versin.

Allah’a sığınıyorum, teşbihte hata olmasın. Örneği Yüce Allah C.C., insan oğluna süper lüks bir araba verir, o arabanın her türlü konforu var, el, ayak frenleri akla gelen her şeyi var Yüce Allah Teâlâ o arabayı kuluna verir al arabayı kullan, bu yol Cennet yolu, bu yol cehennem yolu bu arabanın şoförü de sensin al arabayı bu iki yolu hangisini tercih edersen tercih senindir, Yüce Allah bu imkanı kuluna veriyor, kul’da bu iki yoldan istediği yola gider bu hususta özgürdür, kötü yolu (delalet yolu) tercih ederse, karşılığını bulur, iyi yolu (Hidayet, adalet yolunu) tercih ederse yine karşılığını bulur.

Bu irade-i cüzz’i (kısıtlı yetki) Yüce Allah Teâlâ kulun eline yetkisine vermiştir.

Haa.. Unuttum araba nedir diye sorarsanız? Araba Yüce Rabbimizin bize verdiği “ **akıl** “ dır. Hem de akıl, süper arabadır. Kullanmasını bilene, benim gibi köre ne.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ De ki: ‘ Hak Rabbinizdendir. Artık bu gerçek, dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin. ” (Kehf süresi ayet: 29) Anlamındaki ayet buna işaret etmektedir. Onun için iman veya inkar, itaat veya isyan, iyi veya kötü, insan bütün yaptıklarından sorumludur.

Yüce Allah kullarının hakkını asla zayi etmez. Kimseyi yapmadığı veya irade etmediği işlerden sorumlu tutmaz, cezalandırmaz.

“ Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin kullara (zerre kadar) zulmedici değildir. ” (Fusilet süresi Ayet 46) anlamındaki ayet insanın fiillerin de özgür olduğunu, iyi veya kötü yaptıklarının kendi leh veya aleyhine olduğunu ifade etmektedir.

3-Kudret :

Allah Teâlâ’nın gücü yetmeyeceği hiçbir şey yoktur. çünkü, kudretinin zıddı olan âcizlik Allah hakkın da düşünülemez. Allah için “ imkansız “ diye bir şey yoktur. Mutlak manada kâdir, yalnız O’dur. Yaratıkların kudreti, Allah’ın verdiği nispette ve O’nun izni ile kullanılabilen sınırlı bir kuvvettir.

Allah Teâlâ ’nın Kâdir ismi, Kur’ân’da ölçen, biçen, biçim veren, takdir eden, (gücü yeten) programlayan anlamına gelir.

“ Ölçtük, biçtik. Ne güzel biçim vermeniz biz.” (Mürselât Süresi ayet: 23)
anlamın-daki ayet buna örnektir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” Buyurmuştur.
(Kamer süresi ayet: 49)

Kader kâinatta hiçbir şeyin tesadüf olmadığıнын planlı, programlı yürütüldüğünü her şeyin tek elden idare edildiğinin ifadesidir. Kainatta rast gele tesadüfen olup, biten hiçbir şey yoktur. (bir köşeye bir ton demir bırak bir ton plastik ve diğer malzemeleri bırak, ve bin sene istersen milyon sene bekle kendi kendine bilgisayar, uçak, veya her hangi bir şey olur mu mutlaka bir yapıcısı tabiri caiz ise ustası lazımdır ki bir şeyler olsun.)

Her şeyin sahibi Allah’tır. Her şeyin dizgini O’nun elindedir. Her şey O’nun izniyle kontrolü ile yürütülür. Gece ve gündüz, O’nun taktiri ile meydana gelir. Mevsimler O’nun O’nun ilahi programı ile gidip gelir. kar, kış, fırtına O takdirle yürütülür. Bunun gibi insanın başına gelecek hayır ve şerler de takdir at iledir. O’nun ihsan ettiği her nimet fazlının meyvesi ve ürünü, vermiş olduğu her ceza ve musibet de adalettin gereğidir. Allah Teâlâ’nın yaptığı ve yapacağı hiçbir icraat ten dolayı kınanamaz (haşa). kullarına dilediği şeyi emreder, (O Yaptığı hiçbir işten hesap vermek zorunda değildir ve hesap vermez. ama kullar yaptığı her hareketten sorumludur, Allah’a hesap vermek zorundadır.) dilediği şeyi yasaklar. Bütün bunlar kaderin muhtevasına girerler. Aynı zamanda tevhid akidesinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bunlar olmasa tevhid inancı ayakta duramaz.

Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor.

Hadis NO: 3100 Ebü Hüreyre rivayet ediyor:

“ Kadere iman, tevhid inancının nizamıdır.”
(Deylemi’nin Müsnedü’l Firdevsinden Camü’s-Sağır C.2, Sayfa,786)

“ Gökleri, yerleri, nehirleri, dağları, geceyi, gündüzü, ayı, güneşi, kısaca bütün varlıkları düzene koyan, görevlerini programlayan Allahü Teâlâ’dır.”

(Fussilet Süresi ayet 9-12; Müzzemmil 73/21; Yunus, 10/5)

“(O) her şeyi yaratmış. Ona düzen vermiş mukadderatını (yeteneklerini, özelliklerini, görevlerini) tayin etmiştir.” (Furkân süresi ayet: 2)

“Allah’ın her işi bir ölçüye ve plâna göredir.” (Mü’minun S. Ayet 18 Hicr ayet:21)

4- Tekvin :

Allah’ın zatı ile kâim, ezelli ve sübuti bir sıfat olan tekvin, icat etmek, etki etmek, yaratmak, var etmek anlamına gelir. Allah Teâlâ’nın bu niteliği Kur’ân da başta “ halik, fâtır, fâlik, cil “ olmak üzere bir çok kavram ile ifade edilmiştir. Maddi ve manevi her şeyin yaratıcısı Allah Teâlâ’dır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“Allah her şeyin yaratıcısıdır.” (Zümer süresi ayet: 62) başaka bir ayette ise şöyle buyurmuştur.

“Allah’tan başka yaratıcı yoktur.” (Fâtır süresi ayet 3)

Maddi ve manevi her şeyin yaratıcısı Allah’u Teâlâ ’dır.

“Sizi de yaptıklarınızı da Allah yaratmıştır.” (Saffat süresi ayet 96)

Allah Teâlâ buyuruyor.

“İnsan hayatı ve ölümü ile imtihan hâlinedir.” (Mülk süresi ayet: 2)

İlâhi imtihana tabi olan insan, kendi iradesinin dışında bazı olaylarla da karşılaşabilir. Bunların hepsi kaza ve kader kapsamındadır. Yani hiç birisi kendiliğinden oluşmamaktadır. Yüce Allah Teâlâ Kur’ân-ı Kerim’de ***“Allah’ın bilgisidişinde bir yaprak dahi düşmez.”*** buyurmaktadır.

“Allah’tan başka yaratıcı yoktur.” (Fâtır süresi ayet 3)

Abdulkadir Geylani Hazretlerinin Sohbetler kitabının 25. sayfasında kaderle ilgili konu çok hoşuma gittiği için sizinle paylaşmak istedim.

EY AHÂLÎ : Kâdere rıza gösteriniz. Kadere rıza gösteren Abdulkadir’e kulak veriniz. Kadere rıza göstermiş oluşum beni Allah’a ulaştırdı.

EY AHÂLÎ! Geliniz Aziz ve Celil olan Allah’a boyun eğelim O’nun takdirine, O’nun fiiline boyun eğelim. Gerek zâhiren gerekse bâtinen O’na itaat edelim. Kadere rızâ gösterelim. Muvafakat edelim. Kader özengisine basarak yürüelim.

Zira kader bize Allah’ın gönderdiği elçidir. Gönderenin hakkı için ona ikram edelim, boyun eğelim, kadere karşı böyle davranırsak, o, berâberliğinde bizi Allah’a götürür. İşte bu noktada ve bu halde; hâkimiyet ve dostluk hak olan Allah’ındır. Kadere kayıtsız – şartsız rıza gösterme noktasına geldiğin ve Allah’ın

dostluğuna hak kazandığın zaman O, sana kendi ilim deryasından içecek, lütuf sofrasından yiyecek... verir. kendisiyle ünsiyet peyda ettirir. Seni kendi Rahmetine garkeyler. Fakat bu hal, milyonlarca insandan ancak pek az ve nadir kişilere nasip olur.

EY OĞUL! Sana takva gerek. Takvaya sarıl Müttaki ol. Sana şeriat gerek. Şeraittin esaslarına sarılmalı, nefse, havai arzulara, şeytana ve kötü kişilere muhalefet etmeli ve onlara uymamalıdır. Mümin kişi bu hususlar da daima cihat halindedir. (Abdulkadir Geylani Sohbetleri sayfa 23)

Kader konusuna şimdiye kadar hiç hikaye yazmadık kısa bir hikaye okumaya varmısınız?

BİR HİKAYE :

Salihlerden birisi dini ilim öğrenmek için, bir medrese hocası olan ulemâye (âlim'e) gider, onun yanında din eğitimini görmek ve ilim irfan sahibi olmak ister.

Talebini, zat'a anlatır, hoca da talebesinin müracaatını (talebini) kabul eder ve medreseye alır. talebe geceli gündüzlü kendisini ibadete adar, ilim öğrenmek ve yaymak için çırpınır. İlim adamı olmak tek amacıdır. aradan yıllar geçer, bir gece rüyasında Levh-i Mahfuzu görür, Levh-i Mahfuzu karıştırıyım derken ismine rastlar, ismini cennetlikler içinde görünce çok sevinir.

Biraz daha gözden geçirmiş hocasının ismine tesadüf etmiş, onun ismi hizasında da cehennemlik yazıldığını görmüş bundan da çok kederlenmiştir.

Ertesi gün hocası onu me'yus (üzüntülü) görerek çağırmış hal hatırını sormuş o da hocasına gördüğü rüya meselesini anlatmış ve bu yüzden çok üzüntülüymü demiş.

Hocası : “ Oğlum! Senin gördüğün şeyi ben kırk senedir görüyorum; fakat gene Rabbimin kulluğunu yapmaya devam ediyorum, kusur işlememeye gayret gösteriyorum. Benim vazifem Allah Teâlâ'ya kulluktur. Rabbim benim de, Levh'inde sahibidir. Dilerse siler dilerse yazar. Dilerse Cennete koyar; dilerse Cehennem'e atar.” der.

Aradan birkaç gün sonra yine talebe rüyasında Levh-i görür yine merak ettiği kendisinin ve hocasının ismini ve yerini araştırır, bakar ki, kendi ismini de Hocasının ismini de cennetlik olarak yazılmış bulur çok sevinir.

Ve hocası ertesi günü talebesini çağırır ona şu ayeti okur.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Allahü Teâlâ, dilediğini siler . dilediğini değiştirmez. Ümmül- kitâp, Ondadır.” Buyurmaktadır. (Ra'd Süresi Ayet: 39)

İşte itikat bahislerinde görülmüş olan bu “ Ayet’ten ve kıssa “ dan ders alıp kulluğa devam etmeliyiz, Hidayet ve delâlet için Levh-i Mahfuz’a “ filan şöyle olsun” diye yazılmaz, İmamı Azamın beyanına göre “ Filan kendi iradesiyle said olacak; filan şaki olacak.” Tarzında yazılır. Allah Teâlâ (onun o şekil) olacağı için yazar. Yazdığı için o (o şekil) olmaz.

Allah Teâlâ’ nın Levhi-i Mahfuz da şaki yazdıysa onu silmesi, veya said yazdıysa sabit kalması için ibadete ve duaya devam edeceğiz kulluk görevimizi kusursuz yerine getirmeye gayret göstereceğiz ve Nesüh tövbesi yapıp, tövbemiz de sabit kalacağız, Allah’tan ümidimizi asla kesmeyeceğiz ve Allah’ın Mekrin den de emin olmayacağız.

Hani Hz. Ömer (r.a) şöyle buyurmuş, Rabbimizden bir emir gelse bütün insanlar Cennete girecek yalnız bir kişi cehenneme gidecek dense, cehenneme gidecek o kişi benim diyeceğim. Veya bütün insanlar cehenneme gidecek yalnız bir kişi cennete gidecek, gibi yaratanımızdan bir emir gelse, ben derim ki Cennete gidecek o kişi benim diyeceğim. Yani hem ümitli olacağız, çünkü Allah’tan ancak Kafirler ümidini keser diye ayet vardır. hem de son derece korkacağız Allah’ın mekrinden emin olmayacağız, belki Allah Teâlâ bizi af etmedi diye de son derece korkacağız. Kısacası hem ümitli, hem de ümitsiz olacağız, yani ikisinin ortası olacağız ve taktiri Yüce Allah Teâlâ’nındır. O Yardımcımız ve Vekilimizdir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Kendinizi temize çıkarmayın, O sakınanı daha iyi bilir.” (Necm Süresi Ayet:32)

Kaza ve kadere imanın faydaları :

Kaza ve kadere imanı, insan hayatı üzerinde önemli etkileri vardır. kadere iman eden kimse sabırlı olur, elinde olmayan sebeplerle karşılaştığı felaket ve musibetler karşısında bunalıma düşmez, bu, Allah’ın takdiridir der ve sabreder kendi hatası yüzünden başına gelenlerden ise pişman olur, yanlış tutum ve davranışlardan vazgeçerek Allah’a sığınır ve O’ndan yardım ister, hiçbir zaman ümitsizliğe düşmez.

Hadis no: 3101 Ebu hüreyre’den rivayetle:

“ Kadere iman kaygı ve üzüntüyü giderir. “ (Hakim’in Müstedrek’inden C. Sağır 2/788)

Bunu her müslümanın bilmesi lazımdır. “ kaderin hayrına ve şerrine inanmak gerek.” Kaza ve kazanın acılığına ve tatlılığına da...

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Hiç şüphesiz ki, Allah’ın yardımı, sabredenlerle beraberdir.” (Bakara ayet 153)

Bir kimseye isabet edecek şey: o kimsenin sakınması ile, kendisini bırakıp geçmez. (ilerlide ki sayfalarda dualarla, sadakalarla kaza önlenir konusuna değineceğiz.)

Bir şeyin de, kendisine gelmesi için, sebeplerini bıraktığı zaman, boş temenni ile o şey kendisine gelmez.

Geçen asırlarda ve zamanlarda olmuş işler: dirilip toplama günü ne kadar olacak işler, tümünden Allah'ın taktir ettiği hükmü ve kaderi ile olacaktır.

Levh-ü Mahfuz'da yazılan, mahluk için mukadder bir şeyden kaçmak yolu yoktur.

“Allah’ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir.”

Buyurmuştur.

(Ahzab Süresi Ayet: 38)

Bir kimseye, Allah'ın takdir etmediği yoldan bir iyilikte bulunmak için yaratılmışların tümü bir araya gelip çalışsalar buna güçleri yetmez.

Yine tüm yaratılmışlar, Allah'ın takdir etmediği bir şeyde, bir kimseye zarar vermeye çalışsalar: bunu da yapamazlar..(*İbn-i Abbas (r.a.)anlatmıştır.*

Gunyetü'üt Talibin.S.205.206)

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“ Allah izni olmadan kulun başına hiçbir musibet gelmez. Kim Allah’a iman ederse, Allah onun kalbini hidayete erştirir. Allah her şeyi bilendir.”

(Teğabun Süresi Ayet 11)

KADER CENAB-I HAKK’IN BİR SIRRIDIR.

Bildiğiniz gibi imanın şartlarından biri de kadere hayr ve şerrin Allahü Teâlâ’dan geldiğine kesin inanmaktır. kaderin manasını halk arasında (alın yazısı veya yazgısı) diye ifade edilmektedir.

Cenab-ı Hak, her kulunun başından geçecek her şeyi evvelden bilir. Kaderi değiştirmek kimsenin elinde değildir. Dilerse yine Cenab-ı – Hak, değiştirir.

Yukarıda konuya azda olsa deyinmiştik, **Kazâyı Mübrem**, kesilmiş bir hüküm olarak Levhi Mahfuza yazılmıştır. Böyle kazâ ve kaderden sakınmak faide vermez.

Allah C.C. ***Biz her şeyi apaçık bir kitapta (levh-i mahfuz’da) sayıp yazmışızdır.*** Buyurmuştur. (Yasin Süresi ayet) 12)

Kazâyı Muallâk, bir sebebe bağlı olarak Levha yazılan kazâ ve kaderdir.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Allahü Teâlâ, dilediğini siler . dilediğini değiştirmez. Ümmül- kitâp, Ondadır.” Buyurmaktadır. Ra’d süresi ayet 39)

“ Kısacası Kader Cenâb-ı Hakkın bir sırrıdır.”

Huzeyfe (r.a.) anlatıyor. Resulüllah (s.a.v.) buyurdular ki:

“ Her ümmetin Mecusileri vardır. bu ümmetin Mecusileri “ kader yoktur! ” diyenlerdir. Bunlardan kim ölürse cenazelerinde hazır bulunmayın, onlardan kim hastalanırsa ona ziyarette bulunmayın. Onlar Deccal bölüğüdür. Onlar deccal’e ilhak etmek Allah üzerinde bir haktır.” (Ebu Davud, Sünnet 17, (4692 ve Kütüb-i Sitte C. 13 S. 389)

Yalnız Kabul olan Dua Kaza’yı Muâllak-ı değiştirir.

İmâm-ı Gazâlî, (**İhyül’ulüm**) kitabında buyurdu ki, (Kâza-i mu’allak , Levh-i mahfuzda yazılıdır. Eğer o kimse, iyi amel yapıp, duası kabul olursa, o kaza değişir.)

Hadis-i Şerifde buyruldu ki, (**Kader tedbir ile sakınmakla değişmez. Fakat kabul olan duâ, o bela gelirken korur.**) (Tam İlmühal Saadeti edebiye sayfa 684)

Dünyanın belâyı def etmesi de, kazâ ve kaderdendir. Teşbihte hata olmasın, Kalkan ok’a siper olduğu gibi, su, yerden ot’un yetişmesine ve havanın oksijen gazı, canlının hücreesindeki gıda maddelerini yakıp hararet meydana gelmesine sebep olduğu gibi, dua da, Allahü Teâlâ’nın merhametinin gelmesine sebeptir.

Bir Hadisi Şerif de, (**Kazâ-i Mu’allakı, hiçbir şey değiştirmez. Yalnız duâ değiştirir ve ömrü, yalnız ihsan iyilik artırır.**) buyurdu. (Tam ilmühal Saadet-i Ebediye s. 684

Konuyla ilgili yazdığım altılık bir kıta şiir’i okuyalım mı?

Yüce ALLAH’ım tüm kainatı da beni de yaratan Rabbimsin,
Yaptığımız günahlarımızı hatalarımızı, gizlesek te, Hepsini Bilensin,
Günahımı af edersen, şanıındandır. etmesen de yine Sen bilirsin,
Ben Senin kulunum, mülkünde mültecinim, cennet ‘e Cehennem de senin,

Ey Yüce Allah’ım hayrında şerrinde senden geldiğine inanıyorum,
Tüm şer’ ler’i hayırla değiştir, ALLAH’ım Sana sonsuz yalvarıyorum.
Ecel-i mu’allak şartlara bağlı olarak değişebilir.

Halk arasında uzayıp kısaldığını söylenen **ecel-i mutlak** değil ecel-i mu'allaktır.

Bu hususta Peygamber Efendimiz (s.a.v.) min şu hadislerine bakalım.

“Bazen belâ nazil oluyor, (belâ) gelirken karşısına sadaka çıkıyor. Geri çevirir.” (Hadis no: 15982 Kenz-ül Ummal c.6, s. 346)

Başka bir ayette:

“O, karada ve denizde olanları bilir. Düşen bir yaprak dahi yoktur ki, Allah onu bilmesin.”(En'amsüresi Ayet: 59)

Başka Hadis de :

“Her kim rızkının bollaştırmasını, yahut ecelinin geciktirilmesini arzu ederse akrabaları ile bağını kesmesin.” (Müslim Birr ve Sıla: 20)

Yine başka bir hadiste:

“İyilikten başka bir şey ömrü artırmaz. Duâ'dan başka bir şey de kazayı önlemez.” (Buhari, Tıb.12: Tirmizi. Kader,6: İbni Mace, Mukaddime: 901)

Başka bir ayette:

“ Allah İnsanları başıboş bırakıldığını mı sanır. “

Ebu Hüreyre (r.a.) rivayet ediyor.

“ Anneye babaya iyilik, ömrü uzatır. Yalan rızkı azaltır. Dua kazayı geri çevirir. Aziz ve Celil olan Allah' ın yaratıkları hakkında iki kazası vardır. biri değişmez, diğeri ise değişir.” İbni Aldiyy'in el- kamil'inden, Camü's- Sağir c. 2. s. 794)

Yüce Allah'a tevekkül ederek, kadere inanarak, yukarıdaki ayetlerin mealini ve hadisleri iyi düşünerek idrak edip, yaşarsak yukarıdaki amaçsız ve manasız korkularımız çok evham yaptığımızı anlarız, bu korku şuna benzer avcıyı görüp de başını kuma gömen deve kuşu gibi. Yani kaderde varsa olacak bizim yapacağımız şey Duâ etmek, akrabalarla ilişki kesmemek, sadaka vermek, iyi ameller işleyerek tedbirimizi almaktır. Taktirini de Yüce Rabbimize bırakmaktır.

Yüce Allah şöyle buyuruyor.

“Allah' ın izni olmadıkça hiç kimse ölmez. Ölüm Allah' ın ilminde kararlaştırmış bir vadeye bağlıdır.”(Al-i İmran Süresi Ayet: 145)

Hadis No: 1391 Enes (r.a.) rivayet ediyor.

“ Duâyı çok yapın. Çünkü duâ gelmesi kesin olan kazayı def eder.”
(Ebuş Şeyh'ten Camü's-Sağir C.1, S, 376)

Yüce Allah süresinde şöyle buyuruyor.

“ Allah ‘tan, kulları içinde, Ancak (büyüklüğünü bilen) Âlimler korkar. şüphe yok ki Allah her şeye galiptir. Çok bağışlayıcıdır. ” (Fatır süresi ayet: 28,)

“ Kısacası Kader Cenâb-ı Hakkın bir sırrıdır.”

“Allah’ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir.”

Buyurmuştur. (Ahzab Süresi Ayet: 38)

Gerçekten benim gibi “ **avan** “ tabakasının kader konusunda anlaması çok zor ve müşküldür.

Örneğin, teşbihte hata olmasın Allah’a sığınıyorum, nasıl bir kuş midesine göre iki damla su içiyorsa başka bir varlık bir varıl su içer, biz de Kader konusunu bilgimiz ve ilmimiz nispetin de anladık ve anlamaya çalışıyoruz, ama biz, Kader konusunu âlimler, evliyalar, veliler gibi asla, anlayamayız.

Kıssa mı, bir Hikaye mi fıkramı, ben yazacağım, onun taktirini siz yapın.

Aslan, dağda, Hünkarlığını, krallığını ve aslanlığını ilan eder, gelen her vahşi hayvandan Tilki, Kurt, çakkal, ayı, manda, geyik, zürafa, her hayvandan tek, tek Aslan sorar. Bu dağların kralı kim, hepsi ayrı, ayrı bu dağların kralı sensin Hükümdarım, derler. Tam o sırada kocaman bir fil gelir. Aslan hemen yolunu keser ey fil, bu dağların kralı kim. Fil bu soruya çok kızar hortumunu uzatır aslanı yakalar bir sağa, iki sola sallar elli metre uzağa fırlatır, ne olduğuna kendisine geldikten sonra anlayan aslan fil’e yanaşır, kralın kim olduğunu bilmiyorsan söyle bilmiyorum niçin kızıyorsun demiş. Allah’a sığınıyorum Teşbihte hata olmasın.

Şimdi bizde kader konusunu bilmiyorsak bunun üzerine hiç tartışmayalım. Allah korusun dinden çıkmaya sebep olur. çünkü bu konu ince ve ilmi olmayanlarla tartışmak çok tehlikeli bir konudur. Allah’ın ve Peygamberin buyurduklarına aynen inanalım ve tatbik edelim, bilmediklerimizi de ilmimizi geliştirerek öğrenmeye çalışalım.

Kader Anne Rahmindeyken yazılır :

Hadis No: 4835: Huzeyfe (r.a.) Ben Resulullah (s.a.v.)’in şöyle söylediğini işittim,

“ Nutfenin (rahme düşmesinden sonra) kırk iki gece geçti mi, Allah ona bir melek gönderir (ve onun vasıtasıyla) nutfeyi şekillendir; işitmesini, görmesini, derisini, etini, kemiğini yaratır. sonra melek sorar:

“ Ey Rabbim! Bu erkek mi dişi mi ? ” Rabbin dilediğini hükmeder, melek yazar, sonra sorar.

“ Ey Rabbim! Eceli nedir?” Rabbin dilediğini hükmeder, melek de yazar, tekrar sorar:

“Ey Rabbim! “ Rızık nedir? “ Rabbin dilediğini hükmeder, melek de yazar. Sonra melek elinde saife olduğu halde çıkar. Artık buna ne bir şey ilave eder ne de eksilir.” (Müslim. Kader 3, (2645) Kütüb-i Sitte cilt 13, sayfa 362)

Kader ve Kaza hakkında bilmeden konuşma:

Bu hususta Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Kader konusunda konuşmayın. Zira kader, Allah’ın sırrıdır. (Sırrullah). Allah’ın sırrını faş etmeye kalkmayın.” Buyurmuştur.

(Alauddun Aliyyü’l Muttaki Hüsameddin el- Hindi. Kenzü’l Ummal , 1,32 . ve Kütüb-i Sitte cilt 13. sayfa 350)

*

Hadis No: 2911) Ebü Hüreyre (r.a.) rivayet ediyor:

“Kader hakkında bilir bilmez konuşmak, âhir zamandaki kötülerine bırakıldı.” (Taberâni’nin Evsafı ve Hakim’in Müstedrikin’den ve Camü’s-Sağir.s.1,s.108)

*

konuyla ilgili birkaç hadis okuyalım.

Hadis NO. (4847 Ebu Davud’un İbni Ömer’den gelen merfu bir rivayetinde şöyle buyrulmuştur:

“ Kaderiye fıkrası bu ümmettin mecusileridir. Eğer hastalanırlarsa ziyaret etmeyin, ölürlerse cenazelerine katılmayın.” (Ebu Davud, Sünnet 17, (4691) Kütüb-i Sitte 13/391)

*

Nafi Rehmetullah anlatıyor. “ Bir adam İbnu Ömer (r.a.)’e gelerek:

“ Filan kimse sana selam ediyor!” diyerek , Şamlı birisinden selam getirdi. İbnu Ömer (r.a.).

“ Bana ulaştığına göre, o kimse kaderi inkar ediyormuş. Eğer o böyle bir bid’a fikre saplandı ise sakın ona benden selam söyleme,! Zira ben, Resulullah (aleyhisselatu vessalam’ı işittim.

“ Bu ümmette hasf (yere batırma), mesh (suret değişmesi). ve kazf= (taş yağması). Olacak. Bu musibetler kaderi inkar edenlere gelecek.”

(Ebu Davud, Sünnet, 7, (4613): Tirmizi Kader7,(2153, 2154) ve Kütüb-i Sitte Cilt 13. Sayfa 393)

*

Başımıza her hangi bir musibet veya bela gelirse sabretmeliyiz, bu bela beni nereden buldu isyan etmemeliyiz, isyan edersek illeri geri konuşursak işte o zaman gerçekten beladır, musibettir, eğer Allah Teâlâ ya Hamd ve sabr eylessek, o zaman o, bildiğimiz bela, musibet öbür dünya da bize mükafat olur, musibeti, belayı vereni görmemek, büyük bir yanılğı ve gaflet içerisinde. Çünkü kader itiraz eden Allah’ın Rahmetinden mahrumdur. onun için büyüklerimiz demişler ki,

**“ Sabr edelim mevlam neyler, neylerse güzel eyler.”
Bize düşen Allah’a sabr etmektir başka ne gelir elden.**

Sayın okuyucular;

Kader konusu o kadar anlaması ağır bir konu ki ne kadar araştırırsam araştırayım, okyanustan bir damla su kadar, ancak faydalanabiliriz, bu konuyu **Bediüzzaman Hazretleri** bize sözler kitabının 506 sayfasında kader ile ilgili 26. sözde haşiyeye bölümünde iki cümleyle şöyle anlatmıştır.

“ Gayet müdakkik âlimlere mahsus bir hakikattır.”

Yani bu konu o kadar ağır bir konudur ki, **avan** tabakası bunun ne kadar okursa okusun, ne kadar yazarsa yazsın, bu konuyu kolay, kolay anlayamazlar. Bu konuyu ancak **“âlimler (Havas evliyalar, veliler .”)** ‘e Allah Teâlâ’nın bazı âlimlere vereceği kısmi bilgi kadar ancak onlar anlar, demektedir. “ ben böyle anladım en doğrusunu Allah Teâlâ bilir.

Doğru söze ne demeli, inanın bunu bilin ki bende sizden biriyim. Bir âlimin anlayacağı gibi bende anlamış değilim.

Anlamak için çok büyük bir ilim lazım ve çok büyük bir âlim, veli, evliya olmak lazım, yine Yüce Allah Teâlâ Peygamberlere de, onlara da Murad ettiği (izni ve müsaadesi olduğu) kadar bildirir anlama kabiliyeti veya bilgi verir, belki de hiç bilgi vermez, çünkü Kader Bir Allah’ın sırrıdır. En doğrusunu Allah bilir.

*

Hadis No: 5429 Ebu Hüreyyer Rivayet ediyor:

“ Ümmetimden kesinlikle kader konusunda bilir bilmez konuşmamalarını istiyorum. Kader konusunda ancak ümmetimin âhir zaman kötülere ileri geri konuşur.” Buyurmuştur.

Hadis Ansiklopedisi Kütüb-i Sitte de kader konusuna şöyle bakmaktadır.

a) Kirmani’ye göre kaderden murad, Allah’ın hükmüdür.

b) Ulema çoğunluk itibari ile “ kaza: Allah’ın ezelde verdiği külli icmalî hükmüdür. Kader ise bu külliyyatın tafsilatı ve cüzziyatıdır. Demîştir.

c) “ Ebu’l Muzaffer İbnu’s Sem’ani derki: “Bu meselenin bilinmesi sırf kıyas ve akılla olmaz. Kitap ve Sünnetle olur. dolayısıyla tefkididir.

Öyleyse kim tefkidten(yani kitap ve sünnetin açıklamasından) dışarı çıkar, şahsi yorumu kaçarsa delalete düşer ve şaşkınlıklar deryasında boğulur. Aklını ve kalbini tatmin edecek doyurucu bir neticeye ulaşamaz. Çünkü kader, Allah’ın sırlarından biridir. O’nun ilmini alim ve Habir olan Zat-ı Zülcelal kendine mahsus kılmış kaderin önüne perdeler koymuştur.

Sadece Allah tarafından bilinen hikmetler sebebiyle, kader bilgisi insanların akıl ve irfanlarından uzak tutulmuştur. Kaderi bu sebeple, ne mürsel bir peygamber ne de mukarreb bir melek bilmez. Bazı alimler: “ Kaderin sırrı onlara da cennete girdikleri zaman açılır, cennete girmezden önce onlara da açılmaz.” demiştir.

Hadis no: 4829 Hz. Cabir (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.v) buyurdular ki;

“ Kul hayrıyla, şerriyle kadere inanmadıkça, (hayır ve şerden) isabet edecek şeyi atlatamayacağını, (hayır ve şerden) kaçacak olan şeyi de yakalamayacağını bilmedikçe iman etmiş olamaz. “
(Tirmizi, Kader,10.2.2145 Kütübi sitte 13/351

*

Biz müminlere düşen görev, hayrıyla şerriyle kadere olduğu gibi inanmamız, Allah Teâlâ’nın üzerimize yüklediği emirleri yerine getirmeye çalışmamızdır.

O’nun hakkımızda ne murât buyurduğunu biz bilemeyiz, O, bize irâde serbestiyeti verdikten sonra doğru yolu göstermiş, eğri yolu da bildirmiş, hoşnut olduğu ve olmadığı işleri açık seçik beyân ederek bizi irademize baş başa bırakmıştır. Biz irademizi hangi yolda kullanırsak , O, fi’limizi (işimizi) buna göre yaratır.

Şu farkla ki irademizi hayırlı yollara tevcih ettiğimizde Rabbimiz memnun olur. kötü fiillere yönelttiğimizde gadablanır ve fakat kudretimiz dahilinde olan o arzumuzu hâlkeder. Bir başka deyişle mutlak irade sahibi olan Allah’ın küllü

iradesi kulun cüz’i iradesine bağlıdır. Ona tabidir. Yâni kul, iradesini hangi yolda kullanırsa ilâhi irade o yönde tecelli eder. Kul çalışır. Allah Teâlâ yaratır.

Peygamberimiz (s.a.v) bir hadisinde şöyle buyurmaktadır.

“Allah’a meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, iman etmendir. Yine kadere, hayrına ve şerrine iman etmendir.” Buyurmaktadır.

“Efendimiz “ Bizde “ Buyurduğuna “ aynen inanıyoruz dilimizle ikrar kalbimizle beynimizle. tastik edip onaylıyoruz. Sen Şahitsin Ya Rabbi.

Allah Teâlâ her şeyi bildiği gibi gaybı da bilir .

Bir Ayet’e Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

^Gaybın (görünmez bilginin) anahtarları O’nun yanındadır. Onları ancak O bilir. Karada ve denizde olanı bilir. Düşen yaprağı yerin karanlıklarında olan taneyi, yaşı kuruyu—ki bunlar apaçık Kitap’tadır- ancak O bilir.“ (En’âmSüresi Ayet:59)

“ Sözü açık söyleyen de gizli söyleyen de muhakkak O, gizliyi de ondan daha gizli olanı da bilir. “(Tâ-Hâ Süresi ayet : 7)

Büyükler, Kader Mevzuunda konuşmayı hoş karşılamazlardı:

Abdurrahman b. Ebzi anlatıyor:

Hiz. Ömer (r.a.) ‘e:

Halk Kader konusunda illeri geri (bilen bilmeyen) konuşuyorlar. diye şikayette bulunuldu.

Bunun üzerine Hiz. Ömer bir konuşma yaparak şunları söyledi:

“ Ey insanlar! Sizden önce helâk olan ümmetler kader yüzünden helâk olmuşlardı. Ömer’in canını kudret elinde tutan Allah’a yemin ederim ki, iki kişinin kader konusunda konuştuklarını duymayayım. Behemehâl boyunlarını vururum! ”

Hiz. Ömer’in bu ikazı üzerine halk ağzını tuttu. Şam’da Haccâc-ı (zalim) zamanında yeni bir cemâat ortaya çıkıncaya kadar artık kimse kader konusunda konuşmadı.

Kaderi inkar edene lanet okunmuştur:

Hadis N0: 4648 : Amr bin Şakva rivayet ediyor.

“ Yedi sınıf insan vardır ki ben ve duâsı kabul edilen bütün Peygamberler onlara –lânet okumuşlardır. :

- 1- Allah’ın kitabında olmayan şeyleri ona ekleyen,**
- 2- Allah’ın kaderini inkâr eden,**
- 3- Allah’ın yasakladığını helal gören,**
- 4- Allah’ın evlenmesini haram kıldığı âilelerimden biriyle evlenmeyi helal gören,**

- 5- Yolumu terk eden,**
- 6- Ganimet mallarını dağıtmayan,**
- 7- Allah’ın yanında alıkoyup zelil kıldığını yükseltmek, aziz kıldığını da alçaltmak için güç ve hâkimiyetine dayanarak zulme baş vuran.”**

(Tesserani’nin Kebirin’den, Cemü’s-Sağır c,3, s,1064)

Hadis No: 931: Ebü Ümâme (r.a.) rivayet ediyor.

“ dört kimse vardır ki kıyamet günü Allah onlara rahmet nazarıyla bakmaz.

- 1- Anne babasına isyan edene,**
- 2- Yaptığı iyiliği başa kalkana,**
- 3- İçki içmeye devam edene,**
- 4- Kaderi yalanlayana. “** (Teberani’nin Kebiri ve İbni Adiyy’in el- Kami’inden. C. Sağır 1/270)

Hadis No: 277 : El- Hekim rivayet ediyor:

“ Ümmetim hakkında üç şeyden korkuyorum.

- 1- Âlimin hatâsı,**
- 2- Kur’ân-ı alet ederek mücadeleye kalkması,**
- 3- Kaderin inkar edilmesi. “** ((Teberani’nin Kebirin’den, Camiü’s-Sağır . 1, S.104)

Hadis NO: 279: Ebü Mihcen el- Sekafi rivayet ediyor:

“ Benden sonra ümmetim hakkında şu üç şeyden korkuyorum :

- 1- İdarecilerin zulme sapmaları,**
- 2- Yıldızların tesirine inanmaları,**
- 3- Kaderi inkar etmeleri.”** (İbni Askir’den Camü’s-Sağır C. 1- S, 104)

İman’ın zirvesi :

Ebü Derda Hz. rivayet ediyor.

“ İmanın zirvesi şu dört haslettir.

- 1- Allah’ın hükmüne karşı sabretmek,**
- 2- Kadere rızâ göstermek,**
- 3- Tevekkülde samimi olmak,**

4- Allah’a teslim olmak.” dır.buyurmuştur.(Ebü Nuaym‘ın Hilye’sinden C.Sağır. 3/1019)

5- Ecel:

Daha önce Velahiri bölömün de çok genişçe araştırdık ve yazdık, Bak.
Ecel. Bölümüne :
Yalnız bu bölüme de bir ayet yazıp başka konuya geçelim.

Yüce Allah Teâlâ buyuruyor.

“ Her milletin bir eceli vardır. onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilir ne de öne geçebilir.” (A ’râf süresi ayet 34)

6- Tevekkül :

Daha önce bu konuyu yazdığımızdan Tevekkül konusunu işlemeyeceğiz.
Bak: Tevekkül bölümüne.

Yalnız yeri gelmiş iken konuya iki ayet yazıp başka konuya geçelim.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Mü’minler yalnız Allah’a Tevekkül etsinler.” (Maide süresi ayet 11
Tövbe S. ayet 51)

Sözlükte dayanma güvenme, vekil tutma anlamlarına gelen tevekkül;
gerekli çalışmaları yapıp sebeplerini bir araya getirdikten sonra, istenilen sonucun alınması hususunda Allah’a güvenmek teslim olmak ve sonucu O’na havale etmek demektir.

“ Allah’a Tevekkül edene Allah yeter.” (Talâk süresi ayet: 3)

7- Rızık :

Rızık Allah Teâlâ’nın canlılara yiyip içmek ve hayatlarını devam ettirmek üzere verdiği şeylere rızık denir.

Yüce Allah şöyle buyuruyor .

Rızıkı yaratanda verende Yalnız Allah’tır. Çünkü O’ndan başka rızık verici yoktur. (Hud süresi ayet: 6)

İnsan rızıkını hangi yoldan isterse Allah Teâlâ o yoldan verir. Ancak helâl olmayan yollara ve çarelere baş vursa suç işlemiş olur. çünkü Allah Teâlâ rızık için helâl ve meşru yolların seçilmesini emrediyor ve şöyle buyuruyor.

“ Ey insanlar! Yer yüzündeki şeylerden helâl ve temiz olanlarından yiyin.” (B akara süresi Ayet :168)

Her kes kendi rızkını yer. Hiç kimse başkasının rızkını yiyemeyeceği gibi başka biri de onun rızkını yiyemez.

Hadis no : 9857) Peygamber Efendimiz bir hadisinde şöyle buyurmuştur.
“ Fazla kaygılanma, Senin için takdir edilen olur. rızık olarak yazılan gelir.” (Beyhaki'nin Şuabü'l İmarından ve Cemi's Sağır cilt 4, sayfa 1646) 1646)

Başka bir Ayette :

“ Şüphesiz Allah, dilediğine hesapsız derecede rızık verir.” (Âl-i İmrânS. Ayet 37)

Allah dilediğine hesapsız rızık verir dilediğine de az verir.

Allah rızıkı kâinatta potansiyel olarak var etmiştir. Yağmur, yer altı suları, toprak, temiz hava, oksijen, hayvanlar, bitkiler, madenler, sebze ve meyveler, insanlar için bir nimet ve rızıktır. Bunları elde etmek için insanın çalışması ve üretmesi gerekir. Ancak sadece çalışmakla da insan servet edinip mal mülk sahibi olamaz. Allah'ın da yardımı, izni ve takdiri olması gerekir. Rızık konusunda kaza ve kaderi böyle anlamak gerekir. Yoksa rızık veren Allah' tır. deyip çalışmamak, İslami bir anlayış değildir. Çalışıp çabalamadan aç ve susuz kalan bu halini kaza ve kader ile izah edemez.

Yüce Allah şöyle buyurmuştur.

“ Şüphesiz Rabbin rızıkı dilediğine açar (çok verir) ve (dilediğine) kısar (az verir.) “ (İsra süresi ayet : 30)

Baktığımızda, balıkların elleri ve kolları olmadığı halde, Allah Teâlâ onlara çok rızık vermiş zayıf cılız bir balık göremezsiniz, hepsi etli yapılı ve yağlı, ama Tilki'nin kolu, ayağı olduğu halde çok, çok avcı ve sinsi, kurnaz olduğu halde, Allah Teâlâ onun rızkını kırmış, istisnalar dışında hiçbir etli (tavlı) yapılı yağlı tilki göremezsiniz, hepsi cılız ve aç.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Nice canlılar vardır ki rızıklarını taşımazlar. Onları da sizi de Allah rızıklandırır. “ (Ankebüt süresi ayet: 60

Rızık Allah Teâlâ'nın elindedir. Bütün canlıların rızkını veren O'dur. Rızıksızlıktan ölen yoktur. bir Ayette: ***“ Yer yüzünde hareket eden hiçbir canlı***

yoktur ki, onun rızkını vermek Allah Teâlâ'ya ait olmasın. (Hüd Süresi ayet 6) buyurarak bu gerçeğe dikkat çekmiştir.

Böyle olunca rızık için endişelenmeye, telaşlanmaya hiç gerek yoktur. Allah Teâlâ küçük bir mikrobun rızkını verdiği gibi bizim de rızkımızı verecektir.

Bu konuda bize düşen ise gayret göstermektir. Çünkü Allah Teâlâ her şeyi bir sebebe bağlamıştır.

Hadis No: 2057 : Ali (r.a.) rivayet ediyor:

“ Kuşlar sabah çıktıklarında Rablerini tesbih eder ve O’ndan günlük rızık-larını dilerler.” (Hatib’in Tarihi’inden Camü’s-Sağir cilt2, sayfa 553)

Rızkın bol olması için :

Hadis no: 8200 : İbni Abbas (r.a.) rivayetle Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurdu.

“ Tevrât’ta şöyle yazılıdır. Ömrünün uzun rızkının bol olmasını isteyen kişi, akrabalarına iyilik etsin.” (Hakim’in Müstedrek’inden Camü’s-Sağir C. 4 Sayfa 1511)

Hadis No: 6137 : Büreyde’den (r.a.) rivayetle Resulüllah Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

Şöyle de “ Allah’ım ben zayıfım bana kuvvet ver. Ben zelilim, beni aziz kıl. Ben fakirim, beni rızıklandır.” (Hakim’in Müstedrek’inden Camü’s-Sağir c. 3 Sayfa 1297)

Hadis No: 661 : Ebü Said rivâyet ediyor.

“ Biriniz Rabbinden rızık istendiğinde Helâl rızık istesin.” (İbni Adiyy’in el- Kâmil’inden, Camü’s- Sağir Cilt 1, sayfa: 200)

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Allah’ın nimetlerini saymaya kalksanız, onu sayamazsınız. Hakikaten Allah çok bağışlayan çok esirgeyendir.” (Nahl süresi ayet: 18)

Hadis No: 1567 : İbni Abbas (r.a.) rivayetle :

“ Evlenerek rızık arayınız.” (Deylemi’nin Müsnedü’l Firdev’inden. C. Sağir. C. 1, s, 425)

Hadis No: 732 : İbni Abbas (r.a.) rivayet ediyor :

“Sabah namazı kıldığınızda rızık aramayı bırakıp uyumayınız.” (Teberani’nin Kebir’inden, Camiü’s-Sağir c, 1, s, 211)

Hadis No: 3122 : Âişe'den (r.a.) rivayetle :

Rızık kazanmada ve ihtiyaçlarınızı karşılamada sabahın erken saatlerini tercih ediniz. Çünkü sabahın erken saatlerinde bereket ve başarı vardır. “ (C. Sağır)

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Şüphesiz Allah, dilediğine hesapsız derecede rızık verir. ” (Âl-i İmrân. Ayet 37)

Hadis No: 58) Ebü d- Derdâ 'dan rivâyetle Peygamber Efendimizin (s.a.v.)' den şöyle rivayet etmiştir.

“ Siz ancak zayıflarınız hürmetine rızıklandırılıyor ve yardım görüyorsunuz.”

(Buhari, Cihad; 76: Tirmizi, Cihad; 24: Müsned, 5: 198 C. Sağır C.1, s.41 alt yazı bu sayfanın devamıdır.)

Zayıflar, fakirler, garibanlar, kimsesizler, yetimler sevgiye şefkate ilgiye, yardıma en çok muhtaç olan kimselerdir. İnsandaki merhamet duygusunun verilisinin en önemli hikmetlerinden biri de böyle kimseler üzerine eğilmek, problemleri ile ilgilenmek, dertlerine derman olmaktır.

Bir çok ayet ve hadis zayıfları övmekte, âdetâ onlar kâinatın mânevi çekim gücü haline getirmektir. Evet o masum zayıf çocuklara Cenab-ı Hak anne babalarını hizmetkâr yapar. Yırtıcı Kaplan elde ettiği rızık kendi yemez, yavrusuna yedirir. Evdeki yaşlı ve zayıf anne ve babalar bolluk ve bereket vesilesi olur. onlar hürmetine Cenab-ı Hak o aileye rahatlık ve nasıl geldiğini bile farkında olmaz.

O zayıflardan öyleleri vardır ki, Cenab-ı Hak onları azaplandırmaya haya etmektedir. Mesela rızası uğrunda saçını ağartmış ihtiyarlar bunlardandır.

Eli ayağı tutmayan dilsiz nice sakat kimseler, evlerinde bereket vesilesi olurlar.

Bir iş yerinde patron bir ölçüde zayıf sayılan işçiler sayesinde işlerini yürütebilmekte, kazanç sağlayabilmektedir. Cenab-ı Hak onlar vesilesiyle işverene rızık ihsan etmektedir.

Mademki Rabbimiz her ketsen çok zayıflara önem vermekte, onlar sayesinde rızıklanacağımızı, rızıklandığımızı bildirmektedir. Öyleyse hiçbir zayıf hor ve hakir görülmemeli, gereken sevgi ve hürmet gösterilmelidir.

Hadis No: 9591 Sa'd rivayet ediyor:

“ Güçsüzleriniz olmasa siz yardıma mazhar olabilir ve rızıklanabilirdiniz.”

(Buhari, cihad: 76; Ebü Davud, Cihad, 70;Nesei, Cihad:43 Müsned,1:173 C. Sağır c.4. s. 1628)

Rızka kanaat :

Hadis no; 2721) İbni Mes'üd (r.a) Peygamber Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurduklarını rivayet etmiştir.

“İnsanın son sınırı haramdan titizlikle sakınmaktır. Kim Allah'ın verdiği rızka kanaat ederse Cennete girer.” (Darekutni'ninEfrad'ından. C. Sağır, c. 2. sayfa 698)

Rızkın kısılması :

Hadis No: 5129 : Enes (r.a.) rivayet ediyor:

“Günün ilk saatlerinde uyumak riski engeller.”

(İbni Adıyy'ın el- Kamil'i ve Beyhaki'nin şibü'l İman'nından Cemü's- Sağır C. 3. Sayfa 1135)

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“Allah riski kısır da açar da.” (Bakara Süresi Ayet: 245)

Hidayet :

Sözlükte yol gösterme, doğru yola iletme ve gerçeğe ulaştırma anlamına gelen Hidayet : Allah'ın kitap ve peygamberleri vasıtasıyla insanlara doğru yolu göstermesi ve onları bu yola ulaştırması demektir.

Hidayeti, Allah'ın Peygamber ve kitap göndermek suretiyle insana rızasının yolunu göstermesi ve isteyeniyi de ona erdirmesidir.

Yüce Allah Teâlâ

“Kim Allah'a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya iletir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.” (Teğabun süresi ayet 11) buyurmuştur.

Hidayet: cüz'i iradesini kullanmasının neticesinde insanın içinde Allah Teâlâ'nın yaktığı bir nur ve ışıktır. Daha evvel de işaret ettiğimiz gibidâlâlet ve hidayet de tamamen Allah C.C.'in yaratması ile meydana gelir. Bir ayeti kerimede **“Rabbin dileseydi, yeryüzünde kim varsa hepsi topyekün iman ederdi.”** (Yunus s.a.99) bir başka ayette ise , **“Allah dileseydi onları hidayet üzere toplardı.”** (En'am s.a, 35) buyrulmaktadır. Hatta Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'e **“Şüphesiz sen ölümlere söz dinletemezsin, sağırlara da işittiremezsin... ve sen, körleri de delâletlerinden hidayete iletici değilsin.”** (Rum süresi ayet: 52-53) buyurmaktadır.

Zaten biz de, her namazın her rek'atında hidayeti Rabbimizden diler ve günde kırk defa **“İhdinâ 's-sırata'l müstakim. Sırâtallezine en'amte aleyhim gayril mağdübi aleyhim veled dâlin”** (Âmin) deriz. Yani : Hidayet eyle bizi doğru yola! O kendilerine nimet verdiğin mesutların yoluna, o gadap olanların ve sapkınların yoluna değil ” (Âmin) Yâ Rabbi duâmızı kabul buyur.

“ Sen sevdiğin kişiyi hidayete erdiremezsi: fakat Allah Teâlâ dilediğine hidayet eder. ” (Kasas süresi ayet : 56) ayeti de bu mevzuda zikir edilecek âyetlerden biridir. Allah Teâlâ’nın Resulü (s.a.v.) de, ***“ Ben insanları hidayete, imana davet edici olarak gönderildim. Hidayete sevk edip, kalplere imanı koyacak Allah Teâlâ’dır. ”*** buyururlar.

Hidayete vesile olma:

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

“ Şüphesiz sen, doğru yola hidayet edicisin. ” (Şura süresi ayet 52)

Hadis No: 2580) Muâviye ‘den (r.a.) rivayetle:

“ Ben sadece tebliğ ediciyim. Hidayet veren Allah’ tır. ”

(Teberani’nin Kebirinden Camiü’s-Sağır C. 2, S, 667

Hadis N0: 6020) Ebü Zer (r.a.) Bu, Hadisi kudsi’yi rivayet ediyor:

“ Ey Kullarım benim Hidayet ettiklerimden başka hepiniz yanlış yoldasınız, O halde benden hidayet isteyiniz ki, sizi doğru yola erİştireyim. ” (Müslim Birr 55)

Hadis No: 8281) Sahbere’den rivayetle: Efendimiz (s.a.v. Şöyle buyurdu:

“Kendilerine musibet verildiğinde sabreden, nimet verildiğinde şükreden, zulme uğradığında bağışlayan, haksızlık yaptığında af dileyen kimseler emniyete kavuşanlar ve hidâyete erdirilenlerdir.”(Teberani’nin Kebir’i Beyhaki’nin Şuabü’l İman’ından.)

Yüce Allah başka bir ayette:

“Şüphesiz sen onları doğru yola çağırıyorsun, davet ediyorsun. ”

(Mü’minun 23/73)

Hadis no: 8294 İbni Abbas’dan (r.a.) rivayetle Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuşlardır.

“ Allah’ın kitabına uyanı Allah’ın kitabı sapıklıktan hidâyete erdirir ve kıyamet gününde kötü hesaptan korur. ” (Teberani’nin Evsafın’dan, C. Sağır c. 4, s, 1520)

Senin vasıtanla bir kişinin Hidayete ermesi :

Hadis no: 9606) Sehl bin Sa’d (r.a.) rivayet ediyor:

“ Allah’a yemin ederim ki, senin vasıtanla bir tek kişinin hidayete ermesi senin için kırmızı develerden daha hayırlıdır. ”

(Buhari, Cumua,29, Cihad,102,143;Fezaillü’s –Sahabe: 9, Megâzi,38; Libas: 28,Et’ime: 1,

Ebü Ümmâme (r.a.) Peygamber Efendimizin (s.a.v.) şöyle buyurdıklarını rivayet ediyor.

“ Hiçbir topluluk hakkı bâtil batılı hak gösteren bir çekişmeye girmedikçe, hidayetten sonra delâlete düşmezler.” (Tirmizi, Tefsir-i süre :43; İbni Mâce; Mukadime, 7: Müsned,5,252,256.)

Dalâlet :

Sözlükte gizleme,kaybolma, sapma, unutma ve doğru yolu bulamama gibi anlamlara gelen **dâlalet** hidayet kavramının zıddı olup bilerek veya bilmeyerek doğru yoldan sapma demektir. Dâlalet kavramı bir çok ayette yer almaktadır. Bunlardan ikisi şöyledir.

“İşte onlar hidayete karşılık dâlalet satın alanlardır.” (Bakara ayet: 16)

Başka Ayette,

“ Bize doğru yolu göster, kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğun kimselerin yoluna; gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil.” (Fatiha süresi ayet 6-7-)

Hadis N0: 1757 Enes (r.a.) rivayet ediyor.

“ Şüphesiz, Allah ümmetimi delalet üzere birleşmekten korumuştur.” (İbni Ebi Âsım’dan C. Zağir c.2, s,477)

Dalâlet kelimesi, biri sapma diğeri saptırma olmak üzere iki anlama gelmektedir. **Kur’ân ’da, “Allah’a, meleklere, kitaplara, peygamberlere ve ahiretgününe inanmamak.”** (Nisa süresi ayet :36) **“Allah’a şirk koşmak.”**(Nisa ayet 16)**“zulüm”**

(Lokman süresi ayet 11) gibi davranışlar sapma olarak ifade edilmiştir. **Kur’ân Saptırma işini kendi kendisini saptırması .”** (Bakara süresi Ayet: 108) ve Allah’ın kullarını saptırması olmak üzere iki şekilde vasıflandırmıştır.

Yüce Allah Teâlâ şöyle buyuruyor.

(Verdiği misallerle) Allah ancak fasıkları saptırır.” (Bakara ayet 26)

Allah’ın insanları saptırması, insanların fiillerini onların iradeleri doğrultusunda yaratması olarak anlaşılmalıdır. Dolayısıyla insanların dalâletinde Allah’ın her hangi bir zorlama ve baskısı yoktur. çünkü Allah Teâlâ olmuş ve olacak her şeyi bilir. Hidayet ve Dalâlet’ten her biri kulların seçimiyle taktir edilip kazanılmış, ilahi kazâ ve kaderle yaratılmıştır.

Başka bir ayette;

“ Allah kimi hidayete erdirmek isterse onun göğsünü İslam’a açar. Ve her kimi de saptırmayı dilerse onunda göğsünü göğе çıkıyormuşçasına daraltır, sıkar.”

(En’âm

süresi ayet 125)

SONUÇ OLARAK :

Allahu Teâlâ’nın bize farz kıldığı “bu kainatta olmuş ve olacak her şeyi Allah C.C. irade ettiği (olmasını tercih edip izin verdiği) bunları bildiği ve vuku bulmadan önce yazdığına dair iman”a da işaret etmiştir.

Kader konusu ile ilgili bir ayet ve bir hadis ile son verelim.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur.

“ Allah’ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir.”

(Ahzab Süresi Ayet: 38)

Abudllah b, Mes’ud (r.a.) un rivayetine göre, Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur.

“ Eğer kader konusu çıkarsa susun, eğer yıldızlar konusunda söz olursa, susun, ve eğer ashâbım konusunda konuşmalar olursa susun.” Mizânu’l-İ’tidal, 9512, Liusanu’l Mizan, (İbni Hacer). 6/903 . İbn. Adıyy, el Kamil Fidduaafa, 7/2490 (Bodstanıl Arifin sayfa: 475)

KADER KONUSUNU YAZARKEN FAYDALANDIĞIM KAYNAKLAR

:

1- Kur’ân- Kerim, Tefsir Eden Elmalılı M. Hamdi yazar,2- Kur’ân-ı Kerim, Tefsir eden Abdullah Aydın, 3-Kütub-i Sitte Hadis kitapları, 4- Câmü’s- Sağır Hadis kitapları, 5- İnancın gölgesinden 6- İslam Akâidi , 7, Gunyet’üt Talibin , 8, Risalei Nur küllüyatından Sözler 9- Tenbihü’l Gafilin, 10 Rehber ilmuhalı, 11- Amentü Şerhi, 12- Tergib ve Terhib Hadis kitapları, 13- Diyanet ansiklopedisi ,14- Tam İlmuhali, Saadet-i Ebediye,- 15 - Allah’ım Yalnız Sensin- Sen, 16 Diyanet İlmuhali, 17- Diyanettin kürsüden öğütler vaaz örnekleri, 18- Sohbetler, 19- Fütühü’l Gayb, 20- İslam Ansiklopedisi İlmuhali, 21- Riyad’ün Nâsihin, Kitaplarından faydalanılmıştır.

VELYAVMİL—ÂHİRİH-İ-----	3
AHİRET GÜNÜNE İMAN-----	4
SONSUZ HAYAT AHİRET HYATI-----	4
BİR KISSA HİKAYE-----	7
ÖLÜMÜ HATIRLAMAK VE HAZIRLIKLI OLMAK -----	7
KISSA BİR HİKAYE.....	9
KISSA BİR HİKAYE.....	11
ÖLÜMÜ HATIRLAMAK NASIL OLUR.-----	-1 2
HAVAS / SALİH KULLAR İÇİN ÖLÜM BAYDAN TATLIDIR.....	13
ÖLÜMÜ UNUTUN KİMSE ŞU ÜÇ ŞEYLE CEZALANDIRILIR.-----	15
VASIYETİNİ YAZMAYI UNUTMA.-----	16
VASIYET NEDİR NE YAZILMASI GEREKİR..-----	17
BİR HİKAYE KISSA-----	20
İSKÂT VE İSKAT NEDİR.-----	21
ALLAH ÖLÜMÜ SEVENİ SEVER-----	32
ÖLÜM YOK OLUP GİTMEK DEĞİLDİR.-----	32
BİR KISSA HİKAYE-----	33
ÖLÜMÜ İSTEMEK DOĞRU DEĞİLDİR.-----	34
ÖLÜM HANGİ HALLERDE İSTENİR, -----	36
ECEL NEDİR-----	36
KISSA BİR HİKAYE-----	36
ECEL DEĞİŞİRMİ ?-----	37
DİKKATİMİ ÇEKEN-----	38
ÖLÜME ÇARE YOKTUR .-----	41
ÖLÜM DÖNÜŞÜ OLMAYAN BİR YOLDUR-----	43
 BİR ŞİİR BU YOLCULUĞUN GİDİŞİ VAR GELİŞ BİLETİ YOKTUR	43
ÖLÜ KENDİSİNİ YIKYANI TANIRMI, KONUŞMALRI İŞİTİR Mİ? -----	46

MOMŞULARIN ÖLÜYÜ HELAL ETMESİ -----	46
TAAZİYE VE CENAZE NAMAZI -----	46
BUNA ÇOK DİKKAT EDELİM -----	47
BİR HİKAYE -----	48
BİR ŞİİR -----	50
ÖLÜYE DUA ETMEK VE İYİLİĞİ YAYMAK -----	51
MÜMİNİN RUHU BEDENDEN ÇIKINCA -----	51
RUH NEDİR -----	52
RUH VE BERZAH ALEMİ NEDİR -----	52
MEZARİSTN / MEZAR / KABİR -----	53
MEZARI OLMYANLARA BU SORULAR SORULUR MU ? -----	54
ÖLMEDEN ÖNCE MEZARI HAZIRLAMAK -----	55
KABİR LİSNİ HAL İLE BİZE ŞÖYLE DEDİ -----	55
BİR ŞİİR -----	56
KISSA BİR HİKAYE -----	57
İDRAR BULAŞMSINAN SAKININIZ -----	59
BİLİNDİĞİ GİBİ KABİR AZABI HAKTIR -----	61
KABİR ZABINI KALDIRAN SEBEPLER NELERDİR -----	62
MEZRDA ÖLÜYE MENFAT VEREN AMELLER NELERDİR. -----	65
BİR HİKAYE KISSA -----	66
BAŞKASININ YPACAĞI SEVAP ÖLÜYE FAYDA VERİR Mİ? -----	66
ÖLÜYİ KUR'ÂN OKUMAK SEVABINI ON BAĞIŞLAMAK -----	67
DÖRT MEZHEBİN ORTAK GÖRÜŞÜ -----	68
ÖLÜNÜN HC, ZEKAT, ORUÇ GİBİ BORÇLARI ÖDENEBİLİR Mİ ? -----	69
MEZARDAKİLER KONUŞULANLARI İŞİTİR Mİ?..... -----	69
MEZARDAKİLER ZİYARETÇİLERİ TANIR MI?	70
ÖLÜ HYATTA OLANLARIN HALLERİNİ BİLİRLER Mİ?.....	71
MEZARLARI ZİYARETİMİZDE ÇOK DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	72
BİR ŞİİR.....	73

KİYAMET.....	75
KİYAMETTİN YAKLAŞMA DELİLLERİ.....	75
KİYAMET NE ZAMAN KOPACAK.....	76
KİYMETTİN KÜÇÜK ALMETLER.....	78
KİYAMETTİN BÜYÜK ALAMETLERİ.....	79
KİYAMET GÜÜNÜ.....	80
KİYAMET GÜNÜ KÖTÜ MERTEBELİ KİMSE.....	81
MAHŞER.....	83
HER KES NASIL YAŞADIYSA AMELİNE GÖRE ÖYLE DİRİLECEKT.....	86
KOMŞUSUN EZİYET EDENLER.....	86
NAMAZ'A ALDIRIŞ ETMEYENLER.....	86
ALIIŞ VERİŞTE HİLE YAPANLAR,,,,,,.....	86
ALLAH'TAN KORKMAYANLAR YALANCI ŞAHİTLER.....	87
ZİNA YAPANLAR, ŞAHDETİ ENGELLEYENLER, YETİM MALINI YİYENLER.....	87
ANA BABASINA ASİ OLANLAR, İÇKİ İÇENLER,	88
AMEL DEFTERİ..... - ...	89
EY NEFSİM ŞİİR-----	90
SUL, HESAP VE MİZAN.....--.....	91
KİYAMETTİN DURAKLARI-----	95
ALLAH BNA YETER BİR ŞİİR-----	99
SIRAT-----	100
ŞEFAAT-----	101
KEVSER HAVUZU-----	106
CENNET-----	107
CENNETİN ANLAMİ-----	108
CENNETİN ADLARI-----	112
KISSA BİR HİKAYE-----	113
KISSA BİR HİKAYE DAHA-----	119
CENNETİN NİMETLERİ-----	120

CENNETTE ÖLÜM YOKTUR	121
CEHENNEM VE KAPILARI	125
CEHENNEMİN VADİLERİ	134
CEHENNEMİN DERİNLİKLERİ	136
CEHENNEM EHLİNİN YİYECEKLERİ	137
CENNET VE CEHENNEM İLE İLGİLİ AYETLER	138
BİR ŞİİR	140
CANLI BİR HİKYE / KISSA	142
CANLI BİR HİKAYE DAHA	145
BİR ŞİİR	146

VEBİLKADERİHİ	153
İKİ SORUNUN CEVABINI BİRLEŞTİRELİM	154
KAZA VE KADER	159
KÜLLİ İRADE	160
CÜZİİ İRADE	161
BİR HİKAYE	167
KAZA VE KADERE İNNMA FAYDLARI	168
KADER CENABİ ALLAHTAN BİR SIRDIR	169
KADER ANNE RAHMİNDEYKEN YAZILIR	172
KAZA VE KADER HAKKINDA BİLGİN YOKSA KONUŞMA	173
KADERİ İNKAR EDENE LANET OKUMUŞLAR	176
İMANIN ZİRVESİ	177
HİDAYETE VESİLE OLMA	182
SENİN VASITANLA ALLAH BİR KİŞİYİ HİDAYET EDERSE	183